THE LIBRARY ... UNIVERSITY OF JORDAN

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
[illegible]

יום ג', כ' בשבט תשל"ד, 12 בפברואר 1974 • גליון 14910 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים • המחיר 85 אגורות

היום ב„דבר":

- ראיון עם שר השיכון ז. שרף / א. גבע
- שינויים ב„ג'יח ממשלתיות / יעקב ארנון
- דמשק תנסה לסחוט / יהושע תדמור
- סמכותו של לוחם־מפגין / חיים איזק
- מנכ"ל עיר / דניאל בלוך
- זה רציני? / שמשון עופר
- הגלים שהכזיבו / טוביה מנדלסון
- משק וכספים / עמ' 11
- מדריך לבידור, ברידג' וביקורת קולנוע / עמ' 15

מזג האוויר

גשם בבוקר. אחר כך — מעונן חלקית.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 2—10 מעלות, השומרון 4—12, רמת הגולן 0—6, תל אביב 8—18, נהריה 8—18, לוד 6—18, צפת 2—9, יריחו 9—20, חיפה 8—17, עזה 6—17, טבריה 9—19, באר שבע 6—14, נצרת 5—12, אילת 11—20, עפולה 7—15.

סימקה 1100
המכונית הבטוחה למשפחה
CHRYSLER INTERNATIONAL
תל־אביב: דרך פתח תקוה 74, טלפון: 34115

הסורים הפגיזו ישובים ברמת־הגולן

תושבת רמת־מגשימים ושוטר — נהרגו; 5 חיילים נפצעו • נזקים קשים למיבנים ולמטעים • גיזרת האש הורחבה אל עין־זיוון, אל־רום, גשור וקונייטרה

מאת סופר „דבר"

בהפגזה סורית על ישובים ברמת־הגולן, לראשונה מאז מלחמת יום הכיפורים, נהרגו אתמול תושבת רמת־מגשימים, אם לשלושה ילדים, ושוטר דרוזי. כן נפצעו חמישה חיילי צה"ל.

[illegible] תושבת רמת־מגשימים נהרגה בדרכה לטיפת חלב במקום.

השוטר שנהרג הוא פואד מוקדם עטאללה, דרוזי בן 30, אב לחמישה ילדים, מכפר ירכא. הוא נהרג בדרכו לכפר בוקעתא שם יש לו קרובים. לווייתו תיערך היום בכפרו בגליל המערבי. הוא שירת במשטרת ישראל מ־1971 במסגרת משמר־הגבול ובאחרונה הועבר לתחנת עכו.

בהפגזה הסורית נגרמו נזקים קשים למיבנים ברמת־מגשימים, בעין־זיוון נפגע הפעוטון ובאל־רום נפגע ממ"ע.

כל האוכלוסיה האזרחית בישובי הגולן היתה במקלטים עם תחילת ההפגזה.

ההפגזה הסורית היתה בעוצמה שכמותה לא נרשמה באיזור מאז מלחמת יום־הכיפורים.

התקרית הקשה החלה סמוך לשעה 9.30 בבוקר כאשר הסורים פתחו באש מרגמות וארטילרית לעבר עמדות צה"ל בנקודות שונות בגיזרה הצפונית — תל שאמס, מזרעת בית־ג'אן, תל־פאטמה ג'בע ותל־מרעי. סמוך לשעה 11.30 בצהרים הרחיבו הסורים את גיזרת האש והחלו בהפגזת הישובים האזרחיים רמת־מגשימים, אל רום, נחל גשור, עין זיוון וקונייטרה, שבה נפצעו חמישה חיילי צה"ל.

בהודעה שפירסם אמש דובר הצבא הסורי נטען, כי הפגזת הישובים האזרחיים באה לאחר שצה"ל הפגיז כפרים סוריים בירבים סביב בתוואי הצבא בקאקר. ההודעה הסורית מציינת, כי הדו־קרב הארטילרי נמשך שלוש שעות.

יצויין, כי באיזור תל־שאמס הפעילו הסורים גם טילי נ.ט. מדגם „סאגר" נגד טנקים של צה"ל.

בשעות אחר־הצהרים שוב ירו הסורים מספר פגזי ארטילריה לעבר כוחות צה"ל באיזור תל־פארס ופצצות באזוקה באיזור תל־שאמס. בתקריות אלה לא היו נפגעים לכוחותינו. הושבה אש לעבר מקורות הירי.

צפויה הסלמה בחזית הסורית

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

ההערכה בירושלים לאחר תקרית האש החמורה בחזית הסורית היא, כי צפויה הסלמה בחזית זאת עקב הקשחה צבאית ומדינית בעמדות סוריה. גם בהתקרבות הביקורים מוואשינגטון לירושלים נראה, כי האמריקאים אינם מקווים להיענות סורית בעניין השבויים לתחילת שיחות ההפרדה.

נראה, כי בשלב זה מרכזים האמריקאים את מאמציהם בסעודיה ובמדינות הנפט הערביות העומדות להתקיים ביום חמישי בטריפולי שבלוב. אם יוברר שהסעודים הצליחו להפר את הברכה לארה"ב לגבי הסרת האמברגו על משלוחי הנפט אליה ואשר עליה החליטו [illegible] — שיא ניקסון ושר החוץ קיסינג'ר — ממילא לא תוכל ארה"ב ואף לא תרצה — ללחוץ על ישראל בעניין שיחות ההפרדה עם סוריה.

לפי כל הסימנים, לא התקבלו החלטות מחייבות בשיחות שניהל שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו בביקורו בוואשינגטון. אם כי הוא הבטיח לנסות להשפיע על הסורים למתן את עמדתם בעניין השבויים. מתקבל על הדעת, שהכרעות חשובות יותר בנושא המזרח־תיכוני ובעמדת שתי מעצמות־העל לגביו, יתקבלו בחודש הבא כאשר יבקר קיסינג'ר במוסקווה כדי להכין את ביקורו של הנשיא ניקסון בחודש יוני השנה. בביקורו במוסקווה יוכל קיסינג'ר לשוחח עם ברז'נייב ויתר אישי השלטון הסובייטי לאחר שיוברר אם הוסר המכשול של חרם הנפט הערבי על ארה"ב.

לפי שעה, מקווה קיסינג'ר כי יהיה אפשר לכנס את ועידת ז'נווה בסוף חודש אפריל, כפי שהדבר הובטח לישראל בזמן הסכם ההפרדה בסיני.

בינתיים נודע, כי הנציג הישראלי בשיחות ההפרדה עם סוריה יהיה אלוף שלמה גזית, אשר סיים לא מכבר את תפקידו כמתאם הפעולות בשטחים המוחזקים ולתפקיד כיועץ לשר הבטחון.

הוא יבוא במקום אלוף מרדכי גור שמונה לשיחות ההפרדה עם סוריה אם וכאשר יפתחו. ואף למגעים בוואשינגטון לקראת העיתוי, כפי שהציעו האמריקאים.

„צ'אושסקו ייפגש עם עראפאת"

ביירות (עית). — העתון הלבנוני „אל־יום" מסר אתמול, כי בכוונת עהה פגישה בין נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו לבין מנהיג המחבלים יאסר ערפאת בשגרירות רומניה בביירות.

נשיא רומניה עומד להגיע לביירות ב־14 בפברואר לביקור רשמי של יומיים. היום יבוא צ'אושסקו לביקור בלוב.

בעמוד מס' 13 מופיע לנוחותך תלוש ניסיון לחידון מס' 5 בסדרת חידוני דבר 1974.

ככל שתשלח יותר פתרונים יגדלו סיכוייך לזכות בפרס.

ראש ממשלת בריטניה אדוארד הית במסיבת־העתונאים שלו אתמול, שבה פתח את מערכת הבחירות של המפלגה השמרנית. לצידו שר־האנרגיה לורד קארינגטון. צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".

קאהיר מפעילה לחץ על אסד להסכים ל„פיסגה" מצומצמת שתדון בהפרדת כוחות ובהקלת חרם הנפט

מאת סופר „דבר" לענייני ערביים

מצרים מפעילה לחץ כבד על נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, לתת את הסכמתו לכינוס פסגה ערבית מצומצמת לשם דיון בהסכם ההפרדה בחזית הצפון ולדיון בהקלות בחרם הנפט הערבי. סאדאת מעוניין לכנס את הפיסגה באסואן כבר מחר, אך ככל הנראה עדיין לא עלה בידו לקבל תשובה סורית חד־משמעית.

למעשה, שורר מזה זמן מה „קפר" במגעים בין קאהיר לבין דמשק על רקע רוגזם של הסורים נוכח הסכם ההפרדה הנפרד שעשתה מצרים. משום כך גם לא יצאה אל הפועל תכניתו של סאדאת לשלוח לדמשק את שר המלחמה שלו גנראל אחמד איסמאעיל.

נעזר איפוא, כבר שבו פועלת סעודיה כחוליית־קשר בין שתי המדינות שהיו בעלות ברית במלחמת יום הכיפורים. תחילה היה בדמשק שר החוץ הסעודי עומאר סקאף ואחריו הגיע לשם יועצו המיוחד של המלך פייסל כמאל אדהם, אשר נועד לפני כן בקהיר עם סאדאת במקום מושבו בבורג' אל־ערב.

בין יתר רוגזים הסורים על פירסומים כבראים שבהם מתחו המצרים ביקורת על מדיניותם. בעיקר אכזרים הדברים במאמרו של אחסאן עבד־אל־קודוס, עורך „אחבאר אליום". לפני כעשרה ימים, במאמר זה יצא עבד אל־קודוס נגד דרך טיפולם הנוקשה של הסורים בשאלת השבויים. הוא קרא לנשיא אסד במפורש שלא לנקוט בעמדה דומה לזו שנקטה צפון וייטנאם בעניין השבויים האמריקאיים שהיו בידיה. כל סף לכך הוא רמז שאסד נוקט בעמדה קיצונית בתוך צמרת השלטון בסוריה בקשר להסכם ההפרדה.

משבט יהדה

הסורים גם אינם מאושרים מן ההתבטאויות המצריות המהודות וניסיונן, כי קאהיר לא תעמוד בד[illegible] שלב השני של ועידת ז'נווה, כל עוד אין הסכם הפרדה בחזית הסורית. לכאורה, נועדו הצהרות אלה להפיג את השמועות של דמשק מפני צעדים נפרדים נוספים של מצרים.

כזכור, כעסו הסורים על שמצרים העמידה אותם בפני עובדות מוגמרות הן בשאלת הסכמי הפסקת האש והן בנושא ההפרדה. אולם הסורים נוטים לפרש את ההצעות המצריות האחרונות דווקא כמסע לחץ, ללא התחייבות פומבית מצרית שלא לפעול באופן עצמאי. לדעת הסורים, יוצר סאדאת את הרושם שסרבנותה של סוריה בעניין ההפרדה היא הפלילה למנוע התקדמות לקראת הסדר עם ישראל מספת גם בחזיתות האחרות.

יש משקיפים המפרשים את יוזמת הפסגה המדינית אתמול כצעד פיליפי בביקורת, המכוון להבהיר על מצרים, שהרי דמשק מפגינה עתה כי בעדה היו לוחמים — שוקים המצרים בצבאות התפלה ובכיקום צריה.

בכל אופן נראה שיחסי מצרים־סוריה הגיעו לשלב הכרעה ועל רקע זה צריך לקרוא גם את הידיעה ב„אל־חיאת" הביירותי כי אילו לחצים הסובייטיים על סוריה להיכנס לברית עם עיראק, וליצור בכך ציר נגדי לציר הכבורי סעודי.

ראש ממשלת לוב מייג'ור ג'לוד הגיע אתמול לביקור של שלושה ימים בצ'כוסלובקיה.

25 בדואים נהרגו ו־50 נפצעו כאשר שני אוטובוסים התנגשו אתמול בצפון תאילנד.

לוב הלאימה שלוש חברות נפט אמריקאיות

ביירות (יופ"י). — לוב הודיעה אמש, כי היא נוטלת לידיה את השליטה המלאה בשלוש חברות נפט אמריקאיות — „טקסאקו", חברת הנפט של קליפורניה והחברה הלובית־אמריקאית. בספטמבר האחרון הופקעו 51 אחוזים מנכסי שלוש החברות, יחד עם נכסיהן של חברות נפט אחרות. אז הזהיר קד'אפי, שאם החברות לא ישכילו לתנאי ההלאמה — תיפול לידיה הבעלות על כל נכסיהן.

רדיו טריפולי, שהודיע על צעדה החדש של ממשלת לוב הגדיר אותו כ„מהלומה קשה לאינטרסים האמריקאיים בעולם הערבי". כל שלוש החברות מפיקות יחד רק כ־5 אחוזים מתפוקת הנפט הלובית.

הקיבוץ הארצי יקים שני ישובים: בגולן ובערבה

הועד הפועל של הקיבוץ הארצי של „השומר הצעיר", שסיים אתמול את דיוניו בגבעת חביבה, החליט להקים שני ישובים חדשים ברמת הגולן ובערבה, כתרומה לביצור הגבולות בעתיד.

על כך מסר מזכיר הקיבוץ הארצי חבר הכנסת אבירן בראיון שנתן בתכנית „היום הזה" ברדיו.

ביחס לדיונים על משבר האמונה במדינה, אמר אבירן: „לפי דעתנו, היה שר הבטחון חייב להוציא את המסקנות מכשלון הד[illegible] לפני שוועדה סיכמה את דיוניה. אולם לדעתנו חשוב הרבה יותר להגיע בתוך המערך להכרעה אידיאולוגית על דרך תנועת הפועלים, כדי שבדרכו של הליכה משותפת [illegible] סאבו ראשים כסכנה רצינית."

בקשר להבעה שהתפלגה בדיונים, על ידי אחד מחברי הועד הפועל, להזדהות עם מוטי אשכנזי, אמר אבירן, כי לא נתקבלה החלטה בנושא זה. „אנחנו יכולים להזדהות עם כל הקפותיו, אבל תביעתו לדיון הסדר של הדברים מקבילה עם דרכנו בנושא", אמר.

כן נתקבלו החלטות על צבע הוורדת רמת־הגולן, הרחבת העזרה ההדדית בין הישובים והפלאת ערכי התנועה הקיבוצית.

נושא השבויים בסוריה — לא הועלה בכנסת

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר" בכנסת

על פי בקשת ועד הורי השבויים והנעדרים בסוריה לא הועלו אתמול בישיבת הכנסת הצעות לסדר היום בנושא השבויים בסוריה. ראשי הועד נועדו אתמול בכנסת בנפרד עם חברי הכנסת מכל המפלגות, וביקשו שיימנעו מכך, בכלל יהיה גרר לפילוגים פוליטיים פנימיים.

בשיחות שקיימו סוכם, כי הנושא לא יידון במליאת הכנסת, אלא בוועדת החוץ והבטחון, שתקים ועדת משנה מיוחדת לטיפול נוסף בבעיה.

ירדן תקים ועדת חקירה לבדוק מה עלה בגורל הכספים שהיא נהגת לשלוח בכמויות עצומות לחלוקה לאישים ומוסדות בהרי יהודה והשומרון מאז מלחמת ששת הימים.

ועידת וושינגטון קוראת לפתרון משבר האנרגיה

מציעים ועידה של כל „מדינות הנפט" לא יאוחר מ־1 במאי

ואשינגטון (עית). — ארה"ב, ארצות השוק המשותף ויפאן, שנציגיהן משתתפים בועידת הארצות הצורכות נפט בוואשינגטון — קראו אמש לכינוס משותף של הארצות המספקות נפט והארצות הצורכות נפט בהקדם האפשרי, לשם פתרון משבר האנרגיה העולמי.

ההסכמה על פירסום הקריאה הושגה כבר בשעות הראשונות של ועידת 14 המדינות, הנערכת ביוזמתו של הנשיא ניקסון. הועידה עומדת להסתיים עד היום.

האדירה בוועידה נקבעה על־ידי שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר, אשר בנאום הפתיחה שלו הציע לכלול את [illegible] האנרגיה והטכנולוגיה של ארה"ב באלה על יתר המדינות, כדי להתגבר על משבר האנרגיה.

הוא הציע, כי לא יאוחר מן ה־1 במאי תכונס ועידה בהשתתפות הארצות המספקות נפט והצורכות נפט כאחד. נציגי השוק המשותף אמרו, כי מן הדין לכנס את הועידה עד ה־1 באפריל. יפאן לא נקבה במועד, אך נציגה הבהיר גם הוא, כי יש לכנס את הועידה בהקדם האפשרי.

בכבת שפל

קיסינג'ר פתח את הועידה באמרו, כי על העולם לפעול במהירות כדי ליישב את משבר הנפט, ולא — יהיה צפוי לשפל כלכלי רציני.

קיסינג'ר אמר בישיבה הסגורה של שרי החוץ, כי „ארה"ב רואה ועידה זו לכמרת מרכזית אחת — לפעול בהזיפות כדי לפתור את בעית האנרגיה על יסוד שיתוף פעולה בקרב כל האומות". „אם לא נצליח בכך יאיים על העולם סכנה של התמוטטות. ידידנו ייפול כלכלי כמו זה שהוביל להתמוטטות הסדר הכלכלי בשנות ה־30".

קיסינג'ר אמר: „לברכה הגדולה, עדיין ניתן להתגבר על הבעיה על בסיס דו־צדדי". הוא קרא לנקיטת עצה מהירה, והוסיף, כי ארה"ב מוכנה לתרום לפעולה זו ביד רחבה.

הוא דחה את הרעיון, כי כדי נוח בוועידה כמגלגלת לפתור באופן נפרד את בעיות הנפט שלהן, באמצעות על ידי כוחירים כוקיפי שוקים ולצבאם התפוקה על הנפט הערבי.

כן אמר שארה"ב מוכנה, במקרה של מחסור חמור או במצב חירום, להתחלק עם שותפותיה בחלק ממשאבי הנפט שלה. לשם כך, אמר, דרושה מסגרת של שיתוף פעולה.

„אם לא נצליח לבוא לכלל סדרון כה אופרטיבי, יתפתה כל אחד מאיתנו לפתור את הבעיה על חשבון אחרים. זו הייתה הגישה שבה בחר העולם הכלכלי בשנות ה־30. כולנו יודעים את התוצאה", אמר.

בוועידה משתתפות בלגיה, קנדה, דנמרק, צרפת, מערב גרמניה, אירלנד, איטליה, יפאן, לוכסמבורג, הולנד, נורווגיה, בריטניה, ארה"ב, הארגון לפיתוח כלכלי והשוק האירופי המשותף.

ברה"מ תוקפת

העיתונות הסובייטית יצאה אתמול בהתקפות על ועידת האנרגיה. „ארה"ב מתכוונת להקים בהנהגתה והתערבותה חזית משותפת של הארצות הקפיטליסטיות, כדי להפעיל לחץ כבד על הארצות הערביות להסיר את האמברגו ולהוריד את מחיר הנפט", כתב „איזבסטיה".

„פראבדה" כתב, כי הכנס לא יביא אלא להעמקת הסתירות הבין־לאומיות בעולם הקפיטליסטי.

הקמת קואליציה במתכונת הנוכחית תוכרע מחר בערב

גולדה מאיר מציעה ממשלה על בסיס סטאטוס־קוו למשך שנתיים בענייני דת ומדינה

מאת דן פתיר, סופר „דבר"

הקמתה של הקואליציה הממשלתית החדשה, בהשתתפותן המיועדת של המערך, המפד"ל והליברלים העצמאיים תוכרע סופית בישיבה משותפת מיוחדת שנקבעה למחר בערב, לאחר שבישיבה משותפת אמש הציעה ראש הממשלה גולדה מאיר, לכונן את הממשלה הבאה על בסיס המשך הסטאטוס־קוו הדתי לשנתיים הקרובות.

הצעתה של ראש הממשלה, שהובאה לידיעת נציגי המפד"ל ול"ע באמצעות מכתב מנוסח, אשר הוקרא על ידי יו"ר ועדת המו"מ של המערך פנחס ספיר, באה בעיצומו של קפאון בשיחות הקואליציוניות, כשהמפד"ל מוסיפה לתבוע שינוי בחוק „מי הוא יהודי", ואילו ל"ע הודיעה, כי בכוונתם לפרוש מהמערך, אם המפד"ל לא תוריד מסדר היום את תביעותיה אלה.

הצעת גולדה

לפי הצעתה של ראש הממשלה ניתן לכונן את הממשלה החדשה במתכונת השותפות הבין־מפלגתית של הממשלה היוצאת, על בסיס המשך הסטאטוס־קוו בענייני דת ומדינה במשך השנתיים הראשונות לכהונתה של הממשלה החדשה, ועל פי הסכמה, כי בעבור שנתיים אלה יהיו המפלגות זכאיות לשוב ולהעלות מחדש נושא זה לדיון.

אם כי אחד מנציגי המפד"ל בישיבת אמש, ח"כ יצחק רפאל, מיהר להשיב בשלילה על הצעת ראש הממשלה, הסכימו נציגי המפד"ל ול"ע לחזור ולהתכנס לישיבה מיוחדת שתיערך עם נציגי המערך בתל אביב, כדי לתת את תשובותיהם להצעתה של ראש הממשלה.

נראה, כי הישיבה מחר בערב עומדת להיות המכרעת לגבי קביעת גורלה של הקמת הקואליציה בהרכב המיועד של המערך־מפד"ל־ל"ע. לאחר סיום ישיבת אמש, שבה רווחה מידה ניכרת של רצון משותף לכונן קואליציה משולשת, נראה כי יעמדו להכרעה אפשרויות אלה:

ארבע אפשרויות

* הקמת קואליציה משולשת, על בסיס הצעתה של ראש הממשלה: להקפיא את הסטאטוס־קוו הדתי למשך שנתיים, עם ניסוחים הולמים שיהיה בהם משום צאת־לכבוד מן המבוי הסתום הן למפד"ל והן לל"ע;
* קואליציה מצומצמת בהשת־

(המשך בעמוד 2, טור 1)

דובר או"ם: צה"ל ישלים מחר פינוי גיזרה חדשה ממערב לסואץ

קאהיר (עית ויופ"י). — כוחות ישראל ימסרו היום בשעה 4 אחר הצהריים גיזרה חדשה בגדה המערבית של תעלת סואץ לכוח החירום של או"ם, והלה ימסור אותה 12 שעות לאחר מכן לידי המצרים. כך הודיע אמש דובר או"ם בקאהיר.

הדובר אמר, כי בכך יושלם השלב השלישי של הפרדת הכוחות. באותו מועד גם ישלים או"ם הקמת אזור־חיץ בין שני הצבאות, מצפון לאיזור המפתח.

השלב הרביעי, אשר יתחיל מיד לאחר מכן, יכלול את הפינוי של פאיד, אבו סולטאן ואיזור דוורסואר, שהם האזורים האחרונים של ה„כיס" שבשטח הישראלים.

שלב רביעי זה אמור להסתיים ב־21 בפברואר, עם צאתו של החייל הישראלי האחרון מהגדה המערבית של התעלה.

אז יתחיל השלב השני של הסכם ההפרדה, בגדה המזרחית. הוא יושלם ב־5 במארס. כוחות צה"ל ייסוגו אל קו הגבעות. איזור־חיץ של או"ם, ברוחב של 10 ק"מ, יקבע בין כוחות ישראל ומצרים. כבר החל בהקמת איזור־חיץ כזה בדרום, ובו פועלים 400 חיילי או"ם מפנמה ופרו.

לדברי דובר או"ם, במסגרת פריסתם מחדש של הכוחות בסיני בגיזרה הקיצונית ביקורת חדשה תבוצע בהורתיים באיזור המפתח, שם החלו לצמצם את הנשק ואת הכוחות.

דיפלומטים מקורבים לאו"ם אמרו, כי כוחות ישראל בגדה המערבית של התעלה כבר פינו איזור בגזרה ששטחו ברוחב 3 עד 10 ק"מ ושגבולו הדרומי הוא האגם המר הקטן.

הופסקה האספקה לאניות

ישראל הפסיקה בינתיים את האספקה ל־13 האניות התקועות באגם המר הגדול מאז מלחמת ששת הימים.

„יש לנו עכשיו אספקה להדיה הגי. ולאחר מכן נצטרך להמתין ולראות", אמר רב החובל יוהן קאלהאוביכי מן האניה „ביקרמה", המשמשת בימה ל־26 יורדי הים המפקחים באניות התקועות.

ישראל החלה לספק לאניות אלה מזון, מים ודלק לאחר שכבשה את הגדה המערבית של האגם במלחמת אוקטובר. לפני כן קיבלו היבאים את אספקתם מידי המצרים.

„החזית" מתכננת רציחות וחטיפות באסיה ובאירופה

לונדון (ע"ר). — קבוצות מחבלים חברי „החזית העממית" ו„הצבא האדום היפאני" מתכננות לבצע גל חדש של חטיפות ורציחות באסיה ובאירופה — מוסר „דיילי אכספרס" הלונדוני בבירותו.

בידיעה נאמר, כי פעולות אלה יהיו דומות לפעולות שבצעו בשבוע שעבר בסינגאפור, שם תקפו המחבלים מאגרי נפט [illegible], ובכווית, שם השתלטו על השגרירות היפאנית.

כתב העתון מסר, כי קיבל פרטים על הכשר המתוכנן בפיתום של פלסטינאים המתנגדים לכתיה, ואמר אכרי לו כי הפעולות של השבוע שעבר היו „רק חזרות".

הכתב „החזית העממית" אמר לכתב העתון, כי הסיפות שבוססים הן „ביספות ביטחונית", וכי קיים התוכנים המתבלים לאמוד [illegible] לבלום כה שהוא כבר דיר התביעה גוברת והולכת בקרב הפלסטינאים להכין יישוב פלסטיני בשיחות השלום עם ישראל.

לפי הידיעה, מארגן את המבצע כה דייר וויע והאה, בן ה־47, הממונה על פעולות החוץ של „החזית העממית" והידוע בבגדאד.

ביום חמישי 14.2.74 כ"ב בשבט תשל"ד
נתייחד עם זכרם של בנינו־חברנו
אשר נפלו במלחמת יום הכפורים

אגמון אורי	יהודאי גדי
אודם מנחם	לביא גיל
אילש יוסף	ניישטיין אברהם
היימן מנחם	שאקי יצחק
ואזה דוד	שעני אורי
זהבי צופר	

האזכרה תתקיים בשעה 9.15 בערב בחדר האוכל במקומנו.
המבקרים מתבקשים [illegible] לערב זה.
אוטובוס יצא מרחבת היכל התרבות בת"א ב־6.30 בערב.
[illegible]

בית עין חרוד הקבוץ המאוחד

בננו—חברנו
אורי שעני
שנפל במלחמת יום הכפורים יובא לקבורה היום, יום ג' 12.2.74, כ' שבט תשל"ד, בבית העלמין [illegible].
איתה יצא בשעה 3.00 אחה"צ מרחבת חדר האוכל
המשפחה
ובית עין חרוד הקבוץ המאוחד

הננו משתתפים בצערו של החבר
בנימין פרדו
על מות
אביו ז"ל

מזכירות [illegible] ההסתדרות — הועד הפועל של ההסתדרות הכללית

יקירתנו
צפורה נריה (קבקביץ)
איננה
הובאה למנוחת עולמים אתמול, יום שני,
י"ט שבט, תשל"ד 11.2.74 בקבוץ עין שמר

המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירנו
חיים מרגולין ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי,
כ"ב שבט תשל"ד, 14.2.74 בשעה 3.30 אחה"צ.
מתאספים בבית המשפחה בכפר ויתקין.
הננו מודים לכל מנחמינו.

המשפחה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל

הקרן לעידוד המחקר

הקרן לעידוד המחקר מודיעה בזאת לחברי ההסתדרות על קבלת בקשות למענקי מחקר לשנת תשל"ד (1973/74) בענפי המדע הבאים:

מדעי הטבע, מדעי החקלאות, מדעי הרפואה, ומדעי הרוח החברה והמשפטים

המעוניינים יפנו לשם קבלת מידע וטפסים, לקרן לעידוד המחקר, הוועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93, ת"א
הפניה יכולה להיות בכתב או בעל־פה בכל יום בין השעות 09.00—12.00 בבוקר בבית הוועד הפועל, חדר 230.
המועד האחרון להגשת הבקשות הוא יום א' ח' בניסן של"ד, 31.3.74.

מצעד הפרוטות
1974
יום שני 18.2.74
כ"ו שבט תשל"ד
אם אתה לא תעזור איש לא יעזור
אילן
איגוד ישראלי לילדים נפגעים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הסתדרות המהנדסים * מועצת פועלי ת"א־יפו
מחוז ת"א והדרום

חברי הסיעה הסוציאליסטים בסניף הסתדרות המהנדסים בת"א מוזמנים לאסיפה
היום, יום שלישי, 12.2.74 בשעה 17.00, בבית־ברנר, באולם הישיבות בקומה ד'.
בהשתתפות:
חה"כ **י. משל** — מזכיר ההסתדרות בנושא שיחה על: „הבחירות וסיעת הסוציאליסטים לפני הבחירות החדשות".
כן ינאם על שאלות התסובות החבר ע. אבל — מנהל המדור לפנסיה בועד הפועל והח' י. בנימינו — יו"ר הסיעה ימסור דין על פעולות הסיעה.
פ. אסמרד
מזכיר סניף הסתדרות המהנדסים
במועצת פועלי ת"א־יפו

לקובה קרייזמן
לבחירתך מחדש
לראשות העיר גבעתיים
ברכתנו עלה והצלח

מפלגת העבודה
סניף גבעתיים
משה שכטר, מזכיר הסניף
ועובדי בית מנדלבלט

לקובה קרייזמן
מיטב הברכות והאיחולים
לבחירתך כראש עירית גבעתיים
לתקופת כהונה שלישית

מועצת משנה
לפועלי גבעתיים
הפועל גבעתיים
א. א. ע. סניף גבעתיים

שר הבטחון משיב על שאילתות בכנסת

אין אפשרות לחלוקה שווה לגמרי בנטל המילואים

אך יש לעשות כל מאמץ להרחבת מעגל השירות

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר" בכנסת

שר הבטחון משה דיין אמר אתמול בכנסת, כי בעיית חלוקת נטל המילואים היא קשה, אך אין לה פתרון מוחלט ואין שום אפשרות אופרטיבית לחלוקה שווה לגמרי של הנטל.

שר הבטחון השיב אתמול בכנסת לשאילתות בעניינים הנוגעים לתחום אחריות משרדו.

דיין ציין, כי יש לעשות כל מאמץ כדי שמקסימום אנשים ישרתו במילואים, ועם זאת אמר, כי אין פתרון לכל הבעיות הכלכליות שנוצרו עקב השירות הממושך. הוא סיפר על מקרהו של טוראי ראשון, בעל עסק עצמאי, החייב 200,000 ל"י ב־18 אחוז ריבית.

השר התייחס לנושא זה בהשיבו לדבריהם של צבי גרשוני מן המערך ויוסף תמיר מן הליכוד.

ח"כ צבי גרשוני מן המערך דרש בדיקות מחודשות לקביעת הפרופיל הרפואי בצבא לכל כוח האדם בשטח. הוא עמד על הצורך במיצוי כל כוח־האדם הכשיר והצבתו בתפקידים בהתאם לכושר ולכישור. הנואם גם עמד על הצורך בהשוואת המשכורת המשתלמת לבעלי עסקים והפנה את תשומת־לבם של הממונים בנושא זה, כי הקריטריונים לתשלום צריכים להיות מושתתים על המצב המשפחתי, התפקיד והקווים שבהם נמצא החייל.

ח"כ יוסף תמיר מן הליכוד אמר, כי הגיוס הממושך לצה"ל הוכיח, ששיטת חלוקת הנטל בין החייבים בשירות מילואים פעיל — מיושנת.

יש לבצע רפורמה ברישום כל חייבי השירות במילואים והנהגת של המחשב של אכ"א בתחומים מצומצמים, הבטיח צה"ל לחלוקה שווה, ככל האפשר, של נטל השירות במילואים והחלופה מירבית.

כן הציע ח"כ י. תמיר שיטת תשלום לחיילים המשתלבת על גודל המשפחה ומשך השירות הצבאי; השוואת ההוצאות היומיות ("דמי כיס") של כל החיילים בכל הדרגים בעת הגיוס; גיוס ישראלים הנמצאים בחו"ל לשירותי מילואים, הקצבת כלים ממלכתיים לטיפול בעצמאים שפרנסתם נפגעה ועסקיהם נבלמו.

שר הבטחון לא התנגד שהנושא יידון במליאה, אך לפי הצעת מ. בריגם ובהסכמת הליכוד, הוא הוצע לדיון בועדה.

מצב הביגוד שופר

בהשיבו להצעות לסדר היום ולשאילתות בענין אספקת הביגוד האישי והביגוד החם לחיילים בצפון, הודה שר הבטחון, כי עד תקופה מסויימת נושא הביגוד בצפון לא היה בסדר, אולם לאחר מכן שופר המצב. הוא סיפר, כי היה לפני ימים אחדים בכנס של קצינים בכירים בפיקוד הצפון, וכי בתשובה לשאלתו על מצב הציוד האישי אמרו שני מגידים שעד לפני שבועיים היו תקלות, אבל כאן הכל בסדר.

שר הבטחון הוסיף, כי הוא בטוח שדאגתם של המפקדים נתונה ללבוש החיילים, לא פחות מתשואים וחברי־הכנסת. כל חבר הכנסת הציע שהנושא ייבדק בועדת החוץ והבטחון אשר תוכל גם לסייר באיזור הצפון ולעמוד מקרוב על המצב. הצעתו נתקבלה. את ההצעות לסדר היום בנושא זה העלו ש. תמיר (ליכוד), י. בן־מאיר (מפד"ל) וחייקה גרוסמן (מערך).

בתשובה לשאלותיו של י. בן־מאיר (מפד"ל) וע. נוף (ליכוד) אמר דיין, כי לצה"ל ניתנה הוראה שלא לפגוע במיתקנים אזרחיים בגדה המערבית של התעלה. הוא סירב לענות לשאלות נוספות לגבי מיתקנים צבאיים, כמו סוללות טילים ומסלולי טיסה.

בתשובה לשאלתו של ע. נוף (ליכוד) אמר שר הבטחון, כי לא ידוע שיגיו דובי פעולת ההסברה בצה"ל. בתשובה לשאילתה של שושנה ארבלי־אלמוזלינו (מערך) אמר שר הבטחון כי אין לו ידיעות היכולות לאשר פרסומים, כאילו העבירו המצרים שבויים ישראלים לחקירה בבריה"מ ומנוצה, או כאילו הועברו שבויים ישראלים מסוריה לעיראק.

אחראי למינוי השחרור האלופים

בתשובה לשאילתה של ח"כ י. שריד מן המערך אמר דיין, כי הוא רואה עצמו אחראי למינוי שני האלופים, או שעקבתם של אלה נכנסו בתקופת כהונתו כשר הבטחון.

על עיקרי השאלות של שריד לא ענה דיין ישירות, כי אם הפנה את השואל להודעת הממשלה בנושא זה.

הצעה אחרת לסדר היום העלה תופיק טובי מרק"ח שדרש לדון במה שכינה "הגברת פעולות הדיכוי בשטחים הכבושים". שר הבטחון מ. דיין הציע להסיר את הנושא מסדר היום, ואמר, כי בתנאים התנועה קיימים בשטחים בשלטון מקומי ונאמר, העולה אף על השלטון הקודם בכמה מובנים. בהקשר לכך סיפר דיין על שיחה שקיים עם אחד מראשי הערים בגדה, שהתנגד להרחבת סמכויות המשטרה המקומית, וסיפר לדיין על זכויות כרים מן הגבר.

פעיל: צה"ל — "צבא כיבוש"

מאיר פעיל (מוקד) הציע להעביר את הנושא לועדה, משום שלדעתו צה"ל הוא "צבא כיבוש", ויש לפקח עליו. הצעתו זו עוררה גל קריאות ביניים מספסלי הליכוד, אך גם מפי שושנה ארבלי כן המערך.

דיין הגיב, כי פעיל שירת כמגייר בצה"ל, ואם הוא סבר כי צה"ל הוא צבא כיבוש — הוא לא היה חייב לשרת בו.

הצעת רק"ח הוסרה מסדר היום, ובעד ההצעה להעביר את הנושא לועדה הצביעו אנשי רק"ח, מ. פעיל ומרשה פרידמן מר"צ.

לקראת סיום ישיבת אתמול הביא שר הבטחון לקריאה ראשונה שורת תיקונים לחוק שירות הבטחון, עיקרם טכניים, וביניהם תיקונים שיאפשרו איבחון מלוחצים לפני הגיוס, וכן תיקון שיאפשר גיוס רופאי שיניים לצבא, מדוגמת רופאים כלליים.

במהלך הדיון הציע י. שריד, כי חברי־הכנסת צעירים, שאינם קצינים בכירים, ישרתו לסירוגין במילואים, גם כדי למנוע ניתוק וריחוק של חברי־הכנסת מן הציבור, וגם כדי לעמוד מקרוב על בעיות המגוייסים.

מציע להגיש שוב ההצעה לשינוי שיטת הבחירות

מאת סופר "דבר" לענייני מפלגות

הצעה להגיש מחדש בימים הקרובים את הצעות החוק להנהגת בחירות אזוריות־יחסיות לכנסת ובחירות אישיות לראשי עיריה כלולה במכתב ששלח אתמול סגן שר התחבורה גד יעקבי למזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ אהרון ידלין.

במכתבו מציע סגן שר התחבורה, כי מרכז המפלגה יקבל בהקדם דיוני בפסקה הבחירות האלה לחדש את פעולות הסיעה בכנסת לקבלת שתי הצעות החוק אלה, שימנו את עיקרי שיטת הבחירות, הן לכנסת והן לרשויות המקומיות. בעל ההצעה טוען, כי בוכח המיבנה הנוכחי של הכנסת, שעליה להינתן הצגה תמיכה ברוב לרעיונות אלה, מה גם כי פעולה כזאת נובעת מהתחייבות לבוחרים על פי מצע המפלגה לכנסת הנוכחית.

כן מציע סגן שר התחבורה להקים צוות שיבחן מחדש את שיטת הבחירות הפנימיות במפלגת העבודה לועידה, למרכז ולדרך קביעת הנציגות למוסדות המדינה וההסתדרות, במגמה להביא לשינוי מבנה המפלגה ואורח חייה הפנימיים, ולאפשר את השתלבותם של דורות חדשים וצעירים בה.

ל"ע מגישה מחדש חוק בחירות ראשי ערים

סיעת הליברלים העצמאיים בכנסת החליטה אתמול להגיש מחדש את הצעת החוק לבחירה ישירה אישית של ראשי עירים לאור מה שתואר על ידה כ"צורך הדחוף לשים קץ לאנדרלמוסיית המקום והמינהל ברשויות המקומיות".

בהודעת ל"ע אתמול נאמר, כי "הפעם קיים סיכוי סביר שחוק זה לא יוכשל על ידי חוגים סיעתיים, כאשר ידוע הוא מוגש על ידי הליברלים העצמאיים במצע בחירותיהם בכנסת כפי שהבטיחו בשנה שעברה בועדת חוקה, חוק ומשפט".

הקמת קואליציה

(המשך מעמוד 1)

תחזית המערך, ל"ע התנגדה לקואליציה רחבה (61 מנדטים) או של המערך ול"ע בלבד (58), הנשענת על תמיכה בעניינים כה־רגיל מצד הנסבצ לכוונת גאולה. ואולי תהיה הדרות התנדסה, חלק מהמפד"ל, אפשרות זו ציבה בלתי סבירה בנותה.

* ממשלת ליכוד לאומי: לאור ההתנגדות מיבנית במערך, ספק אם תתממש אפשרות זו.
* בחירות חדשות. באין ברירה אחרת, אפשרות זו נראית בשלב זה כבעלת סבירות גבוהה ביותר.

במכתבו של קול

השר משה קול הודיע אתמול במכתב לשר פנחס ספיר, כי אם תמשיך הנהגת המשא־ומתן הקואליציוני בנושא "מיהו יהודי" תפרוש היום מפלגת הליברלים העצמאיים מן המשא־ומתן להקמת הממשלה.

במכתב, שהוקרא אתמול בישיבת סיעת ל"ע בכנסת, נאמר, בין השאר: "הישיבה הערב, 11.2, תהיה בשבילנו האחרונה, אם המפד"ל לא תוותר אין אנו מתכוונים יותר לבוא לישיבה הוועדה. אם גולדה מאיר, המיועדת לראש הממשלה, רוצה להתפנות בקואליציה הבאה, הצטרף לבוא אתנו במו"מ ישיר. הסיכסוך המכוון לנו לא ייפסק יותר."

במכתב כותב קול כי ראש הממשלה "חייבת לקיים ללא דיחוי כנס בלתי נבול זה, ולהסכים לצבה רצם "הכהכרך" עם כי אתם רוצים להקים ממשלה ובאלו תנאים ואז נדע אם יש לנו מקום בממשלה זאת או לא".

מה שברור כיום הוא, שאין כל אפשרות לכונן קואליציה על בסיס תביעותיה של המפד"ל לשנות את החוק, "כי הוא קודש" באשר תביעה זו נתקלה בהתנגדות רחבה בקרב המערך, ובהתנגדות מוחלטת מצד ל"ע.

בפתיחת הישיבה אמש, שנערכה בלשכת שר האוצר בירושלים וארכה כשלוש שעות, קרא פ. ספיר את מכתבה של ראש הממשלה בו היא מביעה את הערכתה על הסכום החיובי שבמו"מ הקואליציוני לגבי היסודות המדיניים, החברתיים והכלכליים. "סיכומים אלה מצדדים יוצרת אפשרות לכונן את הממשלה החדשה מתוך הכוחות הציבוריים שיהיו את הממשלה היוצאת ולהבטיח אכונן יציב של הכנסת הנבחרת", בציינה ראש הממשלה במכתבה. במכתבה היא הסבירה, כי היא מודעת לוויכוחים בנושא "מיהו יהודי", וכי היא רוחשת כבוד לעמדה השונה בוויכוח זה, אך עם זאת, הדגישה במכתבה: "התחזקתי בדעתי בנושא לצפות אם נימצא מהכרעות הדיכות בסוגיה זו".

ראש הממשלה גולדה מאיר הצביעה אמש באמונה על הסוגיה בזמן רב הלוך ללא השגת פתרון, וכי "אנו נקלעים לסתירה חריפה בין הדיונים המפורסמים בנושא זה לבין הצבתנו לצרכי המדינה בעת הזאת". ראש הממשלה התייחסה בסיום מכתבה גם להצעות שהועלו בהליך המו"מ הקואליציוני לגבי דיונים בכנסת הממשלה, וציינה כי בעניין זה היא רואה מקום להקן בו לאחר שתושג ההסכמה על הקמתה של הממשלה החדשה.

ח"כ י. רפאל טען בשם המפד"ל נגד מכתבו של השר מ. קול, שאינו בתקופו לדעתו. וגרס כי במפלגות אפשר למצוא את הדרכה על הגת. במהלך הישיבה התקיפו הנציגים למו"מ הקואליציוני, אך בדברים שהושבתו היתה בעיקר תגובה על העמדות הבסיסיות של כל אחד מהשלושה הצדדים (הח"כים י. בורג, ז. ורהפטיג וה. ברנשטיין מהמפד"ל, מ. קול וג. האוזנר מל"ע; ח. צדוק, א. צור, א. ידלין, ג. יעקבי וה. הכהן מהמערך).

השר מ. קול טען, כי אין מקיימים את ההתחייבות בבחירות העצמאות להופש מצפון ודת. מפי מזכיר מפלגת העבודה משה ברעם, אבל "יש להתבייש בכך, כי עוסקים בנושא שאינו מרכזי בסדר היום הציבורי. מזכ"ל מפלגת העבודה א. ידלין הדגיש בפני נציגי המפד"ל, כי לא יוכלו להגיע את שינוי החוק כתביעתם בלחץ על מו"מ חוזר על תביעתה של ראש הממשלה להקפיא את המצב לשנתיים.

לעובדת זאת חזר השר ד"ר ז. ורהפטיג והח"כ י. בן־מאיר כמפד"ל והציע את ההצעה לכונן ממשלת ליכוד לאומי.

שר האוצר פנחס ספיר שלל בחריפות הצעה זו. בסיכום הדברים הוא ציין, כי יש לסכם בהקדם את הקמת הקואליציה, עכן נבחה ביקורת ציבורית על שבמו"מ המערך לא עוסקים בנושאים מרכזיים. הוא חזר ותמך בהצעתה של ראש הממשלה.

כבשול של הרגע האחרון הוכר בישיבת אמש, לאחר שהוצע לחזור ולהתכנס מחר בערב לישיבה משותפת בהלהלה, שעה שנציג ל"ע, ח"כ ג. האוזנר הודיע, כי הליברלים העצמאיים אינם מוכנים להמשיך ולהשתתף בישיבה כזאת. בהתאם להודעתו של השר מ. קול, הוסבר, כי ישיבה זו לא נועדה להמשיך הדיון בתביעת המפד"ל לגבי שינוי החוק "מיהו יהודי", אלא רק לשמוע את תשובת המפד"ל ול"ע להצעת ראש הממשלה.

אשרות יציאה מברה"מ — מ"אוביר" למליציה

ניו־יורק (עטס"א). — בקשות להיתרי יציאה מברה"מ לא יימסרו עד לטיפול במשרדים הפירוגים של "אוביר", אלא יועברו לטיפול המיליציה האזורית — כך הודיעה אמש הוועידה הארצית למען יהודות בריה"מ. שינוי זה יעשה לעקוב אחר מספר מגישי הבקשות ובמספר הדחיות.

דבר DAVAR
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרסט
מנהל כללי גדעון גאמן
המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים)
סניפים: תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141; ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 3־231251; חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3—2—642111.

ארצות ה"שוק" יתאמו המדיניות המזרח־תיכונית

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

השרים המדיניים של ארצות השוק המשותף התכנסו בסוף השבוע בבון ודנו, בין היתר, על תיאום מדיניות ארצות השוק בנושא המזרח התיכון. הוחלט לחזק את שיתוף הפעולה האירופי עם ארצות העולם הערבי, במגמה להגביל אותו לתחום הטכנולוגי והכלכלי ולשוות לשיתוף פעולה זה אופי עיסקי ולא מדיני.

כדי לאזן מדיניות זאת החליטו בהתייעצות לזרז את המשא־ומתן בין השוק לבין ארצות המזרח התיכון, ובכללן ישראל בעניין הסכם הסחר הגלובלי.

נעצרה ספינה מצרית מול חופי חיפה

ספינת משא מצרית בת 200 טונה ובה תשעה אנשי צוות, נתפסה אתמול על־ידי ספינת חיל־הים במים הטריטוריאליים של ישראל מול החוף של ראש הכרמל.

הספינה היתה בדרכה מאלכסנדריה לביירות עם מטען של הפר־היראשות.

אנשי הצוות טענו שהודרו למי ישראל בטענה, בשל תנאי מזג האוויר.

מועדון המיסיון ברחוב הנביאים בירושלים לאחר שהוצת בידי אלמונים

שלושה מרכזים נוצריים הוצתו בירושלים

שלושה מרכזים נוצריים בירושלים הוצתו באש בשעות המוקדמות שלאחר חצות הלילה אור ליום ב'.

כתוצאה מן הדליקה נגרמו למרכזים נזקים, ובין השאר נשרפו הפריזות, ציוד משרדי ורהיטים. מפקד משטרת מרחב ירושלים מינה צוות חוקרים מיוחד שכבר החל בחקירה לגילוי האחראים למעשי ההצתה.

ההצתה היתה זמן מה לאחר השעה 2 לפנות בוקר, במשרד המרכז הבפטיסטי שברחוב נרקיס 4. לאחר שעה קלה שולחה אש במכון התיאולוגי השוודי שברחוב הנביאים 58. בעוד מכבי האש והמשטרה עסוקים בכיבוי שתי דליקות אלה, נמסר סמוך לשעה 5 לפנות בוקר על נסיון־הצתה נוסף בחנות המיסיונרית להפצת כתבי קודש "בית ציון" בקרבת המכון השוודי, ברחוב הנביאים 33.

שיעור הנזקים טרם נאמד, אך כבר עתה ברור כי הנזק הגדול ביותר נגרם לחנות "בית ציון", שעלתה באש כמעט כליל ובה נשרפו עשרות רבות של ספרי תנ"ך בשפות שונות.

חוקרי המשטרה סבורים, כי ההצתות נעשו באמצעות סמרטוטים ועתונים טבולים בנפט וכן מיכלי נפט שהועלו לתוך המרכזים הנוצריים. אמצעי ההצתה הודלקים הושלכו כפי הנראה מבעד לאשנבים ופירצות החלונות והדלתות.

כפי שנודע, מתנהלת חקירת המשטרה בכיוון אל חשודים מקרב יסודות קיצוניים דתיים בעירה. גם בעבר אירעו התנכלויות למוסדות מיסיונריים נוצריים בירושלים, וביניהם חנות ספרי הקודש "בית ציון" שקירותיה לוכלכו בסיסמאות נגד פעולות המיסיון.

בחומרה בלתי רגילה

"המשטרה מטפלת בענין ההצתות בעדיפות גבוהה ביותר, ואנו מתייחסים לתופעה זו בחומרה בלתי־רגילה. זו אחת התופעות הקשות והמכוערות, ולא ניתן לה להתפתח" — אמר אמש שר המשטרה שלמה הלל, בהגיבו בראיון בתכנית "היום הזה" ברדיו על נסיונות ההצתה במרכזים נוצריים בירושלים.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק אמר באותו ראיון: "לא נרשה מעשי אלימות בירושלים, כי אלו דברים שנדבקים. אי־אפשר לעשות מעשי־אלימות בפינה אחת, בכיוון אחד ונגד קבוצה אחת, בלי שזה יפגע גם אחרים לעשות מעשי־אלימות בכיוון אחר".

שר הדתות מגנה

שר הדתות, ד"ר זרח ורהפטיג, גינה אתמול את השימוש באלימות כאמצעי מלחמה נגד מוסדות מיסיון נוצריים הפועלים בין יהודים. הביע את צערו הרב על שגורמים בלתי־אחראים פגעו ברכוש של שלושה מוסדות נוצריים, ביניהם כאלה אשר אין אתם עוסקים במיסיון.

"הליגה להגנה" משבחת המעשה

"הליגה להגנה יהודית" בארץ־ישראל מחזקת את ידי האלמונים האמיצים שהציתו שלושה מוסדות מיסיונריים בירושלים, לנו ברור, שבהיעדר חוק שישים קץ להתנכלויות הדוגיות לילדים יהודיים המיסיונים, לעולים הסובלים מחבלי קליטה ולזוגות צעירים יהודים המתקשים להתפרנס בכבוד — נקטו המציתים בדרך היעילה היחידה הפתוחה להם" נאמר בהודעת "הליגה להגנה היהודית".

רקנטי: פיחות — חלק ממדיניות כלכלית

שינוי בצד ההלוקה אינו צעד כלכלי אלא גם צעדי פיחות ... יכול להיות רק חלק ממדיניות כלכלית, ולא כפעולה בודדת. כעת, התמונה הכלכלית איננה לבת עצת חירום וספק אם פיחות ישיב את ההוצאות שרוצים להשיג.

זאת אמר מנכ"ל בנק דיסקונט, דניאל רקנטי, בראיון שהתפרסם בעתון יהודי בבאזל שבשווייץ.

בבדיקת תוכן הראיון מתברר, שאין זה נכון שאמר ש"פיחות הל"י הוא בלתי־נמנע". רקנטי הסביר בראיון, שיש שיקולים המחייבים פיחות, כגון פער במאזן התשלומים הישראלי, ההפרש בין רמת המחירים בארץ לחו"ל וההכרח להגדיל את היצוא.

לעומת זאת, יש שיקולים שכנגד. פיחות יביא להגברת האינפלציה כאשר יגדיל את יתרות המטבע החוץ ליהדות ישראליות ואז יפרוץ גושול של כסף לשוק והאינפלציה תהיה דוהרת שוד יד הר. לכן לדעת רקנטי הנתונים בעד ונגד פיחות הלירה הם שקולים וההחלטה היא יותר פוליטית מאשר כלכלית.

דאגה לגורלם של 3 יהודים שנאסרו בדמשק

מאת יואל דר, סופר "דבר"

יוצאי סוריה בישראל הביעו אתמול דאגה חמורה לגורלם של שלושה יהודים שנאסרו לפני שלוש שנים בידי השלטונות הסוריים בתואנה של פעילות ציונית.

מתוך ידיעות שהגיעו לארץ מסתבר, כי כל המאמצים שנעשו בחצי השנה האחרונה להיפגש עם העצורים עלו בתוהו.

השלושה הם יוסף סויה, יוסף חיים אשרי ואליה (אליהו), כולם ילידי העיר דמשק.

מחיר הזהב בצרפת — 150 דולאר

פאריס, (עיר רנ"ק). — מחיר הזהב עלה אתמול בפאריס, ל־150.80 דולאר לאונקיה — עליה של 1.56 דולר מאז יום ו'.

סוחרים אמרו, כי אחד הגורמים לעלייה זו היה ראיון, שהעניק שר האוצר הצרפתי ולארי ז'יסקאר ד'סטיין לעתון "הארולד טריביון".

בראיון זה אמר השר, כי הוא צופה שארצות אירופה ייספו את מטבעותיהן כדי להקל על סילוק חובות.

בלונדון נמכר הזהב במחיר 144.50 דולאר לאונקיה.

יוזמים חקיקה לבחירות אישיות

לאור ההצלחה המפתיעה של רשימות אישיות בבחירות לרשויות מקומיות רבות, החלה להתגבש מחשבה אצל אחדים מנבחרים אלה, ליזום חקיקה לבחירות אישיות־אזוריות גם בכנסת.

אחד היוזמים, ראש מועצת קרית אונו אביגדור ורשה, רמז על כך בנאום בחירתו ביום א' בערב.

הצעה מפתיעה: קבוצת תעשיינים מציעה לכורי הפחם בבריטניה 80,000 ל"ש ליום אם יפסיקו השביתה מיד

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). — מנהיגות איגוד כורי הפחם מתכנסת היום כדי לדון בהצעה מפתיעה של קבוצת תעשיינים מתעשיית המכוניות להעניק לכורים סכומי כסף ניכרים, בתנאי שיפסיקו מיד את השביתה הכללית בבריטניה.

נשיא איגוד הכורים ג'ו גורמלי ומזכיר האיגוד לורנס דאלי נועדו אתמול לפגישה עם הבנקאי והספריד בראהמן המייצג קבוצת תעשיינים בלתי־מזוהה וקיימו אתו שיחה שנמשכה כשעתיים. בתום השיחה לא נמסרו כל פרטים על תוכן השיחה, אולם נראה, שהכורים רואים את הצעתו של בראהמן כחשובה מספיק, כדי לכנס את המועצה הארצית של האיגוד לישיבה מיוחדת.

מאותה בלתי רשמי נודע, שקבוצת של תעשיינים מציעה לאיגוד הכורים סכום כסף הנאמד ב־80,000 ל"ש ליום אם יסכימו להפסיק מיד את שביתתם, לחזור לעבודה ולצפות להחלטת ועדת התשלומים הממלכתית אשר תדון בתביעות השכר שלהם כב"מקרה מיוחד". אם יקבלו הכורים את ההצעה — פירושו של דבר הוא, שהם יקבלו תשלום ראשון עוד לפני סוף החודש.

קריאה לצמצום צריכת הפחם

השביתה הכללית במכרות הפחם עברה אתמול ללא הפרעות, פרט לתקרית בודדה במכרה בסיהון נוטינגהאם, שם אירעו תקריות גם שלשום. התקריות אירעו לאחר שעובדי־בטיחות נתנו לעבור את משמרת־השומרים ולהיכנס למכרה. השביתה עדיין אינה נותנת את אותותיה, אולם הממשלה קראה לצמצם את צריכת הפחם.

מערכת הבחירות בבריטניה נכנסה אתמול לשלב חדש עם פירסום מצע־הבחירות של המפלגה השמרנית השלטת. כמצופה, הסעיף הבולט במצע זה קורא לביטול מענקי־הסעד הממלכתיים למשפחותיהם של השובתים ולחיוב האיגודים המקצועיים, באמצעות החוק, לכסות את צורכיהם הבסיסיים של השובתים ומשפחותיהם.

המצע השמרני מכיל גם רמזים לבדיקות בהירים בוקשה יותר.

משלחת בריטית למכירת נשק תבקר בקאהיר

לונדון (עטס"א). — משלחת בריטית גדולה למכירת נשק, אשר תכלול נציגים של מיגוד התעשיה הבריטי ושל חברות גדולות לייצור נשק בבריטניה, תבקר בחודש הבא בקאהיר — כותב "דיילי אקספרס".

זוהי המשלחת שהגיעה אל שר החוץ הבריטי, סיר אלק דאגלס יום, להודיע, כי האמברגו שהטילה הממשלה על מכירת נשק למדינות המזרח התיכון, עם תחילת מלחמת אוקטובר — יוסר.

מטרתה של המשלחת תהיה לדון באספקת נשק הגנתי לכוחות המצריים. העתון יודע לבשר, כי המצרים מעוניינים לרכוש טילים נגד מטוסים מדגם "ראפייר", תותחים, אניות מלחמה ומיתקני ראדאר מתוחכמים. האפשרות שבריטניה תספק למצרים מטוסי קרב, כגון מטוסים מדגם "יאגואר" תעלה גם היא לדיון בעת ביקור המשלחת בקאהיר.

שיקולי המתנגדים לעיסקה כזו, הקשורים באפשרות שהמצרים ימסרו לבעלי בריתם הרוסיים מידע מלא על הנשק הבריטי — הוסרו מן הפרק.

החברה הבריטית לייצור מטוסים "הוקר סידלי" חברת "ברקר־ניי" וחברות אחרות לייצור ציוד אלקטרוני יהיו מיוצגות במשלחת.

קרבות עזים התנהלו בסוף השבוע בין צבא הפיליפינים לבין מורדים מוסלמים, באי גולו — מסר אמש דובר הפיקוד הצבאי במנילה.

מפקדי אוגדות ומעוזים יופיעו בפני ועדת־אגרנט

מ. אשכנזי יעיד בשבוע הבא

מאת א. גבע, סופר "דבר"

מוטי אשכנזי השובת ליד משרד ראש הממשלה, יוזמן בשבוע הבא להעיד לפני ועדת החקירה, הבודקת את אירועי ערב מלחמת יום הכיפורים והימים הראשונים של קרבות הבלימה.

ב־20 בדצמבר כתב מזכיר הועדה, ד. ברשב מכתב אל מוטי אשכנזי בו נאמר, שקראו את הכתבה על הצעתו שנציב פיקה, כן נאמר במכתב, שהוועדה תשקל את הזמנתו כאשר תזמין את מפקדי המעוזים והמוצבים.

בחוגי הוועדה מציינים על העובדה, שמכתביהם של חברי הכנסת מ. פעיל ויוסף תמיר בעניין הזמנת עדים פורסמו בעתונות עוד לפני שהפניות הגיעו לוועדה.

הוועדה בודקת פרק אחר פרק. בשבוע הבא יוזמנו את מפקדי מעוזים ומוצבים. בשלב מאוחר יותר יוזמנו מפקדי אוגדות ובהם גם את אריק שרון, אוהדה לובנה, כשבן, גם עדותו של מפקדי היחידות, היא כבר שמעה את דברי אלוף גונן ואין זה מן הנמנע, שהוא יוזמן לעדות נוספת. לפי הצורך בתכנון הרמטכ"ל, רב־אלוף אלעזר העיד השבוע והוא יוזמן שוב כדי להשמיע הערות או להבהיר פרטים בקשר לעדויות שניתנו.

עד כה העידו שלושה שרים: ראש הממשלה גולדה מאיר, שר החוץ אבא אבן ושר הבטחון משה דיין. יוזמנו שרים נוספים, ובתוכם סגן ראש הממשלה יגאל אלון והשר ישראל גלילי.

נימשו 15 דוברות שהיו שקועות בנמל פורט־סעיד

קאהיר (א. פ.). — כאניות חילוץ מצריות כבר משו 15 דוברות שהיו שקועות במימי נמל פורט־סעיד במסגרת השלב הראשוני של ניקוי תעלת סואץ. עתוני קאהיר מדווחים, שהנשיא סאדאת הורה למנהל רשות התעלה אחמד משהור להחיש ככל האפשר את מיבצע הניקוי.

נוסף לכך עומד סאדאת להקים סוכנות מיוחדות אשר תכין את ההסכמים לקבל מלווה למימון פעולות התעלה. סוכנות זו תפנה לזרים שרכושם במצרים הולאם בעבר ותתאם את השקעת הון על בדיקות זרים.

שר הכלכלה ד"ר חיגאזי גם אמור להודיע בשבוע הבא על ההטבות שיתן הממשלה למשקיעים זרים וכן על התמריצים שיקבלו מקימים באיזור הסחר החופשי, המתוכנן בשני קצות התעלה.

אחת המטרות העיקריות של צעדים אלה תהיה להחזיר 350 מיליון דולר, השייכים לאזרחים מצרים פרטיים, ואשר הוכנסו במצרים בימי מלחמת תימן.

בראש הסוכנות החדשה יעמוד סגן השר המצרי לסחר חוץ שריף לוטפי.

גיוס חדש בארה"ב: "שמרכב" (שומר רכב)

ניו יורק (צ"ר). — המשבר הכלכלי הוליד את ה... החידוש אמריקאי נוסף — "שמרכב" (שומר־רכב).

כיום יכול כל אמריקאי לשכור "שמרכב", כדי לשמור על מקומו בתור, עד אשר יגיע בוא תורו אל המשאבה בתחנת הדלק.

המחיר הדולאר וחצי לשעה.

אלמוגי מבהיר תלונתו על ההסברה

שר העבודה יוסף אלמוגי שלח מכתב לשר החוץ אבא אבן, ובו הבהיר לו כי תלונתו על התפקוד הישראלית בארה"ב הביעה את כבבה של ישראל באשר לעדה, היתה מכוונת למאכי הכבבית העריכים כן בתוך מוגה להגדיל את ...

אלמוגי ציין, כי כוונתו לא היתה לאנשי משרד החוץ או למסבירים השלוחים לארה"ב בכב...

מוטי אשכנזי סיים שביתת השבת; יפתח ביום א' בשביתת רעב

מוטי אשכנזי סיים שביתת השבת ... הודיע ראש הממשלה, אך כאשר יבואו השרים ביום א' לישיבה השבועית של הממשלה, שוב ימצאו את מוטי אשכנזי ניצב במקום בשביתת־רעב, ותובע את פיטוריו של משה דיין, בטענה שעקב תפקידו הוא אחראי למחדלים שנתגלו במלחמה.

אלפים באו להזדהות עם מוטי אשכנזי. הם הצטופפו בחזית לבנין של כפריות. אך רבים לא באו מכנה ועמדו בגשם. באו מבוגרים ובאו תלמידים. כך, למשל, הגיעה בשעות הערב כיתה של בית־ספר מקיף בבאר־שבע. הם סיפרו שפנו אל מועצת התלמידים והציעו להצטרף לשביתה. המנהל התנגד ואמר על התארגנות בשום שהיא בעלת אופי פוליטי. המנהל ניסה להסביר את התלמידים, אך התלמידים בשלהם: "אומרת לנו פעם שעלינו להתקומם נגד כל דבר מעוות במדינה", לבוא הם כל מכיתה לכיתה, אפשר כסף רק שלחו משלחת נכבדת.

בת בידיו "מטפה"

מוטי אשכנזי, שזה מכבר עבר ניתוח, עומד לפניהם ומסביר. הוא מספר להם על ימי נעוריו. אז הפגנו נגד הספר־הלבן, נגד שר חוץ אמריקאי פלוני וכו'. לא חשוב אם צדקנו, חשוב שהרגשנו עצמנו מעורבים ואחראים לנעשה. עולה כברה"מ נזכרת בהתגבנה אצרת ומגישה למוטי בקבוק הדליקה רווית. מוטי מתמהר מה לעשות בבקבוק. "לצערי זה לא יפסיק לכולם" — הוא מבריח ומכניס את הבקבוק לתוך כלי הדרה (בלילה, כאשר יפגת הם הבבקברים, יוציא את הפקק).

התמונו על עצומה

היו הרבה מאוד סטודנטים ודי במה פרופסורים. י. גבה, ראש עירית הרצליה, שלח את כרטיס־הביקור שלו. ליובה אליאב התייצב ליד מוטי. היו עם חיילים מיחידתו שהרביעו עצמם כמחותנים, ובאו משלחות של חיילים.

אלפים חתמו על העצומה של מוטי אשכנזי האומרת: "אני תובע את אחריות ביוצא־דיאלה לזמרי־זה ולמחדל, כמקרה ראשון בחברה הדמוקראטית. תוצאת מלחמת יום הכיפורים בזיתה על הזנחה, רשלנות וחוסר כוננות של מערכת הבטחון. האדם האחראי לכך במישרין והקיבל את תוצאות הזאת כבבדה פלוטי, חייב לצאת באחריות זו. מדינת ישראל זקוקה לאדם עם בבטחון הלכת לבעשה, על כנה שמכנה ג האזורון קור בהגשלות, בזישתכבל לעבוד באהבה הנתיה, כיתוק קשים כבעבר".

בין חברי הכנסת שבאו לחתום את ידו של מוטי אשכנזי היו: יצחק בן־אהרון, לובה אליאב, יוסף הדרה, חייקה גרוסמן, דב זכין ואליעזר רונן מן המערך, כהן שלמיה אלוני ובועז מואב מר"צ. בשעות הבוקר באו למקום קבוצת חברים מהמשמרת הצעירה של מפלגת העבודה והאיגוד הסטודנטים, ועמם מזכיר המשמרת הצעירה יחיאל לקט.

בתים נאים
בסביבה כפרית
בשכונה ותיקה
ומסודרת
בקרבת תל-אביב

בתים בודדים
ודו משפחתיים
בנוה מונוסון

שיכון עובדים
פרטים והרשמה: במשרדי שיכון עובדים· תל-אביב, רחוב לה - גרדיה 58 · טלפון: 30721

אושר הרכבן של ועדות הכנסת

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר" בכנסת

מליאת הכנסת אישרה אתמול את הרכב ועדות הכנסת, לאחר שסיעות המערך והליכוד סיכמו, כל סיעה לעצמה, את חלוקת המקומות בוועדות ובסיעת הליכוד יושבה המחלוקת על הרכב ראשי הוועדות. בסיעת המערך היה נכונה היכונה אל איש בקוטותיה של חטיבת מפא"י בוועדת החוץ והביטחון.

למפא"י הוקצו ארבעה מקומות בלבד בוועדה, במקום חמישה שהיו לה בכנסת השביעית. על מקומות אלה התמודדו 13 חברים — מהם שלושה שכיהנו בוועדה הקודמת — ח. צדוק, א. ידלין וא. אליאב. על דעת רבים היה מוטב שאי־אפשר שלא לצרף לוועדה את יצחק רבין ואהרן ידלין. המחלוקת על שאר המקומות יושבה לאחר שמזכיר מפלגת העבודה אהרן ידלין הודיע כי הוא מוותר על חברותו בוועדה, וכך ייצגו את מפא"י — ח. צדוק, י. רבין, א. ידין וא. אליאב.

בליכוד יושבה המחלוקת על ראשי הוועדות כשנקבע כי ראשות ועדת הכלכלה תהיה ברוטציה בין שמואל תמיר מהמרכז החופשי ויגאל הורוביץ מהרשימה הממלכתית. ראשות יתר הוועדות תהיה גם היא ברוטציה בין חירות והליברלים.

בראש ועדת הביקורת יעמוד תחילה ד"ר יוחנן באדר ואחריו כך שמחה ארליך. בראש ועדת החינוך יעמוד תחילה אברהם שכטרמן ואחריו כך אברהם כ"ץ. בראש ועדת הפנים והאקולוגיה יעמוד תחילה יוסף תמיר ואחריו יורם אידור. בראש ועדת המשנה לתקציב הביטחון יעמוד אריאל שרון.

במליאת הכנסת נדחו ההצעות לסדר היום של הסיעות — רק"ח, אגודת ישראל ומוקד — אשר קבלו על קיפוחן. בין החידושים בהרכב הוועדות יש לציין, כי זאת הפעם הראשונה שלחזית הדתית התורתית ניתן ייצוג בוועדת החוץ והביטחון (קלמן כהנא) ובוועדת הכספים (כלמן לורנץ). המערך העניק מקום אחד לל"ע בוועדת חוץ וביטחון (גדעון האוזנר) ובוועדת הכספים (יהודה שערי).

תרומת אהדה מנורווגיה לישראל

המחאה בסכום של 1.9 מיליון כתר (כ־1.25 מיליון ל״י) הוגשה ביום א׳ לשגריר ישראל באוסלו, יצחק קינן, מטעם המפעל הפרו־ישראלי „תחי ישראל".

ראש הממשלה, גולדה מאיר, שלחה מברק שבו הודתה לנורווגים על תרומתם. „ישראל לא תשכח לעולם את עזרתם של הנורווגים", כתבה גולדה מאיר במברקה.

הסנטור הארי בירד, חבר ועדת השירותים המזוינים של הסנאט האמריקאי, הגיע אתמול בצהריים לביקור של שלושה ימים בישראל, כדי לעמוד מקרוב על הנעשה עתה במזרח התיכון בכלל ובענייני הביטחון בפרט.

יוחמרו דיני המיסוי כלפי „חברות מעטים"

מאת א. גבע, סופר „דבר"

האוצר יציע להחזיר את ההוראות המחמירות ל„חברות מעטים". המדובר בחברה בה שותפים עד חמישה אנשים, שיטה מקובלת לעקוף בדרך חוקית תשלום מלא של מס הכנסה.

המס השולי המירבי מגיע (כולל מלווה) ל־82 אחוזים, אך המס השולי המירבי המוטל על חברות מגיע ל־60 אחוזים. לכן מכריזים על עצמם רבים בעלי ההכנסות הגבוהות כ„חברות" ומשלמים מס פחות.

מעריכים, שמספר „חברות המעטים" מגיע ל־17,000 והפסד המס מסתכם בעשרות מיליוני לירות. מספר „חברות המעטים" גדל ב־15 אחוז בשנה.

באוצר שוקלים שני צעדים: הקטנת ההפרש בין המס המוטל על היחיד לבין המס המוטל על חברות, וכן שינוי ההוראות המאפשרות לאוצר להכריז על ה„חברה" כמחלקת דיווידנדים. במקרה של חלוקת דיווידנדים מגיע המס השולי המירבי ל־88 אחוז.

ד. ברזילי — ראש עירית חדרה

עו״ד דב ברזילי נבחר אמש לכהונה שלישית כראש עיריית חדרה בישיבה חגיגית של המועצה שהתקיימה בבית יד־לבנים. בעד ראש המועצה הצביעו תשעה חברי הקואליציה, בהם שבעה מסיעת הליכוד ושניים מהחזית הדתית. נגד בחירתו הצביעו חמשת חברי סיעת המערך.

ראש העירייה היוצא הבטיח פעולה להפקת מעמדה של העיר בכל התחומים. בישיבה נבחרו סגני ראש העירייה פרדי קוסטליץ מתנועת החרות והרב בן־יצחק מסיעת הליכוד.

כורים שובתים בבריטניה חוסמים את פתחו של מכרה הפחם הגדול ראודון ליד דרבי

צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

האוצר מציע מיקדמה של 6% על־חשבון תוספת־יוקר והגדלת התמיכה בילדים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

שר האוצר, פנחס ספיר, הציע אמש לנציגי ההסתדרות, תשלום תוספת יוקר של 6 אחוזים החל מהחודש פברואר כפיצוי על צמצום הסובסידיות. כמו כן הציע שהתוספת לילדים הראשון, השני והשלישי תהיה בשיעור של 10 ל״י לכל ילד ואילו מהילד הרביעי 15 ל״י. עמדה זאת הביאה להתקרבות בין האוצר להסתדרות וחילוקי הדעות מתמקדים עתה לגבי התוספת לילד השלישי.

מזכיר ההסתדרות בפועל, ירוחם משל אמר, כי לאור שהממשלה נענתה לדרישות ההסתדרות בנוגע להקלה בהתייקרות התחבורה הציבורית על שכבות אוכלוסיה מסויימות, הרי עתה חילוקי הדעות הם לגבי הפיצוי לילד השלישי. ההסתדרות תובעת שהפיצוי לילד השלישי יהיה בשיעור של 15 ל״י.

בתחילת הישיבה הבהיר משל שדרישות ההסתדרות לפיצוי על צמצום הסובסידיות הם בשני מישורים: תוספת יוקר של אחוז והגדלת תוספת הילדים. בתגובה אמר שר האוצר, כי הוא מציע עיסקת „חבילה": הוא ייענה לדרישת ההסתדרות לגבי שיעור הפיצוי לילדים בתנאי שההסתדרות תסתפק בתוספת יוקר של 4 אחוזים כפי שהציע בתחילה האוצר.

במהלך הפגישה הציע חבר הוועדה המרכזת ח"כ אלי מריאל, שתוספת היוקר תהיה בשיעור של 6 אחוזים והיתנו תוספת לילדים בשיעור דרישת ההסתדרות.

יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי אריאל אברהמוביץ, עמד על ההכרח להגיע לסיכומים מהירים. חבר הוועדה המרכזת צבי נתנזון תבע שלא להעלות כלל את תעריפי התחבורה הציבורית.

שר האוצר הבהיר, שתשלום פיצוי הילדים בשיעור של 10 ל״י לכל ילד ותשלום תוספת־יוקר של 6 אחוזים יסתכם בהוצאה למדינה של כ־115 מיליון ל״י. למרות זאת הוא מוכן לקבל הצעה זאת. אשר לדרישה להגדיל את הפיצוי לילד השלישי ל־15 ל״י, אמר ספיר שההוצאה תסתכם ב־140 מיליון ל״י. משל הודיע, שההסתדרות תשקול את הצעת ספיר ותתן את תשובתה.

הקלות בתעריפי הנסיעה

בפגישה קודמת שהתקיימה בלשכת שר האוצר נדונה העלאת תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית בהשתתפות שר התחבורה שמעון פרס, וראשי הקואופרטיבים לתחבורה. נציגי ההסתדרות הציגו את דרישותיהם להקלה בהתייקרות התחבורה הציבורית לגבי ילדים ונערים עד גיל 18 ופנסיונרים מקבלי קיצבת ביטוח לאומי.

נציגי הממשלה מסרו שהם יקבלו את דרישות ההסתדרות, למרות שהדבר כרוך בהוצאה בגובה של 25 מיליון ל״י. נציגי ההסתדרות עמדו על כך שהעלאת תעריפי התחבורה הציבורית שתתבצע בימים הקרובים תהיה בד בבד עם הנהגת כל ההסדרים לגבי מתן הנחות.

הליקופטר חילץ שני חיילים שנתקעו בשטפונות

מאת משולם עד, סופר „דבר"

הליקופטר של צה"ל חילץ אמש שני חיילי מילואים שנלכדו במשאית ליילנד מגויסת שנתקעה בשטפון בוואדי חלישבע, בכניסה לכפר הבדואי שליד באר־שבע. למקום הוזעקו מכבי אש שניסו לחלץ את השניים, אשר כאמור חולצו בעזרת הליקופטר.

בשעות הבוקר נלכד אוטובוס במי שטפונות של נחל רדים. בפעולת הצלה מהירה חולצו כל נוסעי האוטובוס.

בשעות הצהרים נלכדה משאית ליילנד של „תנובה" במי השטפונות של נחל באר־שבע. המשאית נתקעה במעבר הגשר האדי במבואותיה הדרומיים של העיר. ארבעה אנשים שנמצאו במשאית חולצו בעזרת כבאי באר־שבע.

הייכל: הודחתי בגלל ספקותי לגבי מעמדו של הנשיא ניקסון

ניו יורק, (ע״ר רצ״ן). — חסנין הייכל, העורך המודח של „אל אהראם" אמר, כי הודח מתפקידו משום שהביע ספקות לגבי מעמדו של הנשיא ניקסון.

בראיון ל„טיים" אמר הייכל, כי חלק על דעתו של הנשיא סאדאת, משום שהיה בדעה כי ניקסון טרוד מדי בהגנה על עצמו בשאלת ווטרגייט, מכדי שתוכל להיות לו השפעה כלשהי במזרח התיכון.

הייכל אמר: „אני מסופק אם יש לו הכוח לאלץ את ישראל לעשות ויתורים מספיקים, כדי להשיג הסדר שלום מתקבל על הדעת".

„אני מתפעל מכשרונותיו של ד"ר קיסינג'ר — אמר — אולם אפילו אדם כה מבריק כמו שר החוץ האמריקאי איננו יכול להתעלות מעל למסורות של ארצו".

הייכל מסר לשבועון, כי חלק על סאדאת לגבי „הקצב שבו נתנו את כל אמוננו בניקסון... אני מאמין כי היינו צריכים לשמור על האופציות שלנו, לוותר ויתורים שלבים שלבים, אך לעולם לא להניח את כל הביצים שלנו בסל אחד", אמר הייכל.

מכחישים „מלחמת ירושה" במפלגה הגוליסטית

פאריס, (ע״ר). — המפלגה הגוליסטית השלטת הכחישה אמש, כי מתנהלת מלחמת ירושה בשורותיה על תפקיד נשיא צרפת.

התגובה שנמסרה לעתון המפלגה „נאסיון" באה בעקבות השמועות אודות מצב בריאותו של הנשיא. פומפידו שוב לקה ב„שפעת", הידיעה אשר עוררה שמועות, כי יתכן שהוא ייאלץ להתפטר מטעמי בריאות לפני השלמת כהונתו ב־1976.

עיראק ואיראן מחישות תגבורות לאיזור הגבול

ביירות, (א.פ.). — עיראק ואיראן מחישות תגבורות צבא לאיזור הגבול ביניהן לאחר התקריות בימים האחרונים שבהן נפגעו 150 חיילים משני הצדדים. עם זאת ציינו מקורות בטהראן, כי אתמול שרר שקט לאורך החזית.

עתוני בגדאד מאשימים את איראן, כי היא מחישה כוחות שריון לאיזור קדרה. מקורות בביירות אמרו, כי גם עיראק מחזקת את מערכיה באיזור זה.

האיראנים מסרו רק אתמול על התקריות האחרונות וציינו כי היו להם 14 נפגעים. לדבריהם, תקפו העיראקים תחנת גבול באיראן והפגיזו כפר סמוך.

העיראקים, שהודיעו עוד שלשום על התקריות ועל הנפגעים הרבים, טוענים, כי ההתנגשויות התחילו בכמה ק״מ בתוך שטחם באיזור בדרה, 180 ק״מ ממזרח לבגדאד, מול העיירה האיראנית מהראן.

„מחבלים ערביים תיכננו הפעלת טילי־כתף בארה"ב"

ניו יורק, (עסס״א). — הטירוריסטים הערביים, שתיכננו להפעיל טילי־כתף מדגם „סטרלה" נגד מטוסו של שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר, בלונדון — התכוונו גם לערוך התקפה דומה בארה"ב — כך הודיעו אמש בעל הטור ג'ק אנדרסון ולס וייטן בעתון „וושינגטון פוסט".

בעלי הטור מצטטים מדבריו של ציר בית הנבחרים, ג'ון מרפי, דמוקרט מניו יורק. הלה אמר, כי סוכנים של רשות התעופה הפדרלית קיבלו ידיעות ביוני השנה, כי טירוריסטים, הנמצאים בארה"ב תיכננו להציב מכונית בקצה מסלול התעופה, באחד מנמלי התעופה הגדולים בארה"ב, ולשגר מתוך מכונית זו את הטילים הללו הישר לתוך גופו של מטוס מדגם „בואינג־747" ברגע שימריא.

עוד כותבים בעלי הטור, כי אנשי סוכנות הביון המרכזית הודיעו, כי צוות המורכב משני גברים, שאחד מהם נושא את מיתקן השילוח והשני נושא טיל נוסף, יכולים לשגר את הטילים תוך פרק זמן של פחות משתי דקות ולהמלט ממקום המעשה.

מאז השמעה אזהרה זו — נאמר בעתון — הוצבו משמרות חיילים בנמלי התעופה של פרנקפורט ואמסטרדם, מאחר שמסבורים כי נמלים אלה משמשים מטרות עיקריות לפעולות הטירוריסטים.

הצלב האדום משיב לרקטור בר־אילן

„הצלב האדום הבין־לאומי רואה בדרגת חשיבות שווה את הטיפול בשבויים הישראלים בסוריה ואת הטיפול באזרחים מהשטחים המוחזקים. ולכן הוא ימשיך לפנות בעניין זה לממשלת ישראל". כך נאמר במברק שנתקבל אתמול מנשיא הצלב האדום הבין־לאומי, ד"ר אריק מרטין, בתשובה למברק קודם של רקטור אוניברסיטת בר אילן.

במברקו של הרקטור לצלב האדום נאמר, שעמדת הוועד המאוזנת, כביכול, של הצלב האדום גורמת להפקרת חייהם של השבויים הישראלים בכלא הסורי, והוא אחראי אישית יחד עם שלטונות סוריה לכל הסבל והעינויים העוברים עליהם.

בתשובתו כותב ד"ר מרטין שאין מקום להאשים פומבית את הצלב האדום משום שהאשמות כאלה מעולם לא השיגו מטרתן. (ע)

עלייה בנפגעי תאונות דרכים

בחודש ינואר נרשמו על ידי משטרת ישראל 1,204 תאונות דרכים, בהן נפגעו 1,865 איש, לעומת 1,092 תאונות עם 1,624 נפגעים בחודש דצמבר 1973. זוהי עליה של כ־10 אחוזים במספר התאונות ושל כ־15 אחוזים במספר הנפגעים.

יצויין, כי על פי ההנחיות הרגילה היתה צפויה עלייה של 3 אחוזים לערך במספר התאונות וירידה של כ־2 אחוזים במספר הנפגעים. על כך מסר אתמול דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בתאונות בחודש ינואר היו 64 הרוגים ו־313 פצועים קשה, לעומת 46 הרוגים ו־225 פצועים קשה בחודש דצמבר.

בשטחים המוחזקים נרשמו בינואר השנה 102 תאונות עם 151 נפגעים (מהם 12 הרוגים) לעומת 116 תאונות עם 160 נפגעים (מהם 10 הרוגים) בחודש דצמבר.

י. משל: המחלקה הערבית תקויים עד שילוב הפועל הערבי במוסדות ההסתדרות

קיומה של מחלקה מיוחדת בוועד הפועל לטיפול בפועל הערבי היא בבחינת אמצעי־ביניים ולא מדיניות של קבע, שכן מגמתה של ההסתדרות לפעול בארבע השנים הקרובות למען שילובו המלא של הפועל הערבי בכל מוסדות ההסתדרות המקומיים והמרכזיים, ועד אז מתחייבת המשך פעולתה של המחלקה הערבית — אמר מזכ"ל ההסתדרות י. משל בפגישה עם ראשי המחלקה הערבית בוועד הפועל ופעיליה, בראשותם של י. כהן וי. כמים.

משל הבהיר, כי תפקידה המוגדר של המחלקה הערבית הוא לסייע בשילוב הפועל הערבי במוסדות ההסתדרות. על פי תכנית הפעולה המתוכננת לארבע השנים הבאות בהחלטות הוועידה הכללית ה־12 של ההסתדרות, תפעל המחלקה הערבית לצירוף פועלים ערבים בכפרים למועצות פועלים קיימות בסביבתם, ובחלק מהמקומות של ישובים ערביים יוקמו ועדי פועלים עצמאיים, בכפיפות למחלקת הארגון בוועד הפועל כמקובל לגבי מועצות הפועלים המקומיות.

המזכ"ל דחה מכל וכל את „השמועות" על „חיסול, כביכול, של המחלקה הערבית בזמן הקרוב", וחזר והדגיש שהמחלקה תמשיך להתקיים עד גמר שילובו המלא והאינטגראלי של הפועל הערבי בכלל מוסדות ההסתדרות.

הודעתו של משל נתקבלה בקורת־רוח ושביעות רצון על ידי פעילי המחלקה הערבית ורבים מחברי ההסתדרות הערבים ברחבי הארץ.

איגוד המשתמשים יחרים ישיבה של ועדת־הצפיפות

מאת סופר „דבר" בחיפה

איגוד המשתמשים בהובלה ימית עומד להחרים היום ישיבה של ועדת הצפיפות אשר צריכה לדון בהטלת קנסות־צפיפות גם על תנועת המכולות בקווים לנמלי חיפה ואשדוד. קנסות אלה הוטלו בשבוע שעבר על מטען כללי המובל בשיטות קונבנציונליות וכאשר לגבי מכולות נשארה הבעיה פתוחה עד היום.

האיגוד מנמק עמדתו בכך שחברת „צים" הגדילה באופן הדרגתי, ובניגוד למקובל את היטל הדלק מ־15 עד 22 אחוז. לדעת האיגוד שיעור העלאה זו עולה על המקובל בקווים השונים בעולם.

חברי האיגוד, שהם בעלי המטענים, עומדים לערוך מחרתיים כנס חירום מחאה נגד „צים". הם טוענים שהחברה הלאומית אינה מתחשבת במצב המשק ומצב בעלי המטענים וגורמת לייקור הובלות ימיות בקווים לארץ בשיעורים גבוהים וללא הצדקה. לטענתם דוחפת „צים" את חברות הספנות הזרות, המשתייכות עמה לקונפרנסים, לייקור ההובלות. לטענת בעלי המטענים התייקרו ההובלות הימיות לארץ וממנה, מאז אוקטובר 1973 ב־60 אחוז.

סגן מנכ"ל „צים", כרמל הכהן, אמר שייקור ההובלות הימיות נעשה מיד לאחר דיונים בוועדה משותפת, על יסוד ממצאים של המכון הישראלי לחקר הספנות ובהסכמת כל הצדדים. באשר לייקור היטלי הדלק הרי ברוב הקווים בעולם הם הועלו בשיעור 22—28 אחוזים. הקונפרנס האמריקאי קבע היטל בקווים לים התיכון בשיעור 24 אחוז ובקווים ליוון בשיעור של 26 אחוז. הוא הדגיש שבראש ועדת הצפיפות עומד מנהל אגף הספנות והנמלים של משרד התחבורה. התביעה להטלת קנס צפיפות על תנועת המכולות מוצדקת משום שאניות מכולה ממתינות בארץ [illegible] עד עשרה ימים. מלבד זאת תביעה זאת עומדת להכרעה בישיבה שזומנה. אם החרם יוטל בה זו על ידי בעלי המטענים הם לא יוכלו לבוא בטענות אם אכן יאושרו ההיטלים.

שניים נהרגו ושלושה נפצעו בתאונת דרכים ביהוד

גבר ואשה נהרגו ושלושה אנשים נפצעו בתאונה קטלנית, שאירעה אתמול בשעה 5.30 בערב ברחוב העצמאות ביהוד בין משאית צבאית ומכונית פרטית.

בהתנגשות החזיתית נפגעו כל חמשת נוסעי המכונית הפרטית, ונהגה יחד עם נוסעת אחרת נהרגו. ההרוגים הם יוסף אשכנזי, בן 50, ומטילדה ליאון, בת 60.

הפצועים, שנשלחו לאשפוז בבית חולים, הם: קלרה אשכנזי, זהר אשר, בן 24, ועמנואל אשר, בן 53.

קיימת סברה, הנבדקת על ידי חוקרי ענף התנועה של משטרת מחוז ת"א, כי מערכת ניווט ההגה של המשאית הצבאית נשברה, וכתוצאה מכך סטתה ופגעה במכונית הפרטית, שבאה ממולה. הנהג של המשאית הועבר לחקירת המשטרה הצבאית. (ע)

ראשי עיריות ואישי ציבור שיגרו איגרות מחאה לממשלת ישראל בעקבות חטיפת המו"ל של השבועון „אל פג'ר", יוסף נאסרי, שנעלם מאז יום ג׳ האחרון מביתו במזרח ירושלים.

יפורסמו מכרזים לארבעה תפקידי־מפתח בחיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

מכרזים לארבעה תפקידי מפתח בעיריית חיפה יפורסמו בימים הקרובים — על כך מסר אתמול ראש העיר י. אלמוגי בישיבתה הראשונה של הנהלת העירייה.

התפקידים הם: מנהל אגף הנכסים של העירייה; נציב תלונות (ועדה בראשותו של סגן ראש העיר י. צייל תבדוק את הגדרת התפקיד); מנהל אגף התברואה ומנהל אגף לקשרי ציבור.

המכון לפריון העבודה והייצור נתבקש על ידי אלמוגי לבחון את המיבנה הארגוני של מחלקות העירייה, ולהציע מיבנה ארגוני חדש אשר יענה על דרישות שנות השבעים של המאה שלנו.

אלמוגי מסר לחברי ההנהלה כי בכוונה להקל על הצפיפות הקיימת במשרדי העירייה הורה להעביר את שני המוזיאונים לאמנות צילום החדשה מבית העירייה למיבנה מתאים, ולשחרר על־ידי כך אחד האגפים של בנין העירייה והכשרתו כבניין משרדים.

בישיבה הביע אלמוגי את דעתו כי על עיריית חיפה נטלה על עצמה את הטיפול הישיר והאחריות לשיכון זוגות צעירים. העירייה, אמר, אינה יכולה לשמש תחליף למשרד השיכון הערוך מבחינה תקציבית וארגונית למטרה זאת. כל תקציבה השנתי של העירייה אינו מספיק אף לשיכון חלק מן הזוגות הצעירים — הרי סיה, לדעתו יש להעביר את הביצוע הזה לטיפולו ואחריותו של משרד השיכון. הוא אף עומד לדון בנושא זה עם נציגי משרד השיכון.

אשר לזוגות הצעירים שכבר נרשמו ואושרו לשיכון בשנת 1973, יש להשלים את המבצע על־ידי העירייה בשיתוף של משרד השיכון. הוא הוסיף כי עם העברת הטיפול בשיכון זוגות צעירים למשרד השיכון תמשיך העירייה ליזום פעולות להשגת גורם מדרבן לשיכונם של זוגות צעירים בחיפה, אך היא לא תשמש גורם מבצע.

מטעם ההנהלה נבחרה ועדה לבדיקת הנושא והוטל עליה להביא את מסקנותיה לישיבה הקרובה של ההנהלה. בישיבת אתמול נבחרה גם ועדה לבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת חיפה, לבדיקת פעולתם של שירותי הרווחה העירוניים.

בישיבה גם אושר תקציב של 4,250,000 לירה לבנין בתי כיתה נוספים לביה"ס המקצועי העירוני בקרית שפרינצק.

ההנהלה דחתה הצעה להקים קאזינו בחיפה.

מקינג ניצח את קורצ'נוי באליפות השחמט

מאת אליהו שהק, סופר „דבר"

שחמט

רב־האמן הברזילאי הצעיר מקינג, בן ה־22, היה לשחמטאי הלא־רוסי השני שרשם לזכותו נצחון על אחד מרב־האמנים הסובייטיים המשתתפים בתחרות המוקדמות לאליפות העולם בשחמט.

המשחק ה־12 שנערך באוגוסטה נגמר בעמדה אבודה לויקטור קורצ'נוי, שהודיע ביום ראשון כי הוא נכנע מבלי להמשיך את המשחק.

השחמטאי הסובייטי מוביל בתוצאה 2:1. ואם כי בטחונו העצמי של מקינג גבר לאחר מידה של שלוה תיקו ונצחון במשחק ה־12, הרי סיכוייו לזכות בשתי נקודות בשלושת המשחקים שנותרו אינם גדולים. לקורצ'נוי דרוש נצחון אחד בלבד כדי לזכות בדו קרב.

מקינג, ששיחק בלבן, ערך התקפה נמרצת באגף המלכה לאחר שקורצ'נוי נקט בנוסח בלתי־שיגרתי בפתיחה הספרדית, עם הצרחה באגף המלכה. התקפתו של הברזילאי הצעיר הביאה לו בסופו של דבר יתרון של שני רגלים ונוכח יתרונו העמדתי של יריבו נאלץ קורצ'נוי להניח את נשקו. המשחק ה־13 בין השניים ייערך מחר.

באמריקה נדחה המשחק ה־11 בין פורטיש ופטרוסיאן, שאמור היה להתקיים ביום ראשון, בגלל „מחוש" של אלוף העולם לשעבר. כללי התחרות מתירים לכל שחקן שלושה פיסקי זמן למשך יומיים. פטרוסיאן ניצל זכות זאת לראשונה, כנראה כדי להתאושש ממפלתו במשחק העשירי.

עשה הכרה עם „סוויסאיר"

היו זמנים...

לפני עשרים ושבע שנים, ב־31 במרס 1947 — בעיצומו של מאבק המחתרות העבריות נגד השלטון הבריטי בארץ־ישראל — הופיע מכיוון הים מטוס גדול, בעל ארבעה מנועים, צבוע בגווני הלבן והאדום, כשעל זנבו סמלה של מדינת שוויץ.

ברעש אדיר נחת ה„סקיימאסטר" על המסלול היחיד של שדה התעופה לוד. הטייס השוויצרי קפטן הייטמאן הוביל את מטוסו לעבר בנין השדה והדמים את ארבעת המנועים. אילו נערך היה אותה שעה טקס חגיגי בשדה־התעופה, היה ודאי הקברניט השוויצרי המנוסה יורד מתאו ומבשר לקהל הקרואים והמוזמנים: „הננו מתכבד בזה לפתוח את שורת הטיסות השבועית בין ג'נבה ללוד, אותו תקיים מכאן ואילך חברת סוויסאיר בימים ב׳ וג׳ בשבוע".

אנחנו מודעים לעובדה שהזמנים אינם קלים, אינם נוחים, אינם רגילים. כמוך אנו מודים כי זמנים אלה קשים. כמקומות הקל, אנו מצויים כאן, בארץ הזו, מאז 1947 ועברנו יחד אתך תקופות קשות, התגברות ועליה.

כל כוונתנו הפעם היא לשמור אתך על קשר. להודיע לך ולהזכירך שאנחנו ממשיכים בשרותנו כרגיל ולספר לך על פעולותינו ועל תכניותינו.

כשתחזור למצב אותנו תרגיש כי אצלנו הכל כפי שהיה, כי כל המערכת הגדולה המסועפת השונה לשם „סוויסאיר", ממשיכה לפעול ללא דופי.

גינבה—לוד — 12 שעות

מאחר שום טקס חגיגי לא נתקיים, הוריד המטוס מספר נוסעים, נטל מספר נוסעים אחר, ולאחר חניה קצרה המריא לעבר קהיר.

מכאן ואילך, היה ה„סקיימאסטר" השוויצרי פוקד דרך קבע את לוד, לאחר שעשה דרך של קרוב לשתים־עשרה שעות מג'נבה, כולל חניה אחת באתונה. קיבולו של מטוס זה, שנחשב אז למלה האחרונה בתעופה האזרחית המסחרית, היה 44 מקומות, כולם במסגרת מחלקה ראשונה. נוסף לצוות הרגיל היו במטוס גם שני מכונאים אשר אמורים היו למלא את מקומם של צוותי קרקע שטרם היו קיימים אז בתחנות הביניים של הקו החדש.

חניית לילה בקהיר

בכל יום שני בשבוע, בשעת בוקר מוקדמת היה המטוס יוצא משדה התעופה של ג'נבה. נמל התעופה של ציריך טרם היה קיים. חניה ראשונה היתה באתונה. חניה שניה — בלוד. מכאן היה המטוס ממשיך לקהיר ולאחר חניית לילה היה חוזר ללוד, בדרכו לאתונה וג'נבה. כך החל נרקם קשר אווירי אמיץ ורב־פירות בין שוויץ לישראל.

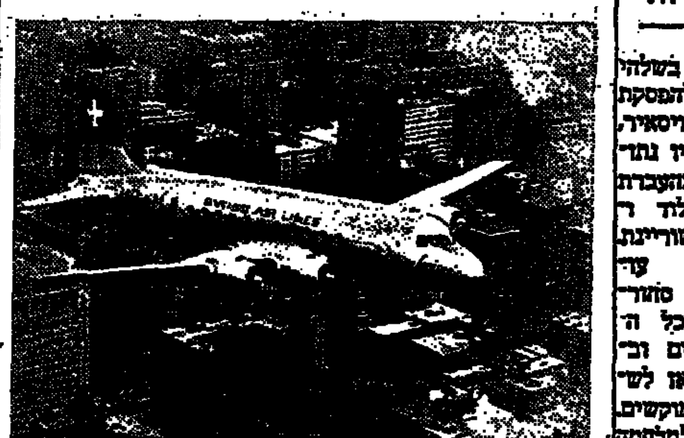

ה„סקיימסטר" באחת הטיסות הראשונות מעל ניו־יורק

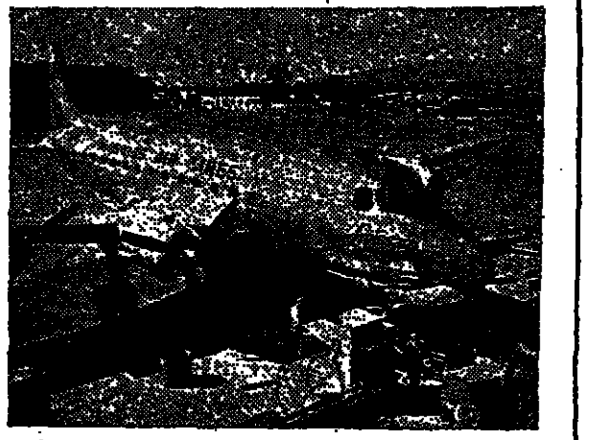

מטוס DC 4, „סקיימסטר" לפני המראתו הראשונה ללוד, בשדה התעופה ג'נבה ביום 30.12.46.

במונית משוריינת ללוד

מהומות הדמים, שפרצו בשלהי שנת 1947, לא גרמו להפסקת טיסותיה של חברת סוויסאיר. מאחר והדרכים ללוד היו נתונות בסכנה, החל בהעברת נוסעים מתל־אביב ללוד וחזרה במכונית משוריינת. מכונית זו היתה עושה את דרכה ללוד סוחר־סוחר, כדי להימנע ככל האפשר מלעבור בשטחים ובכבישים שהיו נתונים או לשליטת צלפים ומניחי מוקשים. גם כשהפכו המהומות למלחמה כוללת, לא הפסיקה חברת סוויסאיר את שרותה והטיסה השבועית ללוד וממנה הוסיפה להגיע כרגיל.

רק באביב 1948, כאשר מסרו הבריטים את השדה בלוד לידי הערבים והוא חדל לשמש את יעודו האזרחי, נפסק השרות. משחודש — לא פסק יותר.

היום מטיס כל מטוס של חברת סוויסאיר בין 130 ל־250 נוסעים. הנסיעה משוויץ לישראל נמשכת פחות מארבע שעות ואת ארוחת הבוקר מקבלים בתוך המטוס...

ד"ר ב. וויינרב, מנהלה הראשון של סוויסאיר ישראל

הדבר היחיד שלא השתנה

במשך עשרים ושבע השנים שחלפו מאז הטיסה הראשונה בקו ג'נבה—לוד השתנו דברים רבים: תכולת המטוס, מהירותו, טווחו, אמינותו ומחירי הטיסה. רק דבר אחד נותר ללא שינוי: שרות היוקרה שמגישה חברת סוויסאיר לנוסעים במטוסיה.

ארוחות בוקר על הקרקע

בשנת 1947 נמשכה טיסה בין שוויץ לישראל כ־12 שעות, כשמספר הנוסעים המירבי בכל מטוס 44. את ארוחות הבוקר שלהם היו הנוסעים מקבלים אז על הקרקע, כדי להסוך נפח ומשקל...

עידוד תיירות לישראל

11 מנהלים בכירים של סניפי החברה בארה"ב באו ארצה לביקור, שמטרתו לתת תנופה מחודשת לעידוד התיירות מיבשת אמריקה לישראל. האורחים סיירו באתרי תיירות, בחנו את ההתקדמות שחלה בשרותים השונים הניתנים לתיירים וביקרו במספר מלונות חדשים שנוספו באחרונה למערכת האיכסון בישראל.

זוהי קבוצה ראשונה של מקדמי תיירות אשר ביקרו בארץ אחרי המלחמה במסגרת פעולתה האינטנסיבית של סוויסאיר להגברת התיירות.

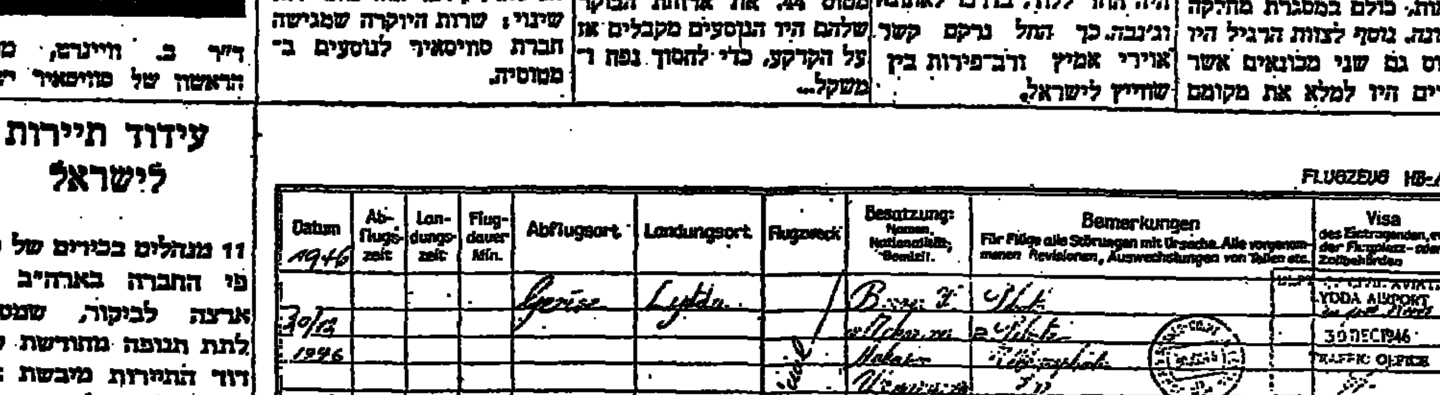

הטיסה הראשונה ג'נבה—לוד בוצעה כבר ב־30.12.46 — לפני פתיחת השרות הקבוע. בתצלום קטע מיומן הטיסה

משרדים חדשים לסוויסאיר ישראל

עד סוף השנה יועברו משרדי הנהלת חב׳ „סוויסאיר" בישראל ממקומם הנוכחי אל בנין חדש, שבנייתו נשלמת והולכת ברחוב בן יהודה 53 תל־אביב.

בבנין החדש יתפסו משרדי החברה שלוש קומות, בהן ישוכנו משרדי ההנהלה, מחלקת המכירות, כספים, שלוחת מחשב, הזמנות ועוד. משרד מכירת כרטיסים של סוויסאיר, ברחוב בן־יהודה 41, (פינת בוגרשוב) יוסיף לשרת את הלקוחות כרגיל.

SWISSAIR סוויסאיר

מאזן בנק הפועלים ל־1973
14.99 מיליארד ל"י; גידול ב־50%

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מאזן בנק הפועלים לשנת 1973 מסתכם ב־14.99 מיליארד ל"י, לעומת 9.96 מיליארד ל"י ב־1972, גידול בשיעור של 50.5 אחוז. עליה זו הושגה למרות התהפוכות הכלכליות והפוליטיות שאיפיינו את שנת 1973 הן בארץ והן בעולם — מסר אתמול יו"ר הנהלת בנק הפועלים, יעקב לוינסון, במסיבת עתונאים שנערכה ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

גם ב־1973 נמשכה מגמת הגידול הרצופה של בנק הפועלים. בחמש השנים האחרונות גדל מאזן בנק הפועלים פי 7.5.

במשך השנה שחלפה הגדיל בנק הפועלים בשיעור ניכר את ההון העצמי. בחודש יוני ה"ז ביצע הבנק את ההנפקה הגדולה ביותר שנערכה עד כה בבורסה והסתכמה בכ־120 מיליון ל"י. סך כל האמצעים ההוניים של בנק הפועלים בסוף השנה הגיעו ל־343.5 מיליון ל"י, לעומת 178.6 מיליון ל"י בסוף 1972.

הרווח גדל ב־53%

הרווח הנקי לאחר מס של בנק הפועלים לשנת 1973 הסתכם ב־45.8 מיליון ל"י לעומת 29.8 מיליון ל"י ב־1972, גידול של 53.7 אחוז. הבנק המשיך בשנה שחלפה במדיניותו כי שיעורי הריבית לגבי אשראי ללקוחותיו וכן תעריפי העמלות יהיו ברוכים, דבר השפיע על הרווחיות. הנהלת הבנק החליטה להמליץ בפני האסיפה הכללית לחלק לבעלי מניות רגילות ומניות רגילות מבוכרות של הבנק, מניות הטבה בשיעור של 20 אחוז. זאת בנוסף לדיווידנד במזומן למניות הרגילות בשיעור של 12.5 אחוז ולמניות הבכורה בשיעור של 15.5 אחוז.

מגמת הגידול מתבטאת בסעיפי המאזן:

* פקדונות לפי דרישה גדלו בשיעור של 46.8 אחוז והסתכמו ב־1.2 מיליארד ל"י;
* פקדונות חסכונות למועדים קצובים הסתכמו ב־3.64 מיליארד ל"י, גידול של 30.7 אחוז;
* פקדונות מטבע חוץ גדלו בשיעור של 44.4 אחוז, כתוצאה מהרחבת הפעילות הבינלאומית של הבנק;
* תכניות החסכון מאושרות המשיכו להתפתח בקצב מואץ, במסגרת מדיניות הבנק לייזום תכניות חסכון והתאמתן לצרכי הלקוח;
* כל הפקדונות הסתכמו ב־13.4 מיליארד ל"י לעומת 9.07 מיליארד ל"י ב־1972, גידול של 47.9 אחוז והדבר הזה הצניע לבנק אפשרות לענות על מירב צרכי לקוחותיו למרות ההגבלות שהוטלו במשך השנה בהגבלה לצמצם את אמצעי התשלום;
* יתרת ההלוואות הסתכמה ב־9.47 מיליארד ל"י, לעומת 6.25 מיליארד ל"י ב־1972, גידול של 51.5 אחוז;
* אשראי התעודות הסתכם ב־571 מיליון ל"י, בהשוואה ל־354 מיליון ל"י ב־1972, גידול של 61.4 אחוז;
* ההכנסות השוטפות של הבנק הסתכמו ב־1973 ב־2.08 מיליארד ל"י, בהשוואה ל־991.9 מיליון ל"י ב־1972;
* ההוצאות השוטפות הגיעו ל־1.97 מיליארד ל"י, לעומת 929.7 מיליון ל"י ב־1972.

המאזן המאוחד — 16.15 מיליארד ל"י

לוינסון מסר שבנק הפועלים הנהיג שיטה חדשה לגבי הגדלת ההפרשות לחובות מסופקים. בהתחשב בגודל האשראים שהבנק נותן, החליט בנק הפועלים על הפרשה כללית בגודל של פרומיל אחד על יתרת האשראי של אחריות הבנק. שיטה זו אינה נהוגה עדיין בבנקאות הישראלית. כתוצאה מכך מתמכמת ההפרשה לסעיף חובות מסופקים ב־1973 ב־7.49 מיליון ל"י, לעומת 3.06 מיליון ל"י ב־1972. הוצאה זו אינה מוכרת לצרכי מס. הבנק העביר 9 מיליון ל"י לקרן כללית וכן העבירו קרנות פנימיות בסך של 16 מיליון ל"י לקרן הכללית.

בנק הפועלים פירסם השנה לראשונה את המאזן המאוחד. המאזן המאוחד ל־1973 מסתכם ב־16.15 מיליארד ל"י, בהשוואה ל־10.61 מיליארד ל"י ב־1972. הרווח הנקי, לאחר מס, מסתכם ב־70.14 מיליון ל"י, בהשוואה ל־43.66 מיליון ל"י ב־1972.

במשך 1973 המשיך בנק הפועלים להגדיל את האשראי ללקוחותיו, דבר שלא מנע ממנו להמשיך מדי סכומים ניכרים לרשות הממשלה. השלים על אלה של השנים הקודמות. הבנק המשיך בפיתוח עסקיו בחו"ל. כאשר הבנק בלונדון ונציגויות הבנק באמריקה הלאטינית ובשוויץ תרמו להרחבת הפעילות. במשך השנה קיבל בנק הפועלים את השליטה בחברת „אמפל". הבנק נכנס אשתקד כגורם רציני לתחום של קונצרן הבנק חברות אחזקות.

תמריצים לחסכון לטווח ארוך

לגבי התפתחויות המשק ב־1974 אמר לוינסון, שאם תינקט מדיניות כלכלית נבונה בשיתוף פעולה עם כל הגורמים הכמלאים תפקידים בחיים החברתיים והכלכליים, ניתן להגיע ליציבות ולא תישכנה הקפיצות במדד המחירים. יש עתה הורה לפעילות נורמלית, אם כי לא במלוא הפוטנציאל הכספי שהיה מצוי לפני המלחמה.

יו"ר הנהלת בנק הפועלים הביע הביטחון כי בבנק תמריצים מיוחדים לעידוד החסכון במסגרת תכניות לטווח ארוך. הוא מצפה לעידוד ביותר לתכניות חסכון בתחום הביטוח, תוך כדי הכבוד שיפורים כלפי התכניות הקיימות, כיון שזהו החסכון יציב, ממושך ואמיתי, שאינו מבוסס על ספקולציות לזמן קצר.

הרחבת השירותים והפעילות בחו"ל

תכניות בנק הפועלים ל־1974 כוללות הגדלה נוספת של ההון העצמי. הבנק ישקול אפשרות של הנפקת אג"ח אמיתיות „וכיוצא" בהתאם להתאם להנאי השוק.

הבנק ימשיך לפעול לשיפור השירותים ללקוחות בהתאם לשינויים לשכלול השירותים.

בתחום הבינלאומי, מסר לוינסון, שהסניף בניו־יורק יפתח בקיץ הקרוב ומצפים שיהווה מכשיר לפיתוח פעילות הבנק בארה"ב, כסניף בלונדון. אם תהליך ההתייצבות יימשך, מצפה לוינסון, שהמגעים עם גורמים בחו"ל לגבי שותפויות בארץ ובחו"ל יניבו תוצאות. הכוונה לשותפויות עם גורמים פיננסיים רציניים שנוצרו אתם קשרים בשנים האחרונות.

בעלי המכולת ייאבקו להגדלת מתח־הרווחים

אגף המכולת בהתאחדות הסוחרים החליט להמשיך להיאבק על הגדלת מתח הרווחים. הוא אינו מסתפק בהגדלת מתח הרווח כ־6 ל־8 אחוזים, אלא דורש מתח רווחים של 12 אחוז במכירת מצרכי־היסוד. האגף טוען, כי זהו רווח סביר שימנע התמוטטות הענף.

ראשי התאחדות הסוחרים עומדים להיפגש בימים הקרובים עם שר המסחר והתעשייה ח. בר־לב ועם הממונה על המחירים ד"ר כ. מנדלבאום, ויציגו לפניהם את תביעותיהם אלה.

גבר הביקוש לדירות קטנות בבאר־שבע

מאת סופר „דבר" בנגב

בבאר־שבע גבר באחרונה הביקוש לדירות קטנות, שמחירן נע בין 40.000 ל־80.000 ל"י.

דירות אלו נרכשות על ידי משקיעים המושכים פקדונותיהם מן הבנקים, מחשש לירידה בנוכל בערך הלירה. המשקיעים רואים ברכישת הדירות השקעה יותר בטוחה, כיון שדמי השכירות, שהם מקבלים „נוהגים ריבית סבירה, כשהרכוש שומר על ערכו הריאלי", כלשון אחד המתווכים הידועים בבירת הנגב.

הוא הסביר, מדוע הנטייה היא לרכישת דירות קטנות דווקא: כיום קשה להשכיר דירה גדולה בבאר־שבע והשכר המקסימלי שאפשר להשיג נע בין 700 ל־800 ל"י לחודש, בעוד בדירות יותר קטנות מקבלים שכר חודשי עד 550 ל"י לחודש, בעוד ההשקעה בהן מגיעה לחצי ממחיר הדירות הגדולות.

תובעים המשך הפעלתו של מפעל הסוכר בעפולה

מאת סופר „דבר" בעמק

במפעל הסוכר בעפולה נערכה אסיפת עובדים בהשתתפות הנציגים של בעלי המפעל „המשביר המרכזי", הבנק החקלאות ו„תנובה" בגלל סגירת מפעל זה. האסיפה דנה בשל פירסומים שונים שמתכוונים לסגור את המפעל בעפולה ולהמשיך לייצר סוכר רק במפעל שבקריית־גת.

האסיפה החליטה לחייב את המפעל לשנות הייצור ולמנוע העברת סלק סוכר מצפון הארץ לדרום. הוחלט לתבוע לייצר סוכר בשני המפעלים. אפילו יהיה צורך לקצר את העונה ב־60 ל־30 ימים. במפעל בעפולה עובדים 120 עובדים קבועים ובעונה מעסיקים בה עוד 180 פועלים ארעיים.

הוסבר, כי שני המפעלים צורכים בעונה כ־380.000 טונה סלק סוכר. בגלל חוסר תמריצים למגדלים צומצמו שטחי הגידול והשנה צפוי יבול של 100.000 טונה סלק סוכר בלבד. מזה כ־60 אחוז בצפון. כדברים על סגירת המפעל לברות שמשקיעים בו עכשיו 2.5 מיליוני ל"י להתקנת ציוד לאריזת הסוכר. השקעה זו נעשית על ידי בעלי המפעל, ללא עזרת הממשלה.

הודלה תכנית לזקק בארץ סוכר חום, אולם הכנית זו כרוכה באחסון חומר הגלם המיובא ב־השקעות בהקמה המחסנים. רצוה מיוחדת בודקת את נושא ייצור הסוכר בארץ ואפשרות של מתן תמריצים למגדלי סלק סוכר. עד עכשיו היא לא הגיעה למסקנותיה לשר החקלאות.

תכנית־ייצור ב„גרב יפה"

במפעל „גרב יפה" בעפולה, אשר נתפס על ידי כונס הנכסים על פי החלטת בית המשפט מכינים תכנית ייצור לארבעת החדשים הקרובים. בציג המפעל שיצא לחו"ל חזר עם הזמנות ליצוא כמות גדולה של גרביים. עובדי המפעל ימשיכו לעבוד כרגיל, אולם בקרב העובדים שביניהם — כ־30 איש — שורות ההמרמרות בשיש שבמקרה של מכירת המפעל על ידי כונס הנכסים לצורם חדש הם יוכלו לקבל פיצויים ביגובה עד 3500 ל"י. לעובדים אלה מגיעים, בתנאים רגילים, פיצויים עד 15.000 ל"י.

בישיבה בהשתתפות של העובדים עם מזכירות פועלי עפולה וועדה להם לפעול לבנין הגדלת שיעור הפיצויים במקרה של מכירת המפעל.

תמונה הולנדית מן המאה השבע־עשרה, המתארת את דוד כמבוגר המחזיק את ראש גלית בידו, היא אחת מכחמישים תמונות המוצגות כעת במוזיאון ישראל במסגרת תערוכה מאוספי המוזיאון.
בין התמונות יצירות של אמנים איטלקים, הולנדים, אנגלים, צרפתים וגרמנים· ביניהם · ברנרל ברוין, אלברט קיופ, יאן ואן חוין, לוקה גורדאנו, ברנארדו סטרוצי, ז'אן מארק נטיה, אדוארד ליר, קאמי קורו, קארל שפיצווג ויוסף ישראלס.
התמונה ניתנה למוזיאון באחרונה מידי אשת יעקב ג' גורדוס מניו־יורק.

הוצגה תכנית־מיתאר למחוז־הצפון; מיועדת לאוכלוסיה בת 750,000 נפש

מאת דוד שליו, סופר „דבר"

תכנית־מיתאר בקיפה של מחוז הצפת הוצגה אתמול לראשונה בישיבה של הוועדה המחוזית לבינוי ולתכנון־ערים בטבריה. המטרה על מחוז הצפון וי"ר הוועדה י. קניג אמר, כי נקודת־המוצא של המתכננים היתה הכנת תשתית לטווח ארוך כאשר אוכלוסית ישראל תמנה חמישה מיליוני נפש ומחוז הצפון — 750.000 נפש, במקום 525.000 נפש כיום.

קניג אמר, כי מחוז הצפון הוא אולי היחידי שנשתמר בו הטבע כמו שהוא, שהבעיה היא כיצד לשמור על נכס זה ועם זאת לספר את איכות החיים של אוכלוסיית הכווה ולהפסיק את הגירת התושבים כמבני בשיעור של 9 אחוזים בשנה. יש ליצור תנאים כלכליים וחברתיים שיהוו מוקד משיכה לעולים חדשים וליצור איזון בין הסקטור החקלאי־הכפרי לבין הסקטור התעשייתי־עירוני.

קניג הודיע, כי בידיו השנה מקווים לקבל את הסיכום הסופי והמוסכם של תכנית המיתאר ולהפקידה כחוק בוועדה המחוזית עד שתאושר. הוא בירך את ב. צחור להבל היבחרו כראש עיריית טבריה לתקופת כהונה שנית.

ההנהלה השירותית למפגר במשרד הסעד הודיעה להנהלת אקיים על סיכום בין נציגי משרד הסעד לבין ראש עיריית חדרה, לפיו יעובר בית המלאכה למפגרים „איתן" לרשות עיריית חדרה.

יעקב לוי — ראש מועצת זכרון־יעקב

יעקב לוי מרשימת המערך נבחר לתקופת־כהונה רביעית כראש המועצה בזכרון־יעקב. כן נבחרה הנהלה המועצה ובה מ"ז מהמערך חבר אחד מהמפד"ל. כסגני ראש־המועצה נבחרו בלה עוז מהמערך ונתן ברגמן מהמפד"ל. שלושה חברי סיעת הליכוד במועצה נשארו באופוזיציה.

תזמורת הנוער דמנה תבקר בשבועות הקרובים בישראל ובמקביל תערוך תזמורת הקונסרבטוריון למוסיקה של קריית אונו ביקור בדמנה. על כך סוכם בעת ביקור שערך השבוע ראש עיריית דמנה ק. קסאור אצל ראש עיריית אונו צ"ד א. ורשה.

הציבור נקרא להצטרף לתכנית ביטוח־דם
בתה"ח במדינה במצוקה מתמדת של חוסר־דם

על המצב החמור השורר בבנק הדם המרכזי של מגן־דוד אדום, התריעו יושב־ראש מד"א פרופ' מ. מני וראש שירותי־הדם בישראל פרופ' ברכה רמות, במסיבת עתונאים אתמול. הם הדגישו כי בכל שנות קיום שירותי הדם לא היה מצב קריטי כמו היום.

בנק הדם נזקק ל־500 מנות דם ביום, אך עתה מגיע מספר המנות רק ל־250 והדבר גורם לביטול ניתוחים ולסבל רב הגורם לחולים.

הדוברים אמרו כי היתה התלהבות גדולה של הציבור לתרום דם בימי המלחמה, אך ההתלהבות זאת נעלמה אחרי הפסקת־האש.

שירותי הדם בישראל מתכוונים להנהיג ביטוח אישי — להיינו ראש משפחה התורם תרומת דם אחת בשנה, בטוח בכך את אשתו וילדיו בכל כמות דם אשר יזדקקו במשך השנה. מי שיקרום שתי תרומות דם יוכל לבטח בביטוח זה גם את הוריו.

בין מרחיבים שירותי הדם בישראל את הביטוח הקיבוצי, בפרקמות עבודה, קיבוצים וישובים חקלאיים.

כמות מהספקת של דם בבנק המרכזי תמבצ גם את התוספת השלילית שנוצרה והתגברה לאחרונה היא כפטרות השוק שחור בדם.

שירותי הדם בישראל מתרימים כ־86 אלף מנות דם בשנה, אך מתכוונים להגיע לכמות של 150.000 מנות דם לשנה.

נכשל הנסיון להבריא את „כסאות ישראל" באשדוד

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

נסיון להבריא את המפעל לריהוט „כסאות ישראל" באשדוד נכשל, בשנה האחרונה הוזרמו למפעל הלוואות נוספות, כדי להחזיקו, אבל המפעל לא הצליח להגיע לנקודת־איזון. דיונים קדחתניים על עתיד המפעל מתנהלים עתה במשרד המסחר והתעשיה ובבנק לפיתוח התעשיה.

לפני במספר חדשים התקיימו מגעים ביחס לאפשרות שקבוצת „צ'לבתה", שבראשות הרב י. קרמרקן תרכוש את המפעל כחלק בהשלמת מפעלי־הנפט. אך בעקבות המלחמה הפסיקה הקבוצה את המשא־ומתן. כוועדים אחרים, בעלי ידע בשטה הריהוט, לא גילו רצון להצטרף כשותפים או לרכוש את הבעלות.

ההפסד המצטבר של „כסאות ישראל" מסתכם בשני מיליוני לירה בקירוב, וחובות המפעל לבנק לפיתוח התעשייה מסתכמים בכ־6 מיליון ל"י, בהלחלק מהן יש ערבות של בעלי־המניות ולחלק אחר ערבות המדינה.

לפני כשנה נעשה נסיון להבריא את המפעל על־ידי שינוי הבעלות שלו, בהשפעת צוקרמן מאוסטריה, בעלת מפעל דומה באוסטריה, רכשה את הבעלות במפעל והחזיקה ב־53 אחוז מהמניות. קבוצת אפרף—אגודי, שניהלה את המפעל עד אז, הפכה למיעוט. במסגרת ההבראה צומצם מספר העובדים מ־170 ל־80 והבנק לפיתוח התעשייה סייע בהזרמת הון חוזר בנוסף הוזן ההון שהעמידה משפחת צוקרמן.

אולם המפעל לא הצליח להתאושש. בסך הכל מגיע היקף ההזמנות שבידי המפעל לכ־5 מיליון ל"י, בעוד שכדי להגיע לנקודת־האיזון זקוק המפעל להזמנות בסכום של כ־15 מיליון ל"י. כתוצאה מכך נקלע המפעל כהרים לקשיים כספיים.

תפוסת המלונות בטבריה עלתה ל־65 אחוז
קטנה מן התפוסה הממוצעת לעונה זו

מאת סופר „דבר" בגליל

התפוסה בבתי מלון מומלצים לתיירים בטבריה עלתה בימים אלה ל־65 אחוז במקום 40 אחוז בחודש שעבר, אך פרט תישנה התפוסה הממוצעת לעונה הנוכחית שהיא בדרך כלל 80 אחוז — אמר אתמול י. ריפמן יו"ר ארגון בתי מלון בטבריה.

הוא ציין כי המדובר באורחים ישראליים ש־60 אחוז מהם באים לטבריה לצרכי ריפוי במרחצאות ו־40 אחוז למטרות נופש. בטבריה יש כעת לפי האומדן בין 1500 ל־2000 אורחים ישראלים. לעומת זאת, ציין ריפמן, התרבו לאחרונה ביטולי הזמנות מצד סוכני נסיעות באירופה, המארגנים טיסות של צליינים מצרים לישראל.

סבורים שהגורמים לצמצום תנועת הצליינות מאירופה לישראל אינם פוליטיים אלא נובעים מהמשבר הכלכלי באירופה ובעליית מחירי הטיסות לישראל.

ריפמן הגיש כי בתי המלון בטבריה לא העלו את המחירים בעקבות גל ההתייקרות אלא מבקשים את המחיר הבינוני הרשמי המאושר שנקבע אשתקד ולא הוסיפו על הבהרה. כך שההתייקרות מתבטאת ב־10 אחוזים בלבד. במלונים בוכלים אלה נקבים לאורחים גם זכות להנהה בשירים או ביקורים במרחצאות ליליה ושיט בכנרת.

מפכ"ל המשטרה ש. רוזוליו:

יש להקים לשכות לעזרת המשוחררים

מאת שמעון פינס, סופר „דבר"

יש להקים לשכות מיוחדות, כדי לטפל בבעיותיהם של החיילים המשתחררים מצה"ל — אמר אתמול המפקח הכללי של המשטרה רב־ניצב ש. רוזוליו בארוחת־צהריים שערכה לכבודו הנהלת עיריית פתח־תקוה.

המפקח הכללי של המשטרה ציין בדבריו, כי לאחר כל מלחמה נוצרות גיאות בעבריינות, ועל הרשויות המקומיות לדאוג להקמת לשכות אשר בהן יוכלו להיעזר החיילים המשוחררים לאחר שירות ממושך, כדי לפתור את בעיותיהם הרבות שנוצרו בתקופה הממושכת של המלחמה. יחד עם המוצעות הרקויות חייב גם הציבור להיערך לקליטת החיילים המשוחררים בצמרת האזרחית. לחיילים המשתחררים יש ציפיות שונות כמהרציאות, הם החוזרים להיים האזרחיים לאחר שחלה התייקרות גדולה. „אין כוונתי — הדגיש המפקח הכללי — לליכסה אהבה, ניסכראטיבית ועבריינות, אלא ללשכות ביחידה, שיאירבו במבנים המאוכלסים בבני".

רוזוליו הביע בטחונו, כי עיריית פתח־תקוה הכרל לעשות בשטח זה, כפי שהיא עושה בשטחים אחרים.

ראש עיריית פתח־תקוה י. פיינברג, שקידם בברכה את המפקח הכללי ובלוויו, שיבח את עבודתה של המשטרה בשטח בתקופת המלחמה. הוא הדגיש, כי פתח־תקוה, שהיא העיר הגדולה לפי מספר אזרחיה והותיקה לפי שנות קיומה (96) מקומתה על ידי המשטרה, שכן ראוי שמטה המחוז ייקבע בתוכה. הוא ציין את שיתוף־הפעולה הכן בין העירייה והמשטרה ועמד על המחסור בכוח אדם. כן מסר ראש העיריה, כי סגן שר התחבורה י. יעקבי הבטיח להקים בעיר משטרות־בסיס לבעיות התחבורה. במיוחד הדגיש את שיתוף־הפעולה בקשר לפתרון בעיות הנוער.

„דברי תשובתו אמר המפקח הכללי, כי המחוזות נקבעים על־ידי משרד הפנים וכי בעבר היו 14 מחוזות ועתה צומצם מספרם ל־8 בלבד. אשר לתחנת־המשטרה בפתח־תקוה — היא הגדולה בארצנה אך עדיין חסרים בה, לפי התקן, 30 שוטרים. יש למצוא את המגוייסים בין אזרחי העיר — אמר, וקרא לעיריה לעזור בגיוס למשטרה. כן סיפר שיש בדעת המשטרה להגדיל את מספר השוטרות בפתח־תקוה, כדי להקל במקצת על השוטרים שבתחנה.

ראש העיריה הציג למפקח הכללי ולקציניו גולדברג ותבורי שנלוו אליו את מדליית העיריה.

גרשון בירון
(שלוחים למותו)
גרשון בירון עלה לארץ ב־1929, יחד עם קבוצה הלוצים יוצאי „השומר־הצעיר" בקובנה. החילה עבר בבנימינה ביהוד בצות. אחר־כך עברו ליבנאל ומשם לקיבוץ המאוחד בחצר כנרת. ב־1933 עבר עם אשתו לתל־אביב והחל לעבוד בנגרות. הוא נבחר למזכיר אגודת פועלי העץ והחל לעבוד במועצת פועלי ת"א—יפו, שם היה גם פעיל בצמוד „הפועל".
בשנים הפקיד כמזכיר האגודה הצטרף לקואופרטיב הנגרים „ארז", שרוב חבריו היו חיילים משוחררים. אחרי שהקואופרטיב התפרק המשיך לעבוד כעצמאי. נבחר כעצם התאחדות בעלי המלאכה והתעשיה הזעירה ליו"ר ארגון נגרי הבניין. בתפקיד זה שימש עד יום מותו.
גרשון בירון עשה הרבה להרבות ההבנה בין המעבידים והעובדים. כל שעשה, עשה ביושר ובמסירות, בצניעות וללא רדיפת פרסום.
מיכאל צור (צ'ובוביצקי)

משרדים לטיפול בחיילים משוחררים יוקמו בטבריה

מאת סופר „דבר" בגליל

שני משרדים מיוחדים לטיפול בחיילים משוחררים יוקמו בימים אלה בטבריה. משרד אחד יוקם על ידי משרד העבודה, ויטפל בהם בתעסוקה מתאימה הסבה מקצועית לחיילי מילואים שסיימו את תקופת השירות הפעיל בצה"ל. משרד אחר יוקם על ידי משרד הבטחון והוא יטפל במכוונת עסקה או לליכודים כל חיילים שסיימו את תקופת שירותם הסדיר בצה"ל.

שני המשרדים יטפלו בחיילים משוחררים ואנשי מילואים מבני טבריה, בהם גם השכבה והעובדים. בהם יש סיכויים להעסקתם של החיילים המשוחררים ואנשי מילואים, כולל בעלי מקצוע מבנייה ובנאים. גם בית הרופא „ספיר" מוכן לקלוט עובדים נוספים.

מסיבת־פרידה למנהל מחוז יהודה בקופ"ח

מאת סופר „דבר" בירושלים

עובדי קופת־חולים במחוז יהודה נפרדו במסיבה מגיעת במנהל המחוז מ. אידלבוים, שעבר לתפקיד אחר כסגן ראש עיריית רחובות מטעם המערך.

אידלבוים מילא תפקיד זה 10 שנים.

יו"ר ועד העובדים י. נעים אמר, כי היחסים בין ועד העובדים ובעל קבע איתי תרמה הרבה להסיר־העבודה הטובים במחוז.

עם צאת אידלבוים לגמלאות נוהל מחוז יהודה ל„ברגר", כפי שבבנקו בירושלים „קפלן", כי מנהלו ישפט במהל בית־החולים א. הור וכבנהו רפואי — א. ברזלי.

כן בירכו במסיבה היושב ראש ד"ר י. והדסה, מנהל הרפואי הארצי י. ברזילי ומנהל מחלקת המחוזות א. קרויטר.

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 48/74
בענין: צואת המנוחה מגדה בן שפירא ז"ל תעודת זהות מספר 49.8.23 שנפטרה בירושלים ביום 6.11.73
ובענין: מרים בת מרתוב קודי אי חדירת 10 ירושלים, עי' ב"כ עוה"ד י. קולק ו/או י. ביבים ו/או א. הבר ברחוב הלל 22 ירושלים.
הזמנה
להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו לקיום צואת המנוחה מגדה בן שפירא ז"ל ת.ז. 49823 שנפטרה ביום 9.11.73 בירושלים, ולמנות את יוקרי בן למנהל העזבון.
כל המבקש להתנגד לבקשה יגיש תוך 14 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו ואם לא כן יתן בית המשפט צו כבוע בעניין.
יהודה וייס
שופט

במלאת 6 שנים לפטירת יקירנו
חיים בן־ציון חננאל (חנלס) ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי, כ"ב בשבט תשל"ד, 14.2.74 בשעה 3 אחה"צ בבית העלמין בפתח־תקוה
המשפחה

משרד התקשורת
אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו
אבנר בר' יעקב לוי ז"ל
עובד המשרד בגימלה
ומביעים תנחומים למשפחה
שר התקשורת
מנהל המשרד
מנהל שירותי ההנדסה
מהנדס מחוז תל־אביב והמרכז
וועד העובדים

לחבר **ד. סלע**
מנכ"ל מפעלי פלדה ישראליים בע"מ
השתתפותנו הכנה באבלך
במות עליך
אביך ז"ל
הנהלת בתי יציקה וולקן בע"מ

לחברתנו **זיוה עקריש**
אתך אנו באבלך במות
אמך ז"ל
תנובה, סניף מחוז חיפה
ההנהלה והעובדים

למשפחת מהנדס ארז ולמשפחת מרקל
השתתפותנו באבלכם במות
מתתיהו מרקל ז"ל
מפעלי נמליט בע"מ
חיפה

משתתפים באבל של החברה
יהודית שטרנשוס
במות בעלה
ההנהלה ועובדי
בית רמז

מכרז
תנועת מושבי העובדים — ביטוח הדדי בע"מ
רח' ליאונרדו דה וינצ'י 19, תל־אביב, טל. 258473
מציעים למכירה:
מכונית פולקסווגן חיפושית 1300
מספר רישום 282701
שנת ייצור 1971, כולל רדיו, טסט עד אוקטובר 1974.
את המכונית אפשר לראות מהיום ועד יום ג', 19.2.74 בשעה 15.00 בחניון לפי הכתובת הנ"ל.
טפסי הצעה למכרז אפשר לקבל בקומה ב' חדר 305 ולהגישם במעטפה סגורה בצרוף המחאה בנקאית צ"ס 10% מערך ההצעה.
המוסד אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

איגוד ערים אזור חיפה (ביוב)
מכרז מס' 13/B—2/ISP/73
(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)
איגוד ערים חיפה מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות הנדסה אזרחית הקשורות עם הרחבת המבנה הקיים לטיפול בשפכים.
את מסמכי המכרז וטפסי ההצעות אפשר לקבל תמורת תשלום של 500.— ל"י (התשלום לא יוחזר) במשרד מהנדס העיר רח' חסן שוקרי 14, חיפה.
המעוניינים להשתתף במכרז יגישו את הצעותיהם ב־2 עותקים על גבי הטפסים שימצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.
הצעות בצרוף ערבות בנקאית בגובה של 5% מערך ההצעה, לתקופה של 120 יום מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים בכתובת הנ"ל לא יאוחר מיום 16.5.74 שעה 12.00 בצהריים. יש לציין על המעטפה:
פרויקט הביוב הארצי
מכרז מס' 13/B—2/ISP/73
חיפה — איגוד ערים.
את ההצעות ניתן להעביר גם בדואר רשום. הצעות שתגענה בכל סיבה שהיא לאחר התאריך הנ"ל לא תובאנה לדיון.
הצעה שלא צורפה אליה ערבות בנקאית לא תובא לדיון.
תנאי התשלום: כמפורט בתנאי המכרז.
במכרז רשאים להשתתף קבלנים רשומים לפרויקט בהיקף של מליון ל"י לפחות שקבלו הודעה על כך.
כן רשאים להשתתף קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים בקבוצות: ביוב, ניקוז ומפעלי מים, בהיקף של מליון ל"י לפחות, אלה יקבלו טפסי בקשה עם קנית מסמכי המכרז.
הודעה על אישורם או אי אישורם תשלח תוך 10 ימים מתאריך קבלת טפסי הבקשה המלאים.
סיור קבלנים יתקיים ביום 26.2.74 שעה 10.30; היציאה במשרד העירייה.
אין איגוד ערים מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.
י. צימיל — יו"ר איגוד ערים

איגוד ערים אזור חיפה (ביוב)
מכרז מס' 14/B—2/ISP/73
(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)
איגוד ערים חיפה מכריז בזה על קבלת הצעות לעבודות הכוללות הספקת ציוד כבד, מערבות חשמל, צנרת ואביזרים עבור הרחבת המבנה הקיים לטיפול בשפכים, וכל כן הרכבת הציוד והפעלתו.
את מסמכי המכרז וטפסי ההצעות אפשר לקבל תמורת תשלום של 500.— ל"י (התשלום לא יוחזר) במשרד מהנדס העיר רח' חסן שוקרי 14, חיפה.
המעוניינים להשתתף במכרז יגישו את הצעותיהם ב־2 עותקים על גבי הטפסים שימצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.
הצעות בצרוף ערבות בנקאית בגובה של 5% מערך ההצעה, לתקופה של 120 יום מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים בכתובת הנ"ל לא יאוחר מיום 16.5.74 שעה 12.00 בצהריים. יש לציין על המעטפה:
פרויקט הביוב הארצי
מכרז מס' 14/B—2/ISP/73
חיפה — איגוד ערים.
את ההצעות ניתן להעביר גם בדואר רשום. הצעות שתגענה בכל סיבה שהיא לאחר התאריך הנ"ל לא תובאנה לדיון.
הצעה שלא צורפה אליה ערבות בנקאית לא תובא לדיון.
תנאי התשלום: כמפורט בתנאי המכרז.
במכרז רשאים להשתתף יצרנים וסוכנים מורשים של חברות המספקות ציוד מכני, למכוני טיהור שנקבעו בהליך קודם וקבלו הודעה על כך.
אין איגוד ערים חייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.
י. צימיל — יו"ר איגוד ערים

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה לסטודנטים המגוייסים

1. מחזור לימודים שני
ביום כ"ג באדר תשל"ד (17.3.74) יפתח מחזור לימודים שני עבור התלמידים אשר התקבלו, אולם מסבת גיוסם או ריתוקם לא יכלו להתחיל בלימודים במחזור הראשון. השבוע המתחיל בט"ז באדר (10.3.74) יוקדש לייעוץ ולהדרכה אישית להתלמידים המתחילים לימודיהם במחזור השני. תלמידים אלה, וכן תלמידים במגויסים העצמיים להתייצב ללימודים באיחור, מתבקשים להתקשר מוקדם, עם מזכירויות הפקולטאות שאליהן נרשמו, לשם קבלת פרטים.
בכ"ג באדר (17.3.74) יפתחו גם הלימודים בטרימסטר ב' של המחזור הראשון. הלימודים בטרימסטר א' של המחזור הראשון יארכו עד ל' בשבט (22.2.74).
שנת הלימודים תשל"ד, על שני מחזוריה, תתנהל לפי הלוח הבא:

מחזור ראשון	מחזור שני (למגוייסים)
טרימסטר א' כב"ח בכסלו עד ל' בשבט (23.12.73—22.2.74)	טרימסטר א' כב"ג באדר עד כ"ה באייר (17.3.74—17.5.74)
טרימסטר ב' כב"ג באדר עד כ"ה באייר (17.3.74—17.5.74)	טרימסטר ב' מח' בסיון עד כ"ט בתמוז (29.5.74—19.7.74)
טרימסטר ג' מח' בסיון עד כ"ט בתמוז (29.5.74—19.7.74)	טרימסטר ג' מב' באב עד כ"ו באלול (21.7.74—13.9.74)

* הערה: הלוח לשנת הלימודים, בפקולטה לחקלאות, המבוסס על סמסטרים, נשאר כפי שפורסם.
בכל פקולטה נקבעים סידורים מיוחדים ללומדים במחזור השני כדי שיוכלו ללמוד שלושה טרימסטרים ולסיים שנה לימודים בתשל"ד, אם כי הלימודים במחזור השני לא יקיפו בכל המקרים את הלימודים של המחזור הראשון.

2. פטור משכר לימוד, מילגות קיום לתלמידים מגוייסים:
א. את הבקשות לפטור משכר לימוד, או לקבלת מילגה דיום יש להגיש למדור הסיוע — במחלקה מינהל התלמידים, מיד עם השחרור מהמילואים. זכאי להגיש בקשה רק תלמיד ששירת במילואים במשך 35 יום (ברציפות או לסירוגין) החל מ־6.9.73. אל הבקשה יש לצרף אישור בכתב מהשלטונות צה"ל על משך השירות במילואים.
ב. פטור משכר־לימוד
תלמיד כנ"ל רשאי לממש את זכותו לפטור משכר לימוד בתשל"ד או בתשל"ה בשלב זה יגישו בקשות אלה המעוניינים לממש זכותם בתשל"ה. המעוניינים להבטיח זכות זו לתשל"ה יפנו בבוא העת בהתאם להוראה שיפורסמו.
ג. מילגות קיום
תלמיד כנ"ל שאין לו הכנסה אישית זכאי למילגה בסך של 400 ל"י לחודש לימודים (עד 6 חודשים) בהקבלה לכל חודש עירוה. מי שיש לו הכנסה אישית תהיה מילגתו בהתאם למצבו המשפחתי וגובה הכנסתו, על פי הקריטריונים שפורסמו. דף המבט מפורט ניתן לקבל במדור הסיוע. המילגה תשולם אחת להודשיים.
ד. שיכון במעונות הסטודנטים
התלמידים מגויסים אשר קבלו מקום במעונות הסטודנטים לשנת הלימודים תשל"ד ומקום בקשו שמקומם יישמר, מתבקשים להודיע בהקדם אם ברצונם לגור במעונות. התלמידים מגויסים אשר בקשתם למעון לא נענתה או שלא הגישו בקשה במעונות יכולים לפנות בבקשה למקום במעונות.
בענייני שיכון יש לפנות למחלקת המעונות לסטודנט באוניברסיטה.

לכל מגויסי האוניברסיטה העברית,
שלוחה ברכת שלום.

בנק הפועלים בע"מ

והחברות הבנות הכספיות שבשליטתו

מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1973

	31.12.72 ל"י	ל"י	ל"י
מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות בנקאיים (באור 11)	2,302,401,113		3,283,761,104
שטרי אוצר	25,405,428		20,961,626
ניירות-ערך (באור 3):			
אגרות־חוב של ממשלת ישראל	328,464,681	374,034,411	
אגרות־חוב אחרות	121,039,600	1[illegible],189	
מניות	53,687,978	58,221,211	
	503,192,259		588,083,811
הלוואות לממשלה (לרבות פקדונות באוצר): כולל הלוואות מפקדונות למתן הלוואות בסך 55,286,887 ל"י (1972: 59,694,047 ל"י)	1,629,479,617		2,246,749,003
הלוואות ושטרות שנוכו:			
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים (באור 4):			
הלוואות ושטרות שנוכו	3,193,847,379	5,158,690,635	
הלוואות מפקדונות למתן הלוואות	2,213,632,647	3,550,361,975	
	5,407,480,026		8,709,052,610
חשבונות אחרים (באור 5)	53,957,868		101,555,198
בניני הבנק, ציוד ורכוש אחר:			
לפי העלות, בניכוי הפחתות (באור 6):			
בניני הבנק וציוד	67,986,748	101,797,547	
מקרקעין ובנינים אחרים	934,830	917,854	
	68,921,578		102,715,401
התחייבויות לקוחות (ראה חשבון מקביל):			
עבור קיבולים	74,039,841	135,709,306	
עבור אשראי תעודות	360,432,495	579,479,943	
עבור ערבויות והתחייבויות אחרות	190,548,944	388,148,788	
	625,021,280		1,103,338,037
	10,615,859,169		16,156,216,790

	31.12.72 ל"י	ל"י	ל"י
הון, קרנות ועודפים:			
הון המניות (באור 7):	81,880,347		114,079,880
קרנות הון (באור 8):			
קרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה	13,047,029	22,585,956	
פרמיה על מניות	58,563,276	81,769,035	
קרנות הון אחרות	4,512,181	8,556,356	112,911,347
קרנות כלליות ויתרת הרווח שלא יועדה (באור 9)	41,802,096		89,499,617
	199,804,929		316,490,844
שטרי-חוב הוניים (באור 10)	—		75,000,000
	199,804,929		391,490,844
חלקו של המיעוט בהון, בקרנות ובעודפים של חברות בנות	39,741,916		128,881,599
פקדונות:			
פקדונות לפי דרישה	874,605,774	1,271,511,516	
פקדונות וחסכונות לזמנים קצובים	3,070,4[illegible],411	[illegible],002,517,217	
פקדונות והלוואות ממוסדות בנקאיים	1,273,813,061	1,910,676,725	
	5,218,821,246		7,184,705,458
פקדונות למתן הלוואות:			
פקדונות הממשלה	603,706,956	957,564,003	
פקדונות והלוואות מבנק ישראל וממוסדות בנקאיים (באור 11)	308,011,097	478,713,989	
פקדונות אחרים	1,441,089,287	2,284,885,191	
	2,352,807,340		3,721,163,183
חשבונות אחרים (באור 13)	140,427,708		238,084,022
אגרות-חוב שהונפקו ע"י חברות-בנות (באור 12)	2,039,234,750		3,388,553,647
התחייבויות על חשבון לקוחות (ראה חשבון מקביל):			
קיבולים	74,039,841	135,709,306	
אשראי תעודות	360,432,495	579,47[illegible],943	
ערבויות והתחייבויות אחרות	190,548,944	388,148,788	
	625,021,280		1,103,338,037
	10,615,859,169		16,156,216,790

הבאורים לדו"חות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מדו"ח זה.

בשם חברי הדירקטוריון:
י. לוינסון, יושב ראש ההנהלה
א. אבניאון, מ. אולניק, ב. רבינוב, י. רוין

בנק הפועלים בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1973

	31.12.72 ל"י	ל"י	ל"י
מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות בנקאיים (באור 11)	2,140,483,591		3,100,253,105
שטרי אוצר	23,085,484		20,218,953
ניירות-ערך (באור 3):			
אגרות־חוב של ממשלת ישראל	243,116,951	245,053,303	
אגרות־חוב אחרות	447,824,088	732,914,480	
מניות	140,339,388	177,261,605	
	831,2[illegible]0,427		1,155,229,388
הלוואות לממשלה (לרבות פקדונות באוצר): כולל הלוואות מפקדונות למתן הלוואות בסך 1,899,440,261 ל"י (1972: 1,205,151,699 ל"י)	1,415,011,853		1,953,422,870
הלוואות ושטרות שנוכו:			
בניכוי הפרשה לחובות מסופקים (באור 4):			
הלוואות ושטרות שנוכו	1,992,260,968	2,933,755,108	
הלוואות מפקדונות למתן הלוואות	2,847,383,151	4,589,299,005	
	4,839,644,119		7,523,054,113
חשבונות אחרים (באור 5):	45,074,043		82,430,374
בניני הבנק, ציוד ורכוש אחר:			
לפי העלות, בניכוי הפחתות (באור 6): בניני הבנק וציוד	58,273,080		88,091,815
התחייבויות לקוחות (ראה חשבון מקביל):			
עבור קיבולים	66,170,243	135,204,424	
עבור אשראי תעודות	353,756,961	571,0[illegible],835	
עבור ערבויות והתחייבויות אחרות	189,612,420	366,052,672	
	609,539,624		1,072,305,931
	9,962,392,221		14,995,006,549

	31.12.72 ל"י	ל"י	ל"י
הון, קרנות ועודפים:			
הון המניות (באור 7)	81,880,347		114,079,880
קרנות הון (באור 8):			
קרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה	13,047,029	22,585,956	
פרמיה על מניות	58,563,276	81,769,035	104,354,991
קרן כללית ויתרת הרווח שלא יועדה (באור 9)	25,141,702		50,065,815
	178,632,354		268,500,686
שטרי-חוב הוניים (באור 10)	—		75,000,000
	178,632,354		343,500,686
פקדונות:			
פקדונות לפי דרישה	822,463,231	1,207,268,083	
פקדונות וחסכונות לזמנים קצובים	2,790,459,598	3,648,677,243	
פקדונות והלוואות ממוסדות בנקאיים	1,245,483,503	1,849,184,748	
	4,858,406,332		6,705,130,074
פקדונות למתן הלוואות:			
פקדונות הממשלה	509,742,680	753,188,384	
פקדונות והלוואות מבנק ישראל וממוסדות בנקאיים (באור 11)	398,461,446	602,484,664	
פקדונות אחרים	3,302,811,494	5,347,963,2[illegible]	
	4,211,015,620		6,703,636,325
חשבונות אחרים (באור 13)	104,798,291		170,433,533
התחייבויות על חשבון לקוחות (ראה חשבון מקביל):			
קיבולים	66,170,243	135,204,424	
אשראי תעודות	353,756,961	571,048,835	
ערבויות והתחייבויות אחרות	189,612,420	366,052,672	
	609,539,624		1,072,305,931
	9,962,392,221		14,995,006,549

הבאורים לדו"חות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מדו"ח זה.

בשם חברי הדירקטוריון:
י. לוינסון, יושב ראש ההנהלה
א. אבניאון, מ. אולניק, ב. רבינוב, י. רוין

קבוצת בנק הפועלים

הכנס ומשי

בנק הפועלים בע"מ

והחברות הבנות הכספיות שבשליטתו

באורים לדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1973

1. כללי:

א. (1) הבאורים לדו"חות הכספיים מתייחסים לדו"ח הכספי של הבנק ולדו"ח הכספי המאוחד של הבנק עם החברות הבנות הכספיות שבשליטתו של הבנק, כדלהלן בסעיף 1ב, פרט למקרים בהם צוין במפורש כי הוא מתייחס לחברות בנות ולפיכך הוא מתייחס לדו"ח הכספי המאוחד בלבד.

(2) הדו"חות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "עריכת דו"ח כספי שנתי של בנק מסחרי". השינויים בהצגה לפי ההוראות הנ"ל נוגעים, בין השאר, לרבית והפרשי הצמדה שנצברו ובכלל בעבר בסעיף "חשבונות אחרים" ואילו עתה צורפו לסעיפים המתאימים של הנכסים וההתחייבויות אליהם הם מתייחסים. על מנת לאפשר השוואה נאותה להצגה זו הותאמו לכך הסכומים המקבילים של השנה הקודמת. להתאמה זו אין כל השפעה על התוצאות של פעולות הבנק ושל הפעולות המאוחדות שלו לשנת 1972.

ב. עקרונות האיחוד:

(1) הדו"חות הכספיים המאוחדים כוללים את ההשקעות של הבנק ושל החברות הבנות שעיקר עיסוקן בענף הבנקאי או הכספי, כמפורט להלן, שבהן הוא מחזיק במישרין או בעקיפין למעלה מחמישים אחוז מן הערך הנקוב של הון המניות המונפק או בזכות ההצבעה (להלן חברות בנות).

(2) חברות בנות, שאוחדו כנ"ל, שהיו בשנה קודמת בשליטה של 50% בלבד לא אוחדו בשנת הקודמת ומשנה כללים את ההקוויטי של הבנק בהן באותה שנה; כן כוללים הדו"חות הכספיים המאוחדים את האקוויטי של הבנק בחברות המסונפות כמפורט להלן.

(3) הדו"חות הכספיים המאוחדים אינם כוללים מספר חברות בנות, בלתי בהותיות, שעיסוקן אינו בענף הבנקאי או הכספי. ההשקעה בחברות אלו היא בסך 4.5 מליון ל"י בערך (1972: 9.5 מליון ל"י בערך), ראה באור 1.ב.2.

(4) עודף האקוויטי, מה בחברות בנות ומסונפות על עלות הרכישה נכלל בסעיפים "קרנות הון אחרות" ו"קרנות כלליות ויתרת רווח שלא יועדה".

(5) החברות שאוחדו:
חלקו של הבנק, במישרין או באמצעות חברות בנות, בהון המונפק (להלן "ה.מ.") ובכח ההצבעה (להלן "כ.ה.") בחברות שאוחדו הוא כדלהלן:
בנק יפו בע"מ 79.1% (1972: 81.1%) ה.מ., 75% (1972: 75%) כ.ה.; בנק ישראל אמריקה לפיתוח התעשיה בע"מ 18.1% (1972: 13.7%) ה.מ. 100% (1972: 50%) כ.ה.; בנק לחרושת בע"מ 100% (1972: 89.2%) ה.מ. 100% (1972: 100%) כ.ה.; בנק משכנתאות לשכון בע"מ 19.1% (1972: 15.2%) ה.מ. 67.4% (1972: 68.5%) כ.ה.; בנק תל-אביב למשכנתאות ולמתווה בע"מ 66.7% (1972: 50%) ה.מ. 66.7% (1972: 50%) כ.ה.; ביטוח בע"מ 100% (1972: 100%) ה.מ. 100% (1972: 100%) כ.ה.; העדה חברה להשקעות בע"מ 49.1% (1972: 48.8%) ה.מ. 76% (1972: 76%) כ.ה. אלה למוני 100% (1972: 100%) מתמהלים; חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ 23.5% (1972: 49.9%) ה.מ. 66.6% (1972: 87.6%) כ.ה.; אמפל — חב' אמריקאית ישראלית בע"מ 12.4% (1972: 6.2%) ה.מ. 100% (1972: 25%); ניר בע"מ 18.7% (1972: 19.1%) ה.מ. 66% (1972: 16.7%), זכות למוני 37.5% (1972: 37.5%) מהמתמהלים; יהב — קופת עובדי המדינה בע"מ 50.01% (1972: 50.0%) ה.מ. 50% (1972: 50%) כ.ה.; חברות אחרות, לא מהותיות.
השליטה בבנק משכנתאות לשיכון בע"מ נרכשה בסוף שנת 1972. לפיכך, נכללו הנכסים וההתחייבויות שלו במאזן המיוחד ליום 31.12.1972 וליום 31.12.1973 ואילו בדו"ח רווח והפסד המאוחד נכללו ההכנסות וההוצאות שלו בסעיפים המתאימים בשנת 1973, ולא נכללו בסעיפים המתאימים של דו"ח רווח והפסד המאוחד לשנת 1972, אלא, כאמור, בשורה אחת לפי שיטת האקוויטי, בסעיף "חלק הבנק ברווחיהן של חברות בנות שלא אוחדו וחברות מסונפות".
השליטה מעל ל-50% בבנק ישראל אמריקה לפיתוח התעשיה בע"מ, ביהב — קופת עובדי המדינה בע"מ, והשליטה באמפל — חב' אמריקאית ישראלית בע"מ ובניר בע"מ (שהיו חברות מסונפות בשנה קודמת) נרכשה בסוף שנת החשבון. לפיכך, הנכסים וההתחייבויות שלהן, נכללו לראשונה במאזן המאוחד בשנת החשבון ואילו בדו"ח רווח והפסד המאוחד לשנים 1972 ו-1973 נכלל חלקו של הבנק ברווחיהן, כאמור, לפי שיטת האקוויטי, בשורה אחת בסעיף "חלק הבנק ברווחיהן של חברות בנות שלא אוחדו וחברות מסונפות".

(6) להלן פרטים על החברות המסונפות שנרשמו בדו"חות הכספיים המאוחדים לפי שיטת האקוויטי:
א) מגדל-חברה להשקעות בע"מ; בידי הבנק הזכות למנות 47.6% (1972: זהה) ממנהלי החברה והוא מחזיק ב-1.0% (1972: 1.1%) מההון המונפק שלה.
ב) השקעות הבנק בחברה הנ"ל ובמספר חברות מסונפות בלתי מהותיות אחרות הן בסך 2.4 מליון ל"י (1972: 2.4 מליון ל"י) (ראה גם באור 1.ב.2 לעיל).
ג) עודף חלקו של הבנק באקוויטי של החברות הנ"ל מעל השקעותיו בהן, כרשום בסעיף 2 לעיל, נרשם בהתאם לדו"חות כספיים המבוקרים לשנת 1972.

2. נכסים והתחייבויות במטבע-חוץ או הצמודים לשער הדולר של ארה"ב, או למטבע-חוץ אחר ואלה הצמודים למדד, פרט לניירות-ערך המוצגים כמוסבר בבאור 3, נכללו בדו"ח הכספי כלהלן:

א. במטבע-חוץ או הצמודים למטבע-חוץ: במטבע-חוץ לפי שער החליפין הרשמי של הדולר ליום המאזן, או לפי שערים רשמיים אחרים (שער הדולר ליום המאזן, 1972: זהה) ; הצמודים לו בתוספת הפרשי שער ליום המאזן.

ב. הצמודים למדד המחירים לצרכן בתוספת הפרשי הצמדה: לפי המדד לחודש נובמבר 1973 (1972: לפי המדד לחודש נובמבר 1972).

ג. הצמודים למדד משכנתאות בתוספת הפרשי הצמדה: לפי המדד האחרון שפורסם ליום המאזן.

ד. הצמודים למדד המחירים לצרכן או שאינם צמודים, לפי בחירה: בתוספת רבית או רבית קטנה יותר והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן לחודש נובמבר 1973 (1972: לפי המדד לחודש נובמבר 1972), בהגבלות מסוימות.

3. ניירות-ערך:
ניירות-ערך מוצגים בדו"חות הכספיים כלהלן:

א. אגרות-חוב מאושרות להשקעה מכספי פקדונות בתכניות חסכון הנושאות, לפי בחירה, רבית, או רבית קטנה יותר והפרשי הצמדה, כנבה משניהם: לפי העלות בתוספת רבית והפרשי הצמדה שנצברו.

ב. אגרות-חוב אחרות שיש להן שער: לפי העלות בתוספת רבית והפרשי הצמדה שנצברו, או השוק, כנמוך שבהם; אלו שאין להן שער: לפי העלות בתוספת רבית והפרשי הצמדה שנצברו, פרט לרשום להלן בסעיף ג.

ג. השקעות חברות בנות כספיות (שאינן בנקים מסחריים) באגרות-חוב צמודות למדד או לפי בחירה, כנ"ל, מוצגות בדו"ח הכספי המאוחד ללא הפרשי הצמדה.

ד. מניות שאין להן שער: לפי העלות שאינה עולה על השווי למשמע; מניות שיש להן שער: לפי העלות או השוק, כנמוך שבהם.

ה. מניות בחברות בנות שלא אוחדו (בשנה קודמת) ובחברות מסונפות רשומות בדו"ח הכספי המאוחד בתוספת חלקו של הבנק באקוויטי שלהן מעל לעלותן. מניות בחברות בנות, בלתי מהותיות, רשומות לפי העלות.

ו. להלן פירוט של סעיף "ניירות-ערך":

בבנק

	ליום 31 בדצמבר 1973 — שאין להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1973 — שיש להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1973 — שיש להן שער — שווי השוק	ליום 31 בדצמבר 1972 — שאין להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1972 — שיש להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1972 — שיש להן שער — שווי השוק
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
אגרות-חוב מאושרות להשקעה:						
של ממשלת ישראל	100,143,484	89,810,885	88,210,227	70,428,220	147,605,482	147,915,745
של חברות בנות	557,513,969	31,831,477	32,798,034	273,358,727	87,490,731	86,761,930
של חברות בנות שלא אוחדו	—	—	—	—	—	—
של אחרים	15,765,335	87,689,876	85,925,138	24,939,829	54,420,288	60,355,744
סך-הכל	673,422,788	209,332,238	206,933,399	368,726,776	289,516,501	295,033,419
אגרות-חוב אחרות:						
של ממשלת ישראל	34,087,530	21,011,148	21,011,261	11,701,045	13,362,204	13,591,219
של חברות בנות	—	4,107,115	4,173,830	800,000	403,678	407,577
של חברות בנות שלא אוחדו	—	—	—	—	—	—
של חברות מסונפות	—	—	—	—	—	—
של אחרים	12,698,860	23,308,104	23,441,214	21,874	6,388,961	6,400,370
סך-הכל	46,786,390	48,426,367	48,626,305	12,522,919	20,174,843	20,399,166
סך-הכל אגרות-חוב	720,209,178	257,758,605	255,559,704	381,249,695	309,691,344	315,432,585
מניות:						
של חברות בנות	161,178,825	1,150,436	1,792,230	123,103,395	1,634,515	2,394,000
של חברות בנות שלא אוחדו	—	—	—	—	—	—
של חברות מסונפות	1,332,456	—	—	1,375,483	—	—
של חברות אחרות	4,445,332	9,154,556	11,169,735	7,179,645	7,046,350	11,035,645
סך-הכל מניות	166,956,613	10,304,992	12,961,965	131,658,523	8,680,865	13,429,645

המאוחד

	ליום 31 בדצמבר 1973 — שאין להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1973 — שיש להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1973 — שיש להן שער — שווי השוק	ליום 31 בדצמבר 1972 — שאין להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1972 — שיש להן שער — הערך בספרים	ליום 31 בדצמבר 1972 — שיש להן שער — שווי השוק
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
אגרות-חוב מאושרות להשקעה:						
של ממשלת ישראל	100,143,484	89,610,885	88,210,227	70,601,702	148,669,482	148,985,745
של חברות בנות	—	—	—	—	—	—
של חברות בנות שלא אוחדו	—	—	—	12,041,658	—	—
של אחרים	15,765,335	87,689,876	85,925,138	24,939,829	54,420,288	60,355,744
סך-הכל	115,908,819	177,300,761	174,135,365	187,583,189	203,089,770	209,341,489
אגרות-חוב אחרות:						
של ממשלת ישראל	141,383,781	42,696,341	49,024,151	62,804,699	46,388,798	50,992,507
של חברות בנות	—	—	—	—	—	—
של חברות בנות שלא אוחדו	—	—	—	845,556	—	—
של חברות מסונפות	1,157,827	—	—	1,145,760	—	—
של אחרים	25,919,286	25,295,865	25,552,227	17,187,917	10,458,592	11,449,627
סך-הכל	168,460,814	67,992,206	74,576,378	81,983,932	56,847,390	62,442,434
סך-הכל אגרות-חוב	*284,369,633	245,492,967	248,711,743	*189,567,121	259,937,160	271,783,623
מניות:						
של חברות בנות	—	—	—	—	—	—
של חברות בנות שלא אוחדו	4,496,842	—	—	9,479,654	—	—
של חברות מסונפות	2,453,948	—	—	7,029,221	—	—
של חברות אחרות	18,438,881	32,831,540	45,096,808	13,087,666	24,091,437	48,679,200
סך-הכל מניות	25,389,671	32,831,540	45,096,808	29,596,541	24,091,437	48,679,200

* הערך הכולל של ניירות-ערך אלו לפי שיטת ההצגה בבנק הוא 319,566,124 ל"י (1972: 199,914,662 ל"י).

4. א. בשנת-החשבון נקבעה ההפרשה לחובות מסופקים בבנק באחוז מסוים מסך יתרת האשראי ללקוחותיו (1972: ההפרשה היתה הפרשה ספציפית לחובות מסופקים).
ההפרשה לחובות מסופקים בחברות בנות היא הפרשה ספציפית, פרט לחברה בת אחת בה מבוסס חישוב ההפרשה על אחוז מסוים מסך-הכל האשראי ללווים (1972: מבוסס על פיזור הלווים בהתחשב בעומק הפיגור) כתוצאה משינוי שיטת חישוב ההפרשה בבנק ובחברה בת אחת, כאמור, בשנת-החשבון גדלה ההפרשה בדו"ח רווח והפסד לשנה זו שהיתה נקבעת לפי שיטת החישוב הקודמת בסך 4.3 מליון ל"י בערך בבנק ובסך 3.1 מליון ל"י בערך בחברה הבת הנ"ל. לשינויים אלו בשיטות החישוב השפעה דומה על התוצאות הפעולות הרגילות כרשום בדו"ח הבנק ובדו"ח המאוחד בהתאמה.

ב. בקשר להפסדי חברה פיננסית אשר נרכשו ע"י הבנק בשנת 1971 ולחובות מסופקים או אבודים של חברה בת שלה, הכלולים במאזן המאוחד, קיימים הסדרים עם גורמים אחרים אשר ההכנסות בגינם משמשים יסודות לכיסויים.

5. סעיף "השקעות אחרים" כולל הוצאות נדחות בקשר לדיסאגיו והוצאות הנפקה של אגרות-חוב בחברות בנות, בסך 40,123,875 ל"י (1972: 26,682,849 ל"י) במאזן הבנק ובסך 46,248,617 ל"י (1972: 28,837,539 ל"י) במאזן המאוחד. ההוצאות הנדחות הנ"ל מופחתות בהתאם לשיטת ההעלמות, פרט לחברה בת אחת בה הופחתו הוצאות ההנפקה במלואן. כספי אגרות-חוב אלו הופקדו ברובם בבנק והוא נושא בהוצאות אלו. כן כוללת ההוצאות הנדחות הוצאות בקשר להנפקת מניות בחברה בת אחת, המופחתות בשיעורים שווים במשך 10 שנים.

6. סעיף "בנייני הבנק, רכוש אחר וציוד" כולל הוצאות, זכויות מוסכר והשלמים על חשבון. חלק מהבנינים רשומים ע"ש סוכנים; חלק בבניות נכסים וחלק טרם הועבר בספרי האחוזה ע"ש הבנק. קיימת התחייבות בקשר לבנינים בשלבי בניה בסך 16.4 מליון ל"י בבנק ובסך 16.9 מליון ל"י במאוחד (1972: 12.5 מליון ל"י בבנק).
הפחת על "בנייני הבנק, רכוש אחר וציוד" מחושב לפי שיטת הפחת השווה לפי שעורים מקובלים.

7. הון המניות:
א. הרכב:

	31.12.73 — רשום	31.12.73 — הונפק ונפרע	31.12.72 — רשום	31.12.72 — הונפק ונפרע
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
מניות יסוד, —.1 ל"י כ"א	100	100	100	100
מניות רגילות, —.5 ל"י כ"א	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000
מניות רגילות, —.1 כ"א	193,899,900	107,979,780	93,899,900	75,780,247
מניות רגילות מבוכרות צוברות 10%, —.10 ל"י כ"א	3,750,000	3,750,000	3,750,000	3,750,000
מניות בכורה צוברות 6%, —.5 ל"י כ"א	1,150,000	1,150,000	1,150,000	1,150,000
סך-הכל	200,000,000	114,079,880	100,000,000	81,880,347

ב. בחודש יולי 1973 הנפיק הבנק 16,146,049 מניות רגילות, בנות —.1 ל"י, אשר הוצעו לבעלי המניות הרגילות ולבעלי המניות הרגילות המבוכרות של הבנק במחיר 2.40 ל"י למניה.
יחד עם מניות אלו הונפקו גם 3,006,455 מניות רגילות, בנות —.1 ל"י, אשר הוצעו לעובדי הבנק, במחיר 1.20 ל"י למניה. בשנה קודמת הונפקו 15,495,101 מניות רגילות, בנות —.1 ל"י, תמורת סך 43,661,473 ל"י, לבעלי מניות אשר לא היו זכאים לדיבידנדים ולמניות הטבה אשר חולקו מרווחי שנת 1972.

8. קרנות הון (כולל פרמיה על מניות):

	1973	1972
	ל"י	ל"י
א. קרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה בבנק (בבנק ובמאוחד): יתרה לתחילת השנה	13,047,029	8,182,731
פחות: חלוקת מניות הטבה	13,047,029	8,182,731
	—	—
נוסף: העברה מדו"ח ייעוד הרווחים לחלוקה מוצעת בשנת החשבון	22,585,956	13,047,029
יתרה לסוף השנה	22,585,956	13,047,029
ב. קרן פרמיה על מניות הבנק (בבנק ובמאוחד): יתרה לתחילת השנה	58,563,276	30,396,903
נוסף: פרמיות שנתקבלו על מניות שהונפקו בשנת החשבון	23,205,759	28,166,373
יתרה לסוף השנה	81,769,035	58,563,276
ג. קרנות הון אחרות (במאוחד):		
1) קרנות הון בחברות בנות שאוחדו: יתרה לתחילת השנה	2,035,112	488,835
העברה מדו"ח ייעוד הרווחים לקרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה בחברות הנ"ל	316,923	
תוספות, נטו, כתוצאה משינויים בשעורי השליטה בחברות בנות ובחברות מסונפות שהפכו לחברות בנות בשנת-החשבון	5,633,909	1,546,277
יתרה לסוף השנה	7,985,944	2,035,112
2) קרנות הון בחברות בנות שלא אוחדו ובחברות מסונפות: יתרה לתחילת השנה	2,477,069	3,453,958
העברה מדו"ח ייעוד הרווחים לקרן לחלוקה מוצעת של מניות הטבה בחברות הנ"ל	—	646,778
הפחתות, נטו, כתוצאה משינויים בשעורי השליטה בחברות בנות שלא אוחדו ובחברות מסונפות (כולל חברות כנ"ל שאוחדו לראשונה בשנת-החשבון)	(1,906,657)	(1,623,667)
יתרה לסוף השנה	570,412	2,477,069
סה"כ קרנות הון אחרות	8,556,356	4,512,181
סה"כ קרנות הון	112,911,347	76,122,486

9. קרנות כלליות ויתרת הרווח שלא יועדה:

	בבנק 1973	בבנק 1972	במאוחד 1973	במאוחד 1972
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
א. קרנות כלליות: 1) בבנק ובחברות בנות שאוחדו: יתרה לתחילת השנה	24,500,000	16,200,000	36,402,222	16,417,686
העברה מקרנות פנימיות	16,000,000	—	16,000,000	—
העברה מדו"ח ייעוד הרווחים	9,000,000	8,300,000	28,820,230	20,941,464
	49,500,000	24,500,000	81,222,452	37,359,150
תוספות, נטו, כתוצאה משינויים בשעורי השליטה בחברות בנות ובחברות מסונפות שהפכו לחברות בנות בשנת החשבון	—	—	2,237,363	(956,928)
יתרה לסוף השנה	49,500,000	24,500,000	83,459,815	36,402,222
2) בחברות בנות שלא אוחדו ובחברות מסונפות: יתרה לתחילת השנה	—	—	1,879,973	2,121,416
העברה מדו"ח ייעוד הרווחים	—	—	669,683	712,403
			2,649,656	2,833,819
הפחתות, נטו, כתוצאה משינויים בשעורי השליטה בחברות בנות שלא אוחדו ובחברות מסונפות (כולל חברות כנ"ל שאוחדו לראשונה בשנת החשבון)	—	—	2,262,056	853,846
יתרה לסוף השנה	—	—	387,600	1,879,973
סך-הכל קרנות כלליות	49,500,000	24,500,000	83,847,415	38,282,195
ב. יתרת הרווח שלא יועדה (ראה דו"ח רווח והפסד — ייעוד הרווחים)	565,815	641,702	5,652,202	3,419,901
סך הכל	50,065,815	25,141,702	89,499,617	41,802,096

10. שטרי-חוב הוניים בבנק:
בחודש יולי 1973 הנפיק הבנק 10% שטרי-חוב הוניים נדחים רשומים עלשם בלתי צמודים, בסך 75 מליון ל"י שמ"פ 1983 הניתנים להמרה בשנים 1973—1983 במניות רגילות, בנות —.1 ל"י, רשומות עלשם לפי שער המרה לתאריך המאזן של 3.30 ל"י, הכפוף להקצאת מניות הטבה (כולל אלו המוצעות כרשום בדו"ח ייעוד הרווחים) ולהוצאות מסוימות אחרות בהתאם לתנאי ההנפקה. ההתחייבות לתשלום הקרן והרבית של שטרי ההון היא משנית לתשלום כל ההתחייבויות של הבנק לפני כל נושי האחרים, בין מובטחים ובין בלתי מובטחים. שטרי-החוב ההוניים כוללים הגבלות בקשר להנפקת מניות אחרות מאשר רגילות מסוג הקיים בתום שנת הנפקת השטרות, בקשר להנפקת מניות חדשות או ניירות-ערך הניתנים להמרה או זכויות ברירה.
ההוצאות בקשר להנפקת שטרי-חוב הוניים אלו הופחתו בשנת-החשבון בהתאם ונרשמו בסעיף "הוצאות הנלות הון והנפקת שטרי-חוב הוניים".

11. הסעיף "פקדונות והלוואות מבנק ישראל והמוסדות בנקאיים, למתן הלוואות" כולל 447 מליון ל"י בערך (1972: 237 מליון ל"י) במאזן הבנק וסך 453 מליון ל"י בערך (1972: 240 מליון ל"י) במאזן המאוחד, בבטחון שטרות של לקוחות. כן כולל הסעיף "פקדונות מוסדות בנקאיים" 3 מליון ל"י בבטחון ניירות-ערך, לפי התנאים המקובלים של בנק ישראל. באשראי זה נכללו סכומים שנתקבלו מבנק ישראל בקשר עם הקרנות למימון היצוא. נאותה, כולל בסעיף "פקדונות והלוואות בנק ישראל ובמוסדות בנקאיים" סך 122 מליון ל"י בערך (1972: 119 מליון ל"י) במאזן הבנק וסך 124 מליון ל"י בערך (1972: 121 מליון ל"י) במאזן המאוחד, המהווים סכומים שהופקדו ע"י הבנק וחברה בת שלו בקשר לקרנות למימון היצוא, בהתאם לתנאי הקרנות הנ"ל.

12. אגרות-חוב שהונפקו ע"י חברות בנות:
א. אגרות-חוב בחברות הבנות מובטחות בשעבודים קבועים ושוטפים על רכושן.
ב. סעיף זה כולל:
10% אגרות-חוב 1983, רשומות עלשם, בשווי נקוב של 10,000,000 ל"י הניתנות להמרה במניות רגילות —.1 ל"י כ"א, לפי שער המרה לתאריך המאזן של 20 ל"י למניה, הכפוף להקצאת מניות הטבה (כולל אלו המוצעות בדו"ח ייעוד הרווחים של החברה הבת) והתאמות מסוימות אחרות, בהתאם לתנאי ההנפקה של אגרות-חוב הנ"ל, אשר הונפקו בשנת-החשבון ע"י בנק משכנתאות לשיכון בע"מ.
10% אגרות-חוב 1984—1975, למוכ"ז, בשווי נקוב של 15,000,000 ל"י הניתנות להמרה במניות רגילות —.1 ל"י כ"א, לפי שער המרה לתאריך המאזן של 235%, הכפוף להקצאת מניות הטבה (כולל אלו המוצעות בדו"ח ייעוד הרווחים של החברה הבת) והתאמות מסוימות אחרות, בהתאם לתנאי ההנפקה של אגרות-חוב כנ"ל, אשר הונפקו בשנת-החשבון ע"י חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ.

13. חשבונות אחרים:
כולל דיבידנד מוצע לתשלום (1972: דיבידנד מוצע לתשלום וקרנות פנימיות).

14. התחייבות הבנק והחברות הבנות שלו עבור פנסיה לעובדים, מכוסה ע"י הסכומים שנצברו בקרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות. קיימת התחייבות תלויה בקשר להשלמת סכום פיצויים במקרה פיטורין, אשר בהעדר נתונים מתאימים עליכך מקרן הגימלאות, לא ניתן לקבוע את גובהה ולא נעשתה הפרשה בקשר לכך. בהתאם למינוי השיטה הקודמת, השלמת תשלומי הפיצויים בכל שנה אינם סכום מהותי. בחברה בת אחת התחייבות זו מכוסה ע"י הפרשה. לקופת פיצויים. הפרשות אלו בחברה הבת בתוספת הרווחים שנצברו בקופה לתאריך המאזן, נרשמו ברכוש וההתחייבויות במאזן המאוחד בסעיף "חשבונות אחרים".

15. סניף הבנק בלונדון כפוף להוראות ולפיקוח של הבנק אוף אנגליה.

16. כנהוג בישראל, הבנק והחברות בנות שלו ערבים כלפי חברי קופות גמל המנוהלות עלידם: לגבי מספר קופות (בבנק ובמאוחד) לתשואת כספי המפקידים — רק קרן — במועדם; לגבי אחרות (בבנק), לזה גם כספי המפקידים — רק קרן, בניכוי הנכסים שהקופות רשאיות למכור. נכסי הקופות, הכוללים רבית הרווחים שהושגו, מושקעים ברובם במכשירי באגרות-חוב וערכם עולה באופן ניכר על סכום ערבות הבנק, והחברה הבת הבנקאית שלו לתאריך המאזן. התחייבות קופות הגמל בשליטת הבנק, לפי המאזנים המבוקרים האחרונים לשנת 1972 הן בסך 364 מליון ל"י ובשליטת הבנק ובנותיו במאוחד הן בסך 366 מליון ל"י. השקעות קופות הגמל, לפי המאזן כנ"ל, בניירות-ערך של הבנק והחברות הבנות והמסונפות שלו הם בסך 255 מליון ל"י בבנק ובמאוחד. קופות גמל אלה לא אוחדו.

17. קיימות התקשרויות והתחייבויות כלהלן:

	הבנק 1973	הבנק 1972	המאוחד 1973	המאוחד 1972
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
א. בגין רכישת מניות שתשלומן טרם נדרש	1,724,056	1,411,200	1,724,056	1,411,200
ב. בגין זכות קניתנה לאחרים למכור לבנק מניות בחברה בת	998,570	998,570	998,570	998,570
ג. בגין קניות ומכירות מטבע חוץ בעתיד	66,500,000	21,500,000	89,500,000	39,500,000
ד. בגין רכישה מחדש של אגרות-חוב שנמכרו	—	3,000,000	368,000	2,370,000

ה. בגין בנינים בשלבי בניה ורכישת מבנים, פרטים בבאור 6

18. חברות בנות ומסונפות:
יתרות של חברות בנות וחברות מסונפות שנכללו בסעיפים השונים של הדו"חות הכספיים, למעט סעיף ניירות-ערך אשר בו צוינו הערות בנפרד, הן כלהלן:
א. חברות בנות:

	הבנק 1973	הבנק 1972	המאוחד (חברות בנות שלא אוחדו) 1973	המאוחד (חברות בנות שלא אוחדו) 1972
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות בנקאיים	26,268,793	5,000,000	—	—
הלוואות ושטרות שנוכו	16,261,817	22,066,934	9,409,708	79,032,237
הלוואות מפקדונות למתן הלוואות	703,245,257	319,791,270	—	57,474,207
התחייבויות לקוחות עבור ערבויות והתחייבויות אחרות	21,470,130	28,926,989	4,075,751	11,731,419
פקדונות לפי דרישה	6,792,197	2,181,525	—	155,917
פקדונות וחסכונות לזמנים קצובים	459,000	1,060,000	142,719	1,060,000
פקדונות הלוואות ממוסדות בנקאיים	18,179,192	9,716,064	—	2,052,899
פקדונות אחרים למתן הלוואות	3,461,381,095	2,077,409,497	—	—
פקדונות הלוואות מבנק ישראל ומוסדות בנקאיים למתן הלוואות	129,261,572	119,735,527	—	26,332,513

ב. חברות מסונפות:

	הבנק 1973	הבנק 1972	המאוחד 1973	המאוחד 1972
	ל"י	ל"י	ל"י	ל"י
הלוואות ושטרות שנוכו	5,050,552	5,586,054	77,919,401	114,444,623
הלוואות מפקדונות למתן הלוואות	126,703,713	205,319,070	51,196,145	94,460,501
התחייבויות לקוחות עבור ערבויות והתחייבויות אחרות	635,000	—	635,000	—
פקדונות לפי דרישה	11,345,538	9,413,923	10,448,779	9,413,923
פקדונות וחסכונות לזמנים קצובים	—	271,300	4,647,325	2,902,808
פקדונות אחרים למתן הלוואות	1,349,587,616	824,073,316	1,447,583,070	907,013,266

19. מס-הכנסה:
א. לבנק ולרוב החברות הבנות שלו הוצאו שומות סופיות של מס-הכנסה עד (כולל) שנת-המס 1969.
ב. מן ההפרשה למסים על ההכנסה נוכו המסים המתייחסים לדיבידנדים ששולמו בשנת-החשבון.

20. הודעה בהתאם לסעיף 107 (5) מפקודת החברות 1929:
הרווחים של חברות בנות נכללו בחשבונות הבנק במידה שהוכרזו דיבידנדים עליהן בשנת-החשבון.

דין-וחשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

בדקנו את המאזן של בנק הפועלים בע"מ ליום 31 בדצמבר 1973 ואת דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני בקורת מקובלים, הכוללים את אלה שנקבעו בתקנות רואי-החשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), תשל"ג — 1973, ובהתאם לכך כללה באותה מידה בקורה, אשר חשבנו לדרושים בהתאם לנסיבות.
לדעתנו, המאזן ודו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים את מצב עסקי הבנק ליום 31 בדצמבר 1973 ותוצאות פעולותיו לשנה שנסתיימה באותו תאריך.
כן אנו מציינים שקבלנו את כל הידיעות וההסברים שנדרשו על-ידינו וכי חוות-דעתנו על המאזן ועל דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים ניתנת לפי מיטב ידיעותינו והבאורים שקבלנו ובפי שנראה בתוך ספרי הבנק.
בדקנו, כמו-כן, את המאזן המאוחד של הבנק והחברות הבנות הכספיות שלו ליום 31 בדצמבר 1973 ואת דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים לשנה שנסתיימה באותו תאריך, בדיקתנו נערכה לפי תקני בקורת מקובלים, הכוללים את אלה שנקבעו בתקנות רואי-החשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), תשל"ג — 1973, ובהתאם לכך כללה באותה מידה בקורה, אשר חשבנו לדרושים בהתאם לנסיבות. הדו"חות הכספיים של החברות הבנות, המהווים (1972: 6%) מכלל הנכסים המאוחדים, בוקרו ע"י רואי-חשבון אחרים.
לדעתנו, המבוססת על בדיקתנו ועל דו"חות המבקרים של רואי-החשבון האחרים על החברות הבנות הנ"ל, הדו"ח הכספי המאוחד כנ"ל, משקף באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים את מצב עסקי הבנק והחברות הבנות הכספיות שלו האמורות, ליום 31 בדצמבר 1973 ואת תוצאות פעולותיהן לשנה שנסתיימה באותו תאריך, וכי הדו"חות הכספיים הנ"ל של הבנק נערכו בהתאם לתקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים) תשכ"ט — 1969 ובהתאם לסעיף 107 ו-108 של פקודת החברות.

10 בפברואר 1974

קסלמן את קסלמן
רואי-חשבון

קבוצת בנק הפועלים

בנק משכנתאות לשכון בע"מ

תמצית המאזן - ליום 31 בדצמבר 1973

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הלואות ופקדונות	524,920,306	658,056,215
השקעות	7,128,130	8,421,436
בנקים, חייבים ויתרות-חובה	16,118,384	41,767,359
רכוש קבוע	1,857,789	1,813,281
	550,024,609	710,058,291

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הון, קרנות ועודפים	22,923,586	36,613,597
אגרות-חוב הניתנות להמרה במניות	—	10,000,000
אגרות-חוב	155,501,351	125,062,413
פקדונות למתן הלואות	363,058,986	524,545,351
חשבונות אחרים וקרנות פנימיות	8,540,686	13,836,930
	550,024,609	710,058,291

בנק יפת בע"מ

תמצית המאזן - ליום 31 בדצמבר 1973

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
מזומנים, בנק ישראל ובנקים	179,491,994	185,352,755
ניירות ערך	13,028,087	17,706,265
הלואות ושטרות שנוכו	98,158,942	111,478,277
הלואות מפקדונות למתן הלואות	89,299,225	125,387,557
חשבונות אחרים	3,378,813	3,920,789
בנייני הבנק, ציוד ורכוש אחר	3,337,305	6,083,102
התחייבויות לקוחות עבור קיבולים, אשראי תעודות, ערבויות וכו'	33,761,673	29,349,922
	420,456,039	479,278,667

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הון, קרנות ועודפים	8,342,330	9,507,659
פקדונות	281,515,017	308,647,378
פקדונות למתן הלואות	89,366,424	125,511,787
חשבונות אחרים	7,470,595	6,261,921
התחייבויות ע"ח לקוחות עבור קיבולים, אשראי תעודות, ערבויות וכו'	33,761,673	29,349,922
	420,456,039	479,278,667

בנק ישראל אמריקה לפיתוח התעשיה בע"מ

תמצית המאזן - ליום 31 בדצמבר 1973

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הלואות ופקדונות	280,269,853	295,881,955
בטוחות	3,131,034	5,234,395
מזומנים וחייבים שונים	1,491,885	1,959,849
חשבונות אחרים	850,610	832,833
	285,743,382	303,909,032

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הון, קרנות ועודפים	19,275,645	19,865,598
אגרות חוב	84,784,010	84,593,540
פקדונות לזמן ארוך	178,954,670	196,280,681
חשבונות אחרים	2,729,057	3,169,213
	285,743,382	303,909,032

בנק לחרושת בע"מ

תמצית המאזן - ליום 31 בדצמבר 1973

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הלואות	50,387,070	192,892,340
השקעות	3,016,795	3,386,235
חשבונות אחרים	1,469,322	1,488,769
בניינים	1,296,811	1,255,416
	56,169,998	199,022,760

	31.12.72 ל"י	31.12.73 ל"י
הון, קרנות ועודפים	4,793,104	6,319,550
פקדונות למתן הלואות	50,864,928	191,309,505
חשבונות אחרים	511,966	1,393,705
	56,169,998	199,022,760

קבוצת בנק הפועלים

אנו נתגבר!

גלגלי זהב GOLDEN WHEELS
מוגש ע"י ברי פרסומת בתחבורה בע"מ בשיתוף עם האיגוד הישראלי לפרסום

לחץ־אש סורית על רמת הגולן

דברי ראש הממשלה למתנחלים, כי רמת־הגולן תישאר „חלק בלתי־נפרד" של המדינה", הומחשו על־ידי פירסום התכנית להקמת עיר במרכז הרמה, שתמנה בתחילתה 5,000 עד 8,000 תושבים ותהיה בשלב הראשון בעיקרה ישוב של אנשי צבא־הקבע ועובדי צה"ל. במקביל לכך ניתן פומבי לתהליך אחר ורחב יותר, הבא להבטיח אותה מטרה: הפיכת ישובי־הספר למעוזים מבוצרים, משולבים בהגנה המרחבית, מצויידים בנשק נ.ט. נ.מ. וארטילריה, במיבני־הגנה ובמערכת־בטחון פנימית וחיצונית.

פרסומן של החלטות אלה עתה בא לפזר אשליות בדבר נסיגה ישראלית אפשרית לגבולות 1967 בצפון. פרסום זה מפריך את ההנחות של הסורים או של מקורות־חוץ אחרים, שדברי ראש הממשלה הם „ריקים מתוכן" או „נאמרו לצרכי פנים" בשעה שטרם הוקמה ממשלה חדשה. יכול להיות ויכוח על עיתויו של הפרסום ועל תבנית העיתוי. אך אין ספק כי העשייה הנוכחית ברמת־הגולן משקפת החלטה המקובלת על הרוב המכריע של הציבור ושלא תשונה בלחצים — ובוודאי לא בלחץ של אש.

בניית העיר במרכז הרמה ושילוב ישובי־הספר בהגנה המרחבית אינם צעדים התלויים בנסיבות חולפות: מאז קום המדינה שימשה רמת־הגולן שהיתה בידי הסורים, חלקה כ־כולה, קרש־זינוק להתקפות סדירה ובלתי־סדירה לעבר לב האזור המאוכלס של ישראל, ומיתקפת יום־הכיפורים אך הב־ליטה מחדש סכנה זו. אילו ביקשה דמשק לספק לישראל הוכחה נוספת על חיוניות רמת הגולן להגנתה — הרי ההתקפה ביום הכיפורים סיפקה הוכחה זו.

ההפגזה הסורית אתמול על יישובים אזרחיים ברמה — הפגזה מכוונת ומוצהרת שגרמה לאבידות בנפש — משקפת אולי נסיון להפעיל בדרך זו לחץ על ישראל. ייאמר, כי דרך זו יכולה להשיג רק את היפוך מטרתה. להקים מכשולים גם מפני השגת הסכם על הפרדת־כוחות, ולגרור הסלמה ממשית בפעילות הצבאית.

חומרת ההצתות דורשת פעולה מהירה

שלושת מעשי ההצתה שבוצעו אתמול בבוקר בירושלים, חומרתם ברורה, גם אם לגבי מניעיהם, יזומיהם ומבצעיהם יש כרגע רק השערות והסברות.

כמטרה להתקפת־ההצתות המתואמת במתכונת פעולה צבאית נבחרו שלושה מוסדות נוצריים, ובחירה זו עשויה ודאי להורות לחוקרי המשטרה באיזה כיוון עליהם ללכת.

מתוסר־ההגיון ואף כהאיוולת של המיבצע ניתן ללמוד, לכאורה, כי ההתנקשות המשולכת היא מעשה ידי קנאים, קבוצת־שוליים מטורפת, שעצה זו נראתה לה כשרה לפגיעה במוסדות הכנסיה. אך מדוע דווקא עכשיו? — את התשובה על שאלה זו אין למצוא בוודאי בסיבות ראציונאליות ויש להשאיר אותה ככל הנראה בתחום עיוותי הנפש.

אולם בין שהמבצעים המאורגנים היו הרדים קיצונים, שהקנאות העבירה אותם על דעתם, ובין שהתנקשות יוליכו אל חוגים אחרים, הזוממים במעשה כזה לחבל ביחסים בין מדינת ישראל ובין הכנסיה — הנזק המדיני העלול לצמוח מן ההצתות הוא גלוי־לעין. מכאן הדחיפות המיוחדת, שבה חייבת המשטרה לטפל בעניין. גילוי המצתים ומתכנני הפעולה הוא משימה ראשונה־במעלה. וכל מי שיכול לעזור בפענוח הפשע במתן מידע מועיל. לא רק יכלא חובה אזרחית אלא גם יסייע בביעור מוקד מתיחות דתית־פוליטית.

תמורה נאותה לאדריכל האיחוד

עוד איחוד ערבי, שעליו נמסר בהמולה רבה, מובא לקבורת תמור. ואדריכל האיחוד בא מיד על הפרס הראוי: הוא מודח מכל פעילות מדינית, נפתחת נגדו חקירה פלילית ולולא שהה מחוץ לארצו היה אולי כבר נתון במאסר.

המדובר באיחוד בין לוב לבין תוניסיה. כבר בימי סוף השבוע יצא קולונל קדאפי בהתקפה חזיתית על משטר בורגיבה. הוא קרא לתנועת התמרדות להפלת משטרים ערביים ריאקציוניים, ובכללם זה הקיים בתוניסיה. היתה זו הודאה בסתימת הגולל על התכנית הגרנדיוזית של „איחוד מיידי ומלא" בין לוב לבין ארצו של חביב בורגיבה, שאך לפני שבועות מעטים הדהימה את העולם ותפסה את הכותרות הראשיות.

אתמול באה תגובתו של בורגיבה. ממקום מנוחתו ב־שווייץ, הוא הורה לאסור על שר החוץ לשעבר מסמודי כל פעילות פוליטית שהיא בתוניסיה. כן הורה על פתיחת חקירה נגד האיש, בשל פעילות עויינת למדינה ולמפלגה השלטת בה. הפעילות שאליה מתכוון הנשיא היא תכנית האיחוד עם לוב, שראש המדינה התוניסית נראה תחילה סומך ידיו עליה. עתה הוא מתנער ממנה כמו מפגע רע.

מסמודי עושה עתה בצרפת: הוא סוחר שם בעסקים גדולים שטיפח אותם עוד בהיותו שגריר ארצו בפאריס ושהרחיבם יפה, בשמשו כשר החוץ. הוראת בורגיבה פירושה לגביו, כי ייטיב לעשות אם לא יחזור לשוב הביתה. וגם ישכח בינתיים את התכנית הגרנדיוזית שרקם בשותפות עם ידידו קדאפי; אשר ביקש בעזרתו ותוך תשלום תמורה נאותה להיכנס אל תוך נעליו של נאצר כמאחד ומנהיג העולם הערבי.

שר־השיכון זאב שרף בשיחה ל„דבר"

לרכז ענייני הבנייה ביד אחת

חסכון צה"ל בגיוס ציוד כבד מהמשק האזרחי עיכב בנייה לעולים ולזוגות צעירים. – ייעול ותיעוש הבנייה יאפשרו חסכון של 50 אחוז בכוח עבודה

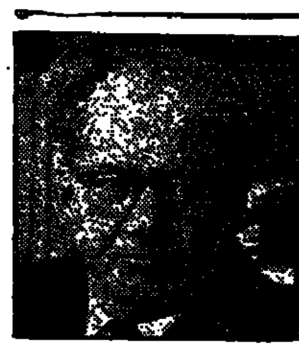

מאת אהרן גבע

החיילים חוזרים. בימי המלחמה שמעו על זכויות שיזכו להם עם תום הקרבות. הם שמעו, בין השאר, שיזכו לעדיפות בשטח השיכון. לאחר מכן הובהר כי הזכויות־יתר יהיו רק אלה, כמילא היו „זכאים לשיכון. הוצע לוועדת הכספים שאלה „יקבלו הלוואות מוגדלות בשיעור של 10% והנחה של 50% מתשלום המשכנתא. ההנחה תינתן במשך שנה והיא תהיה מוגבלת ל־200 לירות לחודש. אך אפילו תכנית צנועה זו טרם הופעלה. מדוע, אדוני שר השיכון, זאב שרף?

השר: ועדת הכספים טרם אישרה את התקנות. כי חל עי־כוב בהקמתה. המפלגות, ובעיקר הליכוד, התקשו במינוי חבריהן כי נתגלו חיכוכים בין החטיבות השונות.

גם אם יאושרו התקנות — חוג הזכאים אינו רחב. רוב החיילים אינו זכאי לסיוע.

— מדוע?

אין אנו יכולים „להלקי" דירות שאינן. בל נשכח, שהמלחמה עיכבה את תנופת הבנייה. הפו־עלים היהודים גוייסו, רבים מבין הפועלים הערבים לא באו לעבו־דה, חסרו משאיות וחסר ציוד אחר. התוצאה: הערכנו שבשנת 1973 נגמור 55 אלף דירות ונגמור 49 אלף. בתקופה אוקטובר—דצמבר התחלנו בבנייתן של 8000 דירות כנגד 14,500 דירות בשלו־שת החודשים הקודמים.

היום? האם מדביקים את הפיגור?

עד סוף דצמבר חזרו לעבודה שני שלישים מהפועלים, אך התפוקה הגיעה ל־50% בלבד. חסרים אנשי מקצוע, והעיקר: חסרים כלים.

אחד מלקחי המלחמה הוא, ש־חסכון צה"ל יצא בהפסד המשק. בעבר חסך צה"ל ולא רכש די כלים. צה"ל הסתמך על הכלים האזרחיים. התוצאה היתה שיבו־שים חמורים בענף הבנייה בשנים 70', 73' ו־74'. לזה יש להוסיף שלדעת מומחים רבע מהציוד, ש־החזיר צה"ל. הוא פגום וספק אם יהיה עוד ראוי לשימוש.

תוצאות המלחמה יורגשו ב־עיקר בעתיד. אם לא התחלנו בבנייתן של דירות — יהיו התוצאות מורגשות בעוד שנה וחצי או שנתיים. אך בינתיים קיים מלאי של דירות שבבנייתן החלו לפני המלחמה.

95 אלף דירות נמצאות בשל־בים שונים של בנייה: כ־55 אלף בבנייה פרטית והיתר בבנייה צי־בורית. 40 אלף מהדירות הפר־טיות כבר נמכרו. נשארות איפוא 15 אלף דירות. כמחצית מהדירות הפרטיות הלא־מכורות הן ברמה גבוהה. לא עממית. מספר הדי־רות הפרטיות הפשוטות הנמצאות בבנייה מגיע, איפוא, ל־8000.

בבנייה נמצאות 40 אלף די־רות ציבוריות. 18 אלף מיועדות לעולים, 17 אלף כבר הובטחו לתושבי מצוקה, האוכלוסים ו־כו'. נותרו, איפוא, 5000 דירות ציבוריות פנויות. אם תוסיף את הדירות הפרטיות הראה, שהול־כות ונבנות 13 אלף דירות עמ־מיות שטרם חולקו. 3000 יהיו מוכנות בשנת 1974, השאר שנה לאחר מכן.

כמחצית מהדירות הפנויות בבנייה הפרטית מיועדות ל־עשירים. נראה, שהבנייה לע־שירים כדאית יותר לקבלנים. האינך חושב שלא נוכל לפתור את בעיית השיכון אלא אם כן נאלץ את הקבלנים לבנות ב־ראש וראשונה לציבורים עמ־מיים?

היו ועדות שרים שטיפלו ב־בנייה — וללא תועלת. אני מכי־רים, שחייבים לתכנן את הבנייה. ע"י התוויית הבנייה באישורים אפשר לקבוע כמה דירות יתוספו בתל־אביב. כמה מהן יהיו מיוע־דות לעולים, זוגות צעירים, דיירי משכנות העוני וכו'. חלק מה־בנייה יהיה חופשי.

אי־אפשר לבנות את הכל בעת ובעונה אחת. ויש לקבוע לה עדיפויות. מישהו חייב להחליט מה קודם לכה: „בית בארבעה" או דירות לזוגות צעירים? בית־כנסת או דירות למשפחות מרו־בות ילדים? בניין נוסף בקמפוס האוניברסיטאי או מועדון שכונ־תי? דירות למשקיעים בארה"ב או דירות לעולים? יש לרכז את ענייני הבנייה ביד אחת ויש ל־שים קץ לפיצול.

היום קיים פיצול?

השר: הפיצול הוא גדול. מש־רד האוצר מספק בדירות למש־קיעים, משרד הקליטה ומשרד ה־שיכון בונים לעולים. משרד ה־חינוך בבנייני בתי־הספר, משרד הבריאות — בבתי־חולים, המש־טרה — בבתי־סוהר, משרד הסעד ומשרד העבודה בונים מעונות־יום, משרד התקשורת בונה מרכ־זיות ועוד ועוד. וקיים, כמובן, משרד הבטחון הבונה ביצורים, מחנות צבא וכן כשרדים בקריה. כל אחד בונה, ויד ימין אינה יו־דעת על מעשי יד שמאל. כולם מתחרים על אותו הפועל, על או־תו שק מלט, על אותה המכונה. התוצאות הן: א) ייקור הבנייה, ב) אין בונים לפי לוח עדיפויות. אך בלי ריכוז כל הבנייה ביד אחת, בלי הקמת משרד לבנייה, לא נוכל להבטיח די דירות ל־עולים ולצרכים הסוציאליים.

הקיימת דוגמה לריכוז מעין זה?

בוודאי. משרד החקלאות למ־של, מרכז בידיו את יבוא הציוד החקלאי, את יצוא התוצרת החק־לאית, את ענייני האשראי, הקר־קע, המים ומכסות הייצור.

בשנת 1972 הגיעה ההשקעה ה־גלמית בנכסים קבועים ל־9 מיל־יארד לירות. חקלאות ומים — 0.4 מיליארדים, תעשיה 1.3 מיל־יארדים, בתי מגורים 3.5 מיליארד לירות. מובן, שחלק ניכר מה־השקעה בחקלאות ובתעשיה הי־תה, למעשה, בנייה. האם עכ"פ אנו משלימים עם אי ריכוז בענף ש־אליו מופנית עיקר ההשקעה, ענף היכול לקבוע גורל המשק למיתון או לאינפלציה. ענף היכול להש־פיע על קצב העליה והירידה ועל־כך על גורל הארץ.

ואם נרכז את הכל ביד אחת, הנקים משרד לבנייה, כלום נוכל למשיכה?

בשנת 1970 גמרנו 31 אלף די־רות. בשנת 1974 עמדנו לגמור 62 אלף דירות. בשנת 1975 נוכל לבנות את מספר הדירות של שנת 1970 בהבחנית כוח העבודה, ב־יעול ובתיעוש פוטנציאלי גדול.

הפוטנציאל קיים. השאלה יש להו כבונות.

דמשק תנסה לסחוט עד הסוף

מאת יהושע תדמור

בקריות משרד־החוץ האמריקאי הבהירו בסוף השבוע לעתונאים בוואשינגטון, שאין הם מייחסים חשיבות מרובה להצהרותיהם של דוברים סוריים או לדברים שהשמיעה ראש ממשלת ישראל גולדה מאיר, לפיהם הגולן, לרבות קונייטרה, הוא חלק בלתי נפרד של מדינת ישראל. הם הגדירו דברים אלה כ„נועדים לתצרוכת פנימית", כ„הפגנת שרירים" ו־כיוצא בזה.

אפשר היה להתעלם מתגובות אלה או להתייחס אליהן בביקורת, אלמלא ידענו שמקורן בקיסינג'ר עצמו: הוא הוא המניע כל הימים האחרונים את המהלכים בעניין הפרדת הכוחות עם סוריה, ולאו דווקא משום שעניין השבויים ליחץ עליו או המצב בשטח. קי־סינג'ר מדרבן את השיחות עם הסורים מטעם אחד בלבד: הוא מבקש להבטיח תזוזה כלשהי ב־שיחות, כדי שיופשר האמברגו על משלוחי הנפט הערבי לארה"ב לאחר שהוא וניקסון סבורים היו שהעניין כבר מונח בכיס. לבד מן הרצון להקהל את לחץ האמבר־גו היורם כבר לשיבושים באזורים שונים בארה"ב, נקלטו השניים [illegible] קיבל אישית מסאדאת וכן משרים בממשלת אלג'יריה ומנסיכים ערביים אח־רים. הבטחות מפורשות שאם יעלה בידו להביא להפרדת כוחות בין ישראל ומצרים, יבוטל האמ־ברגו. סאדאת הבטיח שהוא יפעל אישית בכיוון זה אצל המלך פיי־צל. ואמנם, מיד עם חתימת הס־כם ההפרדה הישראלי־מצרי מיהר סאדאת לריאד ולסוריה ודיווח לשליטיהם על שיחותיו. והצביע על תחילת הנסיגה הישראלית ב־זקפו משהו מן המפנה לזכות צמ־דה קיסינג'ר וארה"ב.

בעקבות מסע זה ודברים נוס־פים שאמרו כנראה נציגי מצרים לקיסינג'ר, חש שר החוץ האמרי־קאי שיש בידו „הבטחות ברזל". ומאחר שביקש לסייע בידי ניקסון הנתון במצוקה, הכניס לנאומו על „מצב האומה" פיסקה בפורסמת, לפיה יש בידי ארה"ב התחייבו־יות ספורשות לביטול האמברגו — עניין שזיכה אותו, כמובן, ב־תשואות רמות ובעדודית בגבי עת־הקפיטול.

אלא שלא קיסינג'ר ולא ניקסון לא נתנו די בהבטחות ערביות, ולקח השיחות עם הסורים יוכיח. משנתברר להם למנהיגי סוריה, לפתע, שסאדאת חתם הסכם נפ־רד עם ישראל — התרעמו מאד. דברים חריפים ובוטים הטיחו אסאד וחבריו באזני אנואר סא־דאת, כשבא לדווח להם על הסכם הפרדת הכוחות לפני כשלושה שבועות. כדי להסתיק את הגלויה הברה דיווח סאדאת לאסאד ש־קיסינג'ר הבטיח לו להביא להסכם הפרדת כוחות גם עם סוריה. ב־צמרת הסורית ניטש ויכוח חריף. הקיצוניים לא עיכלו בקלות את עצם הרעיון של הסכם עם ישראל.

כך או כך, מרגע שנוכחו ה־סורים כי נותרו לבדם, החליטו להתנות להסכם תוך שהם מנסים מראש לצמצם את מפמעותו. לא שיחות ישירות. לא שיחות בקו הפסקת־האש, אלא הידברות עקיפה במסגרת המשלחת המצרית בז'נווה. הכל כדי למנוע הכת־מתם כנושאים־ונותנים עם ישר־אל. אך מאחר שהאבסו בשלהפה ואיבדו שטחים נוספים, ובהיות צה"ל קרובים כיום לפרברי דמ־שק — החליטו לנסות ולשחק עד הסוף בקלף השבויים. בידעם את רגישותה של ישראל בנושא זה. אולם מאהר שהוחשו כי קלף זה לא יספיק להם, הש אסאד נפיא סוריה לריאד ולכוויית. כדי להב־טיח שהאמברגו על ארה"ב לא יוסר עד שוואשינגטון תפעיל לחצה על ישראל. זו תתחייב לויתורים מרחיקי־לכת לסוריה, לרבות יתחייבות לנסיגה כללית מכל השטחים שנכבשו במלחמה האחרונה, תוך איזכור מפורש על נסיגה כן העיר קונייטרה. נראה שראשי המשטר הסורי העריכו, שזו העת לסחוט עד הסוף, בשום שניקסון וקיסינג'ר כה זקוקים ל־היענים בעניין האמברגו עד ש־ייאלצו להכנע ולהיענות לתביעות הסוריות, אם לא בכל — לפחות בחלקן. אולי גם ביקשו בהזדמנות זו להוכיח לקאהיר, שביתו לסחוט יותר. הן מוואשינגטון והן מיש־ראל, אם יודעים כיצד לסחוט.

רק חלק מן המהלכים שבין קיסינג'ר למנהיגי דמשק, קאהיר, ריאד ואלג'יריה נודעו עד כה. יש ודאי פרטים מאלפים רבים שהשתנו לקראת כנס שרי־החוץ הערביים בקאהיר. נוכח התביעה האמריקאית והסחטנות הסורית. במסגרת זו יש לראות גם את הגבישות האמריקאית ההדרה הנוק־

סה ממשלת ישראל בעניין הסכם ההפרדה השבויים.

אולי היה זה משגה לקשור בכלל, לאחר חתימת הסכם הפס־קת־האש, את עניין השבויים ל־מהלכים מדיניים כלשהם; אולי היה זה צריך חלק מן הסראוטה שפקדה את שרי ממשלת ישראל בעקבות המלחמה. מנהיגי סוריה אינם רוצים בשום הסכם שלום עם ישראל. זו היא החבורה ה־הרפתקנית ביותר בשכונתה של ישראל, חבורה שסיבכה לא אחת את האיזור בזעזועים ובשפיכות דמים.

אלא שהנסיבות שנוצרו בזירה אינן מאפשרות לישראל לברוח מן הנושא מה גם שיש לישראל עניין להסדיר ולייצב את המצב בזירה זו. ואת ועוד: המצרים הבהירו, מלכתחילה, שהם לא יוכלו להזדהר היחידים החתומים על הסכם עם ישראל; אשר ל־ישראל, לה יש מה לתבוע מן ה־סורים במו"מ ענייני גם בנושאים טריטוריאליים. בסיכומו של דבר יהיה זה מו"מ על נסיגה ישראלית, כאשר יחידות כוח החירום יתפסו את השטח שיפונה על־ידי יש־ראל.

אלא שכשום מה נדמה להם, לשליטי דמשק, כי די במלחמת עצבים בעניין השבויים, ההסכבות כלפי ואשינגטון, כדי להביא ל־הסכמה ישראלית לנסיגה. עד כדי כך שהם כללו בתביעתם מקי־סינג'ר הבטחה לנסיגה ישראלית אפילו מקונייטרה. כבר בשלב ה־ראשון.

האמת היא שהחרדיפות הישר־אלי־אמריקאי מאחורי הקלעים ב־נושא זה. לא חרג בגמישות טאק־טית ומחיפושי נוסחה. קשה להבין לפיכך את דבריו הלא־מרוסנים של חבר־הכנסת שמואל תמיר, לעוד יותר — את עמיתו מתי גולן ב„הארץ". פוליטיקאים בישר־אל נתפסים לעתים לגילויי קר־בניות ונגררים לא אחת לסגנון ולדיבורים מופקרים. עתונאים אינם זקוקים לכך. כל שכן כי־אשר המדובר בעניינים כה רגי־שים, המחייבים קצת יותר זהירות ושיקול־דעת. בדקנו את הדברים מקרוב ונתברר לנו שלא נעשה קום „ויתור" ישראלי בעניין ה־שבויים. כל שהוסכם עליו היה — סידרת מהלכים טאקטיים כ־נרצה לשבור את הקפאון. עיק־רם — שישראל תודיע לסוריה, באמצעות ואשינגטון, שהיא מוכ־נה לדון על הסדר הפרדת כו־חות. ואשינגטון מעבירה את ההודעה לדמשק ותקבל, בת־מורה, את רשימת השבויים. ב־מקביל תבקר ישראל את רעיו־נותיה לארה"ב על עניין ההפרדה ובאותה עת נצבה תתיר דמשק ביקורי הצלב האדום אצל השבו־יים. זו הנוסחה שהוצעה. במס־גרת זו היה על שר הבטחון לצאת לוואשינגטון ולמסור לקיסינג'ר כשם שנעשה לקראת הדיונים עם מצרים, את דעתה ורעיונותיה של ממשלת ישראל. משמע, הכל מהל־כים מוקדמים שמטרתם לאפשר פתיחת שיחות. היכן כאן „הווי־תורים" הנוראים? היכן כאן „הפקרת השבויים"? לשמואל תמיר פתרונים.

אין ספק שהמו"מ עם הסורים יהיה מורכב וקשה, כל פי שזוכר את הנוקשות וההפקנות של הסורים בשנים עברו, חייב להת־אזר בסבלנות רבה. אף־על־פי־כן חשוב שנזכור: הסורים לוחצים, לחוצים קשה. הם במצוקה, הם אינם רוצים שבתותות צה"ל ו־הארטילריה שלו יישארו בפרברי דמשק הם חוששים. להם אין אשליות. הם הצליחו להפתיע, ל־מרבה הצער, את ישראל, אך צה"ל הלם בהם וטרף את מהלכיהם. עתה הם לבדם והם מבקשים הפרדת כוחות, נסיגת כוחות יש־ראל. כאשר בידי ישראל כמעט כל הקלפים.

לפיכך מוטה על ממשלת ישר־אל לנהל מו"מ זה בעקשנות מיר־

(המשך בעמ' 15)

השינויים באגרות־חוב והמשקיע הקטן

מאת יעקב ארנון

השבוע פירסם האוצר את התנ־אים החדשים של אגרות החוב שיונפקו על ידי הממשלה. הכוונה לאגרות החוב הנמצאות לציבור ה־רחב המעוניין להשקיע לתקופות בינוניות, משש עד עשר שנים. עד כה הוציאה הממשלה אגרות חוב לקרנות פנסיה ולחברות בי־טוח לתקופות של 17 עד 20 שנה בריבית של 5.5 עד 6 אחוז. כיכנם הקרן וגם הריבית צמודים למדד המחירים לצרכן. לציבור הרחב הנ־פיקה הממשלה אגרות חוב צמודות לשבע שנים, שנשאו ריבית של 6.5 אחוזים. כן הנפיקה הממשלה אג־רות חוב מסוג ברירה, שאיפשרו לרוכשים לבחור, בתום תקופה של חמש שנים, בין ריבית צמודה של חמישה אחוז לבין ריבית בלתי צמודה של 8 אחוז. מס הכנסה ה־סופי על אגרות חוב אלה היה 25 אחוז. במלים אחרות, הרוכש אותן נהנה כהוצפה. שכן על הכנ־סות מריבית זו לא חלו השיעורים השוליים הרגילים של מס הכנסה, בהתאם להכנסות בעלי־האגרות. כן נהגו הרוכשים מהשכבות שהפרשי ההצמדה היו פטורים כליל ממס.

יש לציין שקרנות פנסיה משוח־ררות מתשלום מס. ואילו הבנקים חייבים לשלם מס חברות על ההפ־רש בין מחיר הקניה ומחיר המכ־ירה של ניירות הערך (כולל הפרשי הפריון). ובכל זאת גם הם זכאים למס מוגבל בחשבון הסופי. כתוצאה מהסדרים אלה התפתחה בארץ שיטה של „כיבוס־אגרות" שגרמה הפסדים ניכרים למס־הכנסה, משום שרבים מכרו את אגרות החוב שלהם למוסדות הנ"ל וכן קצר לפני מועד הפירעון.

העלייה הניכרת של מדד המחי־רים לצרכן בשנים האחרונות הפכה את ההשקעה באגרות החוב הצמו־דות למושכת ביותר, גם בהשוואה להשקעות אחרות וגם בהשוואה ל־רבית הריאלית של אגרות חוב בעולם. כידוע, ישראל היא המדינה היחידה המצמידה אגרות חוב ממ־שלתיות למדד המחירים.

האינפלציה בעולם גרמה לכך שברוב הארצות המפותחות נקבעו שיעורי רבית גבוהים עבור אגרות חוב. אם כי הרבית היתה בלתי צמודה, מובן, איפוא, שעליית המ־חירים המהירה הקטינה את הרבית הריאלית באופן ניכר. כך לדוגמא, היתה הרבית המקובלת, ברוב ה־ארצות המפותחות על אגרות החוב 9 אחוז. אולם עליית המחירים גרמה ששיעור הרבית הריאלית (בניכוי עליית המחירים) היתה בארה"ב — אפס אחוז, בגרמניה — 2,5 אחוזים ואילו ביפאן היתה הרבית שלילית בשיעור של 4,5 אחוזים. מכאן מובן שבארץ היתה ההשקעה באגרות החוב הצמודות השקעה היבית ב־יותר. בייחוד בגלל המשך הציפיות לעליית המחירים בארץ. מובן לכן שבאחרונה קנו רבים אגרות חוב צמודות גם אם בשל כך היה עליהם להוציא ממערכת הבנקאות פקדונות לא צמודים. או אפילו לקבל הלוואות ממערכת הבנקאות, דבר שגרם לגרעונות נזילות ב־יותר מ־400 מיליון ל"י.

*

אפשר להבין, איפוא, שבנסיבות אלה החליטה הממשלה להגדיל את התנאים של אגרות החוב כדי ל־התאימם לרבית האפקטיבית ב־עולם ואף להשוואה המקבילה על השקעות אחרות במשק הישראלי. במסגרת זו החליט להפסיק להנפיק אגרות חוב מסוג ברירה לחמש שנים וכן להפסיק הנפקת אגרות חוב צמודות לשבע שנים ברבית של 6,5 אחוזים. נוסף לכך הוחלט שאגרות החוב המונפקות עבור קרנות הפנסיה וחברות הביטוח לא יימכרו בבורסה והציבור הרחב לא יוכל לרכשן.

במקום זה תנפיק הממשלה לצי־בור אגרות חוב לשש שנים כש־הקרן צמודה ואילו הרבית, בנג־בה של 3,25 אחוזים, אינה צמודה. באגרות החוב שיונפקו לעשר שנים יוצמדו הקרן וגם הרבית, בשעור של 4 אחוזים. מס הכנסה הסופי על אגרות החוב החדשות יוסיף להיות 25 אחוז ואילו הפרשי ה־הצמדה יהיו פטורים גם בעתיד מכל מס.

ברשימה זו ברצוני לעסוק בש־ני נושאים: א. באיזו מידה הורעו תנאי אגרות החוב החדשות ומה תהיה השפעת צעד זה על מחירי אגרות החוב הקיימות. ב. האם לא היה מוטב לבצע את הרעת התנ־אים באופן אחר.

ראשית, יש להזכיר שלפי כלל בכלכלי ידוע כשתנים המחירים של אגרות חוב קיימות בל איכות שהן שינוי בשער הרבית במשק. ב־מקרה שהרבית האפקטיבית בשוק יורדת — יעלו מחירי אגרות החוב הקיימות; אך אם הרבית בשוק עולה — יירדו המחירים של אגרות החוב.

בתנאות הידרדות כעת, כלומר שהאוצר ינפיק אגרות חוב שהרבית עליהן נמוכה יותר יש לצפות לצי־לייה כללית בערך אגרות החוב הקיימות. הסיבה לכך היא שהקונים שירצו עכשיו להשקיע את כספם יוכלו לבחור בין קניה של אגרות חוב חדשות לבין קניה של אגרות חוב שהונפקו כבר. כל זמן שהשוק יתן תנאים טובים יותר ימפיע ה־ציבור לרכוש את אגרות החוב הישנות, שתנאיהן טובים מהה. מצב זה יימשך עד שהתשואה על אגרות החוב הישנות תשתווה לזו של אגרות החוב החדשות. נקודת האיזון החדשה תהיה שונה עבור כל סדרה ותהיה תלויה כמובן בזמני הפרעון של אגרת החוב ובגובה הרבית המקורית.

*

התנובה שעל חלק מאגרות החוב המוצאות לתקופה קצרה יותר הזיה רבית גבוהה ובלתי צמודה מקשה במקצת על החישובים המדוייקים. אך בכל זאת ניתן להגיע למסקנות מסויימות.

* הרבית האפקטיבית עבור אגרות חוב שמועד פרעונן אחרי שש שנים תהיה שלושה אחוזים צמוד (ארבעה אחוזים פחות 25 אחוז מס הכנסה סופי).

* הרבית האפקטיבית על אגרות חוב שמועד פרעונן עד שש שנים תהיה 2.5 אחוזים לא צמוד ו־3,25 אחוזים לא צמוד, פחות 25 אחוז מס סופי). אני מעריך שהערך של רבית לא צמודה זו שווה לשני אחוזים נטו צמוד.

השאלה המתעוררת היא באיזו מידה ידעו הציבור הרחב שני אחוזים רבית צמודה לשש שנים או שלושה אחוזים רבית צמודה לעשר שנים. כדי להמחיש את השפעתם של שינויים אלה על הערך של אגרות החוב בשוק אתן להלן מספר דוגמאות:

(סוף בעמ' 10)

סמכותו של לוחם־מפגין

מאת חיים איזק

הפגנת־יחיד יש בה קסם מיוחד, שאין בהפגנות־המו־נים. האיש האחד, הבודד, ה־עומד על שפת המדרכה ו־בידו רק כלי־הנשק של ה־פלאקאט הזועם, מעורר בד־רך־הטבע גלי אהדה. ביחידו־תו, בחולשתו, בנכונותו מול האיתנים, ויהיה שמם אשר יהיה, שהוא מתקומם אלי־הם, הוא מה שקוראים האנג־לים ה־ underdog המי־פוסי. הבחור המיסכן. שלב הסביבה הרחומה קשוב מראש אל טענותיו. מכאן האהדה הטבעית השופעת בימים אלה אל מוטי אשכנזי, כמפגין־היחיד נגד ה„מימסד", האיש הנושא את זעקת מחא־תו בעמידה עקשנית לפני מש־רד ראש הממשלה יום אחר יום. ביחוד משום שמוטי אש־כנזי אינו מפגין רגיל: אם כל ישראל זכאים במדינתנו הד־מוקרטית להפגין בשקט תחת כל חלון, הרי מוטי כאילו ק־נה לו זכות כפולה ומכופלת למתן פומבי לדרישותיו. הוא לחם, לחם בגבורה, הנהיג א־נשים בקרב, ובשעות מרות עמד ולא נפלה רוחו. הוא היה מפקדו של מוצב־המזח, המו־צב היחיד בקו בר־לב שלא נכבש בהתפרצות הצבא המצ־רי, והו מוטי אשכנזי, „פרי־טורי" מפואר, שפתה, כתום ה־קרבות, מקים את הנדר שנ־דר בגעש המלחמה. שאם אי־פעם ייצא מן התופת הזה חי־יעשה את הכל כדי שהאחר־אים יפוטרו וכדי שדבר כזה לא יישנה.

מה אנחנו, בשר־ודם פשו־טים, אנשי־עורף רברבנים, שכוחם לכל היותר בהבל־פי־הם, מול מוטי כזה, לוחם ו־בוער באש מריו; מה אנחנו רשאים ויכולים להשיב לו, גם אם איננו בטוחים, שמידת צדקתו עולה תמיד בקנה אחד עם זעם מחאתו? הלא בידים באימה וביראה בפני סמכות־גבורה כזאת!

ואף־על־פי־כן, הרף נטייה ראשונה זו לכוף ראשי בצב־וה ראויה, בהתקרבי אל ה־נושא הנעלה, מוטי אשכנזי, „לא יכולתי — למקרא כמה מדבריו של מוטי בראיון ע־תונאי — לכבוש קצת הרהורי ספק, שאולי שטיחתם לפני הציבור גם היא איננה בלתי לגיטימית.

אילו ביסס מוטי אשכנזי את ביקורתו הקטלנית כלפי ה־מימסד הבטחוני רק על פי־רוט הליקויים הצבאיים — בהכנה, בהיערכות, בתפיסה — שקיימים היו, לדעתו, צ־ריך היה להקדיש את מלוא תשומת־הלב הראויה ל־האשמותיו של מפקד כשפה, הכופן על סמך התנסותו ה־קרבית האישית. אך מי שקורא את דבריו בעיון, ימצא בהם רק מעט מן הטענות הייצירות ה־אלה. רוב הדברים הם בחזקת הבעת דעות פוליטיות. שמו־טי אשכנזי מחזיק בהן, ככל הנראה, במידת שכנוע מרו־בה. הנה, למשל, קטרוגו על מדיניות הממשלה: „הממשלה מוסיפה להשלות... היא לוקה בחוסר־ראיה פוליטי, חברתי וצבאי מדהים". ואם מוטי מ־ציג בצבעים קודרים ביותר את השפעת העוצמה הסובי־ייטית על זירתנו („אנחנו עומדים היום לא בפני התגב־רה המדינית־הצבאית־הכלכ־לית של העולם הערבי אלא בפני העוצמה הסובייטית...") האה משקל המאסות הערביות בהשוואה הצבאית („מיליון אנשים חדשים כל שנה באוכ־לוסיה מתפוצצת וחסרת מקו־רות תעסוקה... הם הגורמים הראשונים במעלה למלחמותיה של מצרים... ההכרזות המצ־ריות בדבר נכונות להקריב מיליון אנשים... מייצגות מ־צב רצוי במצבה של מצ־רים"), הרי אלה ודאי הנחות ה־ראויות־להישמע, ביחוד כשהן באות מפי כדוען צעיר. אך ש־סה לראות בהן חידוש. לא כל שכן גילוי, וודאי לא נושא להפגנה.

טענה פוליטית מובהקת נגד הממשלה היא גם ביקורתו של מוטי אשכנזי בעניין העמדה בשאלה הפלסטינאית: „אתן לך דוגמה קלאסית לאי־הבנה מוצעת: גישתה של הממש־לה לבעיה הפלסטינאית... אף כי הפלסטינאים זוכים, כאי־לו, לתמיכה מהמדינות הער־ביות, אין זו אלא כסות־עי־נים... אילו הבינונו זאת, ה־ייתי מספקים את זהות האינ־טרסים שלנו ושל הפלסטינ־אים. במקום זה מה עשינו? השקענו כמות אדירה של אנ־רגיה במאבק חורכה נגד ה־אלכסם הפלסטינאי".

גם טענה זו, כמובן, ראויה להישמע וכשהר להפגין לכע־נה אם כי ודאי איננה ה־שה. ואין בטחון — בכל אופן לא אותה מידה בטחון שמוטי אשכנזי נותן לה ביטוי להוט — שהיא צודקת, ואילו נהגנו לפי העצה היעוצה לנו כאן, היינו נשכרים.

על מה אני מערער כאן? חס וחלילה לא על זכותו של מוטי אשכנזי למחות על כל דבר שאינו נראה לו, בין על מחדלים צבאיים, בין על מח־דלים פוליטיים. אלא שבבי־קורתו (לא בביקורתו הספ־ציפית בעניינים צבאיים שב־תחום ידיעתו האישית. אף שספק אם מקומה ברחוב, ודינו בה כדין רבים־רבים אחרים ש־התנסו בחוויית המלחמה) מוטי הוא כאחד־העם, לא פ־חות ולא יותר. הילת הגיבור אינה נותנת יתר־תוקף לדעו־תיו הפוליטיות ומותר להת־ווכח עמו. יראת־הכבוד, ש־לדאבוננו שיתקה בעבר כל גילויי של ביקורת על הנה־גתנו הבטחונית, איננה צריכה לקבוע עכשיו את יחסנו אל תפיסתם הפוליטית של גיבו־רי־מלחמה מהוללים. חיבור זה אכיר עם כל הכבוד הראוי ל־הם.

אנו חוזרים למסלול

הפעלנו 2 קווים חדשים בין תל־אביב לראשון־לציון

קו 161 מתל־אביב לראשון־לציון עד מצבה וחזרה.

קו 163 מתל־אביב לראשון־לציון — האזור החדש וחזרה

הופעל מחדש

קו 438 מירושלים לאשדוד בשעות 07.00—16.00

מאשדוד לירושלים בשעות 09.30—18.00

תוגבר השרות לאילת וחודש הקשר מירושלים לאילת

להלן הפרטים:

מתל־אביב לאילת (קו 391 דרך מצפה רמון) בשעה 06.00
(קו 393 דרך הערבה) בשעות 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00

מאילת לתל־אביב (קו 391) בשעה 05.30
(קו 393) בשעות 07.30, 09.30, 11.30, 13.30, 15.30

מירושלים לאילת קו 448 בשעות 07.00, 15.00
מאילת לירושלים קו 448 בשעות 06.30, 14.30

מחיפה לאילת קו 991 בשעה 09.30
מאילת לחיפה קו 991 בשעה 08.30

משארם א־שייך לאילת קו 380 בשעה 06.30
חזרה לאילת בשעה 14.00

עדיין אין באפשרותנו להפעיל את כל הקווים במתכונתם הרגילה ועם נוסעינו הסליחה.

המחלקה ליחסי ציבור

מה השיג שר־החוץ הלבנוני בדרום־אמריקה

מאת אגון פרידלר, סופר „דבר" באמריקה הלטינית

„ברוך בואך לפאיד"

מאת ע. פריי־פז

צפורי־נוד מבשרות בוא האביב

צילום: בוריס כרמי

מנכ"ל עיר – תפקיד שהוכיח עצמו

ועדה שעקבה אחרי פעולות המנכ"ל בירושלים קבעה שהניסוי עלה יפה והמליצה על הנהגת התפקיד בכל העיריות

מאת דניאל בלוך

רוני פיינשטיין

גורם מתאם

הגדרת התפקיד בחוק

השינויים בעיריה

(המשך בעמ' 15)

השינויים באג"ח הממשלתיות

(המשך מעמ' 9)

יעקב ארנון

זה רציני?

מאת שמשון עופר

בעלי בתי מלאכה לעבוד שבבי

עתה הוא העת להשתלב במשפחת יצרני המשנה של התעשיה האוירית לישראל בע"מ

בדבר פרטים נא לפנות:
למשרד רכש וקבלנות משנה — התטיבה לייצור
כלי טיס ליד נמל התעופה הבינלאומי בן־
גוריון, טלפון: 4־972513, 973270.

דבר ספורט

הגשם דוחה המפגש בין „הרטה" למכבי ת"א

מאת אליעזר מעוז

במשחק הידידות בין קבוצת הכדורגל הגרמנית „הרטה" ברלין לבין המוליכה בראש טבלת הליגה הלאומית קבוצת מכבי ת"א שנועד להיערך הערב נדחה למחר בגלל מזג האויר החורפי.

הקבוצה הגרמנית ניצלה אתמול את היום ביטול המשחק כדי לערוך אימון חזק על כר הדשא באיצטדיון „בלומפילד" ביפו. המאמן הגרמני אשר הביע שביעות רצון מהשחקנים הנה מסר כי דחיית המשחק תאפשר לקבוצתו לערוך גם היום שני אימונים לקראת המשחק.

המאמן אף הוסיף כי יום נוסף של אימונים יאפשר לו להכין כיאות את קבוצתו למשחק המוסקרן.

בסיום האימון אתמול נערך משחק בין ההרכב הראשון של הקבוצה לבין ההרכב השני שנסתיים בתיקו 3:3. את שלושת השערים לקבוצה הראשונה הבקיע „מלך השערים" של הרטה — לורנץ הורר.

מפגש מעניין נערך במלון „גראנד־ביץ'" בו מתגוררים הגרמנים בין לודביג מילר הגרמני ושמואל רוזנטל. למי שאינו יודע שני שחקנים אלה שיחקו יחד בקבוצת מינשנגלדבאך ואף התגוררו בחדר אחד בעת מסעות הקבוצה.

נצחון רביעי ברציפות לכדורסלנים בארה"ב 70:93

נבחרת הכדורסל הישראלית זכתה לזכותה נצחון רביעי רצוף בסיורה בארה"ב, כאשר גברה באשישו קבוצת פיצי פאריס בתיקו 1:1. מכן על האוניברסיטה הקתולית 70:93, (37:37).

במחצית הראשונה איכזבו הישראלים כנראה עקב עייפותם מהנסיעה מניו־יורק משם הגיעו כליש שעות לפני שריקת הפתיחה.

בנבחרת הישראלית הצטיינו: סטיב קפלן, ג'ק אייזנר, אביגדור מוסקוביץ' ובן־דוד.

לישראל הירבו לקלוע: קפלן (20), בן־דוד (15), אייזנר (15), מוסקוביץ' (13), ינאי (10), קרן (8) ובורל (6).

לקבוצה הקתולית: קולינס (21).

משחקי אסיה יוכרו על אף השתתפות סין

הוועד האולימפי הבין־לאומי, החליט בלוזאן, להעניק את הסוהר למשחקי אסיה שייערכו בחודש ספטמבר בטהראן, על אף שסין תיטול בו חלק, במקומה של טאייוואן.

בכך נענה הוועד האולימפי הבין לאומי לבקשתה של הממשלה האיראנית בראשותו של אח השאה, שלא לפסול את המשחקים ולהכיר בסין העממית כנציגה היחידה של הסינים במשחקים.

הפתעות בליגה האיטלקית

מספר הפתעות נפלו במחזור ה־ד' בליגה האיטלקית בכדורגל. קבוצת מילאנו מחזיקת הגביע היא אטלקי נוצחה על־ידי צסנה 1:0. באותה תוצאה נוצחה לאציו על־ידי סמפדוריה.

יתר התוצאות: ואורונה — אינטר 0:0; גנואה — פירנצה 0:0; יובנטוס — נאפולי 1:4.

◆ אלופת סקוטלנד בכדורגל קבוצת סלטיק נוצחה פעם שניה תוך שבוע, על מגרשה הביתי על ידי דנדי 2:1.

◆ קבוצת שטרסבורג הצרפתית סיימה את משחק הליגה שלה נגד

שיאי עולם באולם סגור

שני שיאי עולם באולם סגור, נקבעו בלואיוויל, קנטאקי, על ידי רץ מאתיופיה ורביעיית רצים מארה"ב.

האתיופי בן ה־25, מירוס איפר, קיזו 11.1 שניות משיאו העולמי בן החמש שנים של הסובייטי ויאצסלאב אלאנוב, כשעבר את 5000 המטרים ב־13:34.4 דקות. הוא הקדים ביתרון ניכר את האירי ניל קוסיק — 13:53.5 דקות.

השיא השני הוצב במירוץ שליחים 4 × 880 יארד על ידי רצי מועדון שיקאגו. ובתוכם השיאן העולמי, ריק וולהאוסר, בזמן 7:20.8 דקות. שיפור של שתי שניות לשיא הקודם של מכללת וילאנובה, שנקבע לפני המש שנים.

אופקים ונצרת נוצחו ויצרו סיבוכים בצמרת

שתי הפתעות מרעישות נפלו במשחקי השבת בליגה ב'. קבוצת הפועל אופקים, המוליכה בראש טבלת מחוז דרום ב', נוצחה לראשונה. היא נכנעה ביבנה לקבוצת מכבי המקומית בשיעור 1:3.

התבוסה של אופקים נוצלה ע"י הפועל קרית־גת, אשר ניצחה את כפר־ירוחם 1:4 והתקרבה כדי נקודה למוליכה. אשקלון (נצחון 0:1 על מכבי רמלה) ואילת (נצחון 0:2 על קרית־מלאכי), התקרבו אף הן אל המוליכה.

המוליכה בראש טבלת מחוז צפון א', הפועל נצרת עילית, נוצחה אף היא ע"י הפועל קרית חיים בשיעור 1:0. התבוסה של נצרת ונצחונה של הפועל בית־שאן על הפועל אפיקים בשיעור 0:4 הקפיצו לראש הטבלה את בית־שאן.

קבוצת הפועל צפולה ניצלה את ביטול משחקה של מחנה יהודה וקפצה למקום השני עם 16 נקודות לאחר נצחון 2:4 על הפועל בנימינה. המוליכה בראש הטבלה מכבי חדרה לא התקשתה להבקיע ששה ללא מענה לרשת הפועל זכרון־יעקב.

במחוז דרום א' הולכים העניינים ומסתבכים. ביתר יפו (ניצחה את קרית־אונו 0:3) ואור־יהודה (ניצחה את רמת־השרון 0:2) ניצבות בראש הטבלה עם 16 נק'. כפר־שלם שנוצחה ע"י ביתר בת־ים 1:0 ובני־חיים שנוצחה ע"י ראש־העין 3:1 התרחקו מן הראשונות. כשראש־העין „מתברגת" בין קבוצות הצמרת.

דרום א'

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	ביתר יפו	10	20־8	16
2.	אור יהודה	10	12־4	16
3.	ביתר לוד	10	22־8	14
4.	כפר שלם	10	22־9	13
5.	ראש־העין	10	13־7	13
6.	גבעתיים	10	16־6	12
7.	מכבי השקמה	10	18־13	11
8.	הפועל צפון	10	18־14	9
9.	ביתר חולון	10	14־13	9
10.	ביתר בת־ים	10	9־9	8
11.	כפר־קאסם	9	11־14	8
12.	ביתר ר"ג	9	13־17	8
13.	קרית־אונו	10	17־25	7
14.	ביתר הרצליה	10	10־24	5
15.	מכבי יהוד	10	11־28	3
16.	רמת־השרון	10	2־29	2

צפון א'

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	הפועל בית־שאן	10	22־7	16
2.	נצרת־עלית	10	25־8	15
3.	מכבי ביאליק	10	19־13	14
4.	ביתר נהריה	10	14־7	13
5.	הפועל ק. ים	9	16־11	12
6.	ביתר ק. שמונה	10	14־9	12
7.	קרית־חיים	10	11־7	11
8.	הפועל תל־חנן	10	10־8	11
9.	ביתר טבריה	9	14־15	10
10.	הפועל אפיקים	10	19־20	9
11.	כפר־רופין	10	24־26	8
12.	ביתר עכו	9	15־20	8
13.	הפועל חצור	10	12־18	8
14.	קרית־טבעון	9	8־27	3
15.	מכבי טבריה	9	6־17	2
16.	בני עכו	9	7־23	2

דרום ב'

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	הפועל אופקים	10	26־10	17
2.	קרית־גת	10	15־4	16
3.	הפועל אשקלון	10	19־5	15
4.	הפועל אילת	10	15־9	15
5.	בית־המזרח	10	12־7	13
6.	מכבי יבנה	9	14־9	12
7.	ביתר ב. שבע	9	19־6	10
8.	ביתר אשדוד	10	22־17	10
9.	הפועל מרחבים	10	5־7	8
10.	מכבי ב. שבע	9	9־13	8
11.	מכבי ירושלים	10	8־51	7
12.	מכבי רחובות	10	9־18	7
13.	מכבי רמלה	9	6־12	5
14.	קרית מלאכי	10	5־21	4
15.	הפועל ירוחם	9	8־25	4
16.	הבירה	9	3־17	3

צפון ב'

	קבוצה	משחקים	שערים	נקודות
1.	מכבי חדרה	10	36־2	19
2.	הפועל עפולה	10	26־13	16
3.	מחנה־יהודה	9	23־11	15
4.	ביתר דב	9	15־4	15
5.	גבעת־אולגה	10	17־12	12
6.	גבעת־חיים	9	25־14	11
7.	הפועל רעננה	10	22־18	11
8.	הפועל טייבה	9	17־17	11
9.	מכ. ז. יעקב	10	16־16	10
10.	בית־אליעזר	10	14־14	9
11.	מכבי ק. חנה	9	12־14	8
12.	גבעת־הכרמל	10	17־21	6
13.	ביתר בנימינה	10	11־21	4
14.	הפועל בנימינה	9	4־18	2
15.	מכבי השרון	8	2־19	2
16.	הפ. ז. יעקב	10	5־48	1

מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי — דהי להקבי הנמצאת 10 — עכו, הופקד שינוי תכנית בתאר הנקרא „תכנית מס' 1835 — שינוי לתכנית מיתאר הגלילית כמ' 194 — שינוי יעוד חלק מחלקה 35, גוש 18547, ג'דיידה". ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 18547 חלק מחלקה 35.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן מהנדס רשות מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1977 מיום 6.1.74 עמוד 561).

י. דוידוביץ — יו"ר הועדה

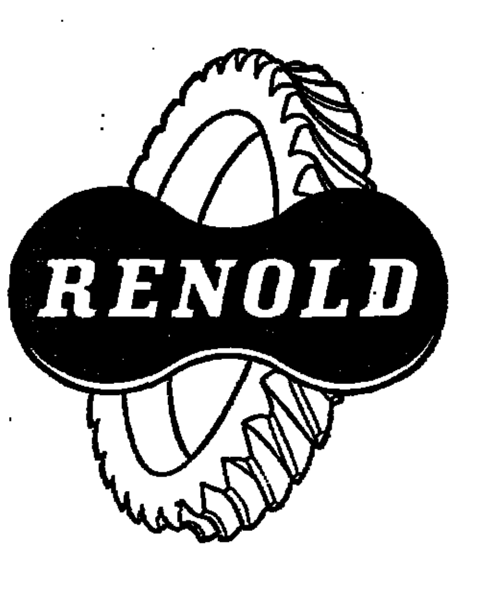

RENOLD

שם שהפך למושג

של מוצרי איכות להעברת כח;

מחברות בריטיות עתירות ידע,

נסיון ודיוק טכנולוגי חדיש.

רנולד — שרשרות, גלגלי שיניים, תמסורות

הסוכן הבלעדי לישראל

„טכניקה". בוקשטין חברה בע"מ

תל־אביב, רח' רמב"ם 22 טל. 613216, 611020

סניף הצפון:

י. ריש רח' הנמל 35 טל. 665071 חיפה.

משה דיין

ואלה הפרסים שיוגרלו בין משתתפי חידון דבר 1974

פרס שני

מערכת סטריאופונית SONY®

פטיפון+רדיו ו־2 רמקולים

פרס שלישי

מקרר תדיראן

פרס רביעי

אנציקלופדיה יודאיקה

16 כרכים בשפה האנגלית

פרס חמישי

טילון ICM

פרס ששי

חימום מרכזי אמקור

פרס שביעי

כרטיס טיסה לרומא הלוך ושוב

(לא כולל מיסים)

פרס שמיני

כרטיס טיסה לשיט חופים

(לא כולל מיסים)

פרס תשיעי

תנור לאפיה ולבישול בחשמל ובגז

פאר

פרס עשירי

תנור חימום שיטת דימפלקס

Dimplex

ועוד פרסים נוספים

עליה במחיר הסוכר, הכסף והזהב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מחירי הכסף והזהב עלו בשבוע שעבר למחירי שיא. לעומת זאת, היתה ירידה במחירי הנחושת והאבץ. עליית מחיר הסוכר נבלמה בשבוע שעבר, אם כי בעקבות אישי יותר. ההתפתחויות אלה הן על רקע אי היציבות בשער הלירה הבריטית, התשפעה בשוק הלקי של התכניה הבריטית החלשה. יצרני המכוניות בארה"ב הגבירו הלק מאיבוד גלם במלאי עקב מכבות יצור הרכב.

נחושת — בשבוע שעבר ירדו מחירי הנחושת בעיצור ניכר, אם כי ביום ו' היתה התאוששות במחירים. רבה מחירי הנחושת הושפעה מהמצב הכלכלי הבלתי באירופה, ובמיוחד קיצוץ הייצור התעשייתי. במשך השבוע הגיעו הירידות לשיאן כתוצאה מזה שהיו ניהנות בתוקף של 25.000 טון ואילו לקניות בעייתי לבדים לבקר במשקפים לקרן במחירים בתוך הירידה לנקודת עקב צעצוע הייצור. כאורך גיבא, הגיעו הירידות על ידיה צפיה בבלאי הרזרבי של נחושה, דבר ההביא לעלית קלה במחירים. מחיר טון נחושה בעיסקות מיידיות ירד ב־32 לי"ש ל־951 לי"ש ואילו בעיסקות כאחרה ירד המחיר ב־18.5 לי"ש ל־938.5 לי"ש.

אבץ — ירידה ניכרת היתה במחירי האבץ במיוחד בעיסקות מיידיות. אחד הגורמים לירידה זו מוסבר בידיעה שיצרני המכוניות בארה"ב החלו במכירת חלק ממלאי האבץ המצוי במחסניהם בעקבות הקיצוץ בייצור. בעיסקות מיידיות ירד מחיר האבץ ב־51.5 לי"ש ל־655 לי"ש ובעיסקות מאוחרות יותר ירד המחיר ב־47.5 לי"ש ל־565.5 לי"ש.

כסף — עקב אי הבהירות לגבי ערך הלי"ש והמטבעות אחרים, היתה עליה מסחררת במחיר הכסף. בעיסקות מיידיות עלה מחיר אונקיה ב־34.5 פנס ל־211.3 פ' ואילו בעיסקות לביצוע בעוד שלושה חדשים עלה המחיר ב־35.3 פ' ל־219.6 פ'.

זהב — גם מחיר הזהב עלה למחיר שיא. מחיר אונקיה גדל ב־12.5 דולר ל־143.5 דולר.

בדיל — בין המתכות הבסיסיות, העליה הבולטת היתה במחירי הבדיל כתוצאה מהצטמצמות באספקה. אף נסיון למצוא ווסתים היתה בעליה השפעה מקבילת על המחירים. אבל לקראת סוף השבוע נבלמה עליית המחירים בתוך ציפיה לגידול המלאי של הבדיל בעולם. עיסקות מיידיות עלה מחיר הבדיל ב־17.5 לי"ש ל־3.165 לי"ש ובעיסקות מאוחרות עלה מחיר הבדיל ב־80 לי"ש ל־3.127 לי"ש הטונה.

סוכר — במשך השבוע שעבר היו תנודות במחירי הסוכר שנעו בין 198 לי"ש ל־206 לי"ש. בסוף השבוע היתה עלית במחירים ב־3 לי"ש ל־204 לי"ש הטונה.

קפה — עליה ניכרת היתה במחירי עיסקות הקפה לביצוע במאי. מחיר טונה קפה עלה ב־33.75 לי"ש ל־586.5 לי"ש. ההתייקרות היו כוסברת בתוך ציפיה להודעת יצרני הקפה שיתקיים השבוע בלונדון.

קקאו — קניות ספקולטיביות הביאו לעלייה במחיר הקקאו. בנוסף לאיך עליית המחירים היו אי היציבות המוניטארית. בעיסקות מיידיות עלה מחיר הקקאו ב־32 לי"ש ל־624 לי"ש הטונה.

כותנה — ירידה היתה במחיר הכותנה. פאונד כותנה ירד ב־1.51 סנט ל־84.84 סנט.

צמר — ירידה היתה גם במחירי הצמר. מחיר קילו צמר ירד בין פאני ל־275 פ'.

מניות ושערים

אג"ח עלו ב־12־15 אחוז

בהה רב ערך אתמול בבורסה בתהודש המסחר באגרות־החוב, לאחר הפסקת המסחר בשבוע ימים. פרסום התנאים על המילוות החדשים החדשים הביא לביקוש ניכר למילוות הנסחרים, אשר סופק רק בחלקו. עליית המחירים הביאה חלק מהמשקיעים למכירת אג"ח ולהצנות ממימוש רווחים, בבלי להמתין לעליות נוספות.

שערי אגרות בדירה מסדרות של שנה אחת ומעלה עלו ב־12—15 אחוז, בצד שאג"ח עד שנה עלו במדרה מתונה בשיעור של 3—4 אחוזים.

העליות היו כצל ומעבר למצופה לפי ההערכות המוקדמות, כי תוצאה מהתשואה על מילוות צמודים לתקופה של שנתיים־שלוש שנים ירדה לאפס ועל מילוות לתקופות קצרות יותר התשואה היא שלילית, ואילו על מילוות לתקופה של 5—7 שנים התשואה היא חיובית בשיעור של חצי אחוז אחוז. עליה נוספת צפויה, כנראה, כי לפי הערכת מדד המחירים יעלה בינואר—פברואר ב־10 אחוזים. בבורסה רווחו שמועות שההנפקה הקרובה של המילוות הצמודים החדשים יהיה לפי מדד פברואר.

המחזור בשוק אג"ח היה 12.3 מיליון ל"י, מזה מילוות פיתוח ברירה 7.7 מיליון ל"י.

בשוק המניות עמדו במרכז ההתעניינות מניות בנק הפועלים. זאת בעקבות הודעת הבנק על חלוקת מניות הטבה בשיעור של 20 אחוז וכן על הגידול הניכר ברווח הבנק. הודעה זו גרמה פעילות במניות בנקים אחרים כי בנק לאומי ובנק המזרחי המאוחד שמאזניהם יתפרסמו בשבועות הקרובים. המחזור בשוק המניות היה 1.3 מיליון ל"י, מתוך זה בשלב המשתנים 270 אלף ל"י.

מחיר הדולר־נתיד ירד אתמול באגורה אחת ל־4.97 ל"י, תוך מחזור של 217 אלף דולר.

„משכנתאות השיכון" מחלק בונוס 10 אחוזים

„משכנתאות לשכון" הודיע אתמול על בונוס של 10 אחוזים במניות רגילות לכל סוגי המניות. זאת נוסף לדיווידנד במזומן של 17 אחוז לבניות הנהלה ורגילות ו־12 אחוז במזומן למניות בכורה.

„הכשרת הישוב" דיווידנד של 11 אחוז

חברת „הכשרת הישוב" הכריזה על חלוקת דיווידנד במזומן של 11 אחוז במזומן, כמו בשנה הקודמת. הרווח לפני מס (לאחר פרעון 3 מיליון ל"י בקשר עם פדיון מוקדם של הלוואות צמודות) הגיע ל־3 מיליון ל"י, לעומת 1.6 מיליון ל"י בשנה הקודמת. עליה על 90 אחוז.

בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות		
אי די בי	166	+1.0
המזרחי ב	156.5	+3.0
הפועלים בב'	335	+4.0
הפועלים ב	322	+5.0
בל"ל	254	+4.0
בנקים למשכנתאות		
שכון בכ'	144	
שכון ב'	173	
טפחות מב'	206.5	−1.0
טפחות	205.5	+2.5
ביטוח		
אריה	230	+1.0
מסחר ושירותים		
דלק ש	140	
קידר 10	164.5	+3.5
ספנות	157.5	
מקרקעין בינוי פיתוח והדרים		
הכשר הישוב מ	158	+3.0
רסקו מב'	78	−0.5
תעשיה		
אלקטרה 5	184.5	+3.5
ארגמן מב'	285.5	−3.5
טבע ש	802	+20.0
ניר חדרה	283.5	+1.0
עלית	280	
חברות השקעה ולאחזקות		
אלרן מ	154	−0.5
פז	91.5	−1.5
וולפסון מ	90	+1.0
דיסקי השק' מ	187.5	−0.5
עוז השק'	148	+3.0
נפטא	67	+2.5
מילווה קליטה		
1963	305.5	+1.0
1963	283	+1.1
1964	302	+2.0
1964	272.5	+3.0
1965	275.5	+4.5
1965	251	+4.5
1966	250	+15.0
1966	250	+17.0
1967	241.5	+16.0
1967	236	+16.0
מילווה ברירה		
סדרה	שער	שינוי
ש	127	+12.5
ש"א	127	+12.5
ש"ב	128	+14.2
ש"ד	127	+14.0
ש"ה	126.5	+13.5
6% במחון		
פ'	134	+15.7
פ"א	131	+14.7
פ"ב	131	+14.7
פ"ג	128.5	+14.9
פ"ד	128.5	+14.9
פ"ה	128.5	+14.9
פ"ו	128.5	+14.9

משק וכספים

מפעלים בענפי הטקסטיל וחפצי חן בקשיים כספיים

מאת דוד ליפקין סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעלים קטנים ובינוניים בענף הטקסטיל וחפצי חן נמצאים בקשיים כספיים בעקבות המלחמה. מתנהלים עתה דיונים במשרדי הממשלה על העזרה שתינתן למפעלים אלה.

סמנכ"ל משרד המסחר והתעשיה לענייני סימן, עמוס מרחיים, מסר שעתה מופיעים הקיפים הראשונים בתעשיה הנובעים מהמלחמה. מפעלים נקלעו לקשיים כספיים וחייבים למצוא דרכים כדי לסייע להם. מרחיים הוסיף, שזהו הגל הראשון של מפעלים הנתונים לקשיים ובעקבותיו יבוא גל נוסף של מפעלים שיזדקקו לעזרה פיננסית.

המאפיינים את המפעלים הנתונים לקשיים הם בדרך כלל מפעלים קטנים ובינוניים. בעלי המפעלים היו מגויסים במשך שבועות, ובמפעלים התנהל ייצור חלקי או היו מושבתים. חלק מהמפעלים עסק בייצור מוצרי אופנה עליה שקשה לשווק אותה. הסתאבכרותה של מפעלים בענף חפצי חן קשורות לירידה התלויה בתיירות מחו"ל, שגרמה לקפאון במכירות. המפעלים לחפצי חן אינם גם מצליחים למכור אפילו חלק מתוצרתם. חלק ניכר מהמפעלים אלה ביסס את ייצורו על התיירות המקומית ורק חלק מהם שקד גם על יצוא.

בעיות גם במפעלים גדולים

בחוגים פיננסיים חוששים שכמה ממפעלי הטקסטיל הגדולים עלולים להיקלע לקשיים כספיים אם לא יצליחו להשיג הזמנות יצוא גדולות לתוצרתיהם. מפעלים אלה הרבו בעיקר על ייצור מוצרים בני איכות גבוהה ולא על מוצרי טקסטיל סטנדרטיים. השפל במכירות בענף הטקסטיל בגרמניה המערבית והאטה במכירות במדינות אירופה האחרות, פגעו בכמה כמפעלים הישראליים הגדולים. ההזמנות הבטחוניות הגדולות „הצילו" כמה מהם, כאשר ידעו להסב את ייצורם כבר בימים הראשונים של המלחמה במוצרי אופנה למוצרים סטנדרטיים.

לפי הערכת חוגים פיננסיים, הגוזה דרושה היערכות בסולתית כדי להיחלץ לעזרת המפעלים להחזיק קופה מעבר. בעלי המפעלים הבינוניים והקטנים אשר היו מגויסים ועסקיהם נפגעו קשה, יצטרכו לקבל סיוע כספי כדי לקיימם. כל אחד מהמפעלים יהיה זקוק להלוואות ניכרות מריבית נמוכה כדי לקיים ולהחזיר את היצור על פי דרישות השוק.

המפעלים הגדולים יהיו זקוקים לעזרה פיננסית ניכרת. לגבי מפעלים אלה יהיה צורך להפעיל הסדרים מתאימים, שלא במסגרת קרנות העזרה לשיקום של בעלי עסים.

בשירותים הכלכליים הממשלתיים מודעים לבעיות המתגלות ומתנהלים בירורים לגבי הסדרי הסיוע. לדיונים שותפים משרדי האוצר, המסחר והתעשיה ובנק ישראל.

תחול האטה בהשקעות מגרמניה בארץ

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

המצב הכלכלי בגרמניה יביא להאטה לא קטנה בהשקעות של משקיעים מגרמניה בארץ — סבור יום ההשקעות, איגנץ בובים, העומד בראש קבוצת משקיעים מגרמניה ברשת בתי מלון „דרום".

בובים מסביר, שרוב המשקיעים מגרמניה בישראל הינם פעילים בענף נכסי דלא־ניידי בגרמניה, אשר נפגע קשה עקב המשבר בענף הבניה. יש עתה קשיי נזילות רבים להנים. שהמשקיעים יצליחו לגייס את הסכומים הדרושים לביצוע תכניות השקעה.

תכנית הקבוצה להביא תיירים מגרמניה לבתי המלון לא תבוצע. לבעלי המלונות יהא כצייר מהשפעת ..... של עצמם את תנועת התיירות, הדבר תלוי יותר במצב הבטחוני בארץ. קבוצות תיירים תמשכנה להגיע בקביעות ותתגוררנה במלון של הרשת באילת.

בובים התעניין לפני כמה חדשים בהשתלבות בתכניות השקעות בתעשיה ובענפי משק אחרים. אבל עתה החליט להתרכז בהשקעות ברשת בתי־המלון בלבד. הוא מנמק זאת „לפני 3 שנים התחלנו בביצוע ההשקעה בבתי המלון והיום אני נמצא באותו מקום שהתחלתי מ־ה". בובים מטיף, שקל בישראל לינום פרוייקט ולהתחיל אותו, אבל כדי לבצעו דרושים כמה שנים. זה בזבוז זמן. ההוצאות גדלות בצל ומפסד ההוי והכל משתבש. לכן, מוטב להתרכז בהשקעות שבתן הוחל כאשר להיכנס לצרות הרשות. הוא גם החליט כלל להצטרף ל„הברה לישראל בע"מ".

הכבית הרשת היתה מבוססת על בניית 5 בתי מלון. כיום נמצאים בבניה 2 בתי מלון בת"א, בעוד שבית המלון באילת כבר פועל. ... ההקמה המלון בירושלים נסתבכו שנים אחדות. יעוד באשקלון הוגשה תכנית לבניית חדרה לבית מלון עיירבה בעתלייה. אבל טרם נתקבלה תשובה משרד הפנים למרות שחלפו כ־5 חודשים. בינתיים התייקרה ההשקעה במלון בכ־80 אחוז ואילו תשורה הקרקע יבטרכו לשלם כ־500 אחוז יותר מאשר המחיר המקורי.

אף הקמת הכלון בנתניה נתקלה בהתנגדויות. בובים בקוה שיוסדרו המכשולים והתאפשר בניית המלון.

בשוק הפירות והירקות

צנוניות 100—300. מלפפונים 230—430. גזר 40—130. סלק 50—80. כרוב 40—70. כרובית 100—180. קישואים 250—450. בצל 60—90. צנוניות 50—80. לפת 40—80. תרד 150—200. חצילים 150—280. פלפל בהיר 400—580. פלפל כהה 240—400. בצל ירוק 70—100. בצל יבש 40—120. שום יבש מקומי 400—600. תפו"א אביב 56. תפו"א סתווים 91—120. לוף (קרש) 80—140. אבטה 300—350. קפרה 300—350. בממת 100—150. דלעת 40—80.

תפוחים

גרנד אלכסנדר 120—260. דליש זהוב 160—300. דליש סטארקינג 200—370. אורליאנס 150—270. יונתן 130—345. קפריגליה־דרומא 100—160.

אגסים

ספדונה 140—315.

פירות שונים

בננות 150—250. תות שדה 400—600. אבוקדו 180—350. אפרסמון 350—400. חבושים רמה 150—200.

לימונים 105—106. אשכוליות 76—85. שמוטי 76—95. רגסיה 56—126.

בית המדרש הממלכתי למורי ציור ואומנות

רחוב גורדון 50 תל־אביב ב', טלפון 937254

מודיע

למורים לאומנות

כי בשנת תשל"ה יתקיימו ההתמחויות הבאות:

1. קורס התמחות להוראת אמנות בחינוך מיוחד.
2. השתלמות לקבלת דרגה מורה מוסמך בכיר ולהוראה בחטיבת הביניים.

בדבר פרטים נא לפנות למזכירות המוסד.

עירית קרית־אתא

מכרז מס' 68/3/74

בדבר הנחת קוי ביוב

1. מוזמנות בזה הצעות קבלנים רשומים להנחת קוי ביוב בקוטר 6" (קטעים) ברחובות: סוקולוב, פרישמן, י. ל. פרץ, ביאליק ואזור הצם בקרית־אתא.
2. תכניות וטפסים למילוי ההצעות וכן הסברים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום בין השעות 09.00—12.00 (פרט לימי שלישי ושישי) תמורת סך 100.— ל"י שלא יוחזרו.
3. את ההצעות במעטפות סגורות לעליהן הכתובת „מכרז מספר 68/3/74" יש לשים בתיבת ההצעות במשרד מהנדס העיר לא יאוחר מיום רביעי, כ"ח בשבט תשל"ד (20.2.1974) בשעה 12.00.
4. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 5.000.— ל"י לתקופה של 2 חדשים מתאריך הגשת ההצעה.
5. כל שינוי ו/או מחיקה בחוזה, תנאי החוזה, במפרט או ברשימת הכמויות וכן אי צרוף ערבות בנקאית או אי מילוי כל הסעיפים ברשימת הכמויות והמחירים, יפסלו את ההצעה (המעטפות לא תתקבלנה).
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

צבי הרר — ראש העיריה

עירית חיפה

מכרז עירוני מס' 6/74

1. נושא העבודה המוצעת: התקנת למוזרים בצומת ההרובות ילידים סימון — טובים.
2. בטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר 403 בהיכל העיריה המודית —.50 ל"י שלא יוחזרו.
3. פרטים והסברים נוספים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר המחלקה לכבישים בדרכים, עירית חיפה, רח' ארלוזורוב 118.
4. הצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר מס' 321 בהיכל העיריה לאחר השלשת ערבות בסך 5.000.— ל"י.
5. המועד האחרון להגשת ההצעות: שעה 12.00 ביום ה', כ"ט בשבט תשל"ד, 21.2.1974.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

י. ציזיל — סגן ראש העיריה

אנו פותרים בעיות אוורור

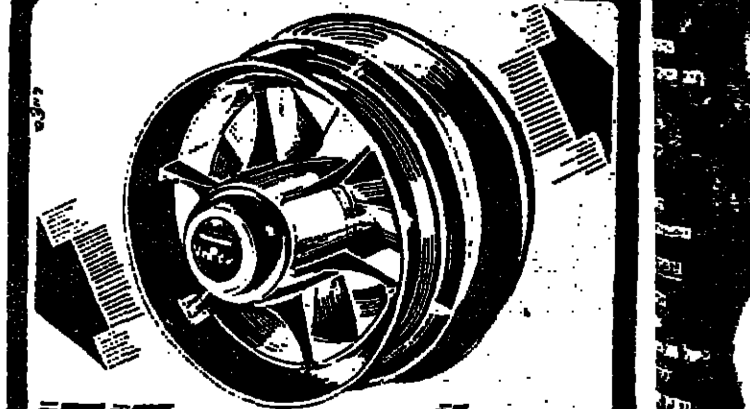

Venta

המאורר הדו־כיווני REVERSIBLE

היחידי בארץ · המוצר לפי ידע אנגלי שהוכיח את עצמו מעל 20 שנה

ספקים של כל המוסדות הממשלתיים

שרון תעשיית מיזוג אויר בע"מ

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי הכנית מפורטת הנקרא „תכנית כ"ב הפ/1525 — אתר לבנין ציבורי ברחוב אידרי — המהווה שינוי לתכנית כמ' חפ/נ"ז — תיקון תכנית אחוזה מבואל ולתכנית כמ' חפ/679 — תכנית הלוקת אדמה כלך — שהודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים 1778, תשל"ב, עמ' 349.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

נפתלי אילתי

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

ילקוט הפרסומים 1986, ח' בשבט תשל"ד, 31.1.1974

י"ד בטבת תשל"ד (8 בינואר 1974).

עולם ומלואו

ד"ר ספוק מכה על חטא

ד"ר ספוק, רופא הילדים הנודע, שלאור ספרו התחנכו מליוני ילדים בארה"ב ובעולם, גילה סימני חרטה. ספוק הטיף להורים להעניק חופש מרבי לילד — ועתה הוא מודה שטעה.

לכתב „טיימס" הלונדוני אמר רופא הילדים המפורסם: „ברוב שנות המאה העשרים נעשו מאמצים בלתי־פוסקים לשכנע את ההורים, כי לא הם, אלא הפסיכולוגים, הפסיכיאטרים, רופאי הילדים, המורים והעובדים הסוציאליים הם הבקיאים באמת בענייני חינוך הילד. לאמיתו של דבר הכבדנו את האמהות והאבות במבחן קשה". „כוונותינו היו אמנם טובות ביותר — אך טעינו בכך שלא הבהרנו בדבר שיהפכו בעיניהם, בצורה מסוכנת, את בטחונם העצמי של ההורים".

ספוק הסביר בשיחה, שכוונתו לכך שסבר בעבר חייבים הורים לגלות תקיפות וקשיחות כלפי הילדים. לדבריו „אי־היכולת להתמיד עם הילדים היא כיום הבעיה מס' 1 של המשפחה האמריקאית. במצב הקיים מתפתח הילד ליצור מלא קאפריזות ובלתי־נסבל יותר ויותר, ככל שהשנים חולפות".

אין ד"ר ספוק מתחרט על מאבקו נגד מלחמת וייטנאם, שבגללה הועמד למשפט, אשר לשיטת החינוך „המודרנית" שלו, שאבד לדעתו הכלח עליה, הן יוסיפו לשמש גם לרגליהן של משפחות אמריקאיות רבות. נוסחת ספר רב־מכר שהפצתו אינה יורדת...

צנזורה בעתה

הבריטים מתכוננים להעניק עצמאות לאי גרנאדה שבים הקאריבי, אולם האופוזיציה באי הכריזה על שביתה כללית ומאיימת בהתקוממות אזרחים, כתוך התנגדות לראש הממשלה בהסדרי הבריטים סר אריק גיירי. בין אמצעי הבטחון שנקט ראש הממשלה במאמץ להציל את שלטונו — ואת צורו: הטלת איסור על הקרנתם של שני הסרטים. המדובר הוא בסרט „יום התן", העוסק בנסיון התנקשות בחיי דה־גול ובגירסה הקולנועית של המחזה „יוליוס קיסר" לשקספיר. סר אריק סבור כי שני הסרטים הללו עלולים לתת רעיונות מסוכנים לאזרחי המדינה החדשה, כבר בימים הראשונים לעצמאות.

יומו העמוס של פקיד הודי

הפקיד ההודי עובד עבודת פרך ממש — אם להאמין לתיאור יום העמל שלו, המתפרסם בשבועון „סטייטסמן ויקלי" המופיע בכלכותה.

וזה לוח השעות היומי של עובד ממשלה בעיר הודית: „בכל בוקר הוא יוצא לצורך קניית לחם המשפחה. שעות העבודה שלו מתחילות בתשע וחצי. אך הקניות בשוק ועיסוקי התחבורה מונעים מבעדו לתפוס את מקומו לפני השעה 10. עד השעה 13.00 הוא מתמסר לקריאת עיתון, אם אין הוא מפקיד על קיום הקארטאבאדיאס (שביתת העט), שעליה החליט איגוד הפקידים. כדי להכין הוספת פרוסה. בשעה אחת בצהריים הוא מפסיק את הפעילות (או את השביתה) למשך שעה, לשם ארוחת צהריים. בין השעות שתיים לשלוש הוא תופס שינה במשרדו: הרופא אמר שזה טוב לעיכול. בשעות שלוש עד חמש הוא משתתף באסיפת עובדים או סוחר בארגון בריהאסארטאגיראם (בקין אינדיאן)".

בשעה 5 עד השעה 7 או 8 בערב הוא „עושה שעות נוספות", ולא — הוא יוצא להתעמלות. הדבר הוא כי הוא הולך ברגליו שבעה עד שמונה קילומטרים. הרופא אמר שזה בריא מאד, לאחר ישיבה ממושכת בשעות העבודה במשרד". כאמור, הדברים אמורים בהודו.

גיל הפרישה — לדעת מומחים

חברות בריטיות פנו אל חברת הייעוץ האמריקאית סידאקיק את אנגלרייך בשאלה נוקבת: מהו הגיל שבו יש לפלוט מנהלים כלליים ופקידים בכירים לגימלאות? המומחים של החברה כבר הוכיחו את בקיאותם בנושא: הם קבעו את גיל הפרישה של המארחות במועדונים המפורסמים של „פלייבוי". גיל הפרישה שקבעו להן: שלושים.

אשר למנהלים כלליים ולפקידים בכירים, סבורים היועצים האמריקאים כי גיל שבעים הוא האופטימלי. אין הם מסתפקים בעצה זאת. כי אם מוסיפים עצות למנהלים שלפני הפרישה: „רוב המנהלים ייטיבו לעשות אם ירכיבו משקפיים עם מסגרת כהה ועבה. אפילו נוגים הם בראיה מצויינת. בצורה משקפיים כאלה ניתן להסתיר יפה את הכיסים שמתחת לעיניים ואת היעלמו של הברק בבבת העין. בעזרת המשקפיים ניתן גם להבטיח שהפיאה הנכרית לא תיראה מקרוב. בפיאות יש תועלת לא מבוטלת — אך גם מיטרדה: בימים חמים הן גורמות לא פעם לכיסוי הפנים בשטפון של זיעה. יש להיזהר מפני סנטרים כפולים ומשולשים: הם רועדים בצורה מגוחכת בשעת דיבור. הפקידים הבכירים שסנטרם כפול מתקשים לשדר יחס של רצינות לדבריהם והם במצב של נחיתות בשעת משא־ומתן".

אכן, מובחנות גדולה המחייבת המחאה בפרישה.

דברים

מלאכים ומיהו יהודי

מכתב שהתפרסם אתמול ב„דבר" ולם סופר הזכיר לי, כי בעת המצור על קונסטנטינופול בשנת 1453 היו ראשי הציבור בעיר זאת חלוקים בדעותיהם בשאלה כעניינת השנובה ביותר: האם המלאכים הם זכרים או נקבות?... הוויכוח נמשך — והעיר נפלה.

מדינת ישראל עומדת עתה לפני הכרעות גורליות. בפעם הראשונה באה קיומה נפתח סיכוי להסדר ואולי אף לשלום בעתיד הלא רחוק. יחד עם הסיכוי אורבות סכנות מכל עבר. ובמדינה זו אין כל אפשרות להרכיב ממשלה שפה שמפזה, אחרי הבחירות לכנסת בגלל הקושי למצוא פתרון לבעיית מיהו יהודי — בעיה שחשיבותה בימים אלה היא כחשיבות הוויכוח על מינם של המלאכים לפני 520 שנה.

אין לשער את מידת הנזק לגורל של העם בישראל בימים אלה עקב תביעה הנבוכה ללא כוח, וכל צד הדבר אתה נהקל ביחס של ציניות. לצג וזהור כלפי המימשל בישראל — וזאת ללא קשר עם המהיה, וכבר העלה צורך עתון בישראל רעיון על דיקטטורה שתפתור לנו את כל הבעיות...

הכרח הוא לסיים בלי דיחוי את הפרשה. הכרח הוא להרכיב ממשלה מיד, אפילו תישען זו על רוב של קול אחד בלבד. תהיה זו קואליציה מצומצמת שתנהל את המדינה על יסוד מדיניות של שלום והסדר עם מדינות ערב ובלי שינויים בתחום הדת. ייתכן שתהיה זו ממשלה לתקופת מעבר בלבד אולם מוטב ממשלה כזאת מאשר השלמה עם המצב הקיים.

דברים נכונים בענין זה אמר דוד הכהן בספרו „עת לספר" שהופיע בימים אלה: „ציפיתי מלשמוע הסכמות מפי חברי הטובים במפלגה על הצורך לשאת בסבלנות את שלטון הרבנים בסדרי חיי — — לדעתי, פירוק הקואליציה ושמירה של הגינות אלמנטרית עדיפים לאין ערוך על קיומה במחיר סחטנות מבישה". אכן, אין להקים קואליציה המבוססת על יסודות העומדים בניגוד למגילת העצמאות.

א. אגרס

עוז לשלום

ומעניין לעניין באותו ענין. אתמול פורסמה ב„הצופה" מודעה מטעם קבוצת אנשי רוח דתיים הקוראת לעצמה „עוז לשלום". חברי קבוצה זו דוחים את הקו הנוקשה של המפד"ל, קוראת לתת חופש פעולה ומרחב תמרון לממשלת ישראל בשאלת גבולות השלום הבטוחים ולהקמת ממשלה בעלת כח הכרעה החלטית שתוכל למצות את האפשרויות להשגת הסדרי שלום. ובעיקר: חברי הקבוצה מביעים דאגה „לסטייה המתמשכת של המפד"ל מן הקו המתון והשקול שאפיין אותה מאז היווסדה, לכיוון הקצנת עמדותיה המדיניות".

לפני שנה כבר במפד"ל הוגש הקיצוני". אולם תופעה זו של אנשי הדת הרוצים לשמור על הקו המסורתי של הציונות הדתית יש בה משום עידוד. הצלחת פעולתה של קבוצה זו עשויה לתרום לתיקון עיוותים רבים שהתרחשו במפד"ל.

א. א.

מלחמות „העשירים החדשים"

האיבה בין אירן לבין עיראק אינה כשלעצמה בגדר חידוש — הסכסוך ביניהן על המיית השיט בשאט אל־ערב התלקח ביניהן כבר לפני הרבה שנים. ואין זה מפתיע שחידוש היחסים הדיפלומטיים ביניהן, על רקע מלחמת יום הכיפורים, לא הצליח לסיים לזמן רב את ניגוד האינטרסים.

החידוש שבקרבות שבגבול בין שתי המדינות המוסלמיות נעוץ בכך, כי זו הפעם הראשונה מאז התייקרותו התלולה של הנפט באים שני עשירים חדשים לכלל עימות צבאי. שפיכת הדמים תצנן אולי קצת את התלהבותם של אותם אוהדי „העולם השלישי" במערב, אשר בירכו בהתלהבות על הספסרות בנפט, כעל נקמת העניים על פני העשירים והשבעים.

הארצות המתפתחות הקדישו כבר בראשית שנות השבעים חלק בלתי סביר מכלכליהן לחימוש. עתה, משפתחו הארצות המתועלות בפרץ כמאוצר ביניהן על בחירה בשק הזהב לבעלי הכוחים של מיליארדי דולארים. צפוי שטפון של נשק קטלני באזורים ברוכי הזהב השחור. ההתנגשויות בגבול אירן—עיראק מעידות, כי לא יהיה זה חימוש „לשם שמיים". התהכאים והנדכאים של „העולם השלישי" ודאי לא יתעשרו — אך נראה שיותן להבים כהם למות מות דה־לוקס, בעזרת נשק משוכלל שתהבם הזורם אליהם מידי ספקים נדיבים והרוצים.

ישראל נ.

הגלים שהכזיבו

גם במלחמה ובימי חירום לא הצדיקה תחנת־השידור הצבאית את קיומה הנפרד

מאת טוביה מנדלסון

בימים האלה, כשהכל עושים חשבונות ועורכים סכומים, הגיע הזמן להגיש חשבון, שלי אולי, אך שנוגע למיטפס ושעקה להתהלים בתכו — תחנת השידור הצבאית, גלי צה"ל. אפשר היה לצפות, לקוות או סתם להאמין, כי בימי מלחמה בעת גיוס מילואים גדול לתקופה ממושכת, התחנה הצבאית תתגלה כאמצעי ראשי בחיזוק הבטחון, הקיימת בגוף הישראלי בבר המשבר מאליו; אפשר היה לצפות שתצדיק, אולי בפעם הראשונה בתולדותיה, את הצורך בקיומה הנפרד. אך אם היו ציפיות כאלה הן לא התגשמו. דווקא בתקופה האחרונה הוכחו, לדעתי, חוסר התכלית ואי־הצורך שבקיומה של תחנת־שידור צבאית בישראל.

מאז יום הכיפורים משדרים גלי צה"ל 24 שעות ביממה. והם אינם נותנים לאיש לשכוח זאת באמצעות הכרזה החוזרת על עצמה. הדעת נותנת, כי כשם שגורמים אחרים הופתעו בבוקר יום כיפור, כך הופתעה גם התחנה הצבאית. עובדי המכבדים עליה הוטלו לתת 24 שעות שידור. איש לא ציפה כי התחנה תשלוף מתוך הבהול, כבר בימים הראשונים של המלחמה, די תכניות טובות למלא במשך 24 שעות שידור. כה עוד שיש לה ביום בימי הקרבות לא נתן איש דעתו על טיב התכניות והרבתן ובין הפזמונים — אותם פזמונים, תמיד אותם פזמונים בביצוע אותן להקות — די היה בהם בחלום כדי למלא את הזמן שבין מהדורות החדשות אחת לשנייה. אך אחרי ימי הקרבות באה תקופה ארוכה של הפסקת אש וגיוס המילואים המאסיבי במשך

כל התקופה הזאת לא נעשה כל נסיון — ואם נעשה לא ניתן לו כל ביטוי במשדרי התחנה — להיערך בצורה רצינית לשידורים רצופים, 24 שעות ביממה, ולשידורים לצבא גדול, שמשרתים בו מילואים שונים ושכבות חברתיות שונות.

נדמה לי כי כמה גורמים, שתבוהו, הם שהנחילו כשל, חורץ לנסיבות גלי צה"ל בארבעת החודשים האחרונים, וכדאי לבדקם אחד אחד.

ראשית, נראה לי, כי דווקא בתקופה, שבה אולי היה צורך בתחנה שהייתה את שידוריה לחיילים בחזיתות ובחזית העורף — לא נמצאה תחנה כזו. פשוט, בימים שגלי צה"ל לא דיברו אל החיילים, לכשום שהחיילים — כאליהם אחרי הכל מכוונים השידורים — כמעט שלא באו לידי ביטוי אף באחת מהן הבעיה. ותחנת השידור הצבאית שלנו לא סיפרה על הוויתם של החיילים ועל הווייתם, וכשניסתה לספר נקטה קו מסוים מאד, שעליו עוד אעמוד בהמשך. לא היתה כמעט תכנית שבה באו לידי ביטוי מחשבות החיילים, רגשותיהם, דאגותיהם ובעיותיהם. התחנה חוזרת לכשם עבר ניתן היה להרגיש כי עמד לכנות שידור „צבאית" היא, כמובן, שבע הרשים", ובתחום זה לא נפלו שידורי הגל הקל משידורי גלי צה"ל.

גורם שני לכשלונם של שידורי צה"ל נעוץ, לדעתי, בדרכת המשדרים — או בתכניתה של הם — שנקבעה לכו היום הראשון של המלחמה. הרושם שכל היה העקרון המכוונת לקבל הוא, כי בלהלהילה נקבע שהשידורים מיועדים לאוכלוסיה שדכתה השיכלים היא במתה לבי ניני, או בנקודה הטוב — לבנא של ציבור הוא בדורב המדרל

של עלולות הגדולים במצבד המזמנים השונים, השבנות, הירבי, הכך יודע איזה...

אפרט את שתי המסקנות הראשונות, בגלל השידורים בחודשים האחרונים — והאלה להם, האמרי נו לי, אפילו מחוסר ברירה — לא היו כמעט תכניות־כלל שהנבר רו את סיפוקן של יהודית שונות, שהעלו בעיות של חיילים, שיתרגו ב"שידור" צבאית היא היא שהשיתה צריכה להעלותן. בשידורים באורח לילי להיותם של החיילים, חיפוש של דבר, אם כבר שהודה אינו ושרטואזה בבעור ניה, למשל כגו לכניסתם לתאר את החיים של יהודית מילואים בסריטה, הרי תמונת המציאות שהבאתה נקוקפה בדרך כלל מבעד למשקפיים ורודים. ומי שהאזין לדברים לא יכול היה שלא לחייך. לא היתה אף תכנית בגלי צה"ל שהעלתה את בעיותיהם המיוחדות של מגויסים שהם עצמאים; לא היתה אף תכנית שהעלתה את נושא הפרידה מהבית לתקופה כה ממושכת; לא עסקו, בשום תכניה, בצורה רצינית בנושא של החיילים כדברים בו — המצב המבטיק והולך בין החזית לבין העורף; איש בגלי צה"ל לא ניסה לבדוק ביסודיות את נושא השיבה הביתה אחרי מלחמה פלוס ארבעה חודשים. במקום לעסוק באלה, עסקו כתבי גלי צה"ל בפוליטיקה גבוהה — ובאלה עסקו גם כתבי החדשות של שידורי ישראל — או בכתבות „בן הפרוזר".

אפשר שגלי צה"ל ראו עצמם כ„קפדן מוראלי" של הצבא כולו. המגזינים של גלי צה"ל לא השכילו להבין שציבור „מוראלי" יקופים כלי־כך יציבו למוראל את ההיפך הגמור. לא אחת קרה כי כתבה שהעידה הרתיות רבים, שמספר „זה מה שמספרים עליו לגבי"

רף", כך, למשל, ימלו מאזינים בפתח־תקוה לקאמין, להובם, שכל החיילים מבערב ההצגה יוצאים לחופשה בפאסו. אני לא שמעתי כל כתבה, שתסתור בבעלה את האפול השידר של מיכה שגריר ותספר על הבהמה שהוהשגה, לעיתים קרובות מדי, בתחנת האוטובוסים בפאיד. כאשר החיילים רבים לבתיהם זמן רב בקונב־רלה לאוטובוס. ובשהה בא — עולים עליו התוקים יהוד. אבא הדבר לגבי בציות אחרות. „כתבי גלי צה"ל שסיירו ב„צבא" לא הבחינו בכן משום כה. רצון המשדרים היהת כה יהודה וורודה, כפי שציינתי, לא עסקו גלי צה"ל בנושאים צבאיים בצורה רצינית וענייניות. אך למעשה לא עסקה התחנה בשום נושא בצורה רצינית. ואף לא בצורה הומוריסטית. אפשר שהמטבעים על גלי צה"ל יטענו, כי בימים כאלה לא היה טעם להכביר על המאזינים בתכניות־כלל רציניות — אך לי שלום לא ישכנעוני בצדקת הטענה הזה. אך אם לא היו כמעט תכניות כלל בגלי צה"ל. אין זה אומר כי לא היה כלל, ועוד איזה כלל... תכניות המוסיקה הקלה — אלה הקלילות, שנועדו לתרום בן הסים להעלאה המוראל הגבוה עלידי „צמדים", ירדן ועדרנית. הצבים פותחו את המיקרופונים — כבו לגברי בבקרה, ללא כל מורא מפני המאזינים להם — והתחילו לקנטקט, להתלוצץ ולהתבדח גבה, והכל על חשבון המאזינים. אפשר שלא היה טעם לייחס חשיבות מרובה לגרעא „הצבאיים" של גלי צה"ל. אלמלא היו תכניות אלו חלק הארי של שידורי התחנה ב־24 שעות השידור שלה. לא זו בלבד שהבדיחות היו תפלות והתקיפה' זהוית — הן היו גם הנופצות. פעמים, כשהיו מודיעים לחיילים בחזית על לידות, הכך מקוקים התלוצצויות, היה הדבר מלווה בבדיחות כלכיים לקהוא נבהה את עם הילדת...

עשרים וארבע שעות ביממה מקטעים הצמדים, ובכל התקופה הזאת לא העלה איש בגלי צה"ל על דעתו. שבין המוני המאזינים ובמשך שעת הבטלה הרבות יש רבים מאזינים ברצון לתכניות ראוי טוב, לדיון על נושא אקטואלי, לקונצרט, לתכניות כו"... מאום בכל אלה לא היה, ולבסוף, בתקופה האחרונה תחדיד את תכניות הטלפונים המבדסבת „א לבלי צל" (שמפקד התחנה יצחק ליבני הוא כמעט מן המשתתפים הקבועים שלה) בת עונה צוחה של מובהים על סאלות מאזינים, וכן את הביטור של גון רזרבי, המסטיף גם בזמן הזה לבלא בעקשנות ראויה להערכה את הצעקציה של במנו הבכור של אלוהים. הכל טוען רוזה רוזה.

אחרי הדברים האלה כדאי אולי לסיים בנושא, שמבחינת קוים הוא ההבה הוא אולי המשמעותי ביותר: הכפילות בשידורי גלי צה"ל ותכניות הגל הקל. דומה, כי מעולם לא בלטה כפילות זו כמו בעת האחרונה. בימי הקרבות נעשה נסיון כלאבותי למנוע את הכפילות, על־ידי איחוד לא מוצלח של כמה דורות. היהבנים בשידורי ישראל ובגלי צה"ל. אחרי המסקירהאם שוב הופרדו גם הזומנים רצגה בית, להאזין לזומבי גלי צה"ל ולזומבי שידורי ישראל. כל אחד — כפי שכינם ביניהם — בשעות אחרות. על רקע שידורי גלי צה"ל בתקופת המלחמה ובתקופת הפסקת־האש ולאור הכפילות המיותרת נראה לי, כי מליאת רשות השידור, העומדת להתכנס בזמן הקרוב ולדון על גלי צה"ל, תיטיב לעשות אם תתבע בדיקה רצינית — על־ידי, הגורמים השונים המעורבים בענין — שתכליתה יהיה לוודא אם אמנם יש צורך להמשיך בהחזקת התחנה הצבאית. ספק היא גמל — גם אם לא גדול — על תקציב הבטחון שאין כל רווח בעצם קיומה.

מכתבים למערכת

נגד השותפות המזוייפת

ב„דבר" מ־20.1.74 נתפרסם מאמרו של א. כיזן „מדוע דרושה ממשלת ליכוד לאומי". המצדדים להקים ממשלה כזאת, וביניהם א. כיזן, מסבירים דעתם בנימוקים פטריוטיים: הימים הם ימי הכרעות גורליות בשאלות בטחוניות ומדיניות, מציאות זו מחייבת „חזית לאומית מאוחדת". אך הם שוכחים שאין אפשרות להקים ממשלה בלי תכנית פעולה משותפת; איך אפשר לפעול במשותף ובאחריות בלי קיום של תפיסה מדינית בטחונית משותפת לכל חלקי הממשלה.

האם אפשר להופיע כלפי גורמים בינלאומיים, וכלפי ארצות ערב, בלי מדיניות יסוד שנקבעה ע"י ממשלה גולדה מאיר והמערך? איך ניתן לפעול במשותף לפי גישת בגין־שרון?

אומרים לנו, כנימוק להקמת ממשלה ליכוד לאומי, כי יש עתה להתמודד עם מציאות קודרת ועם מבוכה, הקריסה בציבור, וכי דרוש לכך באנשים בלתי שיגרתיים ושם הרצאה הטוב ביותר הוא ממשלת ליכוד לאומי, שתגביר כוח הביטוי, הצבאי ותוסיף כבוד מסורי לשלטון במדינה. נכון שזה, אבל ממשלה בלי אופי מדיני ברור ובלי אפשרות פעולה איננה נכתבה לנו. היתה לנו בממשלה ליכוד ונתפרקה ע"י אנשי „ליכוד" ברגעים של אחריות גדולה למדינה, איך להתגבר על נסיונות כאלה, אני יכול הקמת ממשלת ליכוד לאומי. גם אם צפויים קשיים בהקמת קואליציה על יסודה בודדים, ביום שהדתיים מחריפים את תביעותיהם הדתיות, ואין בטחון שלא יהיה הכרח לבחירות חדשות.

להוליכו הדעות הקיימים בשטח המדיני והמשבעי, ברצוני להוסיף נימוקים משקיים, כלכליים וחבריים.

הרי ידוע שלחוגים הבגורים את ה„ליכוד" יש תכנית כלכלית וסוציאלית — אנטי־פועלית מובהקת. איך זו הבנית הדשה, כי שהבוצה הקבה ממשלה אלטרנטיבית למפרך — יש לו ודאי תבנית כלכלית, אחרת אי־אפשר להילחם על פירוק מבעל הפועלים, על הפרדת ההסתדרות המקצועית ממשפל הכשקי על תגמית הפועלים. האם בשכבים ה„ליכוד" לתבנית ההסתדרות המכקית של הדבר? זו ניתן גם כעם שהימר ציבורי איגטלקטואלי — ואי אפשר להכבירו על השבים הכרוזה אנטי־פועלית — ובתאום להכתיף בממשלת „בערך".

אנשי תנועת הפועלים לא יכולים ליפול ברשת אשליות דרושה תכנית סוציאלית ברורה, וה„ליכוד" שיללו את תביתנו; לא תיתכן אי־ בותפה בממשלה אלא שותפות מזוייפת.

איך אני ברוצה ההבצע של הדרך לבנות הבנייה, אבל יש בלעצע זה מדיניות סוציאלית ברורה להבי חלוקת הבנלה, עבר, פיקוח על המדיניות, בריות, חלוקת ההכנסה הלאומית וכו'. האבנים לכתוב באבצים כב הגאי יהוה פרסים בעניינים כבים. „מזודת אחרת, שלילית פיטה על היחס הבלנים הציבורים אחרים? „ליכוד" ביינג אינטרסים של הדובה הפרכיה. כל אלה הנוגעים להגנוילת ההתיחס על הבכור המיני הבט — ואין איפה ביים גם „ליכוד" די במדיניות כלכלית. אפילו ביים בבבר ובלחהה קיצוב באבנים הבוציאליים, שהבבלה במדיניות בתנת נכרים רב בעל הבה.

ה„ליכוד" יבולל את הפיסתנו הכלכלית הסתדרותית, יאנו שבה לליב את דהנו הסוציאלית המדינית.

נכון, שבתוך מפלגת עבודה שבי כפרך יבנן דעות בנותה בעצה לאת מדיניות, כלכלית וגם לה... אבל עליהן, בכפי המערך ובמפלגת עבודה, עוכחות באלה הבהיבות מגיבות לפי התקדים לק הבה בת לב רבה בעקבות הרצאות הבחירות. פתרונן לא יבוא מבבר הקוה, שלילותיה דרוש של תנועת הפועלים.

ב"ר רפאל

התקפה בלתי מוצדקת

מאמר המערכת „קואליציה בר ה"א" מ־30.1.74 מרגיז. לדעתי הוא חסר הגינות ופוגע בראש העירייה החדש האלוף (מיל.) שלמה להט.

לא הצבעתי בבחירות בעד רשימתו של להט. אך ברגע שנודעו תוצאות הבחירות אני מצדיע בפניו. מאחל לו הצלחה רבה בתפקידו ורוצה לראות את החיים בת"א טובים יותר, נוחים יותר ונעימים יותר.

הקואליציה של להט לא נוצרה על בסיס הקולות הדתיים, ולכן היא הגבר כיום גם בדיניות. כך שאין כל לכל מקום „ליכוד" על להט בענין הדתיים.

עד כה לא ראיתי מוצר „מכר" בת מבת"א ביבגלים על סיכסאות הליליות בן המציאות" כבר עשר תב ביום באמר המערכת. עכו הדפוך הוא הנבון. עד כה ראיתי פעולה אחת של להט הוא צבר צום בספר הבנים לקבב חקר פת רבינוביץ. פעולה קודמת התה, קביצת קואליציה בלי צורך הכעונה על הדתיים כנוח כבר רגע. ועל זה יבורך מר להט.

אילו מקום עדיין להבנן בבאריר הגילה לדהט. אך בודאי בוקדם לכתוב מאמר לאיזהני, בבית ופגוע, הגן לגבר צבאב. יבים יגידו! סבוריני שהמאמר הנ"ל ביותר בהולם.

י"ב ביגא
אליטשרשטה ת"א

הערת המערכת: אנו כתייה להבין, כיצד „הבריתים" הי אמר היה „האמנה, בבית ופגוע". הוא עבד רק על נקודה, הבהחה בברכו כלהסכ־תבחירות של ה. להט — קשיוה על י. רבינוביץ בתוקה בגלל „בנוריו" בה הדתיים את עיקובם של הליכוד צבת בת"א, והבסם בין להט לבין הדתיים. „הבבלים" את המבט הדיה, נראה לנו כותר לאיבפש איתן כיסבאות. ה„הבר"ה הבבה" רק בבה, שלהם, לבהל, כבורה, כה בבחירות עבשיות מחבר בוגה בתפעולה בחירות. וה בבטל בד קביצה צובדתית זה השביבה בבר עבר לקבה „הנבות" גב בבלום ללהבהירות. בעלם בהסבכו.

לטבריה
עתה

בתי המלון ומעיינות המרפא של חמי טבריה מציעים לך

תכנית אירוח מגוונת בתנאים ללא תקדים:

* מפגשי מנחה
* טיולים מאורגנים
* שייט על הכנרת
* תכניות אמנותיות במועדוני הלילה
* סיורים מאורגנים בגלריות ובאתרים הסטוריים

כל אלה יוענקו ללא תשלום נוסף לכל אורח השוהה באחד מבתי המלון משבוע ומעלה.

הזמנות מתקבלות ישירות בבתי המלון

לטבריה עתה - לנופש ומרגוע!

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

החלה ההרשמה לקורס
לאחיות מעשיות

שייפתח ליד בית החולים קפלן ברחובות, בחודש יולי 1974.

מתקבלות מועמדות בנות 17—45 עם השכלה של 10 שנות לימוד. (נשים מבוגרות תתקבלנה עם השכלה מינימלית של 8 שנות לימוד), לאמהות תנתנה הקלות מיוחדות.

לפנות בכתב להנהלת בית הספר במקום.

מרכז קופת חולים

משרד החוץ

מודיע לציבור כי מספר הטלפון של המחלקות לאורחי חוץ, טקס, יועץ משפטי מזרח תיכון וקשרי ציבור יהיה

מעתה 02-536271

מספר הטלפון של כל יתר מחלקות המשרד לא שונה והוא 02-531111.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז החליטה באישור של הגיש, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס. רצ/1/במ"

שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 1807, תשל"ב, עמ' 1200.

השינוי האמור בצורה שבו הוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון, וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

(חתום) א. הירון
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

ז' שבט תשל"ד, 30.1.74

מינהלת פרויקט הביוב הארצי

ועדת מכרזים מס' 1 משותפת לכפר סבא ולהוד השרון
מכרז משותף מס' 16/15P/74 (1/74) — פירסום חוזר

מכריזים בזה לפי חוק הרשויות המקומיות — מכרזים משותפים תשל"ב על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות ביוב בכפר סבא ובהוד השרון. העבודות כוללות:

הוזה כב' 6/15P/73 — 16/C — מאסף וביבים בנגוזיאל — הוד השרון
הוזה כב' 7/15P/73 — 16/C — ביבים בשיכון קפלן — כפר סבא.

את מסמכי המכרז ומפרט ההצעות ניתן לקבל תמורת תשלום של 100 ל"י שלא יוחזרו, במשרדי המחלקה לפיתוח והחזקה של עיריית כפר סבא.

המעוניינים להשתתף במכרז יגישו את הצעותיהם ב־2 עותקים על גבי המסמכים שיתקבלו להם ובהתאם לתנאי המכרז.

הצעות בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה לתקופה של 120 יום מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים הנמצאת בחדר 4 במחלקת מהנדס העיר כפר סבא לא יאוחר משעה 12.00 בצהריים ביום 15 במרץ 1974 או לשלוח בדואר רשום למשרד מהנדס העיר, כך שיגיעו לא יאוחר מיום 15.3.74 ולציין על המעטפה: „פרויקט הביוב הארצי, מכרז משותף 16/15P/73 (/74)"
משרד מהנדס העיר, עיריית כפר סבא.

הצעה שלא צורפה אליה ערבות בנקאית לא תובא לדיון, וכן לא תובא לדיון כל הצעה שאינה כוללת את כל העבודות נשוא מכרז זה. כבטחון: 90% מכוונים לכל חשבון ביניים המאושר לתשלום בכפוף לתנאי המכרז.

במכרז רשאים להשתתף קבלנים שאושרו ע"י מינהלת פרויקט הביוב הארצי וכן קבלנים רשומים בפנקס הקבלנים במקצועות ביוב, ניקוז וקווי מים. אלה יקבלו מיבב בקשה להכללתם ברשימת הקבלנים המיבנים עם קדייה כמסמכי המכרז.

הודעה על אישורם או אי אישורם תישלח תוך 10 ימים מתאריך קבלת ספרי המקבלה הבלאים.

סיור קבלנים יתקיים ביום 11.2.74 בשעה 9.00. היציאה ממשרדי מהנדס הוד השרון.

אין הוועדה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

זאב גדר
יו"ר ועדת המכרזים המשותפת

הודעות לציבור

משרד התקשורת
מכרז מס' 168/73

מוזמנות בזה הצעות לאספקה:
15,000 מטר כבל טלפון
100 פ"ש רוחב כתור
20,000 מטר כבל טלפון
60 פ"ש רוחב כתור
לפי מפרט שאפשר לקבל במשרדנו.

הערה: על המציע מוטל להמציא אישור (על חשבונו) ממכון התקנים או ממעבדה מוכרת שהמוצר מתאים לדרישות המפרט הנ"ל במכרז.

מקום האספקה: חיפה על חשבון המציע הזוכה.

מועד האספקה הדרוש: 50% תוך חודש מיום ההזמנה, ויתר 4 חודשים.

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מחלקת אספקאות ומחסנים, רח' הרצל 172, תל־אביב, כל יום בשעות העבודה חדר מס' 12.

בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה עד —50,000 ל"י ובתוספת של 5% עבור יתרת הסכום שמעל —50,000 ל"י אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספקה.

את ההצעה יש לשלשל לאחת מתיבות המכרזים הנמצאות:
1) בלשכת המנהל הכללי, בנין הדואר המרכזי רח' יפו 23, ירושלים.
2) בלשכת מנהל מח' אספקאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א (חדר מס' 8, תיבת הצעות מס' 1).

לא יאוחר ביום א', 24.2.74 בשעה 12.00 בצהריים. על המעטפה יש לרשום מכרז מס' 168/73.

הצעה שתשלח בדרך אחרת לא תובא לדיון.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

משרד התקשורת
מכרז מס' 169/73

מוזמנות בזה הצעות לאספקה:
20 ג'קים הידראוליים 8 טון
30 ג'קים הידראוליים 5 טון
50 ג'קים הידראוליים 3 טון
50 מפתח צלב ל"יג 5/8—7/8 לגלגלי רכב

מקום האספקה: תוך חודש על חשבון המציע הזוכה.

מועד האספקה דרוש: תוך חודש.

טופסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מחלקת אספקאות ומחסנים, רח' הרצל 172, תל־אביב, כל יום בשעות העבודה חדר מס' 17.

בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה עד —50,000 ל"י ובתוספת של 5% עבור יתרת הסכום שמעל —50,000 ל"י, אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספקה.

את ההצעה יש לשלשל לאחת מתיבות המכרזים הנמצאות:
1) בלשכת המנהל הכללי, בנין הדואר המרכזי, רח' יפו 23, ירושלים.
2) בלשכת מנהל מח' אספקאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א (חדר מס' 8, תיבת הצעה מס' 1).

לא יאוחר ביום א' 17.2.74 בשעה 12.00 בצהריים. על המעטפה יש לרשום מכרז מס' 169/73.

הצעה שתישלח בדרך אחרת לא תובא לדיון.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

דבר דרושים הלוח החדש

בעלי בתי מלאכה לעבוד שבבי

עתה הוא העת להשתלב במשפחת יצרני המשנה של התעשיה האוירית לישראל בע"מ

בדבר פרטים נא לפנות:

למשרד רכש וקבלנות משנה — החטיבה לייצור כלי טייס ליד נמל התעופה הבינלאומי בן־גוריון, טלפון: 972513-4, 973270.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
נמל־תעופה בינלאומי בן־גוריון

משרד העבודה
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית

משוחרר צה"ל
בחר מקצוע מעניין ובסס עתידך

דרושים מועמדים לקורסים מקצועיים

* **מבנאות מטוסים**
מתקבלים מועמדים בעלי השכלה של 8—10 שנות לימוד. לקורס של 4—5 חודשים.

* **חריטה, כרסום והשחזה**
מתקבלים מועמדים אשר סיימו 8—10 שנות לימוד. לקורס של 4—6 חודשים.

■ המשתתפים בקורסים יקבלו מלגות.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב או אישית אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל־תעופה בינלאומי בן־גוריון.

למפעל מתפתח בירושלים
של משקיע חוץ
ד ר ו ש
מנהל חשבונות עצמאי
עם נסיון של 3 שנים למשרה מלאה
למועמד המתאים תינתן הזדמנות השתלמות בחו"ל.
נא לפנות בכתב עם פרטים מלאים לת. ד. 1016 ירושלים 91000, עבור „מנהל חשבונות".
סודיות מובטחת.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות בתל אביב

● במועדון מאשה, רח' פינסקר 49, תל־אביב, בשעה 4.30 אחה"צ, ערב קריאה מספרות עברית וכללית — ע"י השחקן ארי קוטאי.

● נהה שלם — במועדון הארגון בשעה 7.30 בערב, במסיבת ט"ו בשבט ומבצע מתנות ל„תוק הג־מלבה".

הוועד להקמת „בית יאיר"

● ביום א' כ"ה בשבט 17.2.74 ימלאו 32 שנים לנפילתו של „יאיר", מייסדה ומפקדה של תנועת לוחמי חרות ישראל, אשר נרצח בידי אנשי הבולשת הבריטית.

● ביום א' בשעה 14.30 אחה"צ עליה אל קברו בבית הקברות נחלת יצחק. באותו יום בשעה 16.00 יתקיים קריאת גן ציבורי על שמו של „יאיר" בהשתתפות נכבדי הציבור והצבא לח"י, בשכונת תל־גיבורים בבני־ברק.

ועד ההורים המרכזי בת"א

● מועצה ארצית מתכנסת מחר בשעה 3 אחה"צ בבית ציוני אמריקה. על סדר היום: התקנות החדשות של משרד החינוך.

מוזיאון הארץ, ת"א

● תערוכת צבית: „זכוכית מבי־קדיגביה" במוזיאון הזכוכית.

חברת החשמל

● במועדון הפנסיונרים של עובדי חברת החשמל תל אביב רח' הרצל 16 בהנצת הגג, תתקיים הרצאה היום בשעה 10.00 בבוקר של התכב' גור' אריה שדה על הנושא בלחמות יהושע בכבוש הארץ.

חיפה

עיריית חיפה „משען"

● במועדון הפנסיונרים קרית־חיים הערב ב־6.30 הקרנת סרטי ישראל (סרטים חדשים). הציבור מוזמן.

מכוניות

● מרכז למכוניות מחודשות בע"מ. מכוניות אוטוקרס בתל־אביב, כבינה לקהל רוכשי המכוניות המשומשות במיוחד בדלק. כרמל דוכס, סטיישן, מסחריות, וטנדרים. — חדשות — בהספקה מיידית, וכן משומשות באחריות בית ההרוצה. תנאי רכישה נוחים. לפנות: מרכז למכוניות מחודשות בע"מ, רח' בן־יהודה 10, טלפון: 231980 (יוצרת בבשר גהר לרי־יצחק).

דירות למכירה

● בית בונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים בקומה היפה בנתניה הוד השרון. פרטים במשרד, רח' הרצל 51. טלפונים — 053-28934, 053-23958.

שונות

● אכבביות!!! חדש! ציפוי אמאיל באוהל, גם בצבעים + 3 שנים אחריות. 243224, 232309.

● ברכה. הטובלים מבקשת יקבלו הדרכה אמריקאית. לפנות: ת. ד. 1016, צפת.

כל הארץ

האיגוד לשמירת הבריאות

● הערב בשעה 6 בבית לבנה בנתניה במסגרת הקודש לתרבות הגוף שעור בהתעמלות בהדרכת י. לוקי.

דבר 64 · פרס ראשון · מכונית פיאט 128

אם טרם שלחת את הפתרון לחידון דבר 64

שלח אותו עוד היום!

לנוחותך אנו חוזרים ומפרסמים תלוש נוסף לאלה שטרם שלחו את הפתרון לחידון מס' 5. ככל שתרבה במשלוח פתרונים, תגדיל את סיכוייך לזכות בפרס יקר־ערך.

תלוש חוזר לחידון מס. 5
חן ויופי בתנ"ך

לוח פתרונים א'

	א	ב	ג	ד
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				X
11				
12				

לוח פתרונים ב'

	א	ב	ג	ד
1				
2				
3				
4				

לכ'
חידון הפרסים הגדול של דבר
ת.ד. 29050 תל אביב.
שם ______
כתובת ______
טלפון ______

השתתף בכל יום שישי בחידון הפרסים הגדול של דבר

משרד החקלאות
המרכז לשיתוף חקלאי בינלאומי

משרד החוץ
המחלקה לשיתוף בינלאומי

לפעולות הסיוע החקלאי בארצות מתפתחות

דרושים מועמדים
משימה מס. 21/73 - מנהל פרויקט חקלאי

תאור המשימה:
ניהול פרויקט חקלאי התיישבותי (עיקר במשק משפחתי). תכנון וביצוע פעולות הדרכה חקלאית, הכשרת סגל מדריכים מקומי. תכנון הגידולים והעיבודים, ביצוע הבניות השקיה.
בעל השכלה אקדמאית בחקלאות עם נסיון של 5 שנים בגידולי שדה, בעל ושלחין,
או בעל השכלה תיכונית חקלאית עם נסיון של 8 שנים בגידולי שדה בעל ושלחין, או
בעל השכלה תיכונית עם נסיון של 10 שנים בגידולי שדה בעל ושלחין.
בעל נסיון מעשי בגידול ירקות, תכנון חקלאי והשקיה, יתר מעשי רצויי בהדרכה חקלאית וארגון.
כושר ניהול טוב, כושר ניהול צוות עובדים.
ידיעת השפה האנגלית.
בעל רשיון נהיגה.
הערה: המועמד לבחינה זו חייב להיות רווק או נשוי ללא ילדים.

הערות:
1. טאלונים אישיים ופרטים נוספים בקשר לשכר, השכלה, נסיון וכו', ניתן להשיג במזכירות המרכז לפי הכתובת: רח' הרצל ליד מזכירות הרכבת, טל. 950-984 ר־958-658 (03) הרכבת.
2. המועמדים יוזמנו בפני ועדה מקצועית ועדת המלצה אשר מתפקידה להמליץ בפני הראויים המוסמכות על המועמדים לבחינות.
על המועמדים ע"י תוצאות האמורות לעבור השתלמויות והכשרה מקצועית בכל הקשור לשליחות, לרבות בענפי החקלאות המתאימים ובתחומים אחרים.
[illegible] תבחרנה את המועמדים למשימות לפי ההמלצות ועדת המלצה. תוצאות ההשתלמויות הנהלה שהמועמדים יעברו והתנאים נוספים.
עם המועמדים שיבחרו — יערכו חוזים.
3. המועד האחרון להגשת הבקשות הוא 22-2-74.

משרד התקשורת

למעבדות מחקר ופיתוח המוקמות עתה במשרד התקשורת

ד ר ו ש י ם

עובדי מחקר ופיתוח בשטחי הטלקומוניקציה:
מערכות מיתוג טלפוניות
מערכות תמסורת
מחשבים
מערכות מיתוג אלקטרוניות
תקשורת נתונים

מבוקשים עובדים בעלי השכלה אקדמית באלקטרוניקה בעלי תואר ראשון עד תואר שלישי.
תנאי השכר בהתאם לכישורי המועמד.
מקום העבודה — תל־אביב.

כן דרושה:
מזכירת המעבדות
ידיעת עברית ואנגלית על בוריין הכרחית.
(כולל כתבנות בשתי השפות).

המעוניינים יפנו אל:
לשכת המדען הראשי — משרד התקשורת
ת"ד 23005 תל־אביב 61230
טל. 231890

משרד התקשורת
שרות התעסוקה תל־אביב

למרכזת השירותים (מודיעין „14") ת"א
דרושים עובדים/ות למשרות שלמות

המשרה היא בת 7 שעות כולל 2 הפסקות של ½ שעה כ״א.
העבודה היא במשמרות כולל שבתות וחגים.
הכישורים הדרושים: ידיעת השפה העברית

תנאי השכר: —
שכר יומי של 26-06 ברוטו; עובד שיודע בנוסף לעברית שפה זרה (כגון אנגלית, צרפתית, רוסית וכו') יקבל שכר 27-86 ל"י ליום; עבודה־משמרת אחרי הצהרים תשולם תוספת 20%; משמרות לילה תוספת של 50%; משמרות חג ושבת — 75% המשכורת תשולם כבר בתקופת ההדרכה.

על המעוניינים לפנות לשרות התעסוקה בת"א רח' יבנה 12 חדר 21 — לגב' הינדה בימים — א', ג', ד' משעה 08-00 עד 09-00 בבוקר ולהצטייד בתעודת זיהוי ופנקס יוצא צבא.

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
מכרז פומבי חוזר במספר 897/72

למשרת מתאם דפוסי טיפול
במשרד לקליטת העליה, באגף לשירותי קליטה, ירושלים, בדרגה 2—4 בדירוג מח"ר.

הדרישות: השכלה אקדמית במדעי החברה (תואר ראשון) ונסיון של שנתיים בתחום הקרוב לתפקידי המשרה.
בדבר פרטים ובקשות (בצירוף אסמכתאות על השכלה ונסיון) אפשר לפנות למשרד לקליטת העליה, המחלקה לעניני עובדים, רח' חיי־אדם 8, (טל' 231241) ירושלים.
הערה: עפ"י חוק החיילים המשוחררים תינתן זכות קדימה לקבלת המשרה לחייל אשר עונה על כל הדרישות אם הגיש בקשה לכך בצירוף תעודה על זכאותו, בהתאם לחוק הנ"ל.
אם ייבחר חייל בהליכים כאמור — יופסקו הליכי המכרז.
היום האחרון להגשת הבקשות הוא ז' באדר תשל"ד (1-3-1974).

מוסד ממלכתי לקידום מחקר ופתוח
מחפש מועמד למשרת
ראש אגף למדעים טכנולוגיים

דרישות המשרה:
— יכולת הכוון ותאום מחקר בנושאי הטכנולוגיה, בכלל זה המתקת מים.
— יוזמה.
— כושר ארגון ויכולת לנהל משא ומתן מדרגים מקצועיים גבוהים.

הכישורים הנדרשים:
— השכלה אקדמאית מושלמת, תואר M.Sc. או Ph.D. במדעי הטבע או בהנדסה.
— ידיעה מושלמת בעברית ובאנגלית.
— נסיון מקצועי של כעשר שנים בשטח המחקר והפיתוח הטכנולוגי.
המשרה היא צמיתה ומקום העבודה הוא בירושלים.

על המועמדים לשלוח תולדות חיים. רצוי לצרף רשימת פרסומים והמלצות הערוך נבחין אל כבי 122, ת. ד. 20140 ת"א.

למוסד רפואי ארצי
ד ר ו ש י ם
הנדסאי וטכנאי אלקטרוניקה
מוסמכים
לעבודה בבית רפואי מתהכם.
דרגה בהתאם לותק ולנסיון מקצועי
נא לפנות בכתב עד 15.3.74 לת. ד. 33016 תל־אביב עבור „הנדסה רפואית".

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

ביה"ס להנדסאים

דרושים:

1) **פקידה במזכירות לימודי יום**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. ידיעה טובה ונסיון בעבודות משרד לפחות שלוש שנים. מגע עם קהל. ידיעה טובה בכתבנות עברית.

2) **פקידה במזכירות לימודי ערב**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. ידיעה טובה ונסיון בעבודות משרד לפחות שלוש שנים. מגע עם קהל. ידיעה טובה בכתבנות עברית.

3) **פקידה במזכירות הכללית**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. שליטה בעברית וידיעה טובה ונסיון בכתבנות עברית. ידיעת אנגלית רצויה גם הדפסה באנגלית. נסיון קודם בעבודות כלליות של משרד במשך שלוש שנים לפחות.

4) **הנדסאי מכונות**
משוחרר צה"ל, בוגר ביה"ס להנדסאים במגמה למכונות, לעבודת הדרכה והכנון.

5) **עובד טכני**
משוחרר צה"ל, בוגר ביה"ס מקצועי, רצוי במגמות מסגרות מכנית או חרושת כלים, או מכונאות.

6) **שרת ומשכפל**
לעבודות שרות ושכפול. מקום העבודה: קרית הטכניון.

7) **מרכזנית**
בוגרת תיכון לאחר שרות צבאי. כושר לטפל עם קהל. ידיעת עברית על בוריה, ידיעה טובה באנגלית. רצויה ידיעת שפות זרות נוספות. נסיון של שנתיים כמרכזנית. מקום העבודה: קרית הטכניון.

המועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב בלבד ולצרף קורות חיים אל ביה"ס, ת.ד. 4459, חיפה, מיקוד 31040

דבר העתון המביא לביתך את עולם החדשות

צרכנות שיתופית

מוסף "קואופ' ישראל" (ברית הקואופרציה הצרכנית) (62)

על הפרק

עם צמצום הסובסידיות

ההחלטה לא הנחתה על ראשי הציבור קלא אהבה ואוהדת בוק־דעת. הכל ידעו, כי לעיני בתנאי צפוי בבריאות הסובסידיות, וכי אין בכוחו של האוצר להמשיך להמשך במחירים מאמתרים שאין בהם כדי לכסות הוו רק חלק של המחיר הנצבני.

אפשר להתווכח, אם האוצר צריך היה להרחיק לכת ולקצץ את תקציב הסובסידיות במיליארד ל"י, או יכול היה להסתפק בסכום קטן יותר, לפי הדרישה הסבורה של ההסתדרות. את הנצבה אין להשיב ואת הנעשה אין להחזיר לאחור. עתה הבנה להיות עם היוקר ועם המציאות החדשה, שכבר הביאה, ודאי עוד תביא להפרות בעסקים והפיסה בהרגלי־הצריכה של הציבור.

סימן ראשון, אך ברור נתמכן, כאשר מחיר כל הכלל הנקפא עלה בעקבות ביטול־הסובסידיה ומחירו של מצרך מבוקש זה קפץ בכ־100 אחוז. בין לילה ירד הבר קוש והוא עבר לבשר־עוף שמחיר סובסבשר הוא ביותר בשוק, וגם היום, לאחר שבעקבות קיצוץ הסובסידיות למספוא האמיר גם מחיר הפטימים, בשר־עוף נשאר זול מבין כל סוגי־הבשר. על כן סביר להניח, כי הרגלי־הצריכה יתפשו תהליכים דומים יותר בתחום הדגים.

קיצוץ־התמיכות גרם בתחרה למ־הפכת־מחירים. כאשר הכל זינק לפי מעלה. אולם, אין זה אלא הגל הראשון. הנחשול השני, ואולי אף השלישי עוד צפוי לנו. אין ספק, כי כל מצרכי־המזון הנכללים סוכר, שמנים, קמח ושאר מצרכי־היסוד שלגביהם קוצצה הסובסידיה יאבירו — מי ביותר דשמי ומי ללא הכשר מט־ עם המסגרה על המחירים. פסוק, מצד למוחו של ביטול הקין לפ־ קת על מאות ואולי אף אלפי פריטים שונים נמצאים ויתעקבו אחרי כל אחד אם אכנם כמור עלה או אם שינוי הפורמה, התכולה או הטיב אינם בגדר הצלאת מחיר עקיפה לצרכן.

בימים אלה רשת־הסופרמארקטים של ברית־הקואופרציה הצרכנית עסוקה בשינוי סדרי־המחירים. יש עבודה עצומה ברשת הבנויה כולה על גיוון עצמי. זה מחייב כוח־אדם רב, וזאת בשעה שחלק של המובחים, במיוחד הצעירים יותר, נדרש לבר שים מדי־צה"ל. על כן טמיות וטעויות אפשריות, והציבור חייב לגלות מידה רבה של אורך־רוח והבנה לכל תקלה אפשרית.

יש להניח, כי החיל רגיעה מסוימת בבהלת־הקניה: טאוחת כלי־קוחות וגרבה לכך, כי בגבולי הסופרמארקטים יאינו לנהל "קרבות־בלימה". כדי להבטיח הספקה שווה לכל. לצפצה, הרשת שלנו עשתה אצל בחובה המס־ שלה היה לעצור — באותם בצרכים שבהם נתגלה מחסור. היה קיצוב כלשהו בלתי־רצוי. זה בלט במיוחד בהספקת ביצים.

יש ידיעות מתרות על ביירת רישום המלאי ופריטים. יש הינרגים על התפתחות קלה ועל דוח־חי־מלחמה שפקודם באבירה של כשרות בחקירות ניכרות על־ידי גורמים שונים. יש לקוות, כי הרשויות המוסמכות ישכילו לטפל בתופעות אלה, שלצערנו אינן נדירות.

אין ספק, כי רשת הסופרמארקטים שלנו גילתה הכיפה, כבר התארגנות ויכולה עבודה, כאשר לא אחת נתפתח הצרכן זתה דחוף לעמוד על הפלאה המחירים ביטוי הזמן או הקיפאון.

עתיד מעורפל

בזהה הצעד האחרון של האוצר היא להביא להידוק החגורה, לירידת הצריכה ולהתמקפות בבזוז. צפוי גם שינוי בתאות בהרגלי־הצריכה. אשר יהרבש הבס. השבה זאת, עוצמת התוצאות ואין לדעת אם זה סוף פסוק. הוספת היוקר הבוגדת אף היא בתבוסה עוצם כספי כבד על שכם הרשת ואת בבעה להרוות הקבצני ספק אם נשאר על רבתו בלפני יום הביצורים.

יש להבהיר, כי גיבנה־המחירים החדש יביא להגברת הצריכה של מצרכי־יסוד זולים יחסית. על כן אין טעם לדבר על פער־תיווך כופה בשלב הקבצני. זו טכנה בציבורה מיסודה בכל בקום, הש־בן כאילו הפרש בין המחיר ליצרן הקלאי לצרכן הוא 100 אחוז אין לו על פה להתבסס. מתה־הרווחים ברואו בממבר ירקות ופירות נע סביב 30 אחוז, אולם לאחר ניכוי פחת מקובל של 7 אחוזים, ההוצאות־הכוללות, הרווח הסביל המקובל אינו עד לה על 20 אחוז. האם זה נקרא רווח מופרז ופער־תיווך עושק? דומה, כי הגיע הזמן לבטות מסגרה בהשבבוית ולהבדק את הנתונים והעובדות בטרם מוסרים בדיל בלתי־בדוק ובלתי־בדוק.

על אף הכל — פיתוח

בשבת שבפעלים רבים בהססים, אנו אכנם זה תועה להקפיע סבר בים גדולים בפיתוח, הדליפה ברית הקואופרציה הצרכנית. לפה "אות ירוק" ולהקים בשנים 1974/75 17 סופרמארקטים בהשקעה כשוערת של 53 מיליון ל"י, ועוד 23 סופרמארקטים ברוחות הדרישים בשנים 1976—1978. בסך הכל אי־בירת התכנית להקים תוך ארבע השנים הקרובות כ־50 סניפים חדשים בהשקעה כוללת (במחירים הנוכחיים) הגביעה ל־100 מיליון ל"י בקירוב. כהה אוכדים את ההשקעה בביהה ב־30 מיליון (ובבינ־נים בכ־68 מיליון ל"י, כאשר חת־רה עשויה לצמוח בשלב ובשפר־בים שונים המצויבים. כאן יש להוסיף, כי 15 סופרמארקטים יוקם באזורי־הפיתוח בהשקעה כוללת של 31 מיליון ל"י.

נתונים אלה כבדבים בצד צבעם ואינם מתייבים הסבריים נוספים. הם מצביעים על גישתה הדינמית של תנועה הצרכנית השיתופית ועל ההחלטה הנחושה להבטיח הפיתה את הרשת למכון הקיף את כרכית הישובים היהודיים, עברגות הדיגות ופרברים הקבים ובתשההים ליד ערים ותיקות יותר.

התכנית הכספית הזו היא נטל כבד מאד על שכם התנועה. יש לקוות, כי גם משרד המסחר והתעשיה וגם חברת־העובדים של ההסתדרות יעמדו לצדה של הקואופרציה הצרכנית ויעניקו לה תמיכה חלק מן האמצעים הנחוצים לה כדי לבצע את תכניותיהם.

ישראל שפן בישיבת הנהלת ברית הקואופרציה הצרכנית:

האם משרד המסחר והתעשיה מודע לחשיבות מערכת־שיווק קואופרטיבית?

השאלות האקטואליות הנובעות מביטול הסובסידיות, הספקה סדירה של מצרכי־מזון, מחירי־המצרכים והבטחת מחירים יציבים עמדו במרכז הרצאתו המקיפה של ישראל שפן, מנכ"ל ברית הקואופרציה הצרכנית בישיבת הברית שנערכה בשבוע שעבר. בדבריו אמר י. שפן, כי ברית־הקואופרציה הצרכנית מתכוננת לפנות אל משרד המסחר והתעשיה (אל המשרד) והיא תבקש את התערבותם נגד יצרנים פרטיים והסתדרותיים כאחד, כיוון שהם משנים סדרי־סביבה ואת תנאי האשראי, ומצפים אלה משולים להצלאת מחירי־התוצרת שיצרנים אלה מיפקים לרשת הסופרמארקטים הבנפה של הקואופרציה הצרכנית. שינויים אלה בתנאי האשראי נוגדים את התקנות לשעת־חירום ומביאים לייקור נוסף של המצרכים שמחיריהם עלו בין כך ובין כך בשיעור ניכר בימים האחרונים עקב קיצוץ חלק ניכר של הסובסידיות.

בהקשר זה שאל י. שפן, אם אמנם משרד המסחר והתעשיה מודע לחשיבותה של מערכת־שיווק קואופרטיבית, אשר תרמה רבות להבטחת הספקה סדירה, בתוספת ובלתי־מופרעת מאז פרצה המלחמה. לדעת שפן באה חשיבותה של

ישראל שפן מנכ"ל הברית

המערכת לביטוי מיוחד בשבועות האחרונים. כאשר גל של אגירה מואצת אחז את הציבור, הרשת ענפה של קרוב ל־200 סופרמארקטים וסניפים לשירות עצמי בכל חלקי הארץ עשתה את כל המאמצים האפשריים, כדי להבטיח הספקה מלאה ושוטפת לכל, מבלי לשאול: אם הלקוח ערך קודם לכן את קניותיו בסופרמארקט או לא.

בהמשך דבריו עמד מנכ"ל הברית על ההוצאות למזון של משפחת שכירים עירונית אשר גבלה עד כה עד 28 אחוז והיא תעלה עתה עקב ההתייקרות הניכרת של מצרכי־היסוד ואותם מצרכי־מזון המכילים סוכר, שמנים, קמח וכו' עד ל־40 אחוז ואולי אף למעלה מזה. לדעת שפן הורדת רמת החיים תפגע במיוחד בתחום הלא־מזון, אם כי אין לדעת, אם לא יחול גם שינוי מהותי בהרגלי הצריכה של הציבור אשר יהפוך סמן זול יותר או תחליפים שווים בערכם אך זולים יותר במחירם.

הפדיון יגדל ב־25%

לפי אומדן ראשון, שערך לשנה זו, מניח ישראל שפן, כי הפדיון ברשת שבראשה הוא עומד יגדל בכ־25 אחוז מבלי שגידול זה מבשר עליה מקבילה ברווחיות. נהפוך הוא, הרווחיות תקטן. הראיה וההתייקרות של מצרכים רבים היא גדולה כאשר תוספת הרווחיות, מאחר שמצרכים רבים מבוקרים על־ידי הרשויות, הרי הרווחיות נפגעה בשיעור מדאיג.

בהמשך דבריו עמד שפן על ההליך המתמיד של התייקרות. כאשר התחזית הראשונה אמרה, כי מדד־המחירים לצרכן יעלה במחצית הראשונה של השנה בכ־25 אחוז, ואין לדעת, אם זה יהיה הגיוני האמיתי. בהקשר זה התריע מנכ"ל־הברית על התופעה המוכרת מבחינה כלכלית וציבורית של התעכרות קלה ועבירת והחירבלהמה מצד יצרנים וספקים, אשר צימצמו את ההספקה בציפיה לשינויים מהותיים במחירים, במקום לספק סחורה, העדיפו יצרנים אלה לאגור את המוצרים במחסניהם ולהפיק רווחים קלים ונוחים מקיצוץ הסובסידיות אשר הביא בעקבותיו לשינוי במחירי המצרכים לצרכן. אשר להשיבה שנבשה להוקף בהוצאת ינואר, אמר שפן, כי הוא תומך בה והצגה בה ברכה בתנאי, כי תביא להגדלה בפשיטות ולא להגדלת הרווחים של היבואנים והר במקומות הסיטונאיים.

אשר לעמידתה של הקואופרציה הצרכנית בימי החירום, ציין שפן, כי התנועה הצרכנית השיתופית עבדה בבהון בכל הסובבים, היא מילאה את תפקידה על הצד המיטב טוב, היא סיפקה את כל המצרכים במחירים מבוקרים, על אף קשיי התובלה, המחסור בעובדים שמן גיוסם ותקלות שונות שמזמן ער־מן. כאן ציין י. שפן, כי לסופרמארקטים של התנועה נוהן לקוחות שעד כה לא נהגו לערוך את קניותיהם במסגרת זו. רבים באו רק כדי לקנות כמות של ביצים או מצרך אחר שלא יכלו להשיג אצל התנוני. לעומת המסחר הפרטי, לא הנהיגה התנועה קיצוב בבצרכים, והיא חילקה את המלאי ואת מהספקה השוטפת לכל, בלי לשאול אם הוא לקוח קבוע או מקרי.

בישיבה שבעקבות הרצאת־הפתיחה של שפן דיברו: זאב שחר סמנכ"ל חטיבת־המזון של "כור"; צ. שגן, מקרית־חיים; י. שמעוני, חיפה; זאב שפירא, חברת־עובדים; דבורה איכשטיין, תל־אביב; שמחה רותם, ירושלים; י. כספי, מנכ"ל "המשביר הצרכני"; ב"ם ויסמן, סגן מנהל־הברית, ושתילה מושקוביץ, תל־אביב.

קו־אופ' תל־אביב—דן־השרון משקיע 31 מיליון ל"י בפיתוח הרשת

הפדיון גדל אשתקד ב־20%

אשר גיבס, מנכ"ל קו־אופ' ת"א—דן־השרון מסייר בסופרמרקט החדש באשדוד, לידו א. צילקה, ראש העיריה וז. כהן, מזכיר מועצת הפועלים

אשר גיבס, מנכ"ל אגודת צרכנים "תל־אביב־דן־השרון" מציין את העובדה שאגודה היא הגדולה בין אגודות הרשת, שכן פעילותה המסחרית של האגודה משתרעת בין נתניה לאילת. בבעלות האגודה 31 סופרמרקטים וסניפי־שירות עצמי, כהן 60 סניפים בין נתניה — לבבאותיה של באר־שבע, שמונה בנגב, שלושה באשקלון ושני סניפים באילת.

אשר גיבס מדגיש כי הפדיון הכולל בסניפים אלה נסתכם ב־1973 ב־211 מיליון ל"י לעומת 176 מיליון ל"י בשנת 1972 או גידול ב־20%. ההתייקרות הממוצעת בכל המוצרים ב־1973 היתה כ־17% כך שהגידול הממשי באגודה המאוחדת היה 3% בקירוב. חלוקת הפדיון לפי המחלקות היתה כדלקמן: מכולת — 134 מיליון ל"י; ירקות ופירות — 26 מיליון ל"י; בשר ומוצרי־בשר — 40 מיליון ל"י; לא מזון — 11 מיליון ל"י.

הגידול במחלקת המכולת מסתכם ב־24.3% לעומת 1972. במחלקה ירקות ופירות — 7%; בבשר, דגים ומוצרי־בשר — 11.6%; במחלקת לא־מזון נרשם גידול של 32% לעומת 1972.

בשנת 1973 נסגרו חמישה סניפים קטנים שלא הוכיחו עצמם במבחינה כלכלית. באותה שנה נפתח הסופרמרקט המרכזי בנתניה, בסוף השנה נפתח סניף נוסף באשדוד, אך פריטי פרם נתן את רישומו על המחזור הכללי של האגודה בשנת 1973.

מאזן רווח והפסד של האגודה נמצא בשלבים האחרונים של הכנה. אשר גיבס מציין, כי המאזן יהיה היוצאי לשנות המצב בחודשי אוקטובר־דצמבר. גיבס מציין, כי המאזן ישקף גם את האיחוד המיזוג שהיה בין אגודת תל־אביב לאגודת דן־השרון. הוא מסכם את תקופת הנסיון באומרו, כי המיזוג היה חיובי מבחינה עסקית והנהלית, אף על פי שהמלחמה והשיעורים שבאו בעקבותיה פגעו ברווחיות של האגודה הממוזגת. בהקשר זה מציין אשר גיבס כי מיזוגן של שתי האגודות הגדולות הגדיל את הפדיון בשעור של 50%. גדל במיוחד הפדיון בסניפי דן־השרון במחלקה המכולת ב־34%; במחלקה ירקות ופירות ב־10%; בבשר ודגים ב־16%; ב"לא מזון" ב־62%. גידול זה נעוץ באירגון הסניפים ובאימוץ שיטות־מסחר אחידות, שהיו מקובלות בסניפי תל־אביב. כן נהנים הסניפים מהשירותים המרכזיים של האגודה, מהסגן־האספקה, המפחתה והמכון הבשר.

בבישור החברתי נתן המיזוג את אותותיו. האגודה המבוגנת כמעיכה בנתן הנחות של 2% לבעלי־המניות, וכן בתשלום דיבידנד של 6% בסוף השנה. הערכה ראשונה קובעת, כי בשנת 1973 תשלם האגודה כ־500,000 ל"י לבעלי המניות. זו היעדך פעולה להגברת ההודעה החברתית להידוק הקשרים עם בעלי־המניות.

בהמשך דבריו מציין גיבס, כי בשלבים שונים של תיכנון ובניה נמצאים עתה 26 סופרמרקטים בין נתניה לאילת. סופרמרקט על שטח של 500 ממ"ר ייפתח בסוף פברואר בבני־ברק בהשקעה כוללת של 1.5 מיליון ל"י בבנין, ועוד 750,000 ל"י בציוד.

להלן רשימת הסופרמרקטים שייפתחו השנה, 1974: סופרמרקט באשדוד בהשקעה כוללת על שטח של 700 ממ"ר בהשקעה של 1.5 מיליון ל"י בבנין ועוד 900,000 ל"י בציוד. סופרמרקט באפקה על שטח של 700 ממ"ר, המחיר הבנין טרם סוכם. בציוד יושקע סכום של מיליון ל"י. סופרמרקט בלוד על שטח של 650 ממ"ר בהשקעה של 2.1 מיליון ל"י בבנין ועוד כ־900,000 ל"י בציוד.

בתיכנון מתקדם ובבניה, נמצאים הסופרמרקטים הבאים, שפתיחתם נקבעה ל־1975: סופרמרקט ברחוב־שרירא בגבעתיים על שטח של 800 ממ"ר בהשקעה של 3.2 מיליון ל"י בבנין ועוד כ־900,000 ל"י בציוד. סופרמרקט בנוה־אביבים על שטח של 850 ממ"ר בהשקעה של 3 מיליון ל"י ועוד כ־900,000 ל"י ציוד. סופרמרקט בראשון לציון ברחוב ז'בוטינסקי. ההשקעה תגיע ל־2.5 מיליון ל"י. השטח הוא 800 ממ"ר, הציוד יעלה כ־900,000 ל"י.

בגבעתיים ייפתח סופרמרקט בבית ההלוואים, על שטח של 750 ממ"ר, וההשקעה בציוד היא 1.5 מיליון ל"י. בסוף השנה ברות, כן רכשה האגודה מגרש בתיכנון ה' באילת לבניית סופרמרקט על שטח של 650 ממ"ר בהשקעה של 2 מיליון ל"י.

ההשקעה הכוללת בתיכנון ובהקמת הסופרמרקטים מגיעה ל־31 מיליון ל"י בבניינים ובציוד. חלק מהסופרמרקטים יהיו בבעלות האגודה, חלק בבעלות חברה "אמות" לנכסים והשקעות. נוסף על כך מטפלת עתה האגודה ברכישה כ־50 דונמים בסביבות תל־אביב לשם יועברו המחסנים המרכזיים של האגודה. למימון הרכישה הגייס האגודה כספים ממכירת 10 דונמים שבבעלותה ברחוב גיבורי־ישראל בתל־אביב.

תחזית קודרת

בהתייחסו לשנת 1974 צופה אשר גיבס לירידה כללית ברמת החיים. כוח הקניה של הלקוחות ירד הכנה והרווחיות של האגודה תיפגע. האגודה משקיעה בפרוייקטים שנהזכרו, ומחיריהם נקבעו עוד לפני ההתייקרויות האחרונות. פרוייקטים אחרים הוקפאו תוך ציפיה לבאות. כבר עתה מורגשת האטה היסוסים בפעילותם המסחרית של יצרנים רבים. הכרים אף פריטים רבים כגון טרנזיסטור, שימורים ומצרכים אחרים. יצרנים רבים מהססים בייצור התבצרה ותובעים מהאגודה להגביל את הזמנותיה בכמות עצמה. גיבס מציין שבמספר מקרים תמהור במצרכים מכון, יצרנים מייצרים, בעיקר קטנים ובינוניים, כספקים אספקה תוך ציפיה להתייקרות. המדובר — בעיקר — ביצרנים קטנים, ולא בגדולים ובידועים.

מכירות "המשביר לצרכן" יגיעו השנה ל־130 מיליון ל"י

קרוב לוודאי, כי המכירות של רשת בתי־ה"כל־בו" של "המשביר לצרכן" יגדלו השנה ל־130 מיליון ל"י לעומת פדיון של 104 מיליון ל"י בשנת 1973 — אמר ר. מרינוב, מנכ"ל החברה. הדובר ציין, כי בינואר נסתמן גידול מרשים בפדיון בעקבות המכירות הכלליות של סוף העונה כאשר ב"כל־בו" אלנבי בתל־אביב גדל הפדיון ל־3.25 מיליון ל"י לעומת 1.7 מיליון ל"י בינואר אשתקד. גם בסניף־ירושלים של הרשת היתה התפתחות דומה, כאשר הפדיון עלה מ־1.37 מיליון אשתקד ל־2.2 מיליון ל"י בינואר השנה. גידול־המכירות בסניף חיפה הגיע ל־68%, ואילו בבאר־שבע נמכרו בינואר סחורות בשווי של 1.5 מיליון ל"י לעומת 0.89 מיליון ל"י בחודש המקביל אשתקד.

ר. מרינוב ציין בדבריו, כי באוקטובר, בעקבות המלחמה ושעת־החירום נגרם לרשת הפסד־הכנסה של כ־4 מיליון ל"י. גם היום יש מחלקות שבהן הנוהג־הפדיון היא חלשה ואינה מניחה את הדעת. דוגמה לכך היא מחלקת בגדי־גברים הסובלת מהגיוס הנרחב של אנשי מילואים.

התייקרות ניכרת

בהמשך דבריו ציין מנכ"ל "המשביר לצרכן", כי מסתמנת נטיה מובהקת ומדאיגה להתייקרות גדולה ומקיפה בלבגדי־מיטה ובגדי־עבודה בשיעור ממוצע של 35%. הדיבורים והדיונים על אפשרות של פיחות הביאו לכך, כי ספקים לא־מעטים מהססים להוציא סחורה תוך "ציפיה" להתקרבות. אחרים אינם מסהבים לנקוב במחירים בהוסמנות לקראת עונת־האביב והקיץ. לדעתו של ר. מרינוב הציפיות להתייקרויות נוספות וחוסר־הבהירות ביחס למצב המשק, ישפיעו בחודשים הקרובים על המסחר ועל עיצוב רמת־המחירים. אם כי "המשביר לצרכן" מנסה בכל כוחו להגביל את ההתייקרות לשיעור הסביר ביותר, אין לשכוח, כי ישנן נסיבות שאין שליטה עליהן.

אשר למכירת המוצרים שהובאו מבלגיה ציין מרינוב שכמעט הכל נמכר ונגבות פריסים אף היו הזמנות חוזרות. בסך הכל הובאו מוצרים בשווי של 250,000 דולר. לדעתו של מנכ"ל "המשביר לצרכן" ביזוז היבוא מבלגיה את המסחר ועורר אצל הקונים התענינות רבה. ראיה לכך, כי הכל נמכר, וכי הביקוש למוצרים אלה עודד את הרשת להמשיך העבודה מבלגיה.

ש. רותם: בינואר גדל הפדיון בירושלים ב־50%

יש סכנה רצינית לרווחים של המסחר הקמעוני במזון

הפדיון ברשת הסופרמארקטים של אגודת־ירושלים גדל בינואר השנה בכ־50 אחוז לעומת החודש המקביל אשתקד — אמר שמחה רותם, מנכ"ל האגודה. זה מרכיה איזה מבקים הדינים ווו לבהלה האגירה אשר אחזה בציבור הלקוחות לפני קיצוץ הסובסידיות והפלאה המחירים האחרונה.

האגודה מכרה בינואר פי שלושה כן הכמות הרגילה של סוכר. די בדוגמה זו — אומר ש. רותם, כדי להצביע על ממדי־האגירה ועל המאמצים שהרשת היו, כדי להבטיח הספקה סדירה ושוטפת של כל המצרכים. לכך יש להוסיף את המחסור הבעיק בכלי־הובלה זו הגדילה את ההוצאות בבאיזה. נאלצנו להביא את הסחורה בטנדרים. אם כי צורת־הובלה זו העקיהלה את ההוצאות פי כמה. עד כה מקובל היה להביא סוכר על משאות, להרימו על־ידי מלגזה למחסן. כאשר נאלצים להוביל סחורה בטנדר, מוכרחים להעסיק בעבודת ידיים המחייבת סבלות יקרה ושאר הוצאות המכבידות על הרווחיות. ואמנם, עד ההתייקרות נמכר סוכר במחיר הרשמי של 1.14 ל"י הקילו, ואילו המחיר העצמי הבדוק נע סביב 1.13 ל"י. מיותר להוסיף, כי רווח של אגורה אחת הוא במוחן.

קיצוב בלתי־רשמי

לדעת מנהל אגודת־ירושלים, גילה הציבור הבנה וגבורת האיבו התפרמר על קיצוץ הסובסידיות. הציבור מבין היטב, כי לא היה מנוס מנקיטת אמצעים מרחיקי־לכת הואיל ומצרכים רבים נמכרו במחירים בלתי־ריאליים. זה הביא להופעה של בזבוז ושל אגירה, אשר שוב חייבה את האגודה לעשות אשר למעשה מוטל היה על משרד המסחר והתעשיה, כלומר להקציב לכל בשת שוה של מצרכים צוננים בלא מספקי סופרמארקטים במלוא הכמויות הדרושות. דוגמה טובה לכך הם ביצים.

לדעת ש. רותם חל שינוי יסודי בהרגלי־הצריכה של הציבור. מאז הוצלו מחירי־הבשר הקפוא ירדה הצריכה בשיעור ניכר ביותר. הציבור מחפש תחליפים זולים יותר. תחילה פנה אל ביצים, מצרכי־חלב ודגים. עתה יש להמתין ולראות, איזה אפיקים חדשים ישלול לעצמו הצרכן בחיפושיו אחרי מוצרים זולים יותר.

סכנה לרווחיות

לדברי ש. רותם מבהלים מדיניות קנהיראה הואיל והוכיח, שגם המליה הבשוקה בקבוצות חייבת להתקיים, ואין לצמצם את רווחיותה של הסבכן הפלאת המחירים לצרכן. עתה נצמצמה הרווחות במסבבר להם ל־2 אחוזים, בלהמבית ל־1.5 אחוזים ובסוכר וקמה אין המצב טוב יותר. וכל זאת בשעה שהתוצאות של רשתות השיווק עולות בהמירות. תעריפי־החשמל עלו תוך שלושה חודשים בכ־57 אחוז. המסי יעלה ב־6 אחוזים בעקבות תשלום תוספת יוקר מוגדלת בינואר ואין לדעת, לכמה עוד יוסיפו לעלות בחודשים הקרובים. כן יש לשלם תוספת של 6 אחוזים בשביל יום־עבודה מפוצל. תוספת־הותק והצבירה מדרגה לדרגה. לפי תחזיתו של ש. רותם יעלה שכר־העבודה בסופרמארקט השנה בכ־35 אחוז לפחות. כן התייקר מחיריהם של חמרי־האריזה ושאר הוצאות נילוות. ברם, הרווח־ברוטו במסחר במזון לא גדל — הוא במקרה הטוב נשאר יציב. בממוצע, על 17 אחוז בלבד. אולם, ההוצאות יגדלו השנה לפחות בכ־3 אחוזים, כלומר הרווחיות של המסחר הקמעוני במזון נפגעה בצורה המסכנת את קיום הענף.

אשר לתכנון לשנה הקרובה סבור ש. רותם, כי נוכח התמורות המתבייעות במחירים והשינויים הבלתי־צפויים, אין כל אפשרות לתכנן לטווח העולה על חודשים עד שלושה חדשים לכל היותר. פשוט, חסרים נתונים שעליהם אפשר לבנות תחזית סבירה פחות או יותר. איש אינו יודע מה יהיה שיעור ההתייקרות. לשיטת התתה"ל ש. רותם על המגמה הגודלת מצד ספקים ויצרנים קטנים כגדולים לבטל הנחות, לשנות תנאי־אשראי ולגרום להפלאת מחירים לקיצה.

פדיון הרשת הגיע אשתקד ל־502 מיליון ל"י
המכירות החזויות השנה — 625 מיליון ל"י

הפדיון הכולל של רשת הסופרמארקטים ובתי ה"כל־בו" של הקואופרציה הצרכנית נסתכם אשתקד ב־503 מיליון ל"י לעומת 410 מיליון ל"י בשנת 1972. התחזית לשנה זו היא פדיון כולל של 625 מיליון ל"י לפחות. שיעור הגידול של הפדיון אשתקד היה 23% בממוצע.

	1973	1972	עליה
סך־הכל הפדיון הכללי	501,820,000	409,808,000	23%
"תל־אביב—דן־השרון"	198,900,000	161,326,000	20%
"צרכני חיפה"	53,000,000	42,141,000	26%
"ירושלים"	50,400,000	39,483,000	27%
"זבולון"	35,000,000	27,697,000	26%
"הנגב"	12,700,000	10,809,000	17%
הרצליה	11,300,000	8,364,000	35%
רעננה	8,800,000	6,754,000	30%
חדרה	4,800,000	3,366,000	43%
אשקלון	4,200,000	3,514,000	20%
אבן־יהודה	4,000,000	3,536,000	13%
קרית־שמונה	2,400,000	1,808,000	27%
קדימה	1,600,000	1,816,000	—
עובדי חברת החשמל חיפה	1,400,000	1,193,000	14%
הדר (מכמרא)	1,300,000	1,397,000	—
עובדי "תנובה" רחובות	700,000	786,000	—
יקנעם	550,000	475,000	18%
"גדיש" כפר־סירקין	360,000	420,000	—
עובדי "הבונה" פתח־תקוה	340,000	392,000	—
שכונת בילינסון	220,000	306,000	—
בסך־הכל באגודות הצרכנים בערים, במושבות ובאיזורי פתוח וקליטה	386,970,000	315,575,000	23%
רשת "המשביר לצרכן"	103,150,000	83,312,000	23%
"אגבר"	10,200,000	8,693,000	17%
כאפית "להמוני הגליל העליון"	1,500,000	1,428,000	5%
	114,850,000	93,433,000	23%

הצלחה גדולה לסופרמרקט החדש בקרית־חיים

במאי ייפתח הסניף המרווח החדש בקרית־ביאליק

אגודת צרכנים "זבולון" סיימה את מאזנה לשנת 1973 והוא חיובי — מסר יצחק זהר מנכ"ל האגודה. המציין, כי בשנת 1973 הגיע הפדיון הכללי של האגודה ל־35 מיליון ל"י לעומת 28 מיליון ל"י פדיון בשנת 1972, גידול ב־7 מיליון ל"י. יצחק זהר מציין, כי פדיון זה הושג ברשת של 13 סניפים בקריות ובגליל המערבי.

הגידול במחלקת המכולת היה 29%; בירקות ופירות — 31%; בבשר ודגים — 21%; במוצרי "לא מזון" — 17.

בשנת 1973 נפתח הסופרמרקט המרכזי בקרית־חיים על שטח של 900 ממ"ר. סופרמרקט זה נפתח באוקטובר ובמלאות חמישה חדשים לפעולתו הגיע מחזורו ל־2 מיליון ל"י גידול של 40% לעומת התחזית בפדיון שהיתה 1.5 מיליון ל"י. יצחק זהר מוסיף, כי הצלחת הסופרמרקט בקרית חיים היתה מעל ומעבר למצופה. הסופרמרקט פועל לשביעת רצונם המלאה של התושבים במקום.

באשר לגידול הפדיון ב־1973, הוא מוסבר בפעולות־ארגון שונות שנעשו במשך השנה שעברה. במיוחד אורגנה מחדש מחלקת הירקות והפירות. למחלקה זו ניתנה תנופה חדשה. נערכו מבצעי־חולה תכופים. ירקות ופירות, באיכות גבוהה, נמכרו במחירים זולים.

שנת 1974 תהיה בעייתית — אומר יצחק זהר. גם הוא צופה האטה בצריכה הפרטית לעומת גידול בהוצאות הכלליות. הערכה בהנהלת האגודה היא, כי במשך 1974 יעלו ההוצאות בשיעור של 30%, ודבר זה מחייב התארגנות מחודשת. ההנהלה אחוזה במספר אמצעים להגברת פריון־העבודה ולצמצום ההוצאות. בשנת 1973 נסתכם הפדיון לעובד ב־17,000 ל"י. המטרה היא להגיע לפדיון של 20,000 ל"י לעובד בשנת 1974, במקביל לכך ייעשו צמצומים בהוצאות הכלליות בשיעור של 10% באריזה, חשמל, רבית, ועוד.

באשר לפיתוח מציין זהר, כי הסופרמרקט המרכזי בקרית־ביאליק ייפתח בחודש מאי השנה על שטח של 1,200 ממ"ר, עם השקעה של 2.5 מיליון ל"י בציוד ובבנין.

יצחק זהר
יובל כבוד

אומדן המחזור של סופרמרקט זה — 6 מיליון ל"י לשנה. יהיה זה הסניף הראשון של האגודה במקום.

יצחק זהר בן 60
מלאו 25 שנה לפעילותו בקואופרציה הצרכנית

החודש מלאו 60 שנה ליצחק זהר כמנהלה של אגודת צרכנים זבולון מיסודה של אגודת צרכנים קריית־חיים.

כן מלאו לזהר 25 שנה לפעילותו בתנועה הקואופרטיבית הצרכנית. לרגל האירוע שיגר מנכ"ל הברית, ישראל שפן, מכתב לזהר בו שיבחו על פעילותו המבורכת, שהעלתה את אגודת זבולון לדרך של שיגשוג והצלחה, והשלשת עתה על סופרמרקטים וסניפי שירות עצמי בקריות ובגליל המערבי.

המאורע צויין גם בישיבה חגיגית של הנהלת אגודת־צרכנים זבולון.

סל המזון אצלנו עדיין זול יחסית

מאז הוחלט לקצץ את הסובסידיות חלה עליה ניכרת בסל המזון של משפחת־שכיר עירונית ממוצעת. אולם, כאשר משווים את ההוצאה לסל אחיד אצלנו ובארצות אחרות, מגיעים למסקנה, כי "השד אינו נורא כל כך".

העתון הבריטי רב־ההוקרה המוניטין "פייננשל טיימס" ערך סקר השוואתי על מחיריהם של מוצרי־מזון שונים במקומות שונים בעולם. לפי סקר זה יוצא כי סל־המזון לנפש לחודש (בדולרים) הוא להלן:

תל־אביב	23.86
ציריך	33.74
רומא	24.30
מוסקווה	30.04
ניו־יורק	28.90
לונדון	24.69
בריסל	31.22
אמסטרדם	34.73

כאמור, ההוצאה לנפש לחודש בדולר מחושבת לפי השער הרשמי של 4.20 ל"י לפני ההתייקרות האחרונה. אולם, אף אם נוסיף שיעור־ההתייקרות של 20%, יוצא, כי המחירים בתל־אביב של סל־המזון אינם מרקיעי־שחקים, אלא סבירים בהחלט.

בסל־המזון האמור כלולים קילו סוכר, 12 ביצים גדולות, שני קילו בשר־פטמים, שני קילו תפוחי־אדמה, קילו אחד בשר־בקר, קילו אחד אורז, וקילו חמאה, ליטר שמן־בישול, קילו לחם לבן, ו־125 גרם קפה נמס, 500 גרם קפה טחון, ליטר חלב, 500 גרם אפונה, 142 גרם סבון, 730 גרם "אמה", כלומר בקבוק ומתבה, קילו נייר־טואלט, ליטר יין שולחני, שתי שפופרות משחת־שיניים, 500 גרם מלח שולחני, הפיסה סבוני־גילוח ו־160 גרם כדורי־אספירין.

מנכ"ל 'הצרכן': ספקים מנסים להרע תנאי־מכירה ואשראי

יעקב פייגנולד מנכ"ל אגודה "צרכני חיפה" אומר, כי הפדיון ברשת של 32 סופרמרקטים וסניפי "שירות עצמי" בחיפה היה, ב־1973, 53 מיליון ל"י. זה גידול של 26% לעומת 1972. הגידול במחלקת המכולת נסתכם ב־24% לעומת 1972. במחלקה ירקות ופירות — 35%; בבשר ומוצריו — 25%.

פייגנולד מציין, כי מדיניות נבונה הביאה לפדיון המוגבל במחלקה הירקות והפירות ב־1973. ברוב המקרים שווקו הירקות והפירות במחירים בתחרות למחירים בשוקים הציבוריים. דבר הוקפד גם על שמירת איכות התוצרת. שווקו ירקות ופירות מאיכות גבוהה.

יעקב פייגנולד מדגיש, כי הגידול ב־26% אשתקד הוא בסניפים קיימים. בשנת 1973 לא נפתחו סופרמרקטים חדשים בתחום פעולתה של האגודה. לעומת זאת סגרה האגודה מספר סניפים קטנים, ומפסידים כסף.

באשר ל־1974 קיימת התחבטות מבחינת קשות בהנהלת "צרכני". לא ברור פדיון, מה יהיה היקף ההתייקרויות. אין ספק שכוח־הקניה של הלקוחות ייפגע, ובעקבותיו רווחיות האגודה. קיימת כבר עתה נטיה אצל ספקים רבים להרע את תנאי־האספקה והאשראי. יצרנים מפעילים הריצויי על ביטול הנחות, צמצום תקופת־האשראי. במקרים מסוימים היצבים הצרכנים אף תוספת מחיר עבור התובלה והאריזה. האגודה דוחה מצבים שלא להכנע לתביעות הבלתי־מוצדקות של היצרנים ולגבור על ההון הגופפל.

לנוכח הנתונים המצביעים על הואטה, צמצום, קפאון ושינויים כהויים בהרגלי התזונה — ישנה נטיה גוברה לעליה בהוצאות. יעקב פייגנולד סבור, כי היקף ההוצאות בשנת 1974 יגדל בשיעור של 30% ואף למעלה מזה. גידול בשיעור זה יהווה נטל הקצבי כבד מאד על האגודה. ההנהלה ה"צרכני" הוקלה עתה במספר צעדים להגבית ההכנסות ולייעול הפעולות. פעולות הוכללו בסקיפים הוועבים שונים, כגון אריזה, האירה, וההוצאות כלליות אחרות. המטרה היא לאזן את שיעור ההתייקרות עד כמה שאפשר.

יעקב פייגנולד מציין, כי האגודה ממשיכה בפעולות הפיתוח של רשת סניפיה. בחיפה מתחכמים עתה שני סניפים בהשקעה כוללת של כמה מאות אלפי ל"י. בסוף 1974 ייפתח הסופרמרקט המרכזי בהדר־הכרמל על שטח של 1,300 ממ"ר. סופרמרקט זה ייפתח בקומת־הבקע של מרכז ה"כל בו" החדש של "המשביר לצרכן". בבניה מתקדמת נמצאים עוד שני סופרמרקטים: ב"נוה שאנן" על שטח של 1,200 ממ"ר, בבניבה של "שכון עובדים". האגודה תשקיע בציוד כמיליון ל"י. סופרמרקט שני ייפתח בנצרת על שטח של 1,000 ממ"ר. סופרמרקט מתוכנן לבנות במרכז "רסקו" על שטח של 500 ממ"ר. סופרמרקט אחר ייפתח במגדל־העמק על שטח של 500 ממ"ר. הסופרמרקטים החדשים והנוספים בנצרת, צפת, ומגדל העמק מתוכננים ל־1975.

גידול במחזור "אגבר"

בשנת 1973 הסתכם המחזור הכללי של "אגבר" ב־10.5 מיליון ל"י, לעומת 8.5 מיליון ל"י בשנת 1972 — גידול ב־2 מיליון ל"י — כך מסר קלמן שפר מנהל "אגבר". הוא מוסיף, כי תחזית הפעילות ב־1974 היא 16 מיליון ל"י. ב־1973 סיפק "אגבר" כ־25,000 טונות מספוא ל־17 האגודות במושבות. כן סופקו יריעות־פלסטיק וחמרי־חיסוי והדברה למגדלי הפרחים ולגידולי תות־שדה, וכן זבלים חימיים.

קלמן שפר מציין, כי ל־17 האגודות המאוגדות ב"אגבר" היה תיכנון מאושר לייצור 65 מיליון ביצים ב־1973. מצפים לגידול הכנון של ייצור ביצים ב־1974. המכסות החדשות טרם נקבעו. לאגודות הקשורות ב"אגבר" חמישה מטמני־תערובה. בתקופת החירום היתה דרישה לתערובה. גם לצד חברות ב"אגבר" להן אין ככוני־תערובה.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

בטלויזיה

* 17.42 — „סדרת בבני" — „בוהו, אל אי השקנאים".
* 18.10 — „היר הדולפין" — פרק שלושה־עשר.
* 20.00 — „בו־בו בקי־מהיק לכל".
* 21.00 — „כניקס" — „צורק הויים".
* 21.50 — „מוקד".
* 22.40 — „בידור הו"ל" — „יונינס 1973".

ברדיו

* 17.05 — „עם היהודי" — בהשתתפות תזמורת הול־האדיר והסולנים שלה. בניצוחו של רסין אייך טיה, בימי לוויה, כותי נבין רפאל רוזן. מנחה: שייקה אפשר (ב).

* 18.05 — „מותקה־בידור 1974" — תכנית המוקרה מובטים קיקציים, גאוגראפים והבאים של קו טיולה־בידור שלה לכותרות בימים אלה (ב).

* 20.30 — „קונצרט" — התזמורת הסימפונית ירושלים — ריצ'ארד הבידור (שידור ישיר בי־ מפאר באולם תיאטרון ירושלים). המנצח: לוקאס פוס; הסולנים: ברנה עד (אלכסנדר הבוד (צבי פסנתרים), דיוקנו של מלהין: פליקס מנדלזון. בתכנית: הפתיחה „רואי בלאי"; קונצ'רטו בבי־במול לשני פסנתרים והתזמורת; מוסיקה לחזה „חלום ליל־קיץ" (מלבה: צילה גרוסמאיר ורני צבין עם המקהלה הפילהרמונית של תל־אביב). (א).

* 23.25 — „אוטוביוגרפיות של מו"מ והסכמים בינלאומיים" — משתתפים: חיכ אהרן ירב. הפרופסורים יחזקאל דרור, יורם דינשטיין, מיכאל סטלר. הד"ר בני שפר (שידור חוזר) (א).

קולנוע

ירושלים:

„היהם בן התמון הגובק" (נספי דר) — סאגה כפרית אנגלית על פי כפרו של תומאס הארדי. סרט בעל התושה נכונה של זמן ומקום ו־ איזית, בשהגל קצת איטי פרי ובמובל כדי הבורדתוליות לא הביר צוות במבנה.

* „הוף צב הריה" (רן) — הבלהדראמה הראוותנית התצוית, המהדת טוב ושוב — להמציא הכל, תוליבוד פאר צקלאבם באין דר בה לה, נו כלפני 35 בנים (נ). המהארת דראבה אישית של רקס (ריאקציוני לא כצב) של מלחמה האזרחים, המסובבת על כפרה רבד הבכר של כאראים בהכפל.

* „מסעדת ההופשה" (אוריה) — ברטרנאר כובהם ובהקל. בו כפלה נירו הפקה היים יוקיים על הבינוית המבורכבה שלו ביבי „הנץ כמאלמה" נירו כאן לפונה אפילו שמדות בפריבה. הסרט ההבה בגאה, לתבריל מכרטי־דירו שגריים המקובלים כיום.

תל־אביב:

* „סקורפיו" (אוריר) — ברוט צלוי סבים, על פי הבכוורה המד בה של שחקנים טובים בכרם כהה הקלק ואפילו כפנית. הבעיה היא כי ברוזו זה מגולא בריקינות כוניאר־פסיכולוגיים ופוליטיים כי יאה יותר לרייסן. בכאן — הנד פששת לרוחב ולספינות בינרבה וילדותית. בסך הכל, כאשר הד בשוה הרק — נסרין להכנבי בייבס בובר לוהק בסגורת בסיאור היה יותר.

* „קם באהד" (דקל) — פאר־דיה בוסיקלית, במבע עבבינו. על המסורה של הביצרב הפרדע — לוא צל של סאטירה. כרם יוצר היפו. שגם אם אינו השוב לאיתר או ברהק ביותר, הוא בלי כפק קורוז בכוונה ובהנה.

* „איזה כון עוהלה" (פאר) — קומדיה דראמטית אישית ר בדקן על גילגלי הוי משפחה בטרטית. כשבבבוכה הפרדים כות כולי בשמעות כפולה בין בהרכה היבה להיות בפלה־בית לבין ילד איטליגנטי בן 14. כפה יותר כדי „הזהר היבר" בצת בתוח כדי הצבכה רמינית, יחד עם זאת — סרט שלא היותר טוהר דרה.

* „בא־די אריק" (אוריר) — כרביבבח בגויה, הנשאר בי הבוס „ריח־מופת מס פ — על רקע שנו מורים רק רנב ליבבייקיים חברתיים ופסיכולוגיים. אך בביוח שהדבבים הי הסובבים הללו לא יפגשו בפגבה, כתוא ביסוד קה, תו הרקך רי פלדה.

* „דאדי" (תכלה) — מאבתו של אדם כבוצע על יבוו נגד בפלצה נבחית, כרם בכריים עם הבדלהרורתבהם השובה ומבני דיוח, בכבוע היבב באבפבים צבו־ קיב, כולבה היוהו כרם ברהק רקרוי ובהנה, והו ברם דירדכי בקולם — סיכוב גדיה.

חיפה:

* „מה תאמר לגברת ה" ריבה (אודלי) — מה באבת

* „אביבים וקשורים" (אמ־פיתאטרון) — סירוב קבת „ביר של אירה ביבי הכפל הכיבלי בב אדירדיה נבחיה. של הקונבליקט האליב וההיניו לטלבות פניבויה. יחד עם זאת, כרם קשוה, יפה רבית, ובבבע בבעיה תיילה בי יותר.

* „הוקין שהתקין" (אודיון) — קיץ של ילדי הכסכר הבינוני, קיץ פבוים, שבהה קיץ של דעצע ההתבגרות. פראבק פרי הבליח ליבוות כאן רוח אביבה, צעבבה, אילו אפילו כראבה בבקעה לסרט בלואורה פועל בתוספים לא משם כנבאציונים.

לופר לגברת כידומה שבפה ובר לה כמקומות בלהי אפשריים כבו בצליות בבייסי בשרדים או תאי טלפון ציבוריים ברחוב. שזו כי נראה בבעיה הבבוסקה את אלן פבם הבפש הנבוי של כדרת הר בלודיה, האגדיקה, „סאפיר קאבתי כה אוברים הגברים ל' נשים צירודנה וכה הנשים לגבר רים צירודים כבלות הבבילות הר בהירות על פאבה. בשבעצ או לא כבלה ולא מהיה.

המבחר נכתב עלידי כפפר הזוליס והתאמרון המבקרים.

בריג'

מאת רחל מטלון

הדרך לפתרון בעיה עם דומם יחיד היא בעצם הקרובה ביותר ל־ משחק המעשי. כדי הפתור יש שני נתונים: א) ידע על הכרה; ב) הדמה. לאחר היציאה של הכרוז להכין את המשחק על כנת להשיג תוצאה מירבית.

כיד הבאת על הכרוז למצוא את תכנון המשחק המבטיח את החוזה בכל כאה האחוזים.

בעיה של דומם יחיד

♠ K J 2	
♥ A 9 3	
♦ A J 10 5	
♣ 7 5 4	

	צפ	
מז		מע
	דר	

♠ A 5
♥ K Q J 10 4
♦ K 3 2
♣ 9 8 6

דרום פתח את ההכרזה ב־1 הארב. צפון הכריז 2 דיאמונדס. מזרח התערב ב־3 קלאבס וצפון סיים ב־4 הארטס.

מערב הוביל בקלאב ומזרח זכה באלוף, במלך ומלכה קלאב. על הסיבוב השני והשלישי בקלאבס הסליך מערב דיאמונד אחד וספייד אחד. מזרח המשיך בקליס, והכרוז משך את השליטים הנותרים באר־ בעה סיבובים, כשהתברר לו כי ארבעת הארטס החסרים היו ביד מזרח. בשלב זה ידע הכרוז שמזרח קלפים של מזרח: כשה קלאבס ארבעה הארטס. כיצד יכול הכרוז, בהסתמכו על מידע זה, להבטיח את המשך המשחק?

פתרון: על הכרוז להמשיך את האלוף ספייד. במידה שמזרח לא ענה לצבע, העקיפה בספייד נגד זה. אם מערב ענה לצבע, על הכרוז לבטוח גם את המלך ספייד. במידה שמזרח לא ענה על הד ספייד השני, אין יש לו לכל היד הר דיאמונד בודד. לאחר מכיבת המלך דיאמונד, העקיפה בדיאמונד חייבת להצליח.

אם על המלך ספייד מזרח לא ענה לצבע, ברור שהמלכה ספייד נמצאת ביד מערב ולמזרח יש לכל היותר שני דיאמונדס.

לכן, כשהכרוז מוחק את השליט האחרון, חייב מערב לסלק על המלכה ספייד, והוכם כטליך את בן־המלך ספייד, והמלכה דיאמונד חייבת ליפול.

קולנוע

מאת זאב רב־נוף

„סאונדר", אודיון, תל־אביב

לומר את האמת: „סאונדר" (ארה"ב, 1972) ראוי לאבטריבוחת ארוך ומהוקק, משום שהוא סרט משוב ופיתוח. וזאת התכוונתי לכתוב. אולם באותר שראיתי את הקבלת הזיק לתוצאה ושמעתי תגובות הקהל, שהבינוני, לפתות, הורכב במעשה, החלטתי להקדיב את הניתוח המעמיק על מוב בה ההיסתורת, בלוכר כתיבה מיי־ דית על שגדות אלה. זהו סרט על כובים בדרום ארה"ב בימי השפל הגדול, בשנת 1933, סרט שאין בו לא זעם של הרס ולא סנטימנטים מגויס, סרט המוכיח כי הכושי־האמריקאי הוא חלק אינט־ גרלי של אמריקה בדיוק כמו ה־ אמריקאי־הלבן. „הישארות בחיים בכל האי־צדק יכולה להיות בימי „גבורה" — כותב עיל חרש — „וזוהי הגבורה המופיעה בסרט זה. גבורה שונה הרבה יותר בשמעות כגבורת־הוליווד שבסר־ טים האחרים שהופיעו בזמן האח־ רון, המבויים סופרמנים שחורים בסיפור ביימס בונד".

תחילה היה כפרו של ויליאם ה. ארמסטרונג, שזכה במדליית ניוברי, פרס לספרות־ילדים (אינה מרחוק על התבגרות מאז ספרי ילדים אחר, „אהל אוהד תום" של הארייט ביצ'ר סטאו!). אחר כך באו המבאי מארטין ריט וה־ תסריטן לון אלדר הולייר והפכו את „סאונדר" לסרט ילדים, שהוא דראמה לכל העם ולכל העולם. לפי ההבנה בחקות בידית קרייסט. כשהוא מציינת, כי הסרט הוא „ה־ פרק החסר בעגבי זעם", בלוכר באפופיאה האכזרית של האמריקאי הלבן בימי השפל, כפי שראה אר־ תה בגון סטיינבק, לאחר־כך בון פורד בסרטו. זהו הפרק על הא־ מריקאי השחור. אלא שיש תהום עמוקה בגישה, גישה ושגנון. לכן „סאונדר" כל כך פשוט, אנושי, ויש לו באוזה ותקווה. הוא אגדה בציאותית נפלאה, אבל אגדה על אף הכל ולא יצירה נאטוראליס־ טית־קיצונית תלכית ומדכאה כי „צבבי זעם".

אגדת הגאים

סאונדר הוא שמו של כלב. ה־ כלב הוא גם כלב וגם סמל. כשמו כן שמו — „משמיע קול". סאונדר שייך למשפחת מורגן, משפחת אריסים עבדים לאומנא־ בתי־ הוא דלק־משפחת: היא כאשרי הבמה צד־ שקיה אמון הוא כשתתק. אולם כשהמשפחה קרב כאותהה תריתו שוב מתחיל לנבוח. „מעשי של נתן לי מורגן הוא בכך, שאין למשפחתו אוכל. לכן הוא גונב כפה בקמיקותה ר־ הגוניהם של אלה שעשו את הסרט. מצד שני, הימנעות מכהי לשם מקיצוניות של פעולות או רגשות ואפילו מלים. השנבלוקשים הויב באה, הקרים גדוש הוברים במפיה. אך הוא איננו במבעבע. אין כאן מלפני קשת ושלבגות לא מצד הכושים ולא מצד הלב־ נים. יש אכזלות גדולה, אך אין רחמים עצמיים היקה לנקמה. יה פשוט. כמו כביאותי מסויים; ר משפחת מורגן, שאינה מוכנה ל־ צבעי הגלות, הוא אינו רוצה להיות לשרתה — וכל זה נעשה לא כתוך כעס והתרסקות, אף לא מתוך בהיותה הבריבה.

ורהמל כבעט בעניין זה מראלף אליסון: „אבל יש גם מסורת בד־ שיה אמריקאית, המלכודת להתגבר על יסורי גופי, להיות בבאב. זהו בסודת הכוללת כבזיון כל כאר בהודה להנויך רוחה או סיבר מסיה: הוא מופיעה לא ברצון ל־ התבהס לקשיי הקיום, אלא כרצון להתמודד עמה כפי שאנשים טובים המיד ידעו לעשות זאת. זה לא כמות להיות גבר". באורטן ריט כבש את האוירה, הוא הדגיש את התינה של בלי שיהיה בתוך להסר בירה, בתוך פאבזדורה בגלאה של כודה לאידיאה, פאבזדורה ית־ לה, הוא בונה את הסיפור הנפלא על היהסים הנהדלים בין אבא לבין אבהן, אדם ובנו, כשהמשפחה של־ רית בהההאים אימים. לכדוים הוא ברמה לנצמו תבזות־ריאד ב־ עניין האנשים של המסך בשהם איבב רגויים (אלה כמוך למשפחה), הם משם נבלים־ לגמרי הוא גגרר (בשום שהוא בבליאת לבן ?) לשביניים (לא וקל) יעצארדופן. אבל בסך הכל הוא שומר על המגנון הפשוט המבוגב של האגדה הא־ מיתה.

מימין לשמאל: קוין הוקס, סיסילי טיסון, אריק הוקס ואיבון ג'ארל

צמצות, נתפס עלידי נציגי החוק הלבן ונשפט לשנה עבודות־פרך. החוק הלבן הוא אכזר. גם אם נציגיו אינם אכזריים כלל, וכל חיפושיהם של בני־המשפחה אחר מקום היכצאו של האב עולים בתוהו. עד שהוא חוזר בסרט עת כמום שהתפוצצות דינמיט פגעה ברגלו; אולם נתן אינו רוצה ש־ בנו דיוויד לי ילך בדרך האר־ סים כמוהו. לו אולי יהיה עתיד טוב יותר, לכן הוא מטלת אותו מהבית ללמוד.

המוקד הראשון של הסרט הוא בשילוב של נוסחת־סיפור בלתי־ מקובלת. כצד אחד — הלל מסור של משפחת מורגן, האהבים כור־ פיים רק בשולי המשפחה, בהת־ אם לצורך, כושים ולבנים כאחד. הם רק בנקציה של היגד החורה, כיד־לחץ משפחתי, שבוית גם סיר־ לחץ סוציו־היסטורי הדורה לכשר־ קבלו בהכבנה, קומרת על גאור־ זה הרמה, על האהבה המוחרכה לאדם, הזוהרת לשנות את גורלו, לפי המגבלים הקיימים, בלי בוז ואלימות.

של רקע זה צריך לראות את המוטיב הזוהר של „סאונדר", בור־ ביב שנושא בבאלאדה אותה אהב כל כך ד"ר מארטין לותר קינג: „אנו נתגבר". הסרט הוא גבורה של התגברות, מתוך בגרות נפ־ שית העולה שבפתחיים על כל הליבראליזציות של האדם הלבן בעל הדעות המתקדמות. נתן לי בתגבר על הכלא ועבודות־פרך ועל הרגל שנפגעה. במשפחתו כת־ גברת על הצער והרשה את הבלתי־ אפשרי: הידעת וקוצרת ומעבדת את היבול של כוכר. אפילו סאונדר מתגבר על הפצע שלו. כאשר נפצע ברובהו של שומר לבן הוא בורח ונעלם ההוד הביתה רק לאחר ש־ תשעקים הורבים הרבה. היקא משום שהם כה פבורים ויש בהם כה הרבה כישורים מביכים — סיסילי טיסון (רבקה), פול ויגפילד (נתן לי), קוין הוקס (הילד דיוויד לי), איזה כוח של רגש ושומר הבעה יש בכל אלה! המסקנה? היא אינה פשוטה, משום שהאגדות של ימינו אינן מכתייבות ב„והם חיו באושר ועושר", אלא הן שונות לחלוטין. דיוויד לי נוסע את ביתו האהוב ומשפחתו היקרה לו כדי לזכות בידע והשכלה שבלעדיהם הוא יהוה דור נוסף של עבדים. אולם לאן מובילה הדרך הזו בשנת 1953? כותב וורקו: „האם הדרך הזו מראה כי התשובה היא התבר־ לות, ואולי תסייע לבצע זאת? או הפרדה גבורה או המפכה, או אם יש בכלל כוצא? האם מישהו במי־ רובת 40 שנה מאז עלילת הסרט מצא התשובות לשאלה אלה?". ה־ סרט נגמר כשהוא מבליט על הצער הראשון של המסע, אך אינו אומר כי המסע היה קצר או קל".

מנכ"ל עיר

(המשך מעמ' 10)

פרשנות מרחיבה או מצמצמת ה־ צפויה להשתנות עם כל שינוי פרסונלי או חילופי השתה. מלכ־ סיה. לפיכך, ממליצה הוועדה ל־ עגן את התפקיד בחוק עלידי הכנסת תיקון בחוק הרשויות ה־ מקומיות, שלפיו תהיה עירייה או מועצה מקומית רשאית למנות מנהל כללי לאחר שיכולאו הנה־ אים הבאים:

● ההצעה תבוא מראשות ה־ רשות.

● למנהל הכללי יוענקו סמכוי־ יות ביצוע בלעדיות בנושאי כינ־ הל, מנגנון, משק, תקציב, היכ־ נון רב־שנתי וסמכויות, מזכיר ה־ עיר. נוסף על התפקידים אחרים שיוטלו עליו על פי הצעתם ו־ בסיכוף לאחריותו ליחידות המטה.

● ההצעה תאושר ברוב של שני שלישים לפחות מחברי ה־ מועצה.

● ההצלה תעבה אישור שר־ הפנים.

הוועדה ממליצה שמשרד הפנים יתחשב בהבאים המיוחדים של ה־ רשות המבקשת למנות מנהל כל־ לי, כמו גודל הרשות, מספר חב־ רי הכונעצה, המערכת המוניציפלית היחסים בין דרג הנבחרים לדרג המינהלי.

הוועדה ממליצה שסמכויות ה־ מנהל הכללי יקבעו בלי תלות בלחצים פוליטיים ובחילופי מש־ טר פוליטיים בתוך הקדנציה. עם זאת, כבורה הוועדה שאין להתע־ לם מהצורך בקשר בין המנכ"ל לראש הרשות המקומית, לכן היא ממליצה לאפשר לראש רשות מ־ קומית הנכנס לתפקידו להעביר מתפקידו מנכ"ל שמונה בידי ראש הרשות היוצא, ולמנות אחר תחתיו, לפי ההליכים שפורטו ל־ עיל.

הוועדה סבורה, שהמלצותיה ע־ לולות לצודד את הרשויות הבר־ קומיות ליצירת תפקיד המנכ"ל בלי לחייבן לכך, ולהבטיח, ש־ יואצלו למנהל הכללי הסמכויות הנאותות.

בעיני הוועדה נראה שתכנית תפקיד מנכ"ל עירייה היא רפור־ מה שתבריא את החיים המוניצי־ פאליים ותשלים את הבחירה ה־ ישירה של ראש העיר.

ליאור בירון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי חיפה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' חפ/1151/ג'" — מתנה דוד.

המהווה שינוי לתכנית מס' חפ/151/א' — שינוי לתכנון של חלקה 2 בגוש 10751 ולתכנית מס' חפ/1151/ג' — מתנה דוד, שינוי לתכניה מס' חפ/1151/א'.

ביחד עם התשריט המצורף אליו.

מטרת התכנית היא התוויית דרך חדשה שמתחברת עם רחוב שלמה המלך.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: —

גוש	חלק מחלקות:
10751	1, 2, 3, 4
10743	57

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מוסמך וגוף מקומי שבתחום התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

י. צידון

יושב ראש הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה

דמשק תנסה

(המשך מעמ' 9)

בית ולא להתר בקובר של יהד ללא הבוהה כמאימה. כה גם באין לסכוך על הסורים. גם קי־ סינג'ר הביר עתה כהתר בורבהם הוא כוכה לבהין עליהם באבי־ ציית בדיגות הנפש הטהביסים. בין התהר הוא גם נורך לבברם. שהוא מבכך ביבתיים את יהדי מן הכי"ב עד שלא יפתלו אצל פיינל להכיר את האבוגנה. בי־ סיפי, מהלכו של קיסינגר מסוים, כאשר ישראל עבורת בסופו של דבר, לעלום משהי מן המכירה, אך הבוב לדעת שהאי סינבון לא ייתהה ולא תסביבה לפהבנות.

דווקא משום כך חייבת ממשלת ישראל להגל מו"מ זה מתוך מוד ברה אופטימיות. בתוך כלל עניין רב הוא להכניס מראש על שמדות נוקשות ועל תביעות מופ־ רזות. הבכיאות להקשנות מלפני זה מן הצד הבגוי, בדובה להבי רה האחרונה כפי מלילה מאיר. אלא שעם הסורים אין כבראה דרך אחרת. כי בעוד אנו יודעי־ בים בקירבת דמשק, הם כבר כדב־ רים על בטיבה בקוניטרה. לא הכל בקשר אצלם בהתאמות פוראות. תוך שימוש בסעבים כבבי צדו־ קה. בדכהק נגבר דרכם מתשבה כאילו ישראל נתונה בדיון של קיסינגר והנפש יעצב את הכל. לכן טוב שבבלב כלשהו נשמת איוה קה, כו שאינו מיפת אלא קץ האשליות. זה השוב לישראל ועוד יותר לדמשק ולוואשינגטון, כינה על ריאליזם לא הזיק להם.

ירושוע תדמור

תיאטרון ישראלי

הערב 12.2

הבימה:

בי אהובים האחרים: תל־אביב, האולם הגדול ב־7.30.

הו, הו ילדה: תל־אביב האולם הקטן ב־8.30.

הקאמרי:

משום בלגיבה: תל־אביב

מזל פלוה: צה"ל

ויעקב ולהתנצל: בווהא

בבגדיאל גבוה: צה"ל

התיאטרון העירוני

חיפה:

ספקר המרינה: חיפה

אנשים קשים: משאבי שדה

בית העתונאים ע"ש נ. סוקולוב

ביום שני 18.2.74 בשעה 7 בערב

עתון העתונאים

מס' 13 (649)

(בשיתוף עם האגף לתרבות בעיריה)

בתכנית:

כיצד להוציא את השלטון המקיפי מן המשבר

בהשתתפות:

פנחס איזין (יו"ר מרכז הקל־ טון המקומי וראש עיריית חולון), ד"ר ישראל פלד (ראש עיריית רמת־גן), עזרי היים בכוך (סגן ראש עיריית ת"א).

הרב ס/א (ביל) יצחק מאיר (עיריית בני־ברק).

עורך ומראיין — שמעון כאמס („הארץ").

כרטיסים — ברח' קפלן 4, ב־ שעות 8.30 בבוקר עד 7 בערב; ביום ו' — עד שעה 1 בלבד. לחיילים במדים הכניסה חופשית עפ"י הזמנות שיש לקבל מראש בבית סוקולוב בת"א.

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית — מחוז תל־אביב — לוח התורניות

א. תורנויות לילה

כהשיבות ערב ערב, כלל שבת והג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ־8 עד 11).

1. מרפאה ההקוה ב' רחוב זיו פינת רח ברכיהו. טלפון 31122 — לחברים מכניפי: התקוה א' רבי נפתלי וכפר שלם.
2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילה הרצה בספר 12—10. טלפון 478093 — בשעות 8.30 עד 11.00 בלילה. להברים מכניפי: הדריוסף, נוה עדה, בהלה, רמת היל, תל־ברוך ובן לחברים המשכצמה הקרובות לסניפים הללו.
3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת זרובבל כל. 53483 — לחברים מסניפי: נוה שאנן, דיזנגוף ופלורנטין.
4. מרפאה קבוצית, רחוב רזידה קפוצית 36 פינת יהודה המכבי. כל. 444494 — להברים בסניפי: קפוצית, רביבוצי רמת אביב.
5. מרפאה הל־כוהרה, רחוב דב הוז 1. כל. 243233 — להב־ רים בסניפי: הל־נורדוי, אר־ הידי, בארי, אתרומב, גלבית, הבכל וספרה.
6. מרפאה קרית שלום, רחוב דכבכבי 12, טלפון 822715 — להברים בסניפי: קרית שלום ובריית־שלום (עקבן צבא קבכ).

ב. בית מרקחת, במרפאת זבוי הוף, רח' זמנהוף 42, טלפון 289221, בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ במרפאת מנדלברג, רח' אלנבי 75, טלפון 614467, בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ.

ב. מעבדה, במרפאת זמנהוף, רח' זמנהוף 34, בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורניות שבת וחג

1. מבקירות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

בלבייק	כל' — 242870
התקוה א'	כל' — 32579
ושינגטון	כל' — 828180
הדר יוסף	כל' — 778095
יד־אליהו	כל' — 34278
יגנה הנביא	כל' — 55979
כפר שלם	כל' — 31546
מנדלברג	כל' — 614467
נוה שאנן	כל' — 33483
קרית שלום	כל' — 822715
קבוציק	כל' — 444494
רמת אביב	כל' — 412294
רמת היל	כל' — 771162
תל נורדוי	כל' — 243233

משעה 1.00 בצהרים עד 8.00 בערב בתקיימת תור־ נות במנן דוד אדום, רח' בואזיה 13, כל' 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל כניפי המחוז, מרפאה מנדל־ ברג, רח' אלנבי 75, כל' 614467.

א. רופאי א.א. ועיניים ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.

ב. רופא כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

3. תורנות מעבדה — לכל כניפי המחוז. במרפאת זמנ־ הוף, רח' זמנהוף 34, טלפון 294242, בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחה"צ.

בית מרקחת במרפאת מנדל־ ברג, רח' אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה:

בית מרקחת מנדלברג, רח' אלנבי 75, פתוח ביומי א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב, ללא הפסקה.

ערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה עד 7.00 בבוקר מתקיימות תורנות לילה במד"א, רח' בואזיה 13, כל' 101.

ב. החברים בסניפי: אילת, יד־ אליהו, רמת הן, עמבי ב, רמת ישראל, מנדלברג, ב"אור, אר־ יפנים, שבזי, יגנה הנביא ונבבי־ ספודי — המקיים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו לכוכן דוד אדום, רח' בואזיה 13, טלפון 101.

ב. תורנויות ערב שבת

ביפי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רח' בואזיה 13, טלפון 101.

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

הצגות שוהרות

ת"א: 2.5 ב־8.30; 6.3 ב־6; 11.3 ב־6; 23.3 ב־8.30; 31.3 ב־6

חיפה: 14.3 „ארמוד" ב־7

ירושלים: 18.3 בבניני האומה ב־6

מדם בטרפליי

בהשתתפות כוכבת המטרופוליטן עילידה דה־פולד

נסיכת הקרקס

אופרטה מאת קלמן

תל־אביב: 16.2 ב־8.30; 19.2 ב־6; 23.2 ב־8.30; 28.2 ב־6; 5.3 ב־6

חיפה: 21.2 ב־7

„אהבת לשם" — „אודרי" — 8.30 ב־25.2

ירושלים: 13.2 ב־6

ריגולטו

11.2 קרית ביאליק — מביון

הספר מסבילה

ת"א: 27.2 בשעה 6

לה בוהם

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

רסיטל יחיד

אלפרד ברנדל — פסנתרן

יום שלישי, 19.2.1974, בשעה 7.30 בערב, היכל התרבות תל־אביב.

תכנית מיצירות בטהובן

6 באגאטלות, אופ' 126

סונטה בידה בכול מאז'ור, אופ' 110

סונטה בידה מינור, אופ' 90

סונטה בידה מינור, אופ' 111

מכירת כרטיסים: החל מהיום, יום שלישי, 12.2.74, בקופת התזמורת, היכל התרבות ובמשרד אוניה, דיזנגוף 118 טל' 248518, בשעות 13—10, 18—16, ביום שישי מ־13—10 בלבד.

הנחה למנויים לפי תלוש 106.

חקלאות

● שתילים למכירה: אבוקדו פקאן, אפרסמון, אפרסק, תפוח, אגס, שזיף, בשמים, ורדים, גפן, הדרים בכל הזנים. משתלות יצחק דראזין. טלפונים 923166, 928737 כפר־סבא.

אבידות

● אבדה פוליסה ביטוח חיים מס' 76976 של חברת הסנה ע"ש חיים צבה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 665/74

בעניין: עזבון המנוח אליהו גליקמן ז"ל, ת.ז. 3050373, שנפ־ טר ביום 22 בנובמבר 1973.

המבקשת: רחל (מרגעה) פינ־ טיין, ברחוב לוזית הכמבי 85, תל־אביב, ע"י באי־כוחה עורכי־ הדין יצחק טוריין ו/או ח. מרגו־ ליס ו/או דב ריבנלס, מרח' דוד ילין 2, ת"א.

הזמנה

להווי ידוע, כי המבקשת הגישה בקשה לבתן צו קיום בצוואה של המנוח אליהו גליקמן ז"ל.

הנני מזמין כל אדם המעוניין להמשת המנוח הרוצה להתנגד לבתן הצו, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זאת התנגדות לבתן הצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ידיד, שופט, רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 438/74

בעניין המבקשת: דבוריש אר־ רה, ת.ז. 354611 ע"י ב"כ עו"ד ל. ארנברג ו/או א. שגיב מרחוב אשכנזי 3 פ"ת.

ובעניין: המנוח דוברוש בהבית ז"ל, ת.ז. 394157.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה לבימ"ש נכבד זה לקבלת צו ירושה לגבי עזבון המנוח הנ"ל. על כל המתנגד לבקשה זו ל־ הגיש בכתב את נימוקי בקשתו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא יעשה כן, יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ידיד, שופט, רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

ת. ע. 503/74

בעניין: צוואת המנוחה צפורה לוין ז"ל ת.ז. 816744, שנפטרה ברחובות ביום 15.11.73.

המבקש: ב. מוזר מרח' החב־ צלת 9, ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית ה־ משפט בקשה ליתן צו קיום צוו־ אה המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הרוצה שיש לו טו־ בת הנאה בעזבון המנוחה, הרו־ צה להתנגד לקיום הצוואה, להו־ גיש תוך חמשה עשר יום מפר־ סום הזמנה זו התנגדות לצו המ־ בוקש, שאם לא כן יתן ביהמ"ש המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ידיד, שופט

בתי־מרקחת

ירושלים

רמת אשכול, מרכז מסחרי, רמות אשכול, טל. 280552; הבה, עיר העתיקה, רחוב הגאי, טל. 284285.

תורנות בתי מרקחת בת"א

נוסבק, רח' אחד העם 91, טל. 285301; תרופה, רח' דיזנגוף 217, טל. 225488.

תורנות בתי מרקחת בחיפה

שידורי 12.2 בלפור, בנוה 1, טל. 662289.

כפר־סבא

בלפור, בהיים רחוב בלפור 90.

רמת־גן

גונה, גבעתיים, ויצמן 17.

תורנות בתי מרקחת בחולון

אבותא, חולון, סוקולוב 4.

בני־ברק

שפירא, רבי עקיבא 80, בני־ ברק.

פתח־תקוה

פינכבר, פינסקר 22.

נתניה

נגב.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת־השרון, רעננה, כפר־סבא ורמתיים

כפר־שמריהו, כפר־שמריהו, כד־ כו בסחרי.

קולנוע

תל־אביב

4.30 — 7.15 — 9.30

אופיר — סקורפיו
אסתר — אי אוהב את גרושתי
אורלי — כמה אוזל יבואה
אלנבי — צ'רלי ואדריק
בן־יהודה — הקרב על התהף
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה

גת — פיט ומילי
דקל — קאם בלו
דרייב אין — 7.15: כנפי הרצח; 9.30: קרבל בובה הבדים
הוד — הרהרמונים הצליזים
המרכז — אתה ארוטיה
זמיר — ליל הגלילות
חן — התבודדות
לימור — התרחומים הצליזים
מוגרבי — המקצע
מנכדי — האנרת האכזר
מקסים — מה עשו לך סולגני?
סינרמה — קטבית בבלבודת
סינמה 1 — הדוגרים
סטודיו — דקאמרון הצבור
עדן — העודד הצליח
פאר — איזה מין עוהת
פריז — קיר בלו
צפון — במבצל התקיות
רמת־אביב — בשם אביבי הבלה — זואל?
תמר — חיפר הפופציה בחדות הקדשה

תל־אביב — המודון הגדולי פ.ט.
גנה — התפיבות על האסיפה
צריק — האסיפה

בת־ים

רמת־יוסף — הקרב על התהף 5 ,7.15

חולון

ארמון — בא ובהם 7.15—9.30

מגדל: לך שומא יפריד בינים 7.15—9.30

האחרית מקסטיליה ב־4

ירושלים

אדיסון — האנגרוס
אורגן — בלמבת המפש
אוריגן — קיץ של התבגרות
ארנון — סמינג
אוריול — תמבה של בתולת
חבירה — דקאמרון מבי 2
הן — בוננקה בגלכביה
ירושלים — הגר בדשא
סמודד — הצחק בן הנמבן

עדן — הבריחה
רון — הלף עם הרוח

חיפה

אורדיון — מאדם ואדר
אורה — אני אוהב את גרושתי
אורלי — מה תאמר לגברה

אמפיתאטרון — אמיצים וקשוחים
ארמון — תרפתקה היא הרפתקה
אודיון — הקיץ שהלף
בית רוטשילד — שתי נשים 6.45—9

הן — הבלונדיני עם הנעל השחורה

מירון — אגרוף מול אגרוף
עצמון — רוצה לתאמין
פאר — תיאטרון הדמים
רון — כוכב אוהדי
שבים, הר הכרמל — גם מלאכים אוכלים שעועית

רמת־גן ובגבעתיים

7.15 — 9.30

אורדע — ...
אוארים — הבימטפט
ארמון — האופר הצגה
בל־אור — הבריחה
הוד — הזורדימנים הצליזים
לילי — הוהלה
רמה — בין נים
רמת־גן — היורש
שבים — מלכות לכיבי כוסר
נתניה

אבורה — 7: 9.15 פנסיות

קנטרברי

סטודיו — 8, 4.30: יהיד לבצה

שרון — 9.15, 7: מלכוית הדמה

4.15: אבני הפלדה

הרצליה

דגניה — הפתוהה 7.30

כפר סבא

עמה — הקרב על האוצר ב־8.15

הן — פיזול בחלום 8.30

הוד־השרון

בית הפועלים — זמנים מודרניים ב־8

חדרה

הוד — מהל ומספרי

פתח־תקוה

הדר — הרפתקה בפוסידון 3.30, 7, 9

היכל — 4 גנבים על קשיפה אפורה 3.30, 7, 9.15

טלויזיה לימודית

7.50 טבע ד' — האנגליה ג' בזרחנית המשנית; 8.15 ייצור המזון ד' — שוקל ובוחר; 8.40 מודת השפל ד' — התכור הה־ השפל; 9.05 השבון ד' — היצור במשרכת הצירים; 10.00 אנגלית כ': 10.45 גני ילדים — גדול קטן; 11.05 גיאוגרפיה כ' — ישר רים מקבילים; 11.25 אנגלית ס'; 12.00 אנגלי הי; 12.20 אנגלית ה'; 13.00 מבולוגיה ט' — סי־ בור פלאסטי; 13.30 אורתות ד' — הפסה; 16.00 „כיצד להר בר?" — חשבון ה'; 16.20 „כזר פה יעשה הפה?" — גיאוגרפיה ה'; 16.35 „מבגל ואליפסה" — גיאוגרפיה ה'; 16.55 פגישה עם הסופר א. ב. יהושוע.

טלויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכנית יל־ דים — 17.32 — מעודר שירות; 17.42 — סידרת טבע; 18.10 — ד"ר דוליטל; תכנית ערבית — 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — פולקלור; 19.00 — לבשפתה; 19.30 — חדשות; תכנית בעב־ רית — 20.00 — כל־בו בק; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — כניקס. 21.50 — מוקד; 22.40 — בידור הו"ל; 23.15 — פסוק מדברי הו"ל בשבת התורה; וחי־ סות; 23.20 — מעודר סירות.

שדורי ישראל

רשת ב'

00.05 פזמונים לא נים; 1.05 עד אור הבוקר. 5.55 מה טובו; 6.05 התעמלות; 6.15 שבון מד־ סיקלי; 6.59 רבע של עברית; 7.00 המבקר הזה וסקירת עתוני הבוקר; 7.25 זמר זמר לך; 7.55 אור ירוק; 8.10 בוקר טוב; 8.55 בעקבות ההדעה; 9.05 בקר יר טוב; 10.05 כאן בביה; 11.50 יאן הערב והמוסיקה קלה; 12.05 במקצב יוצר; 12.30 הן הדד; 13.00 בהצי היום; 13.25 שירים משלנו; 14.00 סקירת עתוני הד צהרים; 14.10 השבך אריך נגן; 15.05 כובר המביב וצליות שלום; 15.53 הדרן; 16.05 רבע של עבר ריה; 16.06 הדרכן לזמר; 16.30 בהקוה כתבץ את הרגו; 16.35 הדרכן לזמר; 17.05 עם היילים; 18.05 כשהוסמין פורח; 18.45 היום בספורט; 19.00 עברית לעם; 21.05 „פופ" — אופנה, אבנות ופוליטיקה; 22.05 התקליטיה לד־ שוהך; 22.52 נציבות קלות; 23.00 הלילה הזה; 23.25 פגישי באז. (כל היממה החדשות כל שעה).

רשת א'

0.05 רבע של שיר. 2.00 העבודה מרשת ב'. 3.05 עד אור הבוקר. 5.05 העבודה מרשת ב'. 8.05 קונ־ צרט בוקר — היידן: סימפוניה מס. 75 ברהמס־ויאלדי: קונ־ צ'רטו לכנור, צ'לה כליילקטנת בשבלה דספיגי: כדויפסק ביט־ צ'לי סוריטה: קונצ'רטו מס. 2 בסול־מינור לפסנתר ולתזמורת צ'ייקובסקי: „פרנצ'סקה דא רימיני" הצ'ייקוביאן: קונצ'רטו לבלט ולתזמורת האבורק. „לאזנוה". 11.00 עברית לעם. 11.15 ידעגי ספר — לכתות ד', ה'. 11.35 שיר ופזמון. 12.15 אבגלית למבתחילים. 12.35 קונצרט צהרים — סולאר: בא לוכו לולי: כריסה צרפתית. 13.00 בהצי היום. 13.25 מוסיקה צ'כיה — סמטאנה: „ריצ'ארד השלישי" מובאק: „באהריה דבוזאק: בר־ תי". 14.00 סקירה בתוכי הצהרים. 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — גימן להורים משכון ב' „פמן הנר יות הבזורות". 14.35 לילדים הגר דולים — „בארץ הלמה". 15.05 ריהדיה. 16.05 רצף מוסיקלי. 17.05 מוסיקה קלאסית בבקשתך. 18.05 של אנשים ומספרים. 18.25 צד כאה הצשורים. 18.55 להקלאי — שרות ידיעות יומי. 19.00 היום הזה. 19.25 קלאסי וקל. 19.50 פרקי חום בתנ"ך: ירמיהו. 20.05 זכרוני נות ארץ־ישראל. 20.15 לקראת קונצרט. 20.30 התזמורת הסימפו־ נית ירושלים — דיוקנו של מלהין — פליקס מנדלסון — הפתיחה „רואי בלאי". קונצ'רטו בבי־במול לשני פסנתרים ולתזמורת, קטעי מהמוסיקה לחזה „חלום ליל קיץ". 23.00 הלילה הזה. 23.25 אוטוביוגרפיות של מו"מ והסכמים בינלאומיים (כל היממה חדי־ שות כל שעה).

גלי צה"ל

06.05 — צלילי בוקר + דיוסים. 06.55 — למגויים ולמשוחררים. 08.05 — יומן הבוקר. 08.30 — דיש עם שיר. 09.55 — יש בעיות. 10.05 — דיש עם שיר. 10.55 — מילה בסלע. 11.05 — המים ושפים + דיוסים. 11.55 — מה לעשות. 12.05 — יומן הצהרים. 12.30 — המים ושפים. 13.30 — זה מוכיר לי. 13.35 — המים ושפים. 13.55 — הודעות להיילים. 14.00 — חדשות. 14.05 — קיטה קל + דיוסים. 14.30 הד הלק. 15.05 — קיטה קל. 16.05 — נא לצלצל. 17.05 — יומן הערב. 17.40 — פזמונים ל־ בולם + דיוסים. 18.05 — מיהלת בידור 1974. 19.05 — מסכה אליך. 20.05 — תופס ורבגל. 20.30 — כרבבובים. 22.05 — בוא נדבר. 23.55 — שיחת העת. 00.05 — יומן הצות. 00.30 — ציפורי לילה. 02.05 — משפטים בהיסטוריה. 03.05 פזמונים אל תוך הלילה עד שעה 6 (כל היממה החדשות כל שעה).

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 635/74

בעניין: עזבון המנוח יבורש בד־ ציון ז"ל, שנפטר בגבעת שמואל ביום כ"ח סיון תשל"ג (28.6.73).

המבקש: ראובני אברהם, מר־ חוב ברנשטיין 17, הל־אביב, ע"י ב"כ עו"ד אלכסנדר בראון מ־ רחוב שלום עליכם 20, תל־אביב.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית־ המשפט בקשה ליתן צו הפסקת על ירושת המנוח הנ"ל וכל אדם ה־ טוען שיש לו טובת הנאה ב־ עזבון ורוצה להתנגד לבקשה, יגיש התנגדות להכרזה הנד אר־ בעה־עשר יום מיום פרסום הזו־ מנה זו, שאם לא כן יתן בית־ המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ידיד, שופט, רשם בית המשפט המחוזי

אוגר חום אלקטרה

עכשיו – בהנחת סוף העונה
הרבה חום במעט חשמל
לפי תעריפים מוזלים בזרם-לילה!
חסכוני! * בטוח! * נקי! * נאה!

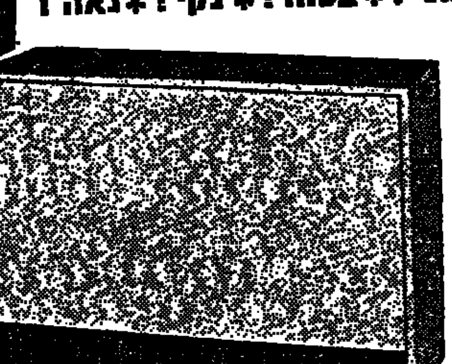

לפרטים חייג:
* תל־אביב טל. 39723
* חיפה טל. 640000
* ירושלים טל. 224750
* באר־שבע טל. 72211

אלקטרה
שרות נאמן שעמד במבחן

העלאת תעריפי התחבורה – תוך ימים אחדים

העלאת התעריפים בתחבורה הציבורית תבוצע, כי מתוכנן, תוך ימים אחדים, זאת מסר אתמול שר התחבורה ש. פרס בישיבה בראשות שר האוצר שנערכה בירושלים.

חברי הוועדה המרכזת, ובראשם מזכ"ל ההסתדרות בפועל י. משל, ביקשו במהלך הישיבה לדחות את ההעלאה בחודש ימים. אולם שר התחבורה שלל רעיון זה, הכרוך בתשלום סובסידיה נוספת בסך 20 מיליון ל"י.

„יש להתרגל לעובדה שלא ניתן לברוח מהמלחמה שהיתה ומהנעשה בעולם", הבהיר פרס בדחותו הצעה לקיים את הסובסידיה. עם זאת הדגיש, כי הוא מחייב מתן הנחות בשיעור 50 אחוז לצעירים עד גיל 18 וכן לפנסיונרים. פרטי הביצוע של הנחות אלה נמצאים עתה בדיון עם הקואופרטיבים ושר התחבורה מקווה, כי הסדר ההנחות יופעל בקרוב.

בישיבה, שהתקיימה בלשכת שר האוצר, נטלו חלק גם סגן שר התחבורה ג. יעקובי ונציגי הקואופרטיבים „אגד" ו„דן".

יועלו מחירי הנסיעה בכרמלית

מאת סופר „דבר" בחיפה

מחירי הנסיעה בכרמלית יועלו מ־35 אגורות ל־50 אגורות – על כך החליטה אתמול הנהלת העיריה בחיפה.

המחיר החדש ייכנס לתוקפו מיד לאחר אישור החלטת ההנהלה על ידי מועצת העיריה, בישיבתה הקרובה.

נמסר, כי בשיעור ההעלאה, שהוא נמוך יחסית בהשוואה לשיעור ההעלאה של מחירי הנסיעה בקואופרטיבים לתחבורה, אין כיסוי מלא להתייקרויות השונות שחלו בהוצאות התפעול של הכרמלית.

עובדי „מקורות" ימירו ימי־חופשה במלווה־בטחון

בעקבות משא־ומתן בין נציגות העובדים והנהלת החברה, הוסכם על המרת ימי חופשה במילווה בטחון, וזאת בנוסף לשבועיים משכורת שתרמו כל עובדי החברה אחרי המלחמה, בהיקף כספי כולל של שלושה מיליון לירות.

דובר החברה מסר, כי הוחלט על הקמת ועדה משותפת של ההנהלה והעובדים אשר תחליט על מספר ימי החופשה שימיר כל עובד. והדבר ייקבע בצורה סלקטיבית במסגרת היקף כספי של 750,000 ל"י. יש לציין, כי תרומה נוספת זאת היא מעל ומעבר למה שנדרש מן העובדים במילווה חובה, ובמילווה מרצון שנטלו על עצמם ביוזמתם.

אסיפת עובדים על ההתייקרויות בביה"ח בבאר־שבע

מאת סופר „דבר" בנגב

בבית־חולים סורוקה בבאר־שבע נערכה אסיפת עובדים לדיון בהתייקרויות.

יו"ר מועצת העובדים י. לייבוביץ הביא לידיעת הנוכחים את עמדות הוועד הפועל של ההסתדרות בעניין תשלום תוספת־יוקר מלאה ופיצוי מלא לבעלי הכנסות נמוכות. באסיפה השתתפו כ־150 עובדים.

בעלי תחנות־הדלק מזהירים מסחבת בטיפול בתביעותיהם

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

נציגות מורחבת של ארגון מוכרי־הדלק ובעלי תחנות־הדלק תזהיר היום את יועץ הממשלה לענייני אנרגיה ד"ר צ. דינשטיין ונציגי מינהל־הדלק מפני סחבת בטיפול בתביעותיהם. הם לא יסכימו למשא־ומתן ממושך ואם לא תחול תזוזה רצינית בענייניהם ישקול הארגון נקיטת צעדים.

הארגון החליט לא להסכים לתנאי האשראי החדשים שנקבעו על־ידי החברות לשיווק דלק. הארגון יבהיר שחברות־הדלק לא יכתיבו להם תנאים בקשר לצמצום האשראי ויעמדו על כיבוד הסדרי־האשראי הקיימים זה שנים.

ארגון בעלי תחנות הדלק עומד על דרישתו להגדלת העמלה לחמישה אחוזים. כיום העמלה על מכירת ליטר בנזין היא 4 אגורות ואינה מכסה את הוצאות הטיפול בכספים המועברים מתחנות הדלק לבנקים. „לא נסכים לשמש גזבריהם של חברות הדלק והאוצר", הבהיר אמש מזכ"ל הארגון י. סטריקס. הוא דחה את טענת מינהל הדלק, כי המכירות גדלו בשנה שעברה ב־3 אחוזים. בחודשים האחרונים ירדו מכירות הבנזין בשיעור של 20 אחוז ומכירות הסולר ביותר מ־32 אחוז.

500,000 ל"י ישולמו לפועלי התפעול באשדוד

מאת סופר „דבר" בדרום

על־פי החלטת שר התחבורה ש. פרס וחבר הוועדה המרכזת א. מוריאל תשלם הנהלת נמל אשדוד מהשבוע לפועלי התפעול סך כולל של 500,000 ל"י כפיצוי על ההפרש של הביטוח הפנסיוני בשיעור 4 אחוזים בינם ובין עובדי התפעול בחיפה.

שביתת מחאה על היוקר – בקרית שמונה

מאת סופר „דבר" בגליל

יותר מ־4000 פועלים מבתי־החרושת בקריית־שמונה וכן פועלי־בנין, פועלים חקלאיים ופקידים, שבתו אתמול שעה אחת לאות מחאה על ביטול הסובסידיות וגל ההתייקרויות. המעסיקים גילו הבנה לנציגי שביתת־המחאה והזדהו עם השובתים.

שעת השביתה (9—10 בבוקר) נוצלה לקיום אסיפות־מחאה בהם הופיעו מ"מ מזכיר מ. פ. קריית־שמונה מ. יעקבי ונציגי מועצה אחרים. באסיפת־המחאה נתקבלו החלטות ששוגרו לאוצר מכן במברקים אל שר האוצר פ. ספיר ומזכ"ל ההסתדרות בפועל י. משל. במברקים דרשו השובתים להחזיר חלק מהסובסידיות על מצרכים חיוניים, תוספת־יוקר מלאה, העלאת שכר המינימום עד 700 לירות, והגדלת הפטור ממס הכנסה לפועלי קריית־שמונה מ־750 לירות לחודש ל־1000 לירות לחודש.

ד"ר רגינאלד מוריס, לשעבר מנהל בית חולים, שהואשם בזיוף המחאות, נקנס אתמול בסכום סמלי של לירה אחת בבית המשפט המחוזי בבאר שבע. כשום שלפי חומר הראיות התברר לבית המשפט, כי נהג בתום לב כאשר חתם על ההמחאות.

נחשפה רשת־גניבות גדולה בנמל אשדוד

מאת דני צדיקוני, סופר „דבר" בדרום

עירנותו של זקיף בנמל אשדוד הביאה להחשפה רשת גניבות גדולה בנמל ומחוצה לו. המשטרה הטילה איפול על הפרשה. כתוצאה מן הגילוי בוצעו מספר מעצרים ונמצאו סחורות גנובות בשווי של מאות אלפי ל"י.

הרשת נתגלתה כאשר ביום רביעי ה־30 בינואר עמדה לצאת מן הנמל משאית עמוסה פחי נירוסטה ומספר מכשירים מבניים בשווי של 100.000 ל"י. עובד חברת השמירה „מודיעין אזרחי", שחשד בכשרות אישורי היציאה של המטען והמשאית, ביקש את נהגה לעכבה לבדיקה נוספת. במקום זאת נסוג הנהג במהירות עם רכבו משער היציאה וחזר לשטח הנמל.

בעקבות פניית הנהלת הנמל למשטרה שהורכב צוות חוקרים מיוחד שעצר את נהג המשאית המתגורר באחד היישובים ליד תל־אביב. ברשות החשוד ושותפיו נמצאו סחורות בשווי של כרבע מיליון ל"י שנגנבו בעת האחרונה מהנמל. בעקבות גילויה עצרה המשטרה מספר עובדים בנמל.

סופר „דבר" מעיר כי לאחרונה נגנבו מאניה שהביאה ביצים מחו"ל כ־2.000 ביצים. הביצים נמכרו אחר כך על ידי גונביהם לחבריהם עובדי הנמל במחיר של שמונה ל"י המגש. תופעות הגניבות בנמלים ידועות. לעתים אין הסוכנים והחוקרים יודעים אם הם בוצעו בנמל המוצא, באניה או בנמל. נסיון גניבת הנירוסטה תוך שימוש בניירות מתאימים ומעצר העובדים הזהים למרות זאת את עובדי הנמל. כזכור הוצאו לפני כשנתיים כמויות גדולות של מתכת יקרה מהנמל וכן תרסיבה. עד היום לא נמצאו הסחורות או גונביהן.

רימון התפוצץ בחצר בית ביפו

פיצוץ קל נשמע אתמול בסביבות גבעת תמר ביפו. נתברר, שמישהו זרק רימון לחצר בית בסביבה. הרימון התפוצץ. המשטרה פתחה בחקירה, אך איש לא נעצר. רקע המעשה טרם הוברר. (ע)

המשטרה נתבקשה למנוע תנועה בכביש בית־קמה – באר־שבע

מאת משולם ער, סופר „דבר"

המשטרה נתבקשה להקפיד על תעבורה „שלא ברשות" בכביש החדש מבאר־שבע לבית־קמה, שאורכו כ־20 קילומטר והמקצר את הדרך צפונה בכ־10 ק"מ בקירוב.

הכביש „נפתח מעצמו" בימי המלחמה, למרות, שלא הושלם עדיין: קטע שאורכו קילומטר לא זופת עדיין, וכן לא ניתנה עדיין שכבת זפת שניה לאורך הקטעים הכלולים.

הכביש נסלל על ידי סולל־בונה ומחוסר הציוד, שגויים, התעכבה עד כה השלמת הסלילה. בינתיים מודאגים האחראים על סלילת הכביש מהעובדה, שנהגים רבים עוברים בכביש הבלתי־גמור ונראה, שגם משטרת התנועה התעלמה מעובדה זו.

בינתיים אירעו כבר תאונות בכביש החדש, שבר מסוכנת הנהיגה, במיוחד בקטע הצפוני שלא זופת.

כ־1000 איש הפגינו בתל־אביב נגד היוקר

מאת סופרת „דבר" בתל־אביב

קריאות־מחאה נגד היוקר, שיצאו מפיות 1000 מפגינים, הרעידו אתמול את שדרות ח"ן בתל־אביב. ההפגנה, שהחלה בכיכר „הבימה" ונסתיימה בכיכר מלכי ישראל, היא „הופעת בכורה" של ועד־פעולה ארצי למלחמה ביוקר, שהוקם בימים אלה ביוזמת „הפנתרים השחורים", בשיתוף עם ועדי־עובדים ממקומות שונים.

קבוצת „הפנתרים השחורים", ובראשם שלום כהן, היוותה רק חלק קטן מכלל המפגינים שהתאספו בכיכר „הבימה". מצוידים בכרזות הקוראות „להקפיא את רווחי המלחמה", „פועלים — לא נזקקי־סעד", „לחם ושלום" ועוד. רבים מהמפגינים היו אנשים מבוגרים ונשים, אשר בתשובה על שאלתי אמרו, שהם עובדים במפעלי־תעשיה, בבנין ובבתי־חולים ממשלתיים. בין המפגינים בלטו פעילי תנועות השמאל הקיצוניות — רק"ח, שי"ח ומק"י.

ההפגנה החלה אחר־הצהריים ולמרות הגשם ותנאי מזג־האוויר הקשים הגיע מספר משתתפיה ל־1.000 איש לפחות. מכיכר „הבימה" צעדו המפגינים דרך שדרות ח"ן, מוקפים כתות־משטרה גדולים. בראש הצועדים נסעה מכונית מצוידת ברמקול, ובה שלום כהן, שהשמיע סיסמאות עליהן חזרו המפגינים במקהלה.

בהגיע המפגינים לכיכר מלכי ישראל נערכה במקום עצרת ושלום כהן הודיע, כי נתקבל מברק מוועד פועלי אשדוד, המודיע על הזדהותו עם ועד־הפעולה הארצי למלחמה ביוקר. מזכיר ועד העובדים בבית־החרושת „קשת" י. גלדשטיין קרא לפועלים להוכיח לממשלה ולהסתדרות כי „הכוח איתנו ולא ניתן לגזול את לחם ילדינו".

מחאה חריפה נגד היוקר השמיע גם חבר מועצת פועלי עכו י. ליבוביץ וחבר הוועד הארצי של עובדי „סופרסל" מ. פריינד. נציג המורים ברשת „צבל" אמר, שלא רק הפועלים נפגעים מהעלאת־המחירים, אלא גם האינטליגנציה העובדת.

ההפגנה עברה ללא תקריות והמשטרה לא נדרשה להתערב.

כינוס־מחאה על ההתייקרויות בחולון

בדרישה תקיפה מאת הממשלה לעשות לריסון מוחלט של מחירי המצרכים, הקפאתם והעמדתם תחת פיקוח, תשלום פיצוי מלא על העלאת־המחירים האחרונה והגבלת הרווחים של המעסיקים והבנקים יצא כינוס רב־משתתפים של חברי ועדי־עובדים ונציגי 25 מפעלי־תעשיה גדולים בתחום שיפוטה של מועצת פועלי חולון.

הכינוס התקיים באולם ההסתדרות בחולון והיה סוער בחלקו. הוא נפתח בדברי מזכיר מועצת הפועלים י. צדוק, שתיאר את מצבו הקשה של העובד השכיר ותבע מחברי ועדי־העובדים לעמוד על זכותם האלמנטרית לפיצוי הולם על ההתייקרויות האחרונות.

נציגי מקומות־העבודה, שנטלו חלק בדיון, הביעו מורת־רוח מאד מיחסה של הממשלה בבלימת ההתייקרויות. נשמעה טענה שרוב העומס הכלכלי מוטל על כתפי ציבור הפועלים המאורגן ואילו השכבות העשירות והמבוססות אינן סובלות ואינן נתבעות להדק את החגורה.

חלק מהמשתתפים דרש לנקוט אמצעים מיידיים אם לא תהיה היענות לתביעות. למתווכחים השיבו אנשי האיגוד המקצועי בחולון י. חרמוני, ג. דואני ו. סליטריניק, שקראו לפועלים לא להיגרר אחר יוזמות של הרפתקנים ו„ועדי־פעולה" למיניהם ולסמוך אך ורק על ההסתדרות ובבחירה שייטיבו להילחם על זכויותיו החוקיות של הפועל.

חייל שהורשע בנטילת דרך ר"ג 3 זוגות נעלי־חרמון מרשות הצבא נידון למאסר שלושה חדשים בפועל ועוד 4 חדשים על תנאי. גזר הדין ניתן בבית הדין הצבאי המחוזי של פיקוד מרחב שלמה.

קטפת כותנה הידרוסטטית

תנאי אשראי ותשלום נוחים ומיוחדים!

פנה אלינו מיד לקבלת פרטים נוספים
המשביר המרכזי בע"מ
האגף הטכני-המחלקה למכונות חקלאיות
ת"א, גבורי ישראל 76, טל. 39955; חיפה, טל. 66216; ירושלים, טל. 524181; באר-שבע, טל. 5243

הזוכים בתחרות
אור מטיק
ביו-מטיק
ביו ספיד

בהגרלה שנערכה ביום 30.1.74 בנוכחות חבר השופטים, הוגרלו 200 פרסים בין המשתתפים.

במכונית פולקסואגן זכתה: בן-דוד אלה, שד' וייצמן 42א, ק. מוצקין חיפה.

בכרטיס נסיעה לאירופה הלוך ושוב, של חברת "צים קוי נוסעים" זכו:
שרון יזאק, שד' העשור 57, קרית ביאליק.
צינגסר שושנה, רח' השופט ברנדס 34, פתח תקוה.
זונשיין דפנה, שד' בנימין 42א נתניה.
שפיר זאב, שד' וג'ווד 14, חיפה.

כמו-כן זכו 195 משתתפים נוספים בפרסי ספרים וחבילות של מוצרי "שמן". פרסים אלה יישלחו לבתי הזוכים באמצעות הדואר.

תודה לכל המשתתפים.

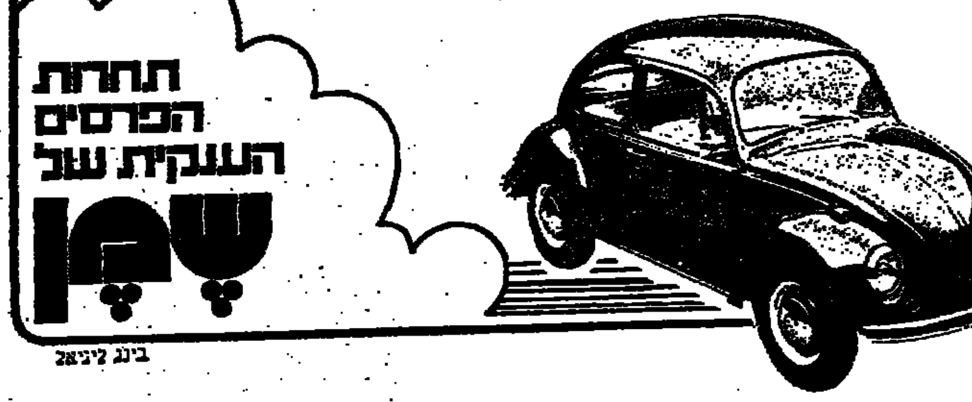

ביום ראשון, 24.2.74, ב' אדר תשל"ד
בשעה 21.30 בערב יערך במשקנו

ערב זכרון לבנינו:

יגאל רבנר
אילן־מרדכי קיטאי
יהושע כץ

שנפלו במלחמת יום הכפורים.
כל מוקירי זכרם מוזמנים.
המפקדים מתבקשים לשחרר את חיילינו לערב זה.

קב' נוה־ים

בצער רב אנו מודיעים על
פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

ר' יצחק ארצי ז"ל

ב"ר אליעזר קוזק ז"ל
שהלך לעולמו בטרם עת

המתאבלים: אשתו תאירה
בנו אוהד ארצי ומשפ'
בתו רחל אלוני ומשפ'
וכל המשפחה

הלויה תצא היום, יום שלישי, כ' בשבט תשל"ד, 12.2.74, בשעה 2.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5, תל־אביב לבית העלמין בחולון
אוטובוס יעמד לרשות המלווים

אנו מודיעים בצער על מות עובדנו—חברנו

יצחק ארצי ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

לשכת המס מחוז תל־אביב
ההנהלה והעובדים

במלאות שנה לפטירת יקירנו

דוד לוי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום ד', כ"א בשבט תשל"ד (13.2.74)
בשעה 3.30 אחה"צ בחדר האוכל
בקבוץ נוה-ים.

המשפחה ובית נוה־ים
נון, תעשיות שימורים בע"מ
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

אבא מרדכי פס

בן 94 במותו

הלויה היום, יום ג', כ' בשבט תשל"ד, 12.2.74
בשעה 3 אחה"צ.

המשפחה
ובית אשדות יעקב איחוד

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי בני־ברק
מחר יום רביעי, 13.2.74 בשעה 7.00 בערב
באולם התרבות של המועצה
רח' עקיבא 86
תתקיים
ישיבת מליאת מועצת הפועלים
בהשתתפות החבר
אוריאל אברהמוביץ
יושב־ראש המחלקה לאיגוד מקצועי
על סדר היום: ההתייקרויות
הפותח: ד. זכות, מזכיר המועצה
הציבור מוזמן
המזכירות

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הוועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך
מחלקת החינוך

הופיע "עלה" [עלון למורים] מס' 3

בתוכן:
נ. תמיר — דבר אל המורה; א. שמיר — על החטיבה החדשה ללימודי היהדות; ד. הלוי — על חוק חינוך חובה; ד. ברקאי — ראיון עם מורה שמלמד תולדות תנועת העבודה; ד"ר י. בן־יוסף — נוער מוסס בימינו; י. שה־לבן — החינוך דרך הספרות; י. פלמוני — לימודי הטבע ותלמידים; י. מינסקי — המרכזיה הפדגוגית בשיחות ההוראה; י. ניב — ש. נהון — ביה"ס הפעיל־לימודי בשעת חירום; ב. שחר — מודעה מתקופת חירום; ל. בירנס — המורים המוסמכים של החינוך לאוריינות: מ. הלר — מורים לומדים כאי משמע להיות פעיל; י. הולפנרן — על 150 שנות סוציאליזם; צ. ליבנה — אנשי העליה השניה; ג. ת. — ארס בערבה; ת. צוקרמן — דברים כהווייתם.

מורים בבתי־ספר על יסודיים המעוניינים לקבל בקביעות את העתון, יואילו לפנות: מחלקת החינוך, ת. ד. 303 ת"א.

יהיה טוב:
אספו בולי ישראל-
הצטרפו למנויי השירות הבולאי

אשנבי השירות הבולאי:

ירושלים: בית הדואר המרכזי וסניפי הדואר: שער הורדוס, מגדל דוד, האוניברסיטה העברית, בית"ח הדסה ● **תל־אביב:** רח' מנדלי 3, רח' אלנבי 27 ● **יפו:** שד' ירושלים 12 ● **חיפה:** סניף הדואר נביאים ● **טבריה:** בית הדואר המרכזי ● **נתניה:** סניף הדואר רח' הרצל ● **באר שבע:** בית הדואר המרכזי ● **נהריה:** בית הדואר המרכזי ● **אשקלון:** סניף הדואר אפרידר ● **רחובות:** סניף הדואר רח' הרצל ● **קרית שמונה — עפולה — אילת:** בתי הדואר המרכזיים ● **נ. ת. בן גוריון (לוד):** בית הדואר